ד' כסלו תשמ"א, 12.11.80 מיספר 2254 72 עמודים המחיר: 9 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

הדוגמנית ברכה שורץ - ידידתו של רחמים אהרוני נעצרה בלונדון בחשד שהבריחה כמות־ענק של קוקאין

חבורת הכרם כובשת את העולם

טוב-לי

כל נגיסה עושה לי טוב

חדש מ-עלית

טוב לי עם עלית

חטיף קרמל עם אגוזים מצופה שוקולד

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מכתבים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שגיב • עורכת כיתוב: לילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קול קורא

„אין לנו ריב עם החוקה האמריקאית. להיפך, לדעתנו היא עולה מכמה בחינות על סידרי־השילטון במדינתנו, שאין בה חוקה.

„אולם לפרט אחד בסידרי־השילטון של ארצות־הברית עלינו להתנגד בתוקף: הסעיף הקובע כי הבחירות תתקיימנה תמיד ביום השלישי בשבוע.

„כי ביום השלישי בשבוע מופיע גם העולם הזה. גליונותיו הראשונים מופיעים ברחובות תל־אביב בשעות הערב של יום ג'. איך נוכל לקבוע, אם כן, מי ינצח?

„והרי במשך יממה אחת נתונה מחשבתו של כל אזרח ישראלי למה שנעשה בארצות־הברית. חשוב לו לדעת מי ינצח, ומה יהיה יחסו לישראל. כי מאז קיום המדינה היא תלוייה בארצות־הברית. מאז מילחמת ששת־הימים הפכה תלות זו כימעט מוחלטת."

החרדה לקנדי

המילים האלה הופיעו במדור זה לפני 12 שנים — בגליון שהופיע ביום שבו נבחר ריצ'ארד ניכסון כנשיא ארצות־הברית.

זוהי צרה צרורה, החוזרת על עצמה כל ארבע שנים.

ב־1952 לא היתה התרגשות רבה, כי הכל ידעו כי דווייט אייזנהואר, מצביא־המילחמה המהולל, ינצח בבחירות. הסתפקנו בשירטוט דמותו בגליון שהופיע שבועיים אחרי הבחירות (העולם הזה 786). גם כעבור ארבע שנים, כאשר נבחר אייזנהואר בשנית, היה הכל בטוח מראש.

שונה לגמרי היה המצב ב־8 בנובמבר 1960.

על סמך דיווחים וניתוחים יסודיים החלטנו מראש כי המנצח יהיה ג'ון פיצ'ג'ראלד קנדי. לפיכך היינו מוכנים להמר. שמנו את דיוקנו על שער העולם הזה (1207), שהופיע באותו יום, כשההצבעה בארצות־הברית עוד היתה בעיצומה. הכותרת היתה: „הנשיא החדש וישראל — בחירת קנדי — מיפנה ביחסה של אמריקה למרחב?"

כשקמנו למחרת היום והקשבנו לשידורים הראשונים מאמריקה, היה נדמה שהכל בסדר. לקנדי היה רוב גדול, אבל במהרה השתנה המצב. ניכסון התחיל לצמצם את הפער, להשתוות עם קנדי. משעה לשעה נעשה המצב קריטי יותר, כאשר הגיעו התוצאות ממדינות המערב, שם צבר ניכסון כוח רב.

קיללנו את האיש בליבנו (כפי שכל העולם קילל אותו כעבור שש־עשרה שנים) והתפללנו לניצחונו של קנדי. נראה שמי־שהו שמע את תפילתנו, כי אחרי שעות ארוכות של חרדה נחלנו את הניצחון המייחל. האיש שלנו נבחר, אם כי ב־רוב זעיר.

חיסולו של גולדווטר

לא היתה בעייה כזאת כעבור ארבע שנים.

עוד לפני הבחירות הזהרנו את הציבור הישראלי מפני בארי גולווטר. הוא התנוסס על שער העולם הזה (1402) תחת הכותרת: „סכנה אורבת לישראל".

כאשר תיכננו את גליון יום הבחירות (העולם הזה 1417) היה ברור לנו לגמרי כי לינדון־ג'ונסון ייבחר ברוב גדול. לכן שמנו על השער את תמונתו של בארי גולדווטר, כשאיקס של מחיקה מסמל את תבוסתו. וכך היה.

אייזנהואר: 1952
סיכום

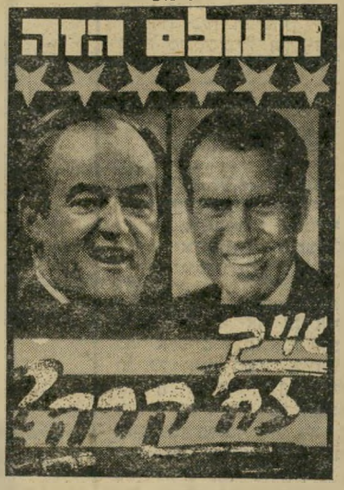

ניכסון: 1968
זהירות

בחירת קנדי — מיפנה ביחסה של אמריקה למרחב?

היעמיד הנשיא החדש את ישראל על יחס חדש?

קנדי: 1960
הימור

גולדווטר: 1964
מחיקה

אותו מאמר הופיע במדור „הנדון" שבוע לפני מילחמת־סיני, בגליון העולם הזה (993) שנשא את התאריך 24 באוקטובר 1956, בשיא המתיחות המפוברקת בגבול, ששימשה כהכנה למילחמה היזומה. המאמר פיתח רעיון שהשמעתיו לראשונה שלוש שנים לפני כן, בסוף 1953, מעל עמודי העולם הזה.

ב־1968 היה המצב הרבה יותר קשה.

כמה שבועות לפני הבחירות היה נדמה כי התוצאות ברורות מראש: ניכסון ייבחר. לפי הסקרים המוסמכים צעד המועמד הרפובליקאי בראש, ברוב גדול, ואילו מתחרהו, הדמוקרטי, יוברט האמפריי, עמד רק במקום השלישי. במקום השני עמד הגזען מאלאבאמה, ג'ורג' וולס.

אולם באותם השבועות סיירתי בארצות־הברית. דיברתי עם אנשים רבים. הרגשתי משם למערכת כי צפוייה הפתעה, וכי האמפריי יצמצם במהירות את הפער בינו ובין ניכסון. וכך אכן היה — ככל שהתקרבו הבחירות, כן הצטמצם הפער. היו לאמפריי סיכויים סבירים.

המערכת נזהרה באותה שנה, ושמה על השער (העולם הזה 1627) את שני המועמדים.

בשבוע שעבר עמדנו לפני בעייה דומה. שוב הצטמצם הפער בין המועמדים עד למינימום. אי־אפשר היה להמר אף על אחד מהם. נקטנו בקו זהיר ונמנענו מלהקדיש את השער לאחד המועמדים. תחת זאת הדגשנו את בעיית היחסים בין ארצות־הברית וישראל אחרי הבחירות — תוך ניתוח העמדות הצפויות של כל אחד משני המועמדים.

המטכ"ל הלבן

נדמה לי שאף מאמר אחד שכתבתי בחיי לא הוזכר לאחר מכן פעמים כה רבות כמו המאמר שנשא את הכותרת „מטכ"ל לבן" — שהפך מאז לסיסמה ולסמל של דרך־מחשבה שלמה.

עשרות אנשים הזכירו לי השבוע את המאמר ההוא — כי הנה, באיחור של 24 שנים, הוא מתחיל להתגשם, בצורה כסויימת.

הדבר עלה על דעתי מייד כאשר ישבתי באולם־הישיבות של מיפלגת־השילטון המצרית, ושמעתי את הנשיא יצחק נבון מכריז כי הסכים זה עתה עם אנוור אל־סאדאת להקים מועצה לתיכנון השלום. נבון השתמש במילה הערבית „קיאדה" — מיפקדה. הוא אמר כי כשם שיש צורך במיפקדה כדי לתכנן ולערוך מילחמה, כן זרושה מיפקדה כדי לתכנן ולערוך שלום. לשם כך תוקם מועצה משותפת, שבה ישתתפו מומחים, מחנכים, סופרים ופסיכולוגים, שתפקח על השלום ותציע דרכים ליישומו ולביסוסו.

זה היה, כמובן, בדיוק נמרץ הרעיון של אותו מאמר — רעיון המטכ"ל הלבן.

אולי כדאי להביא כאן קמה קטעים מן המאמר ההוא.

וכך נאמר בו:

אם תפרוץ מחר בבוקר מילחמה, תהיה מדינת־ישראל מוכנה. מנגנון אדיר ועצום, שהוכן במשך שנים ארוכות במיוחד לקראת רגע זה, ייכנס כמעט אוטומטית לפעולה.

ישנו שר בממשלה — שר הביטחון — שתפקידו העיקרי הוא לדאוג להכשרת צה"ל ולגהל את מיבצעיו.

ישנו מנגנון גדול של גברים מוכשרים — המטה הכללי — המתכנן מראש את כל אפשרויות המילחמה. כל אדם במטכ"ל יודע בדיוק את תפקידו — במיבצעים או באגף כוח־האדם, במודיעין או באספקה. יש איש האחראי לחזית הצפון ויש איש האחראי לחזית הדרום. ישנו צבא גדול, אשר לכל אחד מחייליו תפקיד מוגדר ודרגה קבועה. כל אחד מהם יודע ממי עליו לקבל פקודות ואת מי עליו להנהיג.

שום דבר כזה אינו קיים לגבי השלום.

את זאת יש לקחת בחשבון בשעה שניגשים לבירור הדרכים להשגת השלום: כמעט איש אינו יודע מה זה. המדבר על המילחמה, מדבר על דברים מוחשיים מאוד: על צורה מסויימת של הכרזת מילחמה ושל ניהולה, על כלים מסויימים וקיימים לעריכת קרבות, על יעדים מסויימים וברורים שיש לכבשם. המדבר על השגת השלום, אינו יכול לסמוך על שום דבר כזה...

השלום אינו נופל מן השמיים. את השלום יש לכבוש. כשם שכובשים יעד בקרב — תוך אימוץ השריר האחרון בגוף הלאומי, תוך ניצול הטיפה האחרונה של כוח המחשבה והאמצאה, תוך שימוש בפרוטה האחרונה של אוצר המדינה.

יש לערוך שלום כשם שערוכים מילחמה — בעזרת מיבצעים יזומים, תוך תיכנון ארוך־טווח ובחירת ציר־התקדמות עיקרי.

כשם שישנו מטה המנצח על מיבצעי המילחמה, כן דרוש מטה שינצח על מיבצעי השלום. בצד מטכ"ל החאקי חייב לקום מטכ"ל לבן, לא פחות מוכשר, לא פחות חדור־החלטה, מוכן כמוהו לספוג מהלומות ולשאת בתבוסות, מבלי לאבד את הסבלנות העילאית הדרושה לנצחון.

השלום זקוק לצבא משלו — למנגנון גדול ומקצועי האוסף ידיעות, מגבש תוכניות, מכין מכשירים, מנסח פקודות־מיבצע ומגייס את הכוחות לביצוען.

...לכן כל כך מזעזע המישפט הבא:

אין אדם בישראל האחראי להשגת השלום.

בכל רחבי המדינה הזאת, על אלפי מישרדיה, אין אף מישרד אחד שתפקידו העיקרי הוא לטפל ביחסים בין ישראל ועמי־ערב.

זה מדהים. זה אינו מתקבל על הדעת. אבל זה נכון.

יש בארץ מחלקה מסועפת למילחמה בעכברי השדה. יש בה מאות אנשים השוברים את ראשם על ענייני הביוב.

אולם אין בה אף מנגנון אחד שתפקידו לתכנן או לנהל מיבצעים לקידום השלום.

יש בה שר מיוחד לענייני הדואר ושר מיוחד לענייני הסעד, שר מיוחד לענייני

(המשך בעמוד 62)

שלמי מרגלית

אותי? רק קוטי.

Coty

בושם יוקרתי
בעל מוניטין בינלאומי

אנטנת טלוויזיה בחתימה אישית של מהנדס אלקטרוניקה

— רק חברה אחת בכל גוש דן מנוהלת על־ידי מהנדס אלקטרוניקה המפקח על התקנה מקצועית של אנטנות.

— רק חברה אחת בכל גוש דן מעסיקה טכנאי אלקטרוניקה בכל צוות המתקין אנטנות טלוויזיה.

— רק חברה אחת בכל גוש דן מפעילה ניידות שירות המצויידות בקשר אלחוטי.

אנו באנטקו יודעים שטיב הקליטה ואיכות הצבעים במקלט שלך, נקבעים בראש וראשונה על־ידי האנטנה.

לכן, אם דרושה לך אנטנה — פרטית או מרכזית — התקשר לחברה המתמחה זה 12 שנים אך ורק באנטנות ומבטיחה לך קליטת שידורי טלוויזיה באיכות ובצבעוניות המעולים ביותר.

הנדסת אנטנות
אנטקו

רחוב יהודה המכבי 95, תל־אביב,
טלפון: 03־456527, 03־453514

"סלע"
רשיון מס' 42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

מכתבים

אריק המפחיד

„שרון כשר־הביטחון יעולל למדינה מה שעולל הליכוד למדינה, אז ביתר שאת," כותב הקורא יחב.

כן, איני מתבייש לומר. שר־החקלאות אריק שרון מפחידני! הרבה נכתב על דמותו האכסטר־ווגנטית, הסוערת והרב־גוונית, אך נדמה לי כי בנושא זה אני תמים־דעים עם ראש־הממשלה מנחם בגין וסגנו שימחה ארליך — אריק מפחידנו.

בראיון עימו בטלוויזיה (13 ב־אוגוסט) חזר ושנה, הצנוע בשרי ישראל, כעשר פעמים, כי הוא יהיה הטוב ביותר כשר־הביטחון וכי אין אחר זולתו. בין השיטין הוא הטיל דופי בכל השרים ה־אחרים, כולל ראש־הממשלה (חוסר מנהיגות, הדלפות, החלטות כ־לאחר־יד, שיקולים פוליטיים כי־תתיים ועוד „פנינים" כאלה).

רק הוא מחוסן ומנוער מכל ה־האשמות הללו. הוא אינו מדליף, הי"א רק „מתקן" הדלפות; הוא לא פוגע ביודעין בסיכויי השלום. הוא עושה רק מה שנחוץ לעם ישראל (על־פי דעתו הבילבדית).

זיונים מסריחים בירושלים ה־שה, נארגן סימפוסיון דתי בי־לאומי, שמטרתו תהיה לשים קץ למצב הלוחמה שבין הדתות. אם היהודים יתחייבו להפסיק את השמצותיהם נגד הנצרות, ויתחי־לו לכבד את הנוצרים, כמו שהם רוצים שיכבדו אותם — תדעך השינאה ותיעלם האנטי־שמיות. אחרת לא יהיה קץ לשפיכות ה־דמים. שלום שאינגו מלוה במח־שבות ובמעשים של שלום, אינו אלא פיטפוט ריק. זה בבל"ת ולא שלום!

יואכן גולדגרט, חולון

● גם התיאודיה הישנה נוש־נה, כי מקור האנטי־שמיות טמון ביהודים עצמם, היא בבל"ת.

● ● ●

בהירי־כוף וטהורי־עין

„אספתי עשר כתבות ב־מדורו של חיים ברעם, בנסיון להבין את מני־עיו..." כותב הקורא פלד וממשיך —

ראשית, נוכחתי לדעת, כי עול־מנו הוא קטן, משום שאחרת קשה להבין כיצד רואה ברעם את עצמו כמובן). גם אריק שרון המשופשף קימעה, ה„מעודן" מעט, המאופק מול מראייניו, הוא דמות מבהילה, בלתי־אחראית, בלתי שקולה, ש־מישגה חמור הוא, בלשון המעטה, להפקיד בידיו את תיק החקלאות. והערה לאריק: יהלך זר ולא פיך, ולא כל לוחם טוב הוא מדינאי מוצלח. לעיתים הכשרה צבאית אינה ערובה לפוליטיקאי מעולה.

שרון כשר־הביטחון יעולל למ־דינה מה שעולל הליכוד למדינה, אלא שביתר שאת. המושג „דימוק־ראטיה" רחוק ממנו והלאה.

דן יחב, תל־אביב

● ● ●

בבל"ת ולא שלום

סימפוסיון בינדתי תחת אירווזיון — מציע הקורא גולדגרט.

שאנו, היהודים, בוכים „חמס, אנטי־שמיות!" את זה אני שומע כבר אלפיים שנה. אבל טרם שמע־תי על איזה נסיון מצידנו לטפל בבעיה באופן הוגן ואמיץ. אם נשליך תמיד את כל האשמה על הנוצרים בילבד — לא ניווושע. למה שלא נבדוק קצת גם בצי־ציותינו שלנו: מה חלקנו בשיל־הוב האנטי־שמיות!?

אני מציע שתחת לקיים אירווי־זיון מסריח בירושלים, שבו מומחה למתרחש בכל פינה בתבל — מצרפת ועד אפגניסתאן. הרדיו והטלוויזיה, ברוב כסילותם, זקו־קים למומחים מיוחדים לצרפת, ל־אפגניסתאן, לפולין וכו'.

ומה היא „תמונת העולם" של הכותב, בהתייחסו לעולמנו הקטן? יש בו היראַרכיה קבועה של יצו־רים, מיפלצות־אדם: הנרי קיסינ־ג'ר (רוצח העם הקמבודי), השאה של איראן (רוצחם של 70 אלף איראנים) וכו'. יש בו רשעים־להנאתם: ממשלת־ישראל ברא־שותו של בגין, ממשלת־בריטניה בראשותה של מרגרט תאצ'ר וכו'. ויש בו גם שובבים־רעים, הער־שים מדי פעם מעשי שטות: ה־איית־אללה חומייני, ברז'נייב וכו'.

ומי הם הצדיקים? ממשלת ויאט־נאם (שיחררה את קמבודיה), וילי בראנדט (בזכות הדו"ח הקרוי על שמו), הדימוקראטים המעונים ב־ארגנטינה (אנשי הגרילה העירו־נית), רוברט מוגבה, פידל קאסט־רו והסנדיניסטים.

יש לו אהדה מיוחדת לארצות מתפתחות, והוא אוהב אותן כמלא־כים בהירי־כנף וטהורי־עין, כל עוד הן כאלה...

האידיאולוגיה של ברעם אינה מקורית. היא מהווה חיקוי של זרמים בחוגי השמאל הסאלוניים באירופה. הרעיונות האלה נפוצים

(המשך בעמוד 6)

השר אריאל שרון ואיש גוש־אמונים צבי סדונים
מי מדליף? מי פוגע?

טרנס סיני אקספרס
transit express

תל-אביב-קהיר הלוך ושוב
ב-$40

יציאות מתל-אביב וירושלים
כל יום א' ו-ה' באוטובוסים מפוארים.

מחיר כיוון אחד: $25.-

טיולים מאורגנים במלונות דרגה ראשונה:

★ סוף שבוע ארוך (יום ה'-א')	$235.-
★ 5 ימים (א'-ה')	$320.-
★ 8 ימים (א'-א')	$385.-
★ 8 ימים (לוקסור-בטיסה)	$565.-

המחיר כולל:
★ נסיעה הלוך ושוב ★ מלון דרגה ראשונה
1/2 פנסיון ★ הסעות וסיורים.
הנחות מיוחדות לקיבוצים, קבוצות מאורגנות וועדי עובדים.
(ההשתתפות מותנית בקבלת אשרת כניסה למצרים).

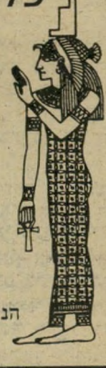

פרטים: טיולי הגליל תל־אביב, רחוב הירקון 142 טלפון: 220819, 221372
ירושלים רח' בן־סירא 3, טלפון 242720. חיפה המגינים 43, טלפון 522958
טבריה, הירדן 10, טלפון 20330, 20550 ואצל כל סוכני הנסיעות.

למישהו מיוחד, משהו מיוחד...

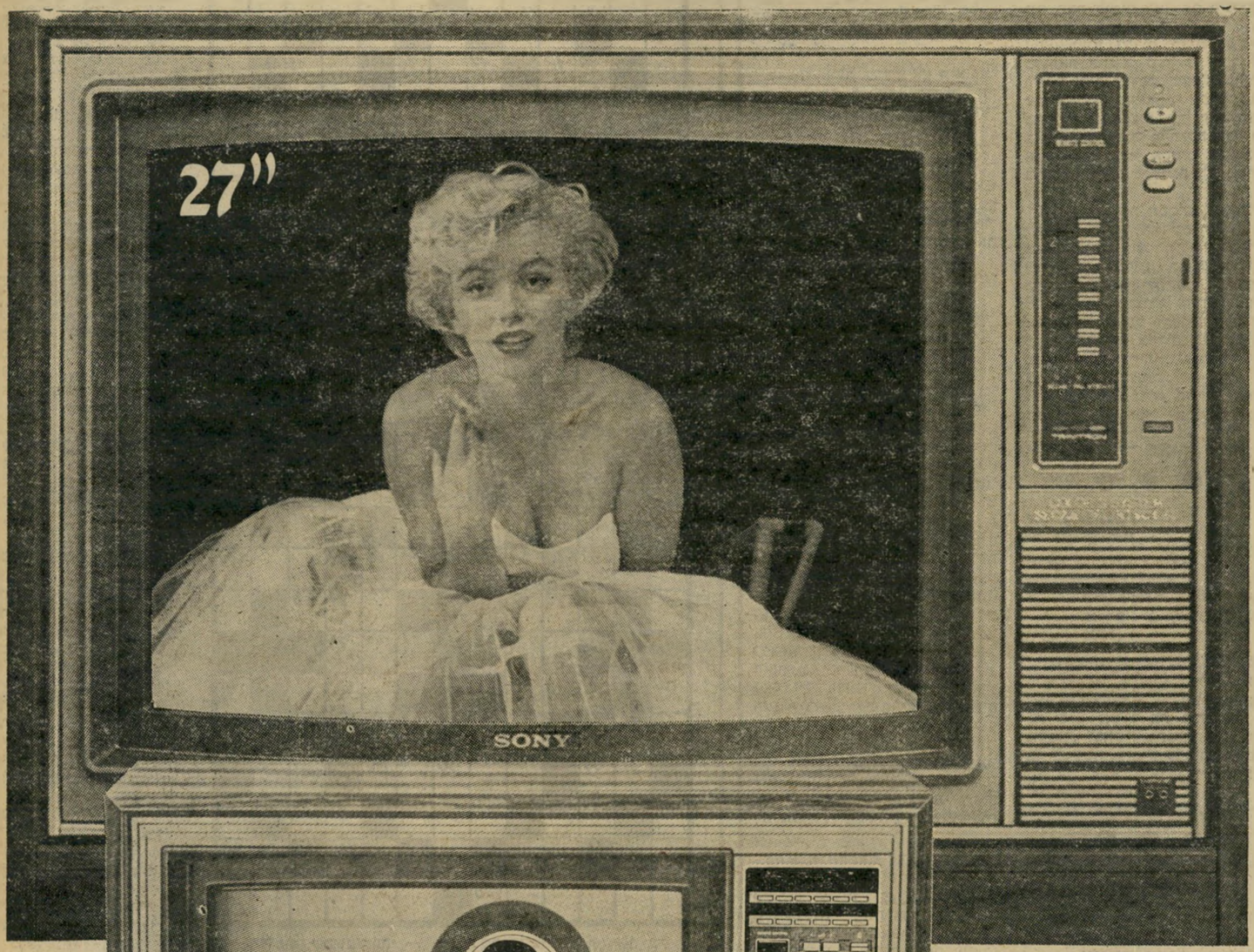

רק בטלויזיות הציבעוניות של SONY תמצא את TRINITRON, השיטה הבלעדית המקרינה את התמונה בעזרת תותח חד־קנה וטכניקת מסך משוכללת, המאפשרת קבלת תמונה חדה ובעלת בהיקות גבוהה בצבעים טבעיים.

לבחירתך מספר דגמים חדישים בגדלים שונים ובעיצוב מרהיב:

CVM-2711 PS-27"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM אוטומטי NTSC אוסומטי להקרנת סרטי וידיאו מארה"ב בשילוב מערכת וידיאו ביתית SONY דגם Betamax SL-T7
- יחידה בקרה משוכללת.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- כניסות ויציאות וידיאו ואודיו.
- מגבר פנימי בעל עוצמה של 8 ואט המאפשר חיבור רמקול חיצוני.
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית, בעלת אפשרות לקליטת 12 תחנות, צבע, בהירות, עוצמה, השתקת קול, כיוון אוטומטי, הדלקה וכיבוי.

KV-2032 ME-20"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM/NTSC אוטומטי.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.
- רמקול Two Way
- יחידת בקרה מרחוק רב־תכליתית.

KV-2020 ME-20"

- 3 שיטות צבע: PAL/SECAM – אוטומטי, NTSC – ידני.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- בורר מתח אוטומטי למניעת קצר.

KV-1842 E-18"

- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אפשרות התאמה אוטומטית של בהירות המסך בהתאם לתנאי התאורה בחדר בו נמצא המכשיר.
- יחידת בקרה מרחוק.

KV-1400 E-14"

- מכשיר נייד.
- לחצני מגע לבחירת תחנות.
- אנטנה VHF/UHF

בוא לראות ולשמוע הדגמה באולמי התצוגה של סוני:
תל־אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9.
חיפה: קרית אליעזר, ככר מאירהוף 35.
ירושלים: קרית משה, רח' ימין אבות 6.

Trinitron
Sony Color TV

... אין כמו סוני.

תשבץ העולם הזה 2254

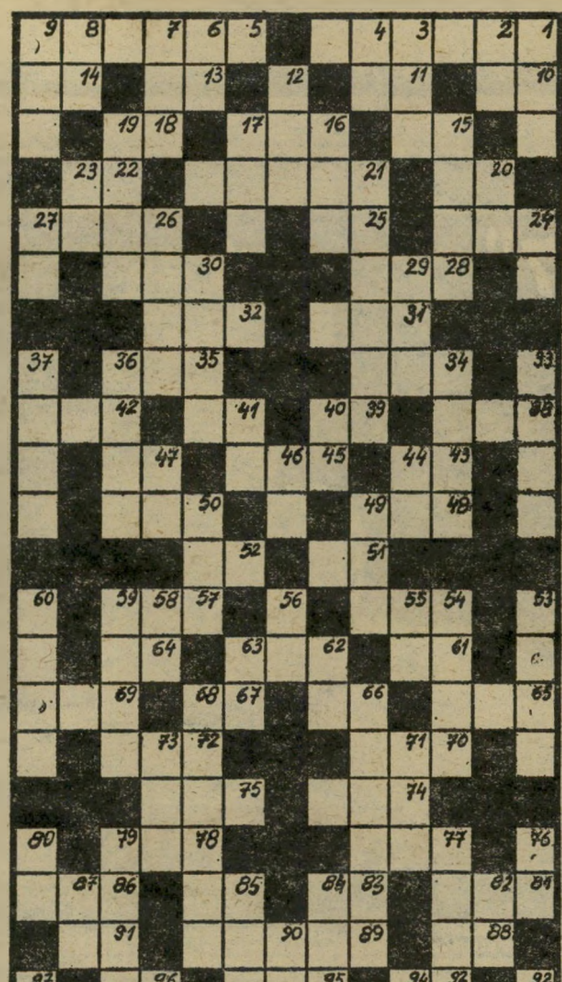

מאוזן:

1) בעל תואר מוסמך האוניברסיטה; 5) הציפור שבאגדה המירו את ציצית־זהבה בציצת־נוצה; 10) יחידת הספק חשמלית; 11) חורבות עיר עתיקה; 13) מכלי ההקשה ב־תיזמורת; 14) אחורי הגוף; 15) מערב; 16) נציב ובעל שררה בארצות־איסלאם; 18) צעיר; 20) עבר ונעלם; 21) עוגב; 22) מכשיר עינויים; 24) בופאלו; 25) עיר אוניברסיטאית ידועה בארה"ב; 26) שם של מיספר אפיפיורים; 28) מה שקורה לסוכר במים רותחים; 30) שם אחת המסכתות בסדר זרעים; 31) עץ־החליה בצורת שתי־וערב; 32) נבל עור לנוזלים; 34) גם הוא בנביאים; 35) יחידה לוחמת; 38) גדור, עצור; 39) החכם די לו ברמז (ר"ת); 41) נושא מישרה ממשלתית; 42) מוסר, לימוד תורה; 43) בעל־החיים לילי; 45) בן־בבשא מלך ישראל, נרצח ע"י זמרי; 47) אדמה בין אוקיינוסים; 48) מירמה, גזל; 50) סופר סטירי צ'כי „מולידו" של ההייל ה־אמיץ שוויי"ק (ש"מ); 51) מצבת־זיכרון; 52) בהמת־משאות בטיבט; 54) דורון; 57) ארץ שנודעה בימי קדם במלכתה החכמה; 61) בעל כוח כישופי; 62) גזר עץ או ברזל לרוחב פסי־רכבת; 64) קול גבר; 65) בעבר אלוף השחקים בצה"ל וכיום מעורר סערות (ש"פ); 66) כרציי; 67) גם, עוד; 69) תכיפות — בעיקר בגלי אתר; 70) עץ הגדל בנגב; 72) אבי־הן של גונריל, ריגן וקורדליה — של שקספיר; 74) העברת ידיעה או עניין; 75) שם ספר ביוגרפי של חנוך ברטוב; 77) חגיקה; 78) זיעה; 81) אסוף, כנס; 83) את וסימן לניצחון; 85) משורר וסופר אמריקאי, אבי הסיפור הקצר והמודרני; 86) להבת־אש; 88) מאי־לי מיצרים העתיקה; 89) המדבר מתוך כרסו; 91) הבל; 93) גבוה; 95) אבן טובה; 96) לב ה„חיים"; 98) קידומת הולנדית; 100) ערימה של דברים; 102) פתח פעור; 103) מילת צער וקינה; 104) יצירה מוסיקלית פטריוטית של מלחין צ'כי; 105) כינויים של שני בתי המחוקקים בארה"ב — הסנט ובית־הנבחרים.

מאונך:

1) בננה; 2) ספר־כריתות; 3) הכותב סיפרי תפילה ומזוזות (ר"ת); 4) אלוף בצה"ל לשעבר; 6) חצי „צוות"; 7) מין פרח טוב ריח; 8) פרי התאנה; 9) כינוי לעמוד התפילה שהחזן עובר לפניו (כ.ח.); 12) שם שיר של נעמי שמר; 15) יצא לחפש את „גיזת־הזהב"; 16) קסנייה בתרמיל; 17) הפילגש הראשונה במקרא; 19) נעל־יד, כפפה; בעל תפקיד ולא קצין בצה"ל; אי צפוני באוקיינוס האטלנטי; 23) קידומת שמשמעותה — שניים; 24) חדרון; 26) מי שהשתייך למעמד נמוך ברומא העתיקה; 27) מטבע צרפתי; 29) מכשיר קטן להדלקה; 30) בעל תפקיד ולא קצין בצה"ל; 33) כלי מעץ לשבר חומה; 34) משל־חכמה; 36) כינוי למחבואי נשק בישוב בימי המנדט הבריטי; 37) עדת־דבורים שבכוורת אחת; 40) אפס ואין; 41) אחד מן הצאן; 44) שאינני נייח; 46) נקלה, בזוי; 47) היסוד הבוער, המאיר והמכלה; 49) אין (ארמית); 50) הוא ששבר את גב הגמל; 53) מחזמר ידוע במיקצב תוסס; 54) שם המקום בו קבר אברהם את שרה אשתו; 55) סמל היחידה שלובשים על מדי־צה"ל; 56) שנון; 58) פתח (ארמית כ.ח.); 59) צמח בעל פרחים בגוונים שונים; 60) זמורת גפן טובה; 62) רעננות; צעירות; 63) צלי שלא נתבשל די־צרכו; 66) שם של דג־זהב שעיניו בולטות מאוד; 68) יסוד חימי או מתכת ה־מצוייה בעפרת פלטינה; 71) עסיס זית; 73) מיליונר תימהוני בונה המטוס הגדול בתבל (ש"מ); 76) בבקשה; 77) כינוייה של בבל המקראית; 79) לא קבוע; 80) אומן במלאכת־הבישול; 82) אחד מסוגי הטעם; 84) תוצר הגפן; 85) צבעי איפור לעיניים; 87) רפובליקה אפריקאית; 90) מקום בגיא בן־הינום שם הקריבו את הבנים למולך (כ.ח.); 92) הדוד שחום־העור בסיפרה של הרייט ביצ'ר סטו; 94) סופר ישראלי (ש"מ); 96) מפני; 97) גורל, פור; 99) דיפלומאט אסיאני, היה נציב באו"ם; 101) תווך (בהשאלה); 102) מי יתן והיה; 103) אדמה ניישאה.

הערה: האותיות כ.ח. בסוגריים — משמען: כתיב חסר.

(המשך מעמוד 4)

שם בגלל תחושת־אשמה, בגין רמת־המחייה הגבוהה באירופה מול הרעב בארצות המתפתחות, עקב היעדר אידיאלים ושיעמום, וקצת בגלל בורות.

לדעתי טועה ברעם אם הוא חושב שאפשר להלעיט בחומר זה את הקורא הישראלי. לנו אין תחושת־אשמה כלפי עמי אפריקה ו־אסיה. אלפי ישראלים שהו כמומחים בארצות מתפתחות והם מכירים מקרוב את התנאים שם. אנו מצויים במיזרח־התיכון עצמו. קשה למכור לישראלים את הלוקש, וחושני שמר ברעם פשוט מבזבז את זמנו.

צבי פלד, רמת־גן

● **חיים ברעם משיב:** אני מודה לקורא פלד על המאמץ המחקרי המחמיא שהשקיע במדורי עולם קטן. קל להבין את כעסו. הוא פשוט לא מסוגל לקבל, שעיתונאי יביע דיעות השונות מהמקובל ביתר העיתונים. לפחות מבחינה זו היה נהנה יותר לחיות בארץ, שבה המיבחר הוא בין פראבדה ואיזבסטיה. אני לא מתבייש באהדתי החמה לעולם השלישי. אני רואה בעולם כולו יחידה אחת, וגורס את שיוויונם של כל בני המין האנושי. בעיית הפער המתרחב והולך בין הצפון התעשייתי לדרום כבר חגרה מזמן מתחומי „השמאל הסאלוני באירופה". היא הפכה לנושא מרכזי בכל ועידה בינלאומית ולעיקר עיסוקם של אישים מרכזיים בעולם, כולל וילי בראנדט ואפילו אדוארד הית'; ובאשר למומחים הישראלים בעולם השלישי, נכון שמיעוט קטן מהם הקיף עצמו במשרתים שחורים ואימץ לעצמו השקפה גיזענית. אך רובם הגדול השקיעו עבודה מסורה באיזורים אלה, והם רחוקים מהשקפותיו המתנשאות של הקורא פלד.

תגובתו הזועמת של הקורא פלד מצביעה על סדקים ובקיעים בביטחון העצמי ובשחצנות כלפי העולם. היא מעודדת אותי יותר ויותר להאמין, שאכן איננו מבזבז את זמני בעיצוב גישה אלטרנטיבית לנושא הבינלאומי במדורי.

● ● ●

מ׳בצע אשפתות -

לאשפתות

בעיקבות מיבצע אשפתות של המישטרה, שנועד להנחית מכה אנושה על שוק הסמים בארץ.

בעיתונות פורסם על הצלחה הסרת־תקדים ועל כך שבין ה־

ניצב יחזקאל קרתי
תה, קפה וקוקה קולה

עצורים היו כאלה שנתפסו בשעה שהשתמשו בסמים לראשונה בחייהם. כל הכבוד לניצבי המישטרה קרתי וקראוס. הטופחים עתה איש על שכם רעהו — עד מאה ועשרים! אלא שמאמצי המישטרה מעוררים גיחוך.

למה לא לנסות ולבחון דרך אחרת, כדי לפתור את בעיית הסמים? להפוך את הסמים האסורים כיום לחוקיים ולמכור אותם בחנויות תחת פיקוח, יחד עם סיגריות, אלכוהול, תרופות, קפה, תה, קוקה קולה ועוד דברים רבים וטובים. כל זאת בתנאי, שעל כל דבר שיימכר יהיה מודפס, בצורה ברורה ובכתב גדול וקריא, כי השימוש בו כרוך בנזק אפשרי. כך יקבל הצרכן אינפורמציה מדוייקת ככל האפשר, על סוגי הסמים הנצרכים בחיי היום־יום בכמויות לא מבוטלות.

על־ידי הפיכת הסמים המסוכנים לחוקיים, תוכל המדינה לפקח או אפילו לנהל את המיסחר בסמים. כך תוכל המדינה לפגוע ברווחי העולם התחתון ולהתגבר על חלק מן הבעיות שמעורר ההון השחור.

המשטרה תוכל להפנות חלק מכוחה לתחומים אחרים, חמורים פי כמה — כמו שחיתות ופשע מאורגן על כל סוגיו וגווניו.

די עם התעמולה הזולה הזאת, על „נגע הסמים". מיבצע אשפתות — לאשפתות.

עודד שטרן, ירושלים

● ● ●

אוי לציונות

שאלה הם בניה

מה לעשות בבית גרייבר בגדרה („העולם הזה" 2252)?

אם מותר להרוס מיבנים לא־חוקיים של מיעוטי־יכולת, זוגות צעירים ואזרחים ערביים, אין סיבה שלא להרוס את ביתו של גד גרייבר. וכאשר מתגאה אותו גבר במעשיו (גירוש ערבים), לא נותר לנו אלא לומר: אוי לציונות שאלה הם בניה.

אלימלך מני, ירושלים

● ● ●

מקבלי קיצבאות -

התאחדו!

אירגון מקבלי קיצבאות ביטוח־לאומי ומקבלי קיצבאות־סעד נמצא ב־ימים אלה בשלבי אירגון.

מטרת האירגון: לדאוג להעלאת הקיצבאות הניתנות היום, שאינם ריאליים לעומת קצב ההתייקרויות, ולדאוג באופן כללי לבעיותיהם של כל הנזקקים לשירותיהם של ביטוח־הלאומי והסעד.

א. ה., תל־אביב

● המעוניינים להצטרף לגוף זה, או לסייע לפעולתו בדרך כלשהי, מתבקשים לפנות לפי הכתובת: ת.ד. 26107 תל־אביב.

● ● ●

מן הנילוס

ועד לבוזטמק

על טיסתו של עזר וייצמן במטוסו של ג'ימי קארטר.

הוא הוכיח פעם נוספת, שחשוקתו לעוצמה אינה יודעת שובע ולא מתחשבת בנזק שנגרם בעטיה לישראל בפרט ולעם היהודי בכלל. „הפוליטיקאי מהסוג האחר" (איזה?) הבין, למרות רדידותו האינטלקטואלית, שאם ייבחר קארטר בשנייה, הרי שיהיו לו שני בעלי־בריית חשובים מאוד: זה השולט על הנילוס וזה השולט על הפוטומק. בנסיבות כאלה מי יהיה מסוגל למנוע ממנו צבירת תאוצה רבה במסלול הפוליטי, שעלולה להסתיים בשואה לאומית (כמו, למשל, בחירתו לראש־ממשלה)?

על מנת לספק את תאוות המלכות של האיש מקיסריה, אני מציע

(המשך בעמוד 8)

— קראתי בעיתון שהנחלת עירית תל־אביב עומדת לשבות רעב במשרד ראש הממשלה.

— ובצדק! שכן ב„טיילת" פשוט לא כדאי לשבות רעב.

„הטיילת"
לאוהבים... לאוכלים

הרברט סמואל 80 · תל אביב · טל. 652309

ISB 134

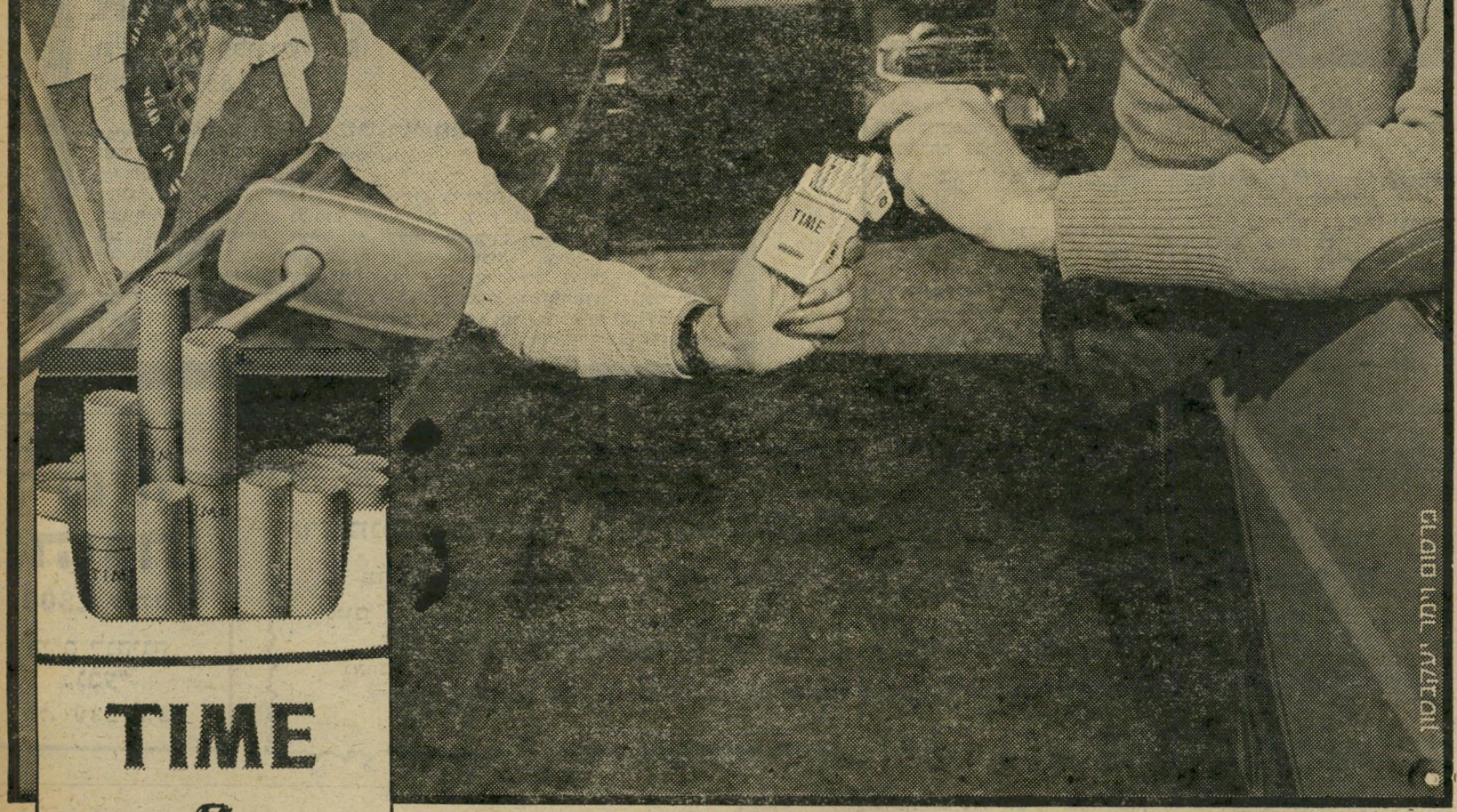

בינתיים קח TIME

הסיגריה שכולם אוהבים

TIME

Filter

CIGARETTES

KING SIZE

T.37

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

להכתירו בתואר „קיסר הסאפארי ברמת־גן". וזאת בתנאי ש־יבטיח לא לצאת מן השמורה.

סמי וקס, נתניה

מה הטענות נגד וייצמן? האם אסור לו, או לכל אחד אחר מאיתנו, להתערב במערכת הבחירות בארצות־הברית? אין אנו גורסים כך. כל המדינאים והפרשנים, כמו המועמדים עצמם — קארטר, רגן ואנדרסון — חזרו ואמרו, ואף התגאו בכך, שעל כף המאזניים מונחים לא רק כתר הנשיאות של ארצות־הברית לבדה, אלא גם שרביט ההנהגה של העולם המערבי כולו (מה שנקרא בפי רבים „העולם החופשי"). עזר, כמו כל אחד אחר מאיתנו, הוא אזרח העולם המערבי. המנצח בבחירות באמריקה עשוי, או עלול לקבוע

ניבה קיסלק
ברעננה ובכפר־סבא —

את גורלנו. למה, אם כן, אין אנו רשאים להשמיע את דעתנו על האיש הראוי לשאת בתפקיד הרם ביותר בעולם?

טוב עשה וייצמן, כשהפגין בגלוי את דעתו על הבחירה היאה ב־4 בנובמבר, וכל משמיציו ומשטיניו הם צבועים.

מאיה ואיה להב, חיפה

שר־האנרגיה, יצחק מודעי, הורפיע לעיני המצלמות, כולו מדושן עונג, וזילזל בעזר וייצמן באומרו: „הוא אינו יודע שבפוליטיקה לא מהמרים?!"

האומנם?! כבוד שר־האנרגיה גילה בפוליטיקה מגוחכת זו, שאינו מבין דבר וחצי דבר בפוליטיקה. בכלל, אצלנו נוטים לערבב עסקנות מיפלגתית צרה בפוליטיקה ובמדינאות. אלה הם תחומים שונים ונבדלים זה מזה. כנראה שמודעי דיבר הפעם לא על בסיס „תשעים אחוז כישורים" שבהן ניחן, אלא על בסיס עשרת האחוזים הנותרים.

מ. לוונטל, חיפה

● ● ●

השיאים של בגין

ראש־הממשלה ראוי להיזכר בספר־השיאים של גינס.

מתוך ספר־השיאים של גינס לשנת 1980 אפשר ללמוד, כי ה־צרפתי מישל לוטיטו אכל את אופניו. בתוך שלושה שבועות עיכל את אותם באצורת מילויי־מתכת במזונו... ונשאר בחיים. ואילו לורנטו אמאטו אחד, מאיטליה, אפה את הפיצה הגדולה ביותר בעולם... שקוטרה 20 מטרים. (ספר־השיאים אינו מספר לנו אם גם הוא נשאר בחיים.)

מה שנעדר מן הספר הזה הוא שמו של ראש־הממשלה היקר שלנו, מנחם בגין. הוא — בתוך שלוש ושלושת־רבעי שנים קצרות, שבר את כל שיאי־העולם הקיימים באינפלציה במדינה בגודלה של ישראל, על־ידי העלאת מחירי הלחם, החלב, המרגרינה, האורז, שמן המאכל, המים, החשמל — ומה שתרצו — והעניק לעניים הזדמנות להתרושש עוד יותר, ולעשירים הזדמנות להתעשר עוד יותר.

בנוסף: את ממשלתו עזבו שרים רבים יותר מאשר בכל קבינט אחר במקום כלשהו בעולם, להוציא שר אחד אשר — לטענת המישטרה — מקומו יכירנו בכלא, ולא בממשלתו של מנחם בגין.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

רכבת בגרביים

בתגובה על סיפורה של רחל המרחלת („העולם הזה" 2249), על קשריה של ניבה קיסלק עם עורך־דין ישראלי מפורסם ועשיר.

...המאמרים היחידים בעיתון שטרחתי לקרוא היו אודותיי. וכאן, אני מוכרחה לציין, הצלחתם לרתק אותי. מהפרטים שהופיעו

אבי אנג'ל
— קבלן נחמד ומיליונר אמריקאי

במאמרים הצלחתי ללמוד שגולדתי ברעננה ובכפר־סבא, שהיו לי בעל קבלן נחמד בשם דן ומיליונר אמריקאי בשם ג'אי, שאני גרה בדירה צנועה בתל־אביב ושכתב הטלוויזיה אבי אנג'ל מתגורר אצלי בניו־יורק, שאהבתי הגדולה הוא עיתונאי ישראלי ושאני הולכת לתיאטרון עם עורך־דין ירוק שלמי וגם לארוחת־ערב. והכי נורא: עם רכבת בגרביים.

העיתונאי ההדיוט, שראה אותי בהצגה וכתב את הכתבה האחרונה, יעשה שירות נפלא לקוראים, אם ידווח על המחזה תחת שידווח על הרכבת בגרביים של ישראלית־לשעבר.

ניבה קיסלק, ניו־יורק

● ● ●

עזר כנגדה

מהו שיעור הבעלים, הנכחים בשעה שנשותיהם יולדות? מנהל מחלקת נשים ויולדות ב„הדסה" מגיב על סיפור שהופיע במדור „אנשים" („העולם הזה" 2250).

... מעולם לא נאמר ש־85% מהבעלים מתעלפים בשעת הלידה, אלא ש־85% נוכחים בה.

ד"ר **צבי פלטי,** מנהל מחלקת נשים ויולדות, בית־החולים הדסה, הר־הצופים, ירושלים

רשיון נהיגה
2800 שקל
בי"ס לנהיגה „גבע"
טל. 253230

ליצחק וטובה
ארז נמונטריאול
מזל טוב
ליום נישואיכם
באהבה מאמא
הניה ארז

למד צילום
קורסים למתחילים ומתקדמים
בשחור לבן וצבע
קמרה אובסקורה
שלמה המלך 58, ת"א
טל. 234162

תן טרמפ לחייל

לא צריך לעמוד בתור.
מספיק ללחוץ על הכפתור!

עם כרטיס כספומט
באפשרותך
בכל שעות היממה:

למשוך מזומנים
להפקיד שיקים
לתת הוראות שונות לבנק
לברר יתרה*
לברר 3 פעולות אחרונות*

*כאשר הכספומט מקוון

כספומט

שירות משותף של בנק לאומי · בנק דיסקונט
בנק אגוד · בנק ברקליס-דיסקונט · בנק ערבי ישראלי

פרסום וימר יעקבסון

מרים בנימיני

מזל עקרב ויחסי המזלות למין, למזות ולכספים

מזל עקרב מציין את הבית ה־שמיני בגלגל־המזלות, שמסמל את היחס למין ומזות, לכספי הזולת, ירושות או כספים שמביא עימו בן הזוג לנישואין. כמו־כן מתייחס הבית השמיני ליצרים המיניים. אנפה לתאר בקצרה את יחסו של כל אחד לבן־הזוג, לאהבה ול־מין, בהתאם להשפעת המזל ה־שולט בו.

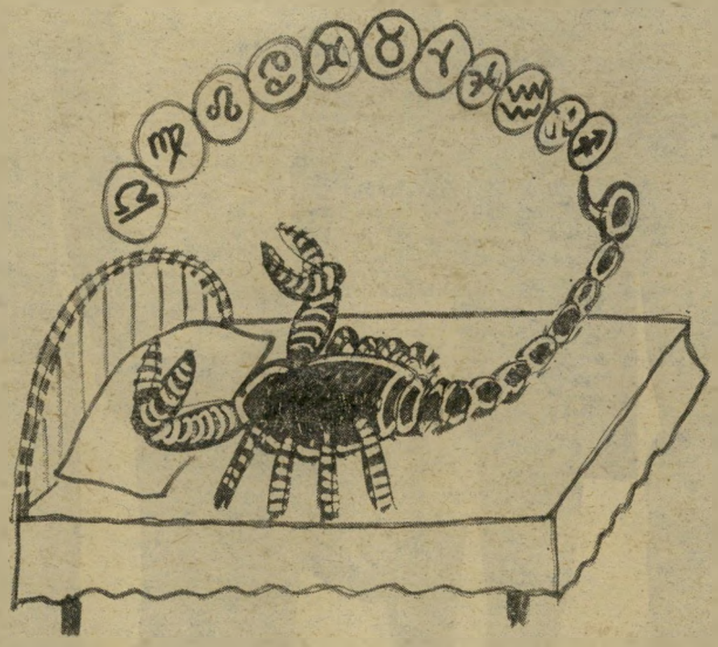

עקרב

בני עקרב נחשבים לבעלי־ייצר ולאוה־בי־מין. נהוג לומר שיש להם תשוקות עזות עד כי אינם יכולים לשלוט במיזגם התובעני והמיני. אך כמו לכל מזלות־זמים גם להם רגשות עמוקים וחזקים, ולאהבה חשיבות רבה בעיניהם. הם מחפשים בן־זוג שיוכלו להעריך את רמתו האישית והתרבותית.

רגישותם הרבה בענייני מין גורמת לכך שכאשר הם נפגעים הם מפתחים תסביך דווקא בשטח החשוב להם מכל, לכן על בן־זוגם לדעת לחלק להם מחמ־אות, לעודדם ולהוסיף לביטחון־העצמי, שלא תמיד חזק כפי שנראה כלפי־חוץ. הם נוטים לקינאה עזה כאשר נדמה להם שבן־הזוג לא נאמן. מי שמחפש שלווה ושקט לא רצוי שייעורר את קינאתו של העקרב. למרות שהם השותף, כשהם מוצאים בן־זוג לחיים הם מעניקים חום, חיבה, טוב־לב ונדיבות — זאת כשלא דורשים מהם דברים אלה בכוח. הם נותנים לבני־הזוג חופש, ולפעמים מרשים לעצמם חירות למעלה מן המקובל, ומסוגלים לאהבה כפולה בעת ובעונה אחת. אך על־פי־רוב לא ירשו לעצמם לבטא זאת, מכיוון שהיושר מנחה אותם בחייהם.

בעלי מזג חם ונדיב, אך להם יש בעייה כאשר הם מתקשרים לבני זוג — הם פוחדים מתלות־ריגשית ומאיבוד החופש. הם ביקורתיים ולא קל למלא את דרישו־תיהם הגבוהות. חשוב להם להגיע ל־הבנה רוחנית עם השותף. כשהם מוצאים בן־זוג לחיים הם מעניקים חום, חיבה, טוב־לב ונדיבות — זאת כשלא דורשים מהם דברים אלה בכוח. הם נותנים לבני־הזוג חופש, ולפעמים מרשים לעצמם חירות למעלה מן המקובל, ומסוגלים לאהבה כפולה בעת ובעונה אחת. אך על־פי־רוב לא ירשו לעצמם לבטא זאת, מכיוון שהיושר מנחה אותם בחייהם.

קשת

כשאר מזלות־האש גם בני קשת הם שינויים רבי תהפוכות עשויים להתרחש בתקופה זו, אך הכיוון הכללי חיובי. תוכ־לו להנות מכל מה ש־קשור בילדים שלכם או של אחרים. אתם מר־קפים בילדים ואוהבים ואינכם בודדים כפי ש־חשתם בתקופה האח־רונה. יש להיזהר מאנ־שים בלתי־מוכרים ומז־זרים, ולא להתפתות להצעותיהם המזדרזות, שעלולות לערער את מצבכם הנפשי ולגרום לבילבול. כדאי להקפיד להישאר במציאות היומיומית.

* * *

בתקופה זו אתם עומדים לפתע מול המציאות ועליכם להחליט החלטות חשובות מאוד לגבי עתידכם הקרוב וה־רחוק. נסו לבסס את ביתכם ולדאוג ליציבות המישפחתית. התנהגו תו של בן הזוג מפתיע, כדאי להניח לו להגיע להחלטות בכו־חות עצמו. גם אם הוא שומר על מרחק, הוא עשוי לחזור ב־קרוב, ולהוסיף ביטחון, חום ופינוק. לכן התעודדו והמתינו מעט עד יעבור זעם.

* * *

הקפידו על כל מה שקשור להתכתבויות או שיחות־טלפון, טעויות טכניות או חוסר־הבנה, כיוון שאלה עלו־לים לגרום לבילבול ולקילקול יחסים שקשה יהיה לתקנם מאוחר יותר. מצבכם ברגע זה נעים יותר מבעבר. יחסי אהבה חדשים עתידים להתפתח ולהר־ביל לקשר רציני, ש־עשוי להימשך זמן רב. עדיין כדאי לשמור על סודיות. התקופה רגישה לכל דבר ולכן כדאי להתייחס בזהירות, ולא לעצום עין.

ענייני כספים עתידים לגזול חלק ניכר מזמנכם, כדאי להימנע מהפתעות בלתי־נעימות ולהקדים תרו־פה למכה. אפשר להאזין לעצות בעניי־נים אלה, אך תוכניות חדשות והחלטות נמ־הרות עלולות להיות מסוכנות. במה שקשור ליחסי ידידות התקופה די טובה, וגם בשטח זה צפויות הפתעות. תיתכן הכרות חדשה, או חידוש יחסים שנגמרו לפתע. על הבריאות שמור היטב, בעיקר על הראש.

* * *

אישיותכם תקרון שימחה, וכל הבאים עימכם במגע יוכלו להנות ממצב רוחכם האופטימי והמעודד. ה־צורך בעצמאות יודגש השבוע, בני־זוגכם יופ־תעו מהשינויים הדר־מטיים שיוצעו על־ידי־כם. נסו לרכז מעט את ההתלהבות, הדברים יראו אחרת כאשר עננים יכסו את השמים והגשמים ירתקו אתכם לבית בעל־כורחכם. בני המין השני עשויים להפתיע אתכם.

* * *

העבודה תעסיק אתכם יותר מן הרגיל, ויש לצפות להפתעות בלתי־צפויות, אך לא כולן חיוביות, לכן שימו לב לא להיכנס למצבי לחץ, שעלולים להקשות עליכם להת־ארגן ולגרום לחוסר־מנוחה. בכל מיקרה אל תתפלאו אם תו־צענה לכם הצעות עבו־דה חדשות, שיהיה עליכם לשמרן בסודיות מוחלטת. נסו להתקשר שוב עם ידידים ותיקים ומוכרים, הם ישפרו את הרגשתכם ויביאו עימם מר־גוע לעצבים המתוחים מדי בתקופה זו.

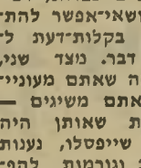

תקופה מוזרה ומבטאת היטב את אופי המזל. מצד אחד מרגישים כבדות, רצ־נות ושאי־אפשר להת־ייחס בקלות־דעת ל־שום דבר. מצד שני, כל מה שאתם מעוניי־נים אתם משיגים — בקשות שאותן היה ברור שייפסלו, נענות בחיוב וגורמות להפ־תעה. באהבה אתם פופולאריים ומצליחים במיוחד, נצלו היטב את הקסם הקורן מכם. ידידים ומכ־רים ישימו לב אליכם, יותר מתמיד.

* * *

חודש ימי ההולדת מביא עימו שמחות וחגיגות, גם אם אתם חשים מעט עייפות ואפילו חוסר־מרץ, אל תכנעו להרגשות אלה, הכוכבים מבטיחים הפ־תעות בכל תחום שהוא. מבחינה כספית תחושו הקלה, ובעזרת ראיית־כם הטובה לטווח רחוק תוכלו לקדם את מצב־כם הכלכלי בצורה מש־מעותית. עדיין יש להיי־זהר ממאזני עיניים ומחליקי לשון כיוון שבמשך שבוע זה קל להתפתות וליפול בפח בלתי צפוי.

* * *

עייפות פוקדת אתכם בזמן האחרון ואתם חשים צורך להתבודד ולעסוק בדברים המעניינים אתכם בלבד. לאמנים שביניכם תקופה זו יכולה להיות פורייה, מלאת־השראה ודימיון. את הקשתים האחרים כדאי רק להזהיר מ־החלטות מטעות ש־עלולות לגרום לחרטה. הפתעות בלתי־נעימות יגיעו דווקא ממקום שאותו כלל לא כללתם בשיקוליכם. מכל מקום, החתחלות כדאי לשקול פעמיים.

התקופה מצביעה על שינויים בהלך־הרוח ורצון לשבור את השיגרה. ידידים שמצ־עים הצעות לקידום עקולים לטעות ולהס־עות, לכן יש לשקול בזהירות כל הצעה. תוכניות שתיכננתם לאחרונה בהתלהבות גדולה התעכבו ולא יצ־או לפועל. ייתברר לאחר זמן שהעיכוב היה לטובה, בעוד כשבו־עיים תוכלו לבצע את אותן תוכניות והתוצאות ישביעו את רצונכם. בחיי הרגש צפויות התפת־חויות מעניינות, גלו עירנות והעזה.

* * *

בתקופה זו כדאי לברר ולחקור היטב את מצב העניינים במקום עבודתכם. אתם עתידים לגלות מיספר תגליות מעניי־נות שתדלקנה אור אדום בראשכם. יש להסיק את המסקנות בידידים, גם אם נוח לכם בחברתם. קשרים חדשים עשויים להת־רחש ביחוד עם מכ־רים שהגיעו זה עתה מנסיעה ארוכה בארץ.

גדי

הגדיים מעדיפים להישלט על־ידי ה־היגיון ולא להסתף אחרי רגשותיהם. גם כשרגשותיהם עזים ועמוקים הם מסתי־רים אותם היטב עד אשר הם בטוחים שבן זוגם מבין לרוחם. הכנות ביחסים חשובה להם מאוד ובן־זוג חמקמק ו־מזייף גורם, שיחסם יצטנן במהירות.

פעמים רבות הם מעורבים בפרשיות אהבה מאכזבות, הגורמות להם להיסגר בתוך עצמם, אם כי כלפי חוץ יישארו חביבים ובעלי תדמית של אנשים פתו־חים. נהוג לומר שעבודתם ומעמדם קוד־מים לכל. זה נכון, אך יתכן שאפשר ללמוד מכך, שגם לייחסי־אהבה הם מת־ייחסים ברצינות, וכאשר הם מרוצים מבן־הזוג הם מתמסרים ומעניקים חום, חיבה ועזרה. גם ביחסים מיניים לא יאכזבו את האהובים עליהם.

דלי

כשאר מזלות־האוויר גם הם נשארים מרוחקים מעט מבני־זוגם. הם נהנים מקשרים עם בני־אדם בכלל. אם יכירו בן־זוג מקורי, שהתנהגותו חורגת מהשיג־רה, הם יימשכו אליו ולא ירצו לעזבו, גם התועלתיות נמצאת לפעמים בחישו־ביהם כאשר הם מתאהבים. על־פי־רוב הם מעורבים בפרשיות־אהבה רבות ו־מפתיעות. הם מסוגלים לחיות תקופת־מה ללא־אהבה ולפתע להידלק ולהתלהט ואז ראשם עסוק רק בעניין זה. קשה להגדירם כשופעי מיניות — הקשר ה־אינטלקטואלי חשוב להם, ולשותף שהם מעריכים הם מוכנים לעזור ולהתמסר, אך לא להשתעבד. החופש חשוב להם מעל הכל.

דגים

רגישותם של בני־דגים והצורך להסתיר

(המשך בעמוד 48)

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

פתרון החידה מהשבוע שעבר

בשבוע שעבר הפניתי חידה מסויימת אל קהל הקוראים, והבטחתי להביא את פיתרונה השבוע. אמנם יש לי כלל־ברזל, שעל־פיו אני מקיים רק בין 30 ל־40 אחוז מההבטחות שלי, ולכן אני מק־פיד מאוד שלא לקיים 70—60 אחוז מ־ההבטחות, אבל דווקא ההבטחה הזאת נראתה לי חשובה וראויה לקיום.

כל הוויכוחים או השיחות בין אנשים שדיעותיהם חלוקות, אם הם נמשכים די זמן, צריכים להגיע בסופו־של־דבר להכר־עה מסויימת. או שצד אחד צודק, או שהצד השני צודק. האמת, בניגוד לאמי־רה העממית המקובלת, יש לה מינהג מוזר, שלא להימצא אף פעם באמצע. מה שקורה בשלב הזה הוא, שחלק מאלה ש־מפסידים בוויכוח מרימים ידיים בהכנ־עה, אבל לרוב האחרים עוד יש טענות. אחת הטענות המקובלות היא זו: אמנם אתה ניצחת בוויכוח, אבל אני בכל זאת צודק. ויכוח זה רק מילים, ועם מילים אפשר לעשות כל דבר.

לי קורה הדבר לפעמים עם פאנאטים מכל מיני סוגים. אם קורה שהפאנאט הוא גם אינטליגנט, הוא מביא לי הוכחה לתיזה הזאת שלו, שעם מילים אפשר לשחק כמו שרוצים, ולכן זה לא מוכיח שום דבר. וכאן אנו מגיעים לפיתרון החידה מהשבוע שעבר. שם הופיעו, ב־הסבה ישראלית לכיוון של המחזאי מונ־די, הפרדוכס הקלאסי הידוע של „סוקר־טס והיוונים". ככה זה הולך במקור:

סוקרטס טוען שכל היוונים שקרנים.

סוקרטס הוא יווני, ולכן גם הוא שקרן.

לכן משקר סוקרטס כשהוא אומר שכל היוונים שקרנים.

אם כל היוונים אינם שקרנים, גם סוקרטס אינו שקרן.

לכן צודק סוקרטס בטענתו שכל ה־יוונים שקרנים.

וכן הלאה, במחזור אינסופי.

הפרדוכס הזה נראה עגול, שלם ומוש־לם, כאילו שאי־אפשר לצאת ממנו. אבל האמת היא שהוא מלא חורים. שני ח־מישפטים הראשונים הם בסדר גמור, אבל החל מהשורה השלישית כל העסק מתמוטט כמו מיגדל קלפים. שימו־לב לשורה הזאת: נניח שסוקרטס באמת שקרן, האם זה אומר שכל מילה שהוא אומר היא שקר? בכלל לא. גם שקרנים אומרים אמת, לפעמים, ויכול להיות ש־דווקא במקרה של היוונים אמר אמת. בשורה הרביעית יש בלוף גדול יותר, ש־מבוסס על שימוש מטעה במילה „כל". הקביעה ש־כ־ל היוונים אינם שקרנים, הרי אינה אומרת שלא יתכן שחלק מ־היוונים הם דווקא כן שקרנים, וסוקרטס ביניהם. בשורה החמישית, גם אם מקב־לים את כל מה שנאמר לפניה, מופיעה קביעה מטעה אחרת. שהרי, גם אם סוקרטס אינו שקרן, אין פירוש הדבר שבאופן אוטומטי הוא צודק בכל מילה שהוא אומר, ויתכן מאוד שדווקא בקבי־עה, המופיעה במישפט החמישי, הוא טועה.

זהו פיתרון החידה מהשבוע שעבר, על מונדי והמשוגעים. אני לא צריך לספר לכם, כמובן, שבסוף הוויכוח, כשמפרי־כים את ההוכחה המדומה הזאת, עוד יש הרבה חכמים בלילה שמספרים לי שזה לא אומר שאני צודק, כי זה בסך הכל מילים, והעיקר זה האמונה שבלב. כל מה שנשאר לי לעשות במקרה כזה הוא לומר שגם האמונה שבלב, זה בסך הכל שתי מילים.

סוד מחדר־המיטות

בוודאי שמתם־לב, קוראים יקרים, שעד עצם היום הזה הייתי מאוד דיסקרטי איתכם בקשר לחיי האישיים. ובכן, היום החלטתי לחלוק עימכם סוד כמוס, ממש מקודש־הקוד־שים שלי, חדר המיטות, וזה עוד לפני שהחלטתי סופית לרוץ לנשיאות.

הכל התחיל כשהייתי שרוע באלכסון חלקי על מיטתי, והסתכלתי על מה שקורה בטלוויזיה. שם ראיתי את ראש הממשלה שלנו מופיע על־פני המירקע, וטוען, בתגובה לתוצאות הבחירות בארצות־הברית, שישראל היא חלק מהעולם החופשי, או נמנית עליו, או משהו מהסוג הזה. צירוף המילים הזה, מפיו של מר בגין, הפעיל אצלי גירוי עז, שפשוט לא הייתי יכול להתגבר עליו. לקחתי כמה מילונים בשפות שונות, נייר ועט, ואחרי שעיינתי במילונים כתבתי אל מר בגין את המיכתב הבא — מיכתב מחדר המיטות. וזה לשונו:

אל
ראש־הממשלה, מר מנחם בגין
מישרד ראש־הממשלה,
גבעת־רם (עדיין?), ירושלים

א.נ.

ביום ד', ה־5 בנובמבר 1980, שמעתיך אומר לכתב הטלווי־זיה הישראלית דברים, שמהם משתמע כי מדינת־ישראל נמנית על מה שהנך מכנה „העולם החופשי". כוונתך, כנראה, כי היא מדינה בין מדינות שבהן שורר חופש, להבדיל מקבוצת מדינות אחרות, שבהן אין החופש שורר, והן מהוות את „העולם הלא־חופשי".

עלי להודיעך, כבוד־ראש־הממשלה, כי דבריך אלה גורמים לי בעיה חמורה — למי עלי להאמין? לכבודו, או לקבוצה שלימה של מילונים בשפות שונות, שבהן נוצעתי. למילים „חופש" או „חרות" בעברית, FREEDOM או LIBERTY באנגלית, LIBERTE בצרפתית, או FREIHEIT בגרמנית, יש הגדרות דומות בכל השפות הללו. היות האדם חופשי, או בן־חורין, כבוד ראש־הממשלה, פירושו היכולת לבחור מטרה שברצונך להגשים, היכולת או האפשרות להגשים אותה מטרה. פירושו גם היות האדם לא־כבול באיסורים ובמיגבלות שקבעו אחרים, בניגוד לרצונו ושלא בהסכמתו, ומסוגל להגשים ולממש את זכויותיו הטבעיות או את הזכויות המוקנות לו מכוח אמנה חברתית שהוא שותף לה.

מדינה חופשית או בת־חורין, לפיכך, היא אותה מדינה שהמצויים בתחום שילטונה נהנים מחופש. והנה, אדוני, הרשה נא לי להזכיר לך, כי בתחום שילטונה של מדינת־ישראל מצויים זה י"ג שנים מיליון ויותר אנשים (וביניהם גם זקנים, נשים וטף), שאף לא אחת מהגדרות החופש עשוייה לתאר, ולו בקירוב־מה, את מצבם. האנשים הללו אינם נהנים מחירות הביטוי. אין הם נהנים מחופש ההתאגדות המקצועית או הפוליטית. אין הם יכולים להגשים את מטרותיהם, והם כבולים באיסורים ומיגבלות שקבעו אחרים. נראה, אדוני, שדווקא כל ההגדרות של „אי־חופש" או „שלילת חירות" מתאימות יפה לתיאור מצבו של אותו עם, שאתה מנסה אף לשלול ממנו את החירות לקרוא לעצמו בשמו שלו.

כיוון שזה המצב, אדוני, אין שום אפשרות להשתמש בהגדרה „מדינה חופשית" באשר למדינת־ישראל, אלא־אם־כן מבקשים לשרוף את כל המילונים בעולם, או לחבר מילונים חדשים תחתם. ואם מדינת־ישראל אינה מדינה חופשית, הרי ברור שגם אינה יכולה להימנות על העולם החופשי, ממש כשם שחציל אינו עשוי בשום פנים ואופן להימנות על מישפחת המלפפונים.

אמנם יכול אתה, מר בגין, לטעון כי מצב זה נכפה עלינו, כי הוא בלתי נמנע או זמני, וכן יכול אתה לטעון כי לדעתך קיים ערך חשוב מערך החופש, והוא ערך הקיום, ובשם זכות קיומו של העם היהודי בישראל אתה זכאי לשלול את חירותם של כמיליון וחצי ערבים־פלסטינים המצויים תחת שילטונך. כל הטיעונים הללו כבודם במקומו מונח, אך גם אם כולם אמת צרופה, אין הדבר משפר בכהוא־זה את מצב החופש בטריטוריה הנתונה לשילטון ממשלתך.

לפיכך עלי לתבוע ממך את עלבונם של המילונים, השפה והאמת, ולבקש ממך בכל לשון של בקשה לחדול מהשימוש בביטוי השגור בפיך, ואשר משתמע ממנו קשר בין מדינת־ישראל דהיום ובין מושג החופש. קשר זה חדל להתקיים כאן בי"ג השנים האחרונות.

עד כאן נוסח המיכתב.

שיגרתי העתק ממיכתב זה לאקדמיה ללשון העברית, כדי

סוד כמוס מחדר־המיטות שלי

להוכיח להם שלא רק הם שומרים על כבוד השפה. בכוונה לא נכנסתי לכל מיני עניינים פוליטיים עדיניים, כמו תלותה של ישראל בארצות־הברית, מקומה של דרום־אפריקה בעולם החופשי והקומוניזם הבינלאומי. אני פשוט לא רוצה לתת לראש־הממשלה אפשרות להתחמק.

מיזרח מערב
צפון דרום

לנו חיה פוליטיקאי טוב, שנעשה פית־אום ראש־ממשלה גרוע ושחקן מצויין. לאמריקאים היה שחקן גרוע, שהפך ל־היות פוליטיקאי טוב, ועכשיו נראה איזה מין נשיא הוא יהיה.

האמת היא, שלי אין הרבה תיקוות ממר רגן. בן־אדם שעבד פעם בתור מל־שין מקצועי על החברים שלו, איזה דבר טוב כבר יכול לצאת ממנו? אבל בניגוד לי, אני שומע שיש כל מיני אצלנו, ש־דווקא חושבים שרגן יהיה טוב בשבילם. גאולה כהן, למשל, כמעט שפכה ניטים מרוב ששון, וגם ח"כ יהודה בן־מאיר מ־המפד"ל, שפעם הוא יונה, פעם נץ, ו־תמיד דמוסתנס, הסביר לנו שרגן, בני־גוד לקרטר, רואה את העולם מזרח־נגד־מערב ולא צפון־נגד־דרום. זה שהקומוניזם הבינלאומי הוא גם האוייב הראשי של רגן, אומרים החוגים האלה, זה מה ש־יציל את ההתנחלויות וכו'.

וזה דווקא אני לא מבין. אם רוצה רגן למנוע את החדירה של הקומוניזם הבינלאומי לעיראק, לסעודיה ולירדן, ואם הוא רוצה למנוע את חזרתו של הקומוניזם הזה בכל המרץ למצריים ו־לסוריה, אז מה הוא צריך לעשות? ל־חזק את ישראל, מה שהם קוראים? ל־תמוך בכל השטויות של בגין וחבריו? הרי זה בדיוק מה שיגביר את ההשפעה הנוראה של הקומוניזם הבינלאומי בכל המזרח־התיכון.

מי שמבין מזה שאני מקווה שרגן דוו־קא יפעיל לחצים חזקים מאוד על ישר־אל, פשוט טועה. אני כבר תיכף בהתחלה אמרתי שאני ממנו לא מקווה לשום דבר.

מימין: אוברול שחור צמוד לגוף ומעליו ז'קט עשוי וואל שקוף — עם צווארון קשירה — בהדפס נקודות מותזות בגווני החום והבז'. משמאל: הדפס פוזטיב ונגטיב באוברול ומעליו ז'קט וואל שקוף.

מימין: אוברול סטרפלס ומעליו ז'קט ארוך. משמאל: חליפת מכנסיים עם טוניקה ארוכה. שני הדגמים עשויים מסריג בפסים עם נקודות בזהב.

מדגמי הקו החדש של
אפנת ניבה
סתיו/חורף '80-'81

מימין: אוברול ומשמאל שמלה, שניהם מוולוטו (סריג דמוי זמש) בגון היין. גוונים נוספים: כחול, חום, בז' וסגול.

2 מערכות עשויות מאריג צמרי משובץ בגווני האפור והשחור עם חולצות משי תואמות. כל פריט נמכר בנפרד ומאפשר התאמה גם לפריטים אחרים במלתחה.

תיקשורת בינלאומית: שקרים קטנים

הקורא הישראלי כבר די רגיל לצנזורה העצמית, המתנדבת, של עורכי העיתונים. העלמת מידע חשוב מהקורא היא מעשה שבכל יום, המעוטר במונח המרשים „אחריות עיתונאית" או אפילו „אחריות לאומית".

מסתבר שתכונה זו אינה מיוחדת דווקא לישראל. גם בעידן העיתונות העולמית הלוחמת והחושפת קיימת שורה ארוכה של נושאים לא־סימפטיים, שגם אמצעי־התיקשורת החופשיים במערב מעדיפים להתעלם מהן במתכוון.

עולם החומטת של דורים. השבוע פורסם ב־ארצות־הברית מחקר מאלף, פרי עמלו של קרל ינסן, פרופסור מכובד לתיקשורת־המונים מקליפורניה. ינסן ואנשי הצוות שלו ערכו רשימה של נושאים אסורים, לא פופולאריים, שרוב אמצעי־התיקשורת מתעלמים מהם בכל מחיר. אין פלא שמקארתיסט מובהק כמו רונאלד רגן הופך לנשיא ארצות־הברית בשנות ה־80. דווקא

בענף שלו, הקולנוע, נהגו החברות הגדולות להפעיל צנזורה עצמית — „הקוד" המפורסם — שתפקידה היה להשאיר את הצופה בעולם החלומות המתקתק של דוריס דיי וג'יימס גארנר.

רשימת הנושאים האסורים היא מדהקת בחוסר המיקריות שלה. המכנה המשותף שלהם ברור: הצורך למנוע מצופי הטלוויזיה, מאזיני הרדיו וקוראי העיתונים מידע שעשוי לגרום להם להקשות ברצינות על כמה אמיתות־יסוד של החברה הרכושנית.

● **„דאמפינג", או מכירת סחורות אסורות, מסוכנות או פסולות לעולם השלישי.**

אמצעי־התיקשורת העולמיים נמנעים מלדווח על הפעובדה, שמכירת מוצרים מסוכנים למדינות העולם השלישי הפכה נוהג מקובל והגיעה למימדים גדולים. בעיקר מקובלת מכירת תרופות, שנאסרו לשיווק בארצות־הברית ובמערב־אירופה. ינסן מסיימסמאן, שדיווח השבוע על מצאי ינסן, מוסיף שהחברות העל־לאומיות (מולטי־נאשיונלס) מפיצות בין השאר גלולות־הרגעה לילדים, שגרמו למקרי מוות רבים, וכן תרופות מסרטנות לנשים בהריון, החשודות בגרימת נזקים ומומים לתינוקות.

● **המיפור האמיתי על איראן.**

רק אחרי נפילת השאה הגיעו לידיעת הציבור במערב הפרטים על זוועות משטרו, על תעלולי הסאוואק ועל הניצול הכלכלי ששרר באיראן. המידע האמיתי על השאה פורסם רק בעיתונים־שוליים שמאליים שתפוצתם, בדרך כלל, קטנה. היעדר המידע הביך את הציבור הרחב, וגם את מעצבי דעת־הקהל, שלא תפסו, ולא היו מסוגלים לחזות, את ההתפתחויות שהובילו למהפכה האיסלמית.

● **הפגיעה בזכויות־האדם בכתבי־הסוהר כ־ארצות־הברית.**

המידע על התעללויות באסירים ועל אפלייתם מטעמי גזע, מעמד והשקפות פוליטיות לא זכה לכיסוי הולם באמצעי־התיקשורת (ראה מדור קולנוע, העולם הזה 2253). סטטיסטיקה שפורסמה על־ידי ועדה מוסמכת של מישפטנים בעלי שם עולמי, שזומנו לחקור את בעיית זכויות־האדם בארצות־הברית של ג'ימי קארטר, שלו יומרות רבות בששח זה, העלתה מימצאים חמורים. ברור שרגן לא ישפר את המצב. בין השאר הדהים הסקר כשהוכיח, שרצח שחור, אפילו על־ידי שחור אחר, לא נענש באותה חומרה כמו רצח לבן. סיכויי אדם שרצח שחור לעונש מוות הם עשירית מהסיכון שלוקח על עצמו רוצח של לבן. לעומת זאת, לשחור שרצח לבן ישנם פי חמישה יותר סיכויים להגיע לגרדום, מאשר ללבן שרצח את בן גזעו. אף לא על לבן אחד נגזר דין מוות על רצח שחור. עובדות אלה, כאמור, הועלמו ברוב אמצעי־התיקשורת הבינלאומיים ולא פורסמו, כמובן, גם בישראל.

● **ניצול תנאי תעסוקה גרועים בעולם ה־שלישי.**

איליהון ומנהיגי איגודים־מיקצועיים בארצות־הברית נוהגים להטיף נגד יבוא סחורות זולות, בעיקר מיפאן. לעומת זאת מתעלמים העיתונים מהמגמה ההולכת וגוברת להקים חברות־בת אמריקאיות בארצות המתפתחות. חברות אלה נהנות מכוח עבודה זול, מאיגודים־מיקצועיים חלושים, ומתקנות בריאות ובטיחות רופפות, שאינן מחייבות הוצאות גדולות במיוחד. דוגמה בולטת היא חברת רדיו־זנית, שסגרה את מיפעלה בשיקאגו ופיטרה 5,000 פועלים. שכרם הממוצע של פועלים אלה היה 5.25 דולר לשעה. לפועלים שלה בטאייוואן (פורמוזה) משלמת אותה חברה רק 36 סנט לשעה.

● **תעסוקה קטונית.**

אמצעי־התיקשורת האמריקאים, למשל, מציעים את העובדה ש־100 אלף פועלים בארצות־הברית מתים כל שנה ממחלות שמקורן במקום העבודה. לא מדובר כאן על תאונות־עבודה, אלא על מחלות הנובעות משימוש בחומרים כימיים מסוכנים במיפעלים. 400 אלף פועלים נוספים הופכים נכים מאותה סיבה. החוקרים סבורים, ששניים מכל חמישה מקרי־מוות ב־30 השנים הבאות ייגרמו משימוש בששה כימיקלים הנפוצים במיוחד ב־תעשיה. חומרים אלה מסוכנים גם לצאצאי הפועלים שנפגעו.

● **הדליפה הגרעינית המסוכנת ביותר.**

אנשי התיקשורת התעלמו כמעט לחלוטין מדליפת כמות אדירה של מים רדיו־אקטיביים לנהר ריו־פוארקו בניו־מכסיקו, ב־16 ביולי 1979. מי הנהר מגיעים ללייק מיד, אגם המספק חלק ממי השתיה של לוס־אנג'לס.

● **ג'נוסייד במזרח־טימור.**

קיים קשר שתיקה סביב מעשי הזוועה של אינדונסיה במזרח־טימור. כידוע רצחו האינדונסים בעת פלישתם למזרח־טימור, בדצמבר 1975, כ־100 אלף בני־אדם, עשירית מהאוכלוסיה. יצויין שלפחות עוד 100 אלף בני־אדם, מתו בשנתיים האחרונות מחמת הרעב הכבד השורר במזרח־טימור, ומעשי אכזריות ושחיתות הנפוצים באינדונסיה.

● **הלובי החזק ביותר, אך הדיסקרטי, ב־וושינגטון.**

השולחן העגול של הביזנס, מועדון־הנשיאים של 200 הקונצרנים האמריקאיים הגדולים ביותר, שומר בכוונה על פרופיל נמוך. הלובי הזה הצליח למנוע רפורמות במס־הכנסה, יצר לעצמו חורים גדולים ברשת הגבייה ומנע את הקמתו של מישרד פדרלי, שידאג באורח ממוסד לזכויות הצרכנים.

הדו"ח המרתק של הפרופסור קרל ינסן הניע את השבועון הבריטי ניו־סטייטסמאן לפנות לקוראיו ולבקשם לחוות את דעתם על הנושאים שזוכים ל„צנזורה מרצון" בבריטניה. מעניין אם גם קוראי העולם הזה יוכלו להרכיב רשימה של נושאים כאלה (למשל: פרשת תמיכתו של השואן המדופלם מנחם בגין במרצח ההמונים פול־פוט) שאמצעי־התיקשורת הישראליים מתעלמים מהם במתכוון.

ג'מאייקה:

סייאגה מחכה לאתנן

הדוד סאם זכה לניצחון חדש בחצר האחורית שלו. מיפלגת־העבודה של ג'מאייקה, שהדיחה מהשילטון את מייקל מאנלי המארכסיסט, הניטראליסט והדמוקרט, ראוייה לתואר „לייבור" עוד פחות מאחותה הישראלית. מנהיגה, אדווארד סייאגה, פוליטיקאי ממולח בן 50, ממוצא

פלוגת הסדרן של סבייאגה כפעולה
ניצחון לדוד סאם

לבנוני, ניהל מערכת בחירות אלימה שעלתה בחיי 600 בני־אדם. סייאגה גם הצליח לרתום את כל זרועות המימשל האמריקאי, כולל הסי־איי־אי, ואת החברות הגדר־לות, כדי ליצור לחץ כלכלי על מישטרו של מאנלי.

שבחים נלהבים. ניצחונו המוחלט של סייאגה כבר הניע את דייוויד רוקפלר, הבוס אדיר הממון וההשפעה של צ'יס מנהטן בנק, להרעיף עליו שבחים נלהבים. אחרי שסייאגה גירש את השגריר הקובאני מג'מאייקה, סיפר רוקפלר שהוא מיודד עם ראש־הממשלה החדש ומכבדו מאוד. הוא טען, שסייאגה יציל את כלכלת ג'מאייקה, יביא עימו לשילטון נסיון עשיר וכושר ניהול. רוקפלר הבטיח לשתף פעולה עם ממשלת סייאגה ולסייע לה להיחלץ ממצבה הכלכלי הקשה.

סייאגה כבר הודיע שהוא יחדש את המו"מ עם קרן המטבע הבינלאומית. מאנלי הפסיק את הדיונים עם נציגי הקרן במארס השנה, מכיוון שאלה דרשו שיפסיק את רוב פעולות השיקום החברתי שלו, ושיצמצם באורח דראסטי את תקציב הרווחה. מאנלי, ידידו הטוב של רוברט מוגבה ומנהיג מקובל בעולם השלישי, סירב לפגוע בשכבות המצוקה בארצו, הרגיז בכך את המעמד הבינוני. ארצות־הברית, שעויינת אותו בשל קשריו עם קובה ונטייתו לנייטראליזם, מימנה, ללא ספק, את מערכת הבחירות היקרה של „מפלגת העבודה" של סייאגה.

עתה מצפה סייאגה לגמול כספי רציני מוושינגטון, ולזרם של אנשי־עסקים שישקיעו בג'מאייקה. קשה לדעת אם יצליח, אך ברור שעניי ג'מאייקה ונציגיהם הפוליטיים ספגו מכה קשה ביותר.

סוציאליסט יצחק רבין
רגן זקוף־הקומה

101 הסיבות לניצחונו של רונאלד רגן

אחרי נאום הבחירות הניו־יורקי שנשא השר אריאל שרון למען רונאלד רגן, באנגלית מחרידה ובארשת פנים קצת מפחידה, הצטרף אליו גם ח"כ משה דיין בהצהרות מילחמה־קרה בנוסח משולב — ספק ג'ון פוסטר דאלאס ספק בארי גולדווטר. נראה שהשניים הקימו שם מחדש את היחידה 101, בשירותו של רגן. רק מאיר הר־ציון חסר, כדי להשלים את התמונה. אפילו שיש הטוענים שהאנגלית שלו, הגרועה אף מזו של שרון, אינה מאפשרת לו להצטרף למאמץ המילחמתי. יש להניח שהעיתונאי אורי דן עוסק עתה בכתיבת ספר על הצלחת ה־101 בבחירתו של רגן לנשיא. המשך יבוא.

*

מועמדו של יצחק בן־אהרון לראשות־הממשלה, ח"כ יצחק רבין, כינה את בחירתו של רונאלד רגן „ניצחונה של זקיפות הקומה". אין ספק שגם ח"כ שימעון פרס חושב כך, אלא שהוא לפחות שותק.

עוד לא נשמע דבר כזה:

מערכת סטריאו "סניך"

במחיר מפתיע ★

5,990.- שקל במזומן

(או-2,995 שקל במזומן+6 תשלומים של-699 שקל כ"א)

ל"סניו" יש בשבילך הצעה שאין לסרב לה: מערכת סטריאופונית בעלת צליל אמין וטהור שצריך לשמוע כדי להאמין — ובמחיר מבצע חד פעמי. נצל הזדמנות בלתי חוזרת זו ותהיה לך מערכת סטריאו יוקרתית המורכבת מפריטים מעולים:

רסיבר סטריאו SANYO JCX 2016
שילוב משוכלל של אמפליפייר וטיונר. **האמפליפייר** מפיק צלילים מעל ומעבר להספק הרשום שלו: 2x16 Watts R.M.S., בתחום תדרים 20,000 Hz—40, יש בו מיתקן למניעת עיוותים בתדירות גבוהה, המבטיח צליל "נקי נקי".
אפשרות לשלוט בנפרד ב־Bass/Treble.
הוא מצויד בכפתור Loudness וניתן לחבר אליו 4 רמקולים וזוג אוזניות.

הטיונר מצויד במתקן FM Muting והוא מצטיין בקליטה אופטימלית ונקיה מהפרעות. יש בו הפרדה סטריאופונית מושלמת (40dB ב־1Hz) ורגישות FM מצויינת — 1.2 MV.

פטיפון SANYO TP 20
מונע ברצועה עם בקרת מהירות אלקטרונית. הפטיפון חצי אוטומטי: הזרוע מוחזרת למקומה כשהיא מגיעה לסוף התקליט. הזרוע מאוזנת היטב, בעלת תדר תהודה נמוך. הפטיפון פועל ביציבות ובשקט מרשים.
נתוניו המקצועיים:
Wow · Flutter < 0.1%. S/N Ratio 60 dB

רמקולים PEERLESS P—203 C
רמקולים באיכות מעולה המיוצרים בדנמרק ומצטיינים בצליל אמין המתאים במיוחד למערכת סטריאו משוכללת כל־כך. תחום התדירות שלהם 20,000 Hz—38, והספק המירבי 45 Watts R.M.S.
בכל רמקול 3 יחידות:
Woofer; Midrange; Dome Tweeter.

בוא עוד היום לאחד מסוכני "סניו", השווה את צלילי מערכת זו למערכות אחרות במחיר דומה — ותן לאוזניך להחליט. דבר כזה לא שומעים בכל יום.

רהיט למערכת חינם!
להשלמת המערכת תוכל לרכוש טייפ־דק
STEREO CASSETTE DECK RD 2016
משוכלל ומהודר של "סניו"
במחיר מיוחד — 2,999. שקל במזומן
ואו — 1,499. שקל במזומן +
6 תשלומים של — 349. שקל כ"א)
ולקבל חינם — רהיט למערכת כולה —
מתנת חברת "סניו"

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283(02)

תל־אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068—269858(03) • חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ ת. טל. 725681—740495(04) • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. 224829(02).

תל־אביב: „אורית", אחד העם 19; „אליאס", העליה 20; „אלדאי", העליה 23; „בליצר", דיזנגוף 92, ע"י הכנר; „גרינוולד צבי", הרצל 68; „כל־בו שלום", אחד העם 9; „סלון להיט", אבן גבירול 20; „פוטו ספסורט", בן־יהודה 8; „רדיו כוכב", המלך ג'ורג' 91; „רדיו קסטל", אבן גבירול 177; „רפידור בע"מ", כנר מלכי ישראל 17; „שווק הוגן", דיזנגוף סנטר. **חיפה:** „אדיב", כנר מאירהוף; „בית הסטריאו", הנביאים 10; „כל אור חיפה", הרצליה 1; „כל אלקטריק", הנביאים 13; „סטריאו שירי", הרצל 59; „סלון הבנקים", הבנקים 1. **ירושלים:** „גד אלקטרוניקה", פינס 11; „לני חנוך", יפו 97, מרכז כלל; „מ. אלקטרוניקה", בן סירא 24; „צבי שור", הלל 22, פסג' המגדל; „רדקס", בן הלל 10; „רדיו קול", לונץ 5; „שריג", אגריפס 72. **אילת:** „עמטל אלקטרוניקה", מרכז עברונה. **אשדוד:** „רשת ד'", איזור ד' 6/ב'. **אשקלון:** „מרכז הסטריאו", יריחו 8. **באר־שבע:** „איתני", הרצל 98; „השרות האלקטרוני", העצמאות 49; „סלון צמרת", החלוץ 114. **בית־שמש:** „אלקטרון", מרכז מסחרי. **בני ברק:** „אלקטרו טוב", עקיבא. 88. **גבעתיים:** „צלילי המוסיקה", כנצלסון 117; „רה אור", שינקין 1. **דימונה:** „פיליפ יצחק", התאנה 443. **הרצליה:** „אמפיסל", סוקולוב 16. **חדרה:** „כ.ד. אלקטרוניקה", הנשיא 21; „מחסן מכירות־לסטר", הרברט סמואל 72/ב. **חולון:** „מרכז הסטריאו", שד' בנימין 12. „אחים פוקס", הרצל 51. **עכו:** „אור־קול", בן עמי. **פתח־תקוה:** אבי סטור", חובבי ציון 16; „לירון", ההגנה 11; „רדיו חנוך", ה'הוליבר 4; „טכנוער־אלסול", מהוליבר 12. **קיראון:** „צליל וזמר", מרכז מסחרי. **קרית מלאכי:** „לוגסי דני", מרכז הוד. **קרית אתא:** „חצרוני אלקטרוניקה", מפרץ חיפה. **קרית ים:** „נפתלברג", שד' ירושלים 3. **קרית ביאליק:** „אופרי את פלדמן", סבניה. **קרית מוצקין:** „טרקלין הקריה", השופטים 6. **ראשון לציון:** „עשה זאת בעצמך", תרמ"ב 20. **רחובות:** „חזי אלקטרוניקה", בית הפועלים 4. **רמלה:** „אסתר אוניברסל", ביאליק 2. **רמת־גן:** „א.א. אלקטרוניקה", הרואה פינת חיבת ציון; „סטריאו רובי", מדיעין 29. **שרת הכרמל:** „פוטו דוד", מרכז מסחרי. **עפולה:** „אחים שטראוכלר", תחנת „אגד".

★ המחיר בתוקף לתקופה מוגבלת.

אנשים בעולם

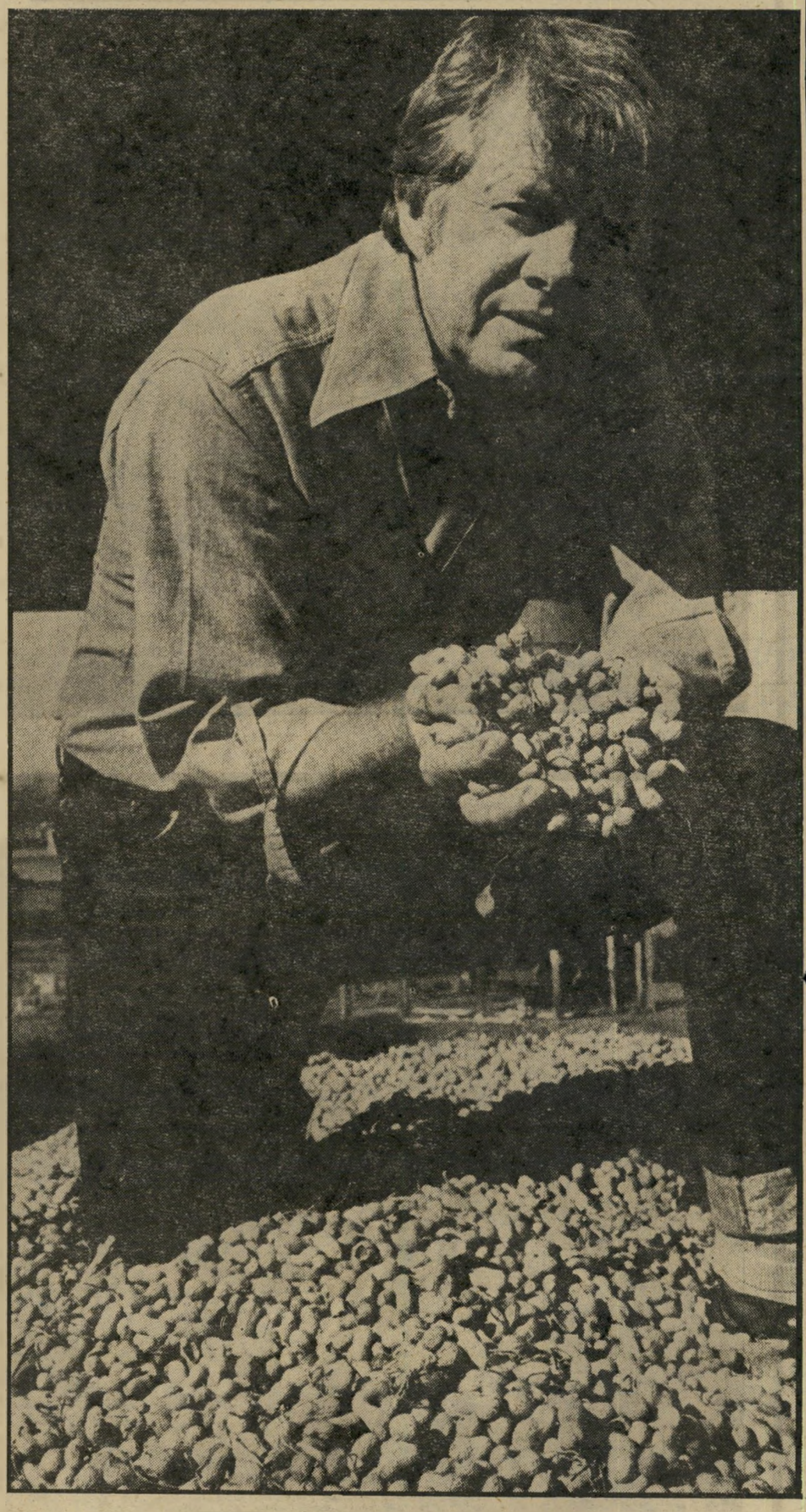

ג'ימי קארטר: בחזרה אל הבוטנים

תמונה זו של ג'ימי קארטר מחייך בביטחון מעל ערימת־הבוטנים המפורסמת, שונה מכל התמונות שפורסמו בשבוע החולף, כשהבוטנים מן העבר הופכים לפתע לבוטנים של העתיד.

ערב הבחירות נשאלה רוזאלין קארטר, רעיית הנשיא לשעבר, מה יעשו היא ובעלה במיקרה שלא ייבחר שנית? תשובתה היתה: „ראשית, אין כל סיכוי שכזה. היא בוודאי ייבחר שוב. בין כה וכה, בעוד חמש שנים אני מתכוננת לחזור לביתנו בפליינס ג'ורג'יה ולא לעשות יותר שום דבר. פשוטו כמשמעו, להתבטל כל היום. ג'ימי צוחק ממני כשאני אומרת לו זאת. אינו מאמין. אבל אנחנו עוד נראה!"

לפתע נראה העתיד קרוב מאוד לחוות־הבוטנים שבפליינס, ורוזאלין, המכונה „יועצו הראשי של הנשיא", תצטרך לייעץ לבעלה מה לעשות בכל הפנאי הזה, שהגיע קצת מוקדם ולא על־פי לוח־הזמנים שקבעה.

ננסי ורונאלד רגן: ריקוד הניצחון

כמו פעם, לפני המצלמות ההוליוודיות, יצאו ננסי ורונאלד רגן בוואלס. הפעם, ריקוד הניצחון. יחד איתם רקדה שורה ארוכה של ידידים מאותם ימים: פראנק סינאטרה ודין מארטין, שאספו בקונ־צרט משותף אחד 450 אלף דולר למסע־הבחירות של רגן. זוג השכנים המאושר ביותר היו ליז טיילור ובעלה, הסנאטור ג'ון וורנר.

פריץ' וג'ראלד קלופר: מצפצפים

אל תוך העדשה שבמצלמת־עיתונאי מושיט הטרוריסט רונאלד פריץ' סוכריה על מקל ואומר: אני מצפצף על כולם! מימינו עומד שותפו לחטיפת הפוליטיקאי פטר לורנץ (פברואר 75') ג'ראלד קלופר. יחד איתם נידונו בבית־משפט בברלין לתקופות מאסר שונות עוד שישה מחבריהם, באחד המישפטים המסובכים והארוכים שנגולו בגרמניה בעת האחרונה.

אנשים בעולם

פארה פוסס: כל האופציות פתוחות

מנבאי העתידות ומחברי ההורוסקופים לשנת 81' מנבאים ני־שואים שניים לכוכב בארי לינדון, ראיין או'ניל, ולכוכבת ברוט־פאברג'ה, פארה פוסט (בתמונה משמאל), אבל או'ניל מהפס, ויש אומרים שבגלל אהבתו הישנה לבת זוגו מטיפור אהבה (בתמונה למעלה, אלי מקגראו).

פארה מסרבת להשיב. „כל האופציות פתוחות," ענה לעיתונאים.

הנרי פורד: האשה השלישית

זה עתה נישאו איל־המכוניות הנרי פורד השני (63) וקתלין דה־רוס, דוגמנית לשעבר (39). גירושיו של פורד מאשתו הקודמת, כריסטינה פורד, שאותה נשא לאשה בשנת 65', עלו לו עשרה מיליון דולר. גירושיו הקודמים מאן פורד, לה היה נשוי עשרים ושלוש שנים, היו יקרים יותר ועלו לו עשרים מיליון דולר. לרגל נישואיו בשלישית הודיע כי הוא מתכוון לפרוש.

רומן פולנסקי: הרומן האחרון שלו עם סאבין

זה כמה שבועות שרומן פולנסקי נראה בפאריס בחברת צעירה יפהפייה העונה לשם סאבין שאדי. היא משמשת כעוזרת־צלם לאוטו וייסר, והיא ממוצא גרמני. השניים נפגשו בסידרת צילומים, ומאז תרו יחד את מיסעדות־היוקרה בפאריס. האם תהיה גם כוכבת סירטו הפיראטים שיסריט בישראל? לא. הסיבה פשוטה: אין בתסריטו תפקיד אחד ויחיד מכובד שנועד לאשה.

הנסיכה אן: יש לי שאיפה אחת - לחיות רחוק מן העין הציבורית

להיות נסיכה אי־אפשר לבחור — או שנולדים כזו או שלא. לפחות באנגליה. בסידרה של ראיונות עיתונאיים, שהעניקה הנסיכה אן, היא לא הסתירה את העובדה שלו היה ניתן לה לבחור, היא לא היתה בוחרת להיות נסיכה. „אני שואפת לחיים פרטיים. רחוק מן העין־הציבורית.״ היא אימרת. ואמנם, כשאין עליה חובה ללבוש בגדי־שרד (בתמונה השמאלית) היא מעדיפה להיראות צנועה, לבושה בפשטות, ולמרות השמועות העיקשות על משבר בחייה עם מאר פיליפס, השניים נוהרים מאושר (בתמונה למעלה).

אליזבט וזיראר דפארדייה: בצמרת

ז׳ראר דפארדייה כבש לו שם כיורשו של איב מונטאן על בד הקולגוע הצרפתי. היום הוא מגלם שני טיפוסים שונים מקצה לקצה: האחד: פירחח הולך בטל בלול, השני: בסירטו של אלן רנה, דודי מאמריקה, כבורגני דתי. ובחיים הוא משחק את בעלה של אליזבט (עימו בתמונה).

גולדי האון וששת כלביה: טוב כלב טוב מבעל טוב

גולדי (תרגיל לבלשית מתחילה) האון היא מצחיקונת אמיתית. המשחקת בסירטו החדש של ניל סיימון את אשתו לשעבר של סופר, המעדיפה את ששת כלביה על־פני בעלה לשעבר. מצפים מן הסרט שיחזיר את סיימון לכושרו הקומי המלא — אחרי פרק ב׳, שהיה מצחיק פחות מן המקובל. אצלו בגלל הסיפור המציאותי העצוב. מן הנראה בתמונה, גדול־הכלבים מרכיב מישקפיים, אפשר להסיק לגבי אופיו של הסרט.

מדוע יותר ויותר נשים מכבסות ב"שלגית"...
...ומה יוצא להן מזה:

כביסה מבהיקה במיוחד.
"שלגית" היא אבקת הכביסה היעילה ביותר שאת יכולה להשיג כיום:
יש בה 40% חומרים פעילים, שהם מעל ומעבר לדרישות התקן. היא מסירה כל כתם בקלות — אפילו במים קרים!

חסכון ללא תחרות.
"שלגית" הוכחה כחסכונית ביותר, בהשוואה לאבקות כביסה אחרות מסוגה:
½ כוס "שלגית" מספיקה ל-5 ק"ג כביסה!
(התקינות: כוס אחת שלמה ל-4 ק"ג).

בכל הגרלה: מערכת סטריאופונית במזוודה!
במבצע מיוחד של "שלגית" תערך הגרלת פרסים בכל חודש.
בכל הגרלה תוגרל מערכת סטריאופונית מושלמת בתוך מזוודה, תוך פרסים יקרי ערך.
כל שעליך לעשות הוא לשלוח 2 לשוניות פתיחה של "שלגית" מאריזות של 1.5 ק"ג או תלוש אחד מאריזה גדולה של 4, 6 או 10 ק"ג.
שלחי אותן אל:
"מבצע שלגית — יצהר"
ת.ד. 823, תל-אביב

זה נהדר-זה יצהר

שמות הזוכים
בהגרלה שנערכה ב־31.10.80

מערכת סטריאו: אמסלם אופיר, לוד.

שולחן פיקניק: פרץ לאה, ראשון לציון, טמלר לאה, פתח־תקוה, פלג פנינה, רמלה, גימפל זהבה, נשר, אורלוב חיה, כפר מימון, חיה ריבנר, רמת־גן. רטתי סלי, רמת־גן. נעה פלר, ירושלים. געש סימה, פתח תקוה. גרינברג צביה, פתח־תקוה.

מחשב כיס: יורן אסנת, ראשון לציון, עופר תמיר, נתניה. נחום עמית, בת־ים. יהודית גרמן, תל־אביב. וורשביאק שרה, באר־שבע.

ענת תה: יריב דאר, קרית אונו. יהודית אדמון, תל־אביב. מנצור מירלה, רמת־גן. בן ארצי לאה, גבעתיים. כהן גלוריה, ערד.

שעון מעורר: אריאלי חוה, תל־אביב. אסנת דקל, חיפה. בנבנישתי אסתר, לוד. סיזן קרבצ'יק, תל־אביב. בכר רבקה, מבוא ביתר.

חבילת שי: רבקה בן ענת, ר"ג. זלטה ויס, ת"א. שרק רייך, נחלים. גנסי ליפשיץ, רעננה. כהן גילה, רמלה. אמבר רבקה, רמת־גן. לירטש חגית, תל־אביב. שרה כליפה, ירושלים. הכט אריה, תל־אביב. ענבר רחל, ראשון לציון. גרבלי יואל, חולון. שורץ אסתר, בת־ים. דביר דליה, מעון אביב. אליגון דליה, כפר אזר. אוזרי בינה, חולון. קרן יונה, כפר חסידים. דינה כצמן, ירושלים. אביטוב ורדה, נהריה. עבו שרה, אילניה. שושנה דריזון, שדה יעקב. קרמר רחל, רמת השרון. שרה ארליך, ירושלים. דליה סלעד, תל־אביב. גולן ציפי, קרית ביאליק. גלזר מאיר, שדה ניצן. מסיקה אינגריד, כפר־סבא. דורית לוי, אילת. ורדה צביקלינסקי, בני ברק, ליבסקינד לאה, בית אל ב'. אסתר נער, כפר־סבא. לאה פורר, ק. אתא. מרגלית עידן, י־ם. תומר אביבה, קיראון. אביבה אוסדין, תל־אביב. קוזוברו שרה, ניצנים. בלה סגל, אשקלון. עליזה חיים, בת־ים. דבורה בנימיני, תל־אביב. נעמו שרון, נהריה. רחל שיפמן, פתח־תקוה. לירית גואמה, נס ציונה. אריאלה לביא, רמת־גן. דני בראון, ירושלים. שושנה צלח, נתניה. אלוז יואלה, נתניה. שביב אתי, קרית ביאליק. מרגלית הצבי, בני ברק. טויסטר עפרה, קרית חיים, פוודלובסקי גלית בת־ים. בקל כרמית, מגדיאל. גונן גליה, חיפה. מגדל דורית, הרצליה. מיכל מלאך, פתח־תקוה. ברנשטיין מלכה, כפר סבא. שרה כהן, נתניה. שלומית ליבוביץ, בנימינה. סימונה בן שושן, באר שבע. אונגר רנטה, רמת־גן. אלדד חיה, חיפה. אטוב הדסה, בת־ים. רחל טויטו, בית שמש. כהן רבקה, ראשון־לציון. בראון סטלה, קרית חיים. אריאלה אבדייק, ערוגות. וידר לאה, נהריה. בסמן גילי, פתח־תקוה. מלחי אילנה, תל־אביב .אשוש מיכל, צפת. היינריך תמי, חיפה. דבורה לביא, פתח־תקוה. גולדשטיין עטרה, פתח־תקוה. מרים אברהמוב, ירושלים. שפילה מרים, פתח־תקוה. לי גודמן, רמת־גן. מרסאנו ברכה, הרצליה.

*

הזוכים יקבלו הודעות לבתיהם

*

ההגרלה הבאה ב־30.11.80

אנשים

רשימת התענוגות במצריים:
סופר לאבא אבן, חוות סוסים

לחיים בר־לב ועוד שיחה בארבע עיניים לשימעון פרס

■ ההלצה המתהלכת ב־ארצות־הברית על הנשיא הנב־חר: „כאשר כיהן **רונאלד רגן** בתפקיד המושל של קליפורניה, מותר היה שם להס־תובב ימינה באור אדום.“

■ כאשר שמע עורך אוק־טובר, **אנים מנצור**, על ה־four noes של **יצחק רבין** („ארבעת הלאווים“: לא מדינה פלסטינית, לא נסיגה לגבולות 1967, לא הידברות עם אש“ף, לא שינוי הסטאטוס של ירוש־לים) התלוצץ: “He puts his nose everywhere!” („הוא שם את האף שלו בכל מקום“).

■ בביקור בישראל נמצאים 31 חברי משלחת של סוכני־תיירות מצריים. ראש הקבוצה הוא **אל־האמי אל־זיאת**, מנהל חברת־התיירות אמקו ב־קאהיר, השותף של הישראלי **ולטר ארביב**, בעל חברת־תיירות ישראלית. השניים הכי־רו זה את זה לפני 15 שנים, כאשר ישבו בכלא בלוב.

■ לא באו עם המישלחת **ראוף ע'אלי** ואשתו הנור־ווגית, **בריט**. ראוף, אחיו של שר־המדינה המצרי, הד“ר **בוטרוס בוטרוס־ע'אלי**, ביטל ברגע האחרון את בואו, מפני שאחיו ביטל את ביקורו הרשמי בישראל, כאשר נאמר לו שעליו לפגוש את שר־החוץ הישראלי **יצחק שמיר** ב־לישכתו בירושלים. בוטרוס־ע'אלי הודיע שהוא מוכן לפגוש את שמיר בתל־אביב. לאח ראוף ולאשתו יש ילד בן שנה וחצי, בשם **סמיר**.

■ לעומת זאת הגיע עם המישלחת **חמדי סעד־אל־דין**, מנהל־המכירות של מלון שרתון החדש בהליופוליס, ה־נחשב כמלון המפואר ביותר בקאהיר. חמדי הוא בנו של מנהל שרות־ההסברה לשעבר הד“ר **מורסי סעד־אל־דין**, שהודח מתפקידו לפני שנה, אחרי שבלט בשלב הראשון של יחסי־השלום. הישראלים ש־הכירו את מורסי כחובב־חיים וכחובב־נשים, הביעו את דעתם על הבן: „התפוח לא נפל רחוק מן העץ.“

■ אנשי המישלחת הובאו למועדון־הלילה היפואי עומר כיאם, ובילו שם עד 4.00 לפנות בוקר. הם התפעלו מבעל־ה־מקום, הבדרן **יואל שר**, ומיד הזמינו אותו להופיע בקאהיר.

■ המצרים באו גם לצפות בלהקת הפנטומימה של **שייקה אופיר ויורם כוקר**. הסבירו אנשי השגרירות המצרית בתל־אביב: „הם צפו במופע־פנטו־מימה כדי שלא תהיינה להם בעיות עם הבנת השפה. לנשיא **יצחק נבון** לא הצליחו למ־צוא במצריים הצגה מתאימה, ביגלל החשש שהניב המקומי לא יהיה מובן לו. לכן צפה בלהקת פולקלור של רקדנים.“

■ לפני שיצאו ראשי מיפ־לגת־העבודה לביקור במצריים, התעניינו המצרים אצל הישר־אלים מה כדאי לעשות למענם שם, כדי שייהנו מן הביקור, חוץ מפגישותיהם הנפרדות עם הנשיא **אנוור אל־סאדאת**. אחרי שנמסר להם מה חביב על כל אחד מהם, החליטו המצרים שח“כ **אבא אבן** ייפגש עם הסופר המצרי **תאופיק אל־**

חכים, שאת ספרו יומנו של תובע בכפרי הריף תירגם ב־זמנו לשפה האנגלית. לח“כ **חיים בר־לב** הכינו פגישה בחוות־הסוסים של מחותנו של אל־סאדאת, **פעיר מרעי**, ה־נחשב כיום כאיש מיספר שלוש במימשל המצרי. בר־לב חובב־הרכיבה ראה בחווה את אוסף הסוסים הערביים של מרעי. חוותו נמצאת לא תרחק מבית־המלון מינה האוז, שם התארחו השלושה. הבילוי שייועד לח“כ **שימעון פרס**: פגישה נוספת עם הנשיא המצרי בארבע עיניים.

■ כתב גלי צה“ל, **אבי ברזילי**, שיצא עם העיתונאים למצריים לסקר שם את ביקור הנשיא, נתקף באחד מימי ה־ביקור בכאב־שיניים עז. הוא נסע מיד לשגרירות־ישראל ב־מצריים, ומשם הופנה למיר־פאת־שיניים, שהיתה נעולה. הוא ניגש לשגרירות האמרי־קאית בקאהיר, והם שמו אותו במונית ונתנו הוראה לנהג לנסוע ממירפאה אחת לשניה, עד אשר תימצא אחת פתוחה. אחרי סיבוב מייגע בקאהיר, נמצאה מרפאה, ולאבי עקרו את השן החולה. כאשר נעדר מן הסיורים, מילא את מקומו סגן־מפקד תחנת גלי צה“ל, **אלון שליו**.

■ בעת הסיור הועמדו ל־רשות המבקרים הישראליים שני מטוסים. האחד — הרקולס של חיל־האוויר המצרי, והשני — בואינג של הנשיא אל־סאדאת. כאשר טסו אנשי ה־פמליה עם הנשיא ללוקסור ולאסואן, נסעו אחדים במטוס הנשיא והשאר במטוס חיל־האוויר. האירוח בלוקסור היה על חשבון ממשלת מצריים. בלט הצוות הגדול של עובדי שגרירות־ישראל במצריים, על נשותיהם וילדיהם. רק שלושה נציגים של השגרירות היו ו תפקיד, וכל היתר, עשרה ו מיספר, ניצלו את ההזדמנו לטיול חופשי. כאשר הבח בכך איש מישרד־החוץ הי ראלי, הוא העיר באוזני הצ הישראלי **אפריים דוב** שמילא את מקומו של השגר **אליהו בן־אלישר** החוז שמיספר הטסים מוגזם. הש לו דובב: „הייתי מוכרח לו לאנשי־השגרירות סוכריה.“

מנחם בגין צולם בעת כנס הזיכרון לזאב ז'בוטינסקי, כאשר הוא נואם על רקע תמונת־ענק של המנהיג. כאשר פיתח צלם לישכת־העיתונות הממשלתית את התמונה נזכר מנהל המחלקה, משה מילנר, כי יש אצלו תמונה דומה מאוד, שבה נראה בגין נואם על רקע תמונת־ענק של דויד בן־גוריון, יריבו הגדול של המנהיג הרוויזיוניסטי. מילנר פיתח גם תמונה זו

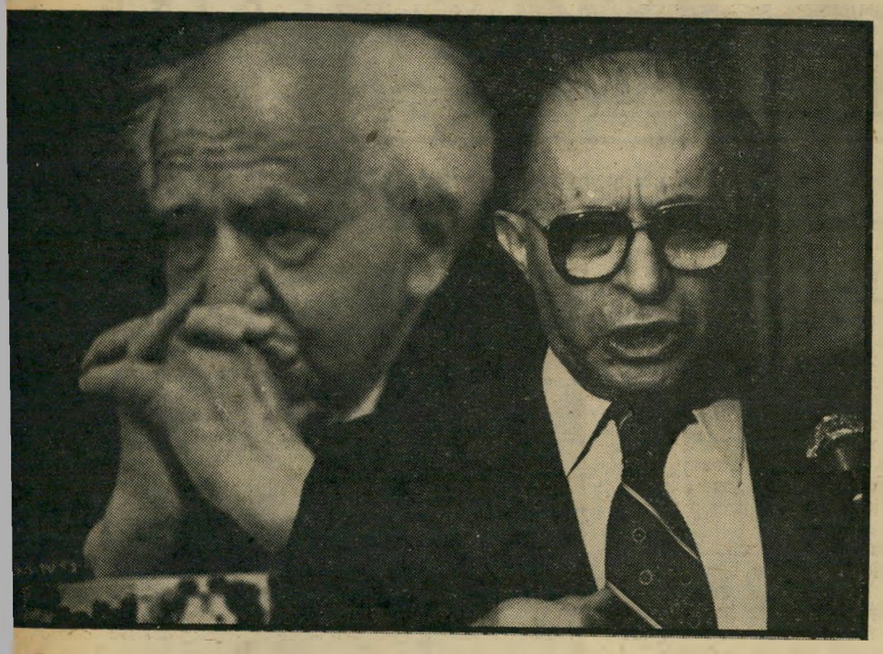

כרמליטה, סנגריה, זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה

היפכו את כרמליטה למשקה אישי העשוי בסגנון שלכם, לאנשים שאתם אוהבים. שתו והגישו כרמליטה סנגריה קר או חם, לבד, בזוגות, במסיבה ובכל מקום.

כרמליטה פונש
חממו את הכרמליטה בסיר עמוק. הוסיפו פלחי פרי הדר טבעי. פירות העונה וקינמון לפי הטעם.

כרמליטה קר
הוסיפו לכרמליטה קוביות קרח. פלחי לימון או פרי הדר אחר, פלחי תפוחי עץ, וקינמון לפי הטעם.

ה הזמן!

היתה הסיסמה של הנשיא הנבחר, רונלד רגן, וסגנו ג'ורג' בוש. שלטים דומים התנוססו גם מלון הילטון בתל־אביב בליל הבחירות. הקהל הרב שנוכח במקום בחר לעצמו את המועמד הרצוי לו, ונשא שלטים ומדבקות עם הנבחר. גם התל־אביבים הרגישו כי זה הזמן לחגוג, למרות שהאירוע מתרחש בארצות־הברית. כל האמריקאים המתגוררים כאן באו על כן למלון.

לדגל

האמריקאי היתה הצלחה באותו ערב. הדגל, שהיה תלוי על הקירות, משך לעברו קהל רב, שניסה למצוא פינה שקטה בכל הדוחק הנורא, שהיה עם תחילת הערב.

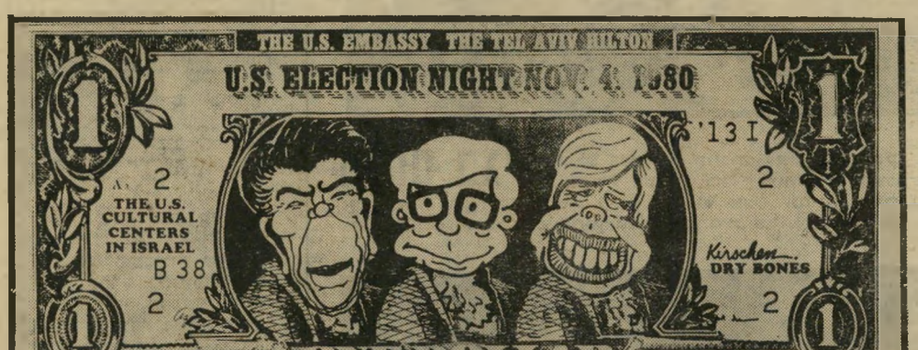

שקלאר

הוא שטר הכסף בצורת דולאר, שעליו מתנוססות דמויות המתמודדים בבחירות בארצות־הברית. ג'ימי קארטר, ג'ון אנדרסון ורונלד רגן בתנוחה האופיינית לכל אחד מהם. כל דולאר כזה עלה לישראלי חמישה שקלים, ואיתו יכלו לקנות משקאות ואוכל.

נות, שנצבו בפינות האולם, בהן נמכר כסף בצורת דולאר אמריקאי. כל דולאר עלה לישראלים חמישים לירות ישראליות. בדולארים אלה רכש ההמון המבורגרים, נקניות, תפוחי־עץ מזוגגים קוקה־קולה, תירס חם, פופ־קורן ופאי־תפוחים, שהם כולם מאכלים אופייניים לעם האמריקאי.

מדבקות עם תמונות המתמודדים המתנוססות עליהן חולקו חינם לכל, וזה בחר במועמד שלו, תלה את המדבקה על החולצה, דחף פתק עם שם המועמד לתיבה קטנה שניצבה בכניסה, ונכנס לאולם להתחלת החגיגות.

על הבמה הענקית ניצב חנוך סמית, הסטאטיסטיקאי שדיווח בכל כמה רגעים על תוצאות הבחירות בארצות־הברית, שהגיעו היישר למקום. מכשירי טלוויזיה קטנים וצבעוניים נצבו בפינות האולם ו־

אירוע השבוע

ל הארץ

גגה את

ישלון קארטר

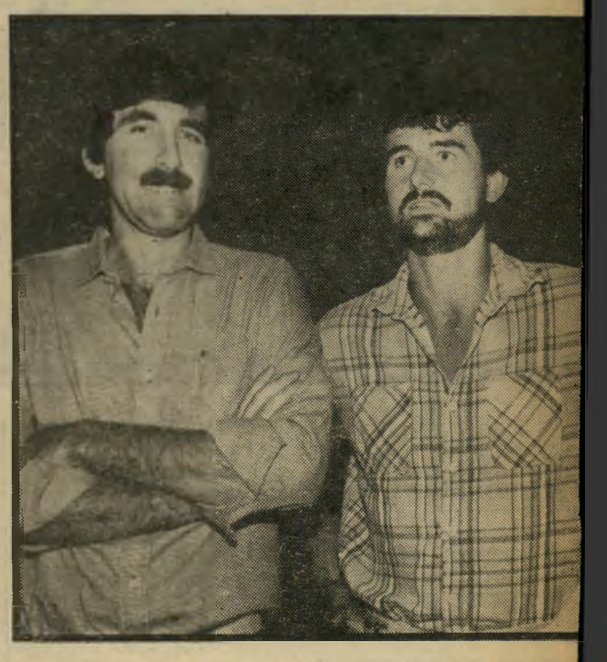

נקי אמריקה

הם שני כוכבי הכדורסל האמריקאים, בוטרייט, המכונה ג'ימבו, ולידו לו סילבר, שבאו עם נשותיהם.

"ע

ל שד אחד יש לי מדבקה של קארטר, על השד השני מדבקה של רגן, ואני לא יכולה לספר איפה שמתי את המדבקה של אנדרסון," הצהירה אחת החתיכות שבאה למלון הילטון ביום השלישי האחרון.

"היחידי שזכה הערב בכרטיסיה לארצות־הברית הוא השגריר סמואל לואיס," התלוצץ אחד העיתונאים במקום, כאשר היה כבר ברור שרגן הוא הנשיא שנבחר.

"היחידי שהפסיד בבחירות האלה הוא בעצם עזר וייצמן," אמר עיתונאי אחר.

באווירה של בדיחות־הדעת חגגו עשרת אלפים אנשים במלון הילטון בתל־אביב את ליל הבחירות האמריקאי.

"קרנבל כזה לא נראה כאן כבר שנים רבות," העירו רבים.

ערב, שהתחיל בשעה תשע עם צפיפות ודוחק נוראיים, הפך לערב המרתק, המשעשע והמהנה ביותר שהיה לאחרונה בתל־אביב. מלבד האמריקאים הרבים המתגוררים בישראל, נראו במקום אלפי ישראלים, ביניהם אנשי תיקשורת רבים, אנשי ממשלה, אומנים וסתם קהל שחיפש מסיבה.

אחרי מאבקים קשים להיכנס ל־אולם־הנשפים הענק של המלון, נתגלו בפני האורחים קופות קט־

עשן בעינים

נכנס לבמאי אסי דיין, שהיה מאוכזב מכך שג'ימי קארטר הפסיד. "למעשה אני צריך לשמוח על נצחונו של רגן, הוא הרי היה בעיסקי קולנוע כמוני."

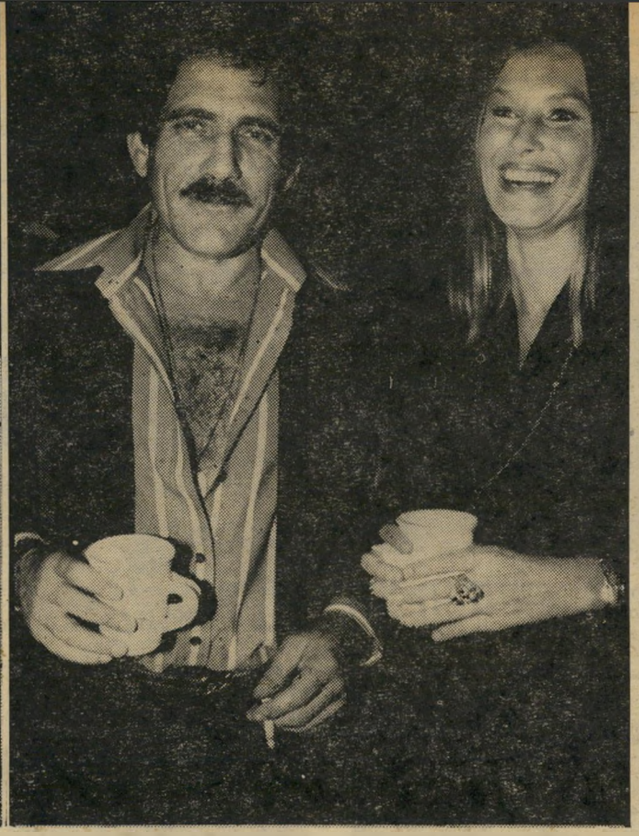

קונקורנציה להילטון

שושנה שיף, חברתו של חיים שיף.

מיזוג־גלויות

הפגין הזוג יגאל ורנטה מקלר. הוא איש ביטוח ישראלי והיא דוגמנית, שנולדה בגרמניה והתגוררה באוסטרליה, שם הכירה את יגאל ונישאה לו.

אמריקאית לשעבד

זו גידי סילבר (משמאל), שעלתה ארצה לפני שנים רבות עם בעלה ובייחד הופיעו כצמד המזמר שירי עם אמריקאים.

בהם הוצגו ראיונות עם אנשי תיקשורת אמריקאיים, שדיווחו על הנעשה באותה שעה בדיוק באמריקה הרחוקה.

מסיבת בחירות

ה תיזמורת, שהיתה מורכבת ברובה מבחורים אנגליים ואמריקאית אחת, נגנה מוסיקה־קאנטרי. הקהל הרב, שנדד מן המירפסת לאולם־הנשפים וחוזר־חלילה, הסתובב תחילה בחוסר־מעשה וחיפש אקשן.

ידידים שלא התראו זמן רב נפגשו פתאום במקום, החליפו רשמים, הביעו דעות, טילפנו לשמרטפים, התלוננו על הצפיפות, רטנו על השימעמום, ביזבזו כספים על אוכל ומשקאות והמתינו לתוצאות הבחירות.

העיתונאים, שבאו בהמוניהם, התגודדו בחדר מיוחד שהוקצה להם שבו חילקו מזון ומשקאות חינם. הם ישבו זה עם זה ובעיקר התלוצצו.

כבר בעשר בלילה רמז סמית שרגן זכה בניצחון, ככל הנראה, ואחרי חצות הודיע, כי רגן סחף

(המשך בעמוד 22)

רכילות בכל מקום

יודעות הישראליות להפגין. המוסיקאית אלונה טוראל (מימין) פגשה במקרה את ידידתה עירית רזילי והשתיים החליפו רשמים מהמסיבה. למטה מימין: יונה קלימוביצקי. משמאל: סמדר פרי, כתבת „על המישמר".

דיסקו בחירות

מפגינה רונית קידר, העובדת במחלקת־הצילומים של לישכת־העיתונות הממשלתית. רונית, הלבושה תמיד בלבוש מקורי, מפגינה גם כישרון.

אמריקה הקטנה

נמונאה בוזילכיון מתחת למפת ארצות־הברית בערב־וזבוזירות. ישב קהל רב וצפה בטלוויזיה, שבה הוצגו ראיונות עם אנשי תיקשורת אמריקאים. בהמשך הערב עמד חנוך סמית ליד המפה וניסה לנתח בהרחבה את תוצאות ההצבעה.

תפוחי־חווה

היו בהחלט הלהיט אצל המין היפה באותו ערב. תפוחי־עץ המזוגגים נראו בפי נשים בלבד ועלו שקלאר אחד התפוח, בעוד הגברים זללו בעיקר המבורגרים.

התיקשורת היפה

היתה מיוזנת על־ידי אנשי העיתונות והרדיו. מימין השדר אלי ישראלי עם אשתו הדוגמנית, בתיה, כשהם שותים ומבלים במסיבה. בתמונה למעלה אילן שחורי, כתב היומון הארץ, עם נעמי רון, כתבת השבועון להיטון.

חזה עמוס

במדבקות הפגין הבמאי שאול דישי, כשהוא עונד את המדבקה של ג'ימי קארטר ושל רונלד רגן. מעליהם שם מדבקה עם מזל בתולה, שהוא ההורוסקופ שלו.

לישון עם אנדרסון

החליטו כמה צעירים מבין החוגגים, שהתעייפו בשעות הקטנות של הבוקר. כבר בהתחלה היה ברור להם כי לאנדרסון אין כל סיכוי, אך זה לא הפריע להם לשאת את השלט עם תמונתו ולהפגין לו אהדה מסויימת.

כל הבדיחות שלהם, אנשי מלון הילטון, שעשו עסקים משגשגים בלילה מפתיע זה, התחילו לספור את הכסף, לגלגל את השטיחים, לנקות את הרצפות ולנחם את כל אלה שנותרו במקום כי בעוד ארבע שנים תהיה מסיבה יותר גדולה.

„לא חשוב מי הנשיא בארצות־הברית, עכשיו אפשר להתמסר לי־מלחמת פרס־רבין," אמרו העיתונאים הספורים שעזבו עם שחר את בית־המלון.

הפינית

היא אנילי חאלונן, שגרירת פינלנד. משמאל: חוגגת מתאילנד.

(המשך מעמוד 21)

את אמריקה בסערה — להפתעת כל הסקרים שנערכו קודם לכן ר־מהם השתמע כי המירוץ יהיה צמוד ביותר.

רגן ניצח, קארטר הפסיד וכל חסידיו עזבו כבר מזמן את ה־מקום במפח־נפש. כל אלה שהת־ערבו עם הידידים על המנצח, הר־דיעו שהם עומדים לגבות את ה־מגיע להם. העיתונאים גמרו את

אנשים

אליהו בן־אלישר הוא צהוב וירוק, ועזר וייצמן אינו יכול להתאפק מלעלות למטוסים

■ לאותו סיור התבקשו אנשי הממליה לקחת תיק־יד בלבד. אך מזכ"ל נעמ"ת, **נאווה ארד** ונשיאת ויצ"ע העולמית, **רעיה יגלום**, באו כל אחת כשבידה מיזוודה ענקית. הגברים שבחבורה גילו ג'נטלמניות, וכל אחד מהם נשא במשך חמש דקות את אחת המיזוודות, עד תום הסיור. הקורבן העיקרי היה **חיים יבין**, שטען בסוף היום כי זרועו משותקת.

■ כאשר פגשה רעיית־הנשיא, **אופירה נבון**, בחברות הפרלמנט המצרי, שימש לה דוברה בסיור, הד"ר **אהרון ברנע**, כמתורגמן. העירו חברות הפרלמנט המצריות: „מי זה האשכנזי המדבר ערבית כמונו?"

■ בעת ארוחת־הערב שערך הנשיא המצרי לנשיא הישראלי, אמר יצחק נבון לאנוור אל־סאדאת: „השגריר שלכם **סעד מורתדא** הפך לשגריר הפופולארי ביותר בישראל." העיר מורתדא: „זה לא פלא, אני משרת את הנשיא הפופולארי ביותר."

■ אחרי שאופירה נבון רואיינה ברדיו, טילפנה מאזינה נרגשת לאולפן ואמרה בדמעות: „צריך לנשק את ידיו של המראיין **צבי פלטון**, על שהתייחס כל־כך יפה לנשיאה."

■ כאשר נשאל כתב הטלוויזיה **ויקטור נחמיאס**, שהוא יליד קאהיר, בעת היותו בסיור במצריים, מדוע לא התחתן עם ילידת מצריים אלא עם אשכנזיה, השיב: „וכי יכולתי לדעת שיפרוץ שלום?"

■ האדם היחידי שצילם את ביקור נבון במצריים בצבע הוא **אדי סופר**, מנכ"ל אולפן־סרטים פרטי. היא נלווה לנשיא ולרעייתו וצילם כל פרט במסע. עד עתה קיבל סופר כמה הצעות מחברות בינלאומיות לרכישת הזכויות לשידור הסרט.

■ התמלילנית **נעמי שמר** חזרה ממצריים ואמרה: „סאדאת מוליך אותנו באף. והטיול שלנו לשם רק אימת את החשות שהיו לי. למה כלי־התיקשורת המצריים לא נפגשו איתנו? כל מה שקורה שם הוא תרמית המאה!"

■ הבדיחה על הטיול במצריים מספרת על תשובתה של אשת השגריר הישראלי בקאהיר, **ניצה בן־אלישר**, כאשר נשאלה מה שלום בעלה אמרה: „הוא הפך ציבעוני ב־יותר. הוא ירוק מקינאה וצהוב מצהבת."

■ במיזנון הכנסת נשאל **מרדכי בן־פורת** אם ירוץ לבחירות עם אנשי רפ"י, המעומדים לפרוש מן הליכוד. השיב בן־פורת: „אינני מתעסק עם נשואות. כאשר תפרוש רפ"י מהליכוד, אודיע על החלטתי."

■ בעת ישיבתה של סיעת המערך בכנסת הוטסו פתקים רבים בין הח"כים. מי שהפליא על שלא נועץ בה קודם לכן, כפי שנוהגים לעשות שאר הח"כים באותה סיעה, הרגיע אותה ח"כ **יוסי שריד**: „את לא יודעת שכאשר הבחור הזה רואה מטוס הוא לא יכול להתאפק?"

■ בעת ישיבתה של סיעת המערך בכנסת הוטסו פתקים רבים בין הח"כים. מי שהפליא על שלא נועץ בה קודם לכן, כפי שנוהגים לעשות שאר הח"כים באותה סיעה. הרגיע אותה ח"כ **יוסי שריד**: „את לא יודעת שכאשר הבחור הזה רואה מטוס הוא לא יכול להתאפק?"

■ בעת ישיבתה של סיעת המערך בכנסת הוטסו פתקים רבים בין הח"כים. מי שהפליא בזריקת הפתקים היה ח"כ **עוזי ברעם**. העירה לו ח"כ **אורה נמיר** כי בוועדת־החינוך, שהיא עומדת בראשה, היא הניגה כלל שהפתקים עוברים מיד אל יד, ולא נזרקים באולם. אמר לה עוזי: „אני מציע הצעת־פשרה, שיתירו לזרוק פתקים רק בתנאי שהם יגיעו באופן ישיר לנמען." עוזי הוא חובב מישחק־הכדורסל, וגא מאד בקליעותיו המדוייקות.

■ בוועדת הכנסת תבע ח"כ **הילל זיידל** שלא יתירו לעשן בזמן הישיבות. ח"כ הרב **מנחם הכהן** הציע שיותר לעשן בוועדות, אך לא בישיבות שתתקיימנה בשבת.

■ ח"כ **גד יעקובי** רואיין בתוכנית־רדיו על־ידי **דויד מרגלית** בקשר ליחסיו עם יו"ר מועצת בנק הפועלים, **יעקוב לווינסון**. אחרי שיעקובי סיפר שהשניים עבדו ביחד בעבר, כאשר יעקובי היה מזכיר חברת העובדים ולווינסון מנכ"ל הבנק, שאל מרגלית: „האם גדלת עם הבנק?" ענה יעקובי: „אני לא גמד. רק הגמדים באים לגדול עם הבנק."

■ בערב ראיונות בקריית־סביר בכפר־סבא ראיין **יצחק ליבני** את ח"כ **יצחק רבין**. תוך כד שיחה על הבחירות בארצות־הברית שאל ליבני: „מדוע בינך לבין פרס ההתמודדות היא אישית כל־כך?" השיב רבין: „למה אתה שואל אותי? חוץ מזה אין לי זכות־יוצרים על תופעת ההתמודדות, וכל הכבוד לממציאה." כאשר אמר ליבני: „מקורבים שלך אומרים...", הפסיקו רבין ואמר: „אני לא מדבר דרך מקורבים, אלא ישירות. אני שם דברים על השולחן, ולא באמצעות להקת כתבי־חצר."

■ שמועות מספרות כי הרמטכ"ל **רפאל** („רפול") **איתן** אומר לאחרונה כי ההבדל בין החיים לבין אבר־המין הזכרי הוא שהחיים קשים כל הזמן.

■ מפקד המישטרה הצבאית, תת־אלוף **חיים גרניט**, החליט לשפר את תדמית המפקדים בצה"ל. הוא פנה אליהם בבקשה לבקר את חיילי יחידותיהם, הכלואים בבתי־הכלא הצבאיים. כתב הקמצ"ר: מניסיוננו העשיר אנו למדים שביקורי־מפקדים בבתי־סוהר מסייעים רבות הן לחייל עצמו והן למערכת כולה, ונוטעים בחייל הרגשה כי מפקדיו עדיין רוצים בו, חרף העובדה שעבר עבירה שבגינה הוא מרצה עונש בבית־הסוהר. הנני פונה אליכם לעודד את המפקדים ביחידה לשמור קשר עם כל חייל, אשר מסיבה כלשהי נשלח לריצוי עונש בבית־סוהר, ולהרבות בביקורים ככל שניתן, ובכך לסייע למאמץ הצה"לי לשקם חיילים כאלה."

■ באחד מדיוני הכנסת העלו באופן חד־פעמי הח"כים **חייקה גרוסמן** ו**משה שמיר** הצעה לסדר־היום על ההתנכלות לגובי מס־ההכנסה בשכונות מסויימות בירושלים. תחילה דיבר שמיר על „קבוצות אנטי־ציוניות שוליות". אחריו עלתה על דוכן־הנואמים גרוסמן, שדיברה על אירועי־השבת בכביש רמות. העיר לה הישוב־ראש, **פינחס שינמן**: „זה לא הנושא שלך!" אמרה לו גרוסמן: „גם הח"כ שדיבר לפני לא דיבר לעניין!" אחריה עלה לנאום שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**, שאמר: „הזוג הזה גרוסמן־שמיר הוא מוזר ביותר. הוא כמו וגר זאב עם כבש'. התחייה־הצעירה והשומר־הצעיר בכפיפה אחת." על נאומה של גרוסמן העיר בורג: „כלבוטק אנטי־דתי, שכבר זמן רב לא שמעתי דבר כזה. כביש רמות, תשלום מיסים, אלימות ואידיש." העיר על־כך ח"כ **שלמה הילל**: „אם אידיש — אז גם לאדינו, בבקשה."

■ בעיקבות טיסתו הידועה של ח"כ **עזר וייצמן** במטוסו של הנשיא האמריקאי **ג'ימי קארטר**, כעסה מזכירת סיעת־הליכוד בכנסת, **ירדנה מזר**, מי שהיתה בעבר שחקנית וכיום כותבת תסריטים ותמלילים לשירים, באה ל־בכורת סירטה התפוח באיפור הבים. הבים הוא תנועת־צעירים, המאמינה בחופש הפעולה של הדור הצעיר ובמוסיקת־הרוק. על לחייה מודבק סמל הבים, שהוא משולש מבריק, ורואים אותו בסרט מודבק על כל כוכבי הקולנוע שם. על שערה פיזרה ספריי בצבע סגול.

איריס רכט

ניצה נצח

הרקדנית, הסתובבה השבוע ברחוב דיזנגוף כששערה הקצר צבוע בצבע ירוק מלפנים ובצבע כתום מאחור. ניצה, שעוררה תשומת־ליבם של העוברים ושבים, סיפרה כי היתה דוגמנית לצבע שיער חדש של חברה לייצור ציבעי שיער, ומאז החליטה להסתובב בצבעים המוזרים האלה בשערה. „לא איכפת לי שכולם מסתכלים, זה דווקא מוצא־חן בעיני."

דני וולך (מימין) ישב בקפה דיזנגופ עם אחיו התאום, רוני, ונהנה מזיווה של השמש. השניים הם רופאים וביגלל העיצומים הקיימים בימים אלה בבתי־החולים החליטו לפוש קימעה ברחוב דיזנגוף. דני הוא רופא־ילדים בבית־החולים אסף הרופא ורוני, אחיו, הוא רופא למחלות־עור־ומין בבית־החולים בילינסון בפתח־תקווה. „זה כל־כך מהנה כאן, שאולי נהפוך את הישיבה בבתי־קפה ביום שישי להרגל," אמרו השניים.

מסיבת השבוע

הדבורגיה של בתי־החולים

רו הרופאים, הידידים והעיתונאים, שהיו או יהיו מאושפזים במקום־טוב־באמצע בזכותה של נמיר.

אתגר סיפקה את המשקאות והכיבוד, נמיר את העצות הרפואיות והרופאים, הנמצאים בימים אלה בעיצומים, הסתובבו עם ביפרים בכיסם, אך איש לא הזעיק אותם באותו ליל־שישי בענייני עבודה.

„יש לי פינקס־טלפונים קטן וכחול, שבו רשומים כל מיספרי הטלפונים הישירים והאישיים של כל צמרת הרפואה בכל בתי־חולים במרכז הארץ. בכל פעם שאני מטלפנת שואלים אותי הרופאים: ,זה בענייני בריאות או בענייני עבודה?' בריאות, פירושה בקשה לתור דחוף לאישפוז, בדיקה על־ידי מומחה או קביעת פגישה למכר. עבודה, פירושה אינפורמציה על בעיות רפואה. בענייני בריאות תמיד קודם," מספרת דבורה נמיר.

„אצלנו בעיתון כבר יודעים שמי שעדיין לא נזקק לעזרתה של דבורה, יום אחד בכל־זאת יצטרך

במסיבה העליזה התגודדו ה־

המארחת

לאה אתגר, היושבת בחדר 237 במערכת ידיעות אחרונות ביחד עם דבורה נמיר, אורלי אזולאי וסימה אלה, הגתה את רעיון המסיבה ואירחה בביתה את המוזמנים.

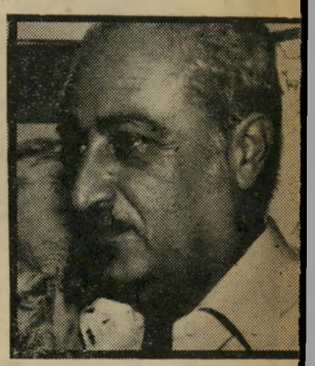

המנתח

איתמר קוט מבית־החולים בילינסון, שניתח את אמה של דבורה.

„היא תמיד עושה טובות לכל אחד מאתנו. היא דואגת לאישפוז של קרובים, לבדיקות של ידידים ולחוות־דעת רפואיות מהימנות. לכן החלטתי שמגיעה לה שנעשה לה מסיבה כאות תודה על כל המאמצים שהיא משקיעה בנו," אמרה העיתונאית לאה אתגר מידיעות אחרונות על עמיתתה דבורה נמיר, הכתבת הרפואית של הצהרון. אמרה והכינה לה מסיבה בביתה.

דבורה, החוגגת עשרים שנות־עבודה ככתבת רפואית, הזמינה הפעם רק את ידידיה הפרטיים, שבמקרה כולם רופאים. „הרופאים האלה אמנם משפלים בי, במישפחתי ובאנשי המערכת כבר שנים, אך הם גם ידידים פרטיים שלי," אמרה.

לביתה של אתגר בהרצליה גה־

שתי נמרות

הן דבורה נמיר ומיקי מודן, רעייתו של מנכ"ל מישרד־הבריאות ברוך מודן. השתיים, שהן ידידות, באו למסיבה באותו דגם מנומר שנרכש בלונדון.

המנכ"ל מחרץ

לפני פרופסור שלמה לניאדו (משמאל), מנהל המחלקה־הקרדיולוגית בבית־החולים איכילוב שהמסיבה זו הזדמנות להתפרק לאחר שבוע מפרך.

עמיתה

אורלי אזולאי, כתבת הצהרון, הביאה איתה למסיבה עוגה.

עניין פנימי

הולך בין נמיר לבין ד"ר דויד גולדריי, סגן מנהל בית־החולים איכילוב. הרופא האישי שלה הוא גם בן־דודה. קשרי העבודה והמישפחה עוזרים לכל המערכת.

גינקולוג צמוד

הוא ד"ר אברהם שוייצר מבית־החולים בילינסון, שהוא הרופא של נמיר ועיתונאיות אחרות. בתמונה עם השחקנית אביבה מרקס.

רופאים בפינה אחת ושוחחו על בעיות השכר שלהם. בפינה אחרת התגודדו העיתונאים ושוחחו על בעיות המערכת. רק לאה אתגר התרוצצה והגישה, חיממה חלב לאורחים מצוננים, פרסה עוגות ואמרה: „האמת היא שכל־כך כיף לי, ששכחתי בשביל מה כל המסיבה הזאת."

אותה, לכן אנחנו דואגים לטפח את הקשרים אתה," אומרת אורלי אזולאי, כתבת העיתון.

אנשים

■ הכתב הצבאי של הרדיו, **שמואל טל**, נכנס לחדרו של מוכיר מערכת היומנים ברדיו, **יואל ניר**. הוא מצא בחדר את מנהל חטיבת־החדשות, **יאיר אלוני**, שותה קפה, כשרגליו נחות על שולחן הכתיבה. כאשר פנה לעזוב קרא לו ניר ושאל אותו מה רצונו. השיב טל: „אני צריך משהו מהמגירה בשולחן־הכתיבה, אבל כשהרגליים של יאיר שם, זה ממש מסוכן להתקרב."

■ בעת מסיבת־פרידה ל־עורך היוצא של מחלקת־החדשות בטלוויזיה, חיים יבין, דיבר עורך מבט, **יעקב אחימאיר** ברגש. לפתע עצר את שטף דיבורו, פנה אל יבין ואמר לו: „חיים, אני אוהב אותך." אחר־כך דיבר יבין ונפרד במילים נרגשות מכל כתב. הוא שכח את הכתב לאמנות ותרבות, **עמוס ארבב**. סיים יבין: „אתם עוד תראו אותי הרבה בקומה השלישית."

■ כאשר נשאל המוסיקאי **מיקי גבריאלוב** איך זה ש־הזמר **אריק איינשטיין** בחר בו לעשות עימו את תקליטו החדש, השיב: „שלא תהיינה טעויות, גם לאריק איינשטיין הגדול היו הרבה פאשלות."

■ העיתונאי **אמנון דנקנר** רואיין בתוכנית הרדיו כל צבעי הקשת לרגל צאת ספרו אל תירדו בנשיא. בעת הראיון הורגש ריח של עשן ב־אולפן, ובעוד שהטכנאים מנסים לאתר את מקור הריח, העיר המנחה, **רם תדמור**: „אולי מישהו מנסה לחסל איתך חשבונות כאן באולפן?"

■ עורך־הדין **צבי לידסקי** נגוף השבוע על־ידי השופט **אריאל שיינבוים** על ש־שאל עד אותה השאלה שבע פעמים. אך הפרקליט לא נבוך, וענה לשופט, הידוע כ־איש דתי: „אדוני זוכר בוודאי כי גם חומות יריחו נפלו רק אחרי התרועה השביעית."

■ הפרקליט הוותיק **סבריך** („עוזי") **שראטר** הסתובב ה־שבוע בבית־המישפט, כשבפיו בקשה אחת: „אני רוצה לעשות ניתוח לב פתוח." הסברו לבק־שה המוזרה היה משכנע: „שמעתי ברדיו כי הפרופסור **דני גזר** אמר שאחוז התמותה בקרב האנשים שאצלם מבצעים ניתוחים כאלה הוא אפסי, אז גם אני רוצה להיות כזה."

■ יושבת־ראש האגף לחי־נוך תנועתי ודור־ההמשך ב־נעמ"ת, **שרה אלספקטור**, חזרה משליחות־הסברה בת 20 יום באמריקה. באחת מפגישו־תיה בעיר פיטסבורג סיפרה לה אחת המארחות, כי ממש באותו מקום הופיעה אשה צעי־רה לפני 50 שנה, ודיברה גם היא על ישראל. אותה צעירה היתה **גולדה מאיר(סון)**, והכיסא שעליו ישבה בפגישה עדיין שמור בביתה.

■ העיתונאי **חזי כרמל** סיים בימים אלה כתיבת תס־ריט על פי ספרו של **חנוך ברי־טוב**, הבדאי. **מרצל ואנג**, הבמאי הישראלי המת־גורר באוסטריה, הגיע ארצה לסיכום פרטי ההסרטה. הסרט מספר על בחור יהודי שנולד בגרמניה, ברח משם בתקופת עלייתו של היטלר לשילטון ועבר להתגורר בישראל. כאן הוא חי בשלוש זהויות שונות, ישראלית, צרפתית וגרמנית. זוהי דרמה פסיכולוגית הבנויה כסיפור מתח.

■ בישיבת הנהלת המים־לגה הליברלית סערו השבוע הרוחות, כאשר **מיקי אל־בין**, אחד המנהלים של חברת **שאול אייזנברג**, תקף את ח"כ **יחזקאל פלומין** ואמר לו: „אתה גרמת לפאניקה בבורסה!" פלומין השיב לו כי הוא מוכן לעמוד לדין מיש־מעתי במיפלגה.

■ בעל מישרד־החקירות **בני טל** נמצא עכשיו בצר־פת, שם הוא עומד לפתוח סניף של מישרדו. הוא עושה זאת בשותפות עם קרוב של הנשיא הצרפתי **ואלרי ז'יס־קארד־דסטאן**, והמישרד יס־פק שומרי־ראש ישראליים ל־שמירה על אנשי עסקים צר־פתיים וגרמניים.

■ לפגישת מחזור של בית הספר יהלום ברמת־גן הגיעו דמויות ידועות. ביניהן: שדר הטלוויזיה **יעקב אחימאיר**, תת־אלוף **אבנר שיו**, שהוא כיום ראש המועצה לתרבות ואמנות, ושהיה בעבר קצין־חינוך־ראשי, הד"ר **מיכאל ריימר**, המטפל כיום בצורי־כי־סמים בתל־אביב וביפו, **שבתי טל**, נציג השבועון הגרמני שטרן בארץ, עורכת־הדין **אילנה וסקביץ**, הפסי־כולוגית **נעמי מור**, אשתו של תת־אלוף **ישעיהו בר־קת**, **מיקי**, שהיא מרצה ל־סטאטיסטיקה באוניברסיטה ב־תל־אביב, המלחין **יוסף הדר** ואיש־הרדיו **עמוס גורן**.

■ תיאטרון הבובות של **אריק סמית** יצא לסיור ב־ארצות־הברית כשבאמתחתו שלוש הצגות, שתורגמו לאנג־לית עבור סיור זה. נהג־מונית, שהסיע את המפיקה של התי־אטרון, **מרים עציוני**, שאל אותה לאן היא רוצה להגיע. אמרה לו זו: „אל תיאטרון הבובות." אמר לה הנהג: „את מתכוונת לבובות היהודיות?" סמית הוא קתולי מדרום־אפרי־קה, שהתאהב בישראל, ימאז בואו לכאן, לפני 17 שנים, הוא יוצר בובות ותפאורות בארץ.

■ כינוס מצומצם של דוב־רות התקיים בירושלים. באו אליו, בין היתר, השחקנית **גילה אלמגור**, דוברת אמי — אירגון אמני ישראל, ו**או־רית קופר**, מלכת־היופי ל־שעבר ודוברת חברת־סרטים ירושלמית. גילה סיפרה כי על אף היותה שחקנית מנוסה, היא עדיין זקוקה לעצות כדוברת. חשו לעזרתה במתן עצות **עד־נה בירמן**, דוברת הרדיו, ו־**מרגלית טולדנו**, דוברת בית־החולים הדסה בירושלים.

כדאי לעבור ניתוח של לב פתוח.
כי אחוז התמותה הוא אפסי

מילי מירן

הזמרת תשיר שלושה שירים בתוכנית טלוויזיה אמריקאית על תולדות־הנצרות, שתצולם בישראל. מילי, ששמה הקודם היה מזל מיזרחי, שרה באנגלית על נפלאותיו של ישו. בשנה האחרונה השתתפה הזמרת בפסטיבל נביעות וערב מקאמות של חיים חפר. על־אף העובדה שאיננה שולטת היטב באנגלית, לא ניכר מיבטאה הישראלי בשירים.

צחי נוי

השחקן השמנמן של הסרט החדש שיפשוף נעים, זכה למיקלחת לא־נעימה במייוחד כאשר איתי מרון בן השלוש נתבקש על־ידי במאי הסרט, בועז דויזון, לעשות את צרכיו על פני השחקן. הילד, שהוא בנו של המפיק עומרי מרון, סירב בתחילה לבצע פעולה בלתי־חינוכית זו, אך שוכנע לבסוף.

ישראל („פולי") פוליאקוב

איש לחקת הגשש־החיוור, היה נרגש ביותר בערב הבכורה של תוכניתה החדשה של הגששים קרקר נגד קרקר. „זו הפעם הראשונה ששני ילדי באו לראות את ההצגה הזו, ורק הידיעה שהם באולם גרמה לי לחתרגשות," אמר פולי. עם תום ההצגה נגשו אל אבא יעל בת השלוש וחצי ואיתמר בן הארצי וחצי והודיעו לו כי השיר על אחבה נכזבת הכי מצא־חן בעיניהם.

חמישה כושים קטנים

אמריקאי שחור בשם ויליאם ראספברי כתב בטורי, המתפרסם במיספר רב של עיתונים, על קורותיו וקורות ארבעה שחורים אחרים, כולם מארצות־הברית, בעת ביקורם בישראל.

החמישה נזדמנו ביחד במיקרה. הם הזמינו את הטיסה והלינה בישראל אצל אותו סוכן־הנסיעות. רק שניים מהם, גבר ואשה, הכירו זה את זה לפני כן.

כאשר הגיעו אל דוכני ביקורת־הדרכונים בנמל־התעופה בן־גוריון, ניגשה אשה אל כהן־הדת השחור, שצעד במיקרה בראש. היא לקחה ממנו את דרכונו וציוותה עליו לגשת למישטרה.

אשר

כאשר האחרים עמדו ב־תור, באה אותה האשה ו־נטלה גם מהם את דרכו־ניהם.

האשה טענה שאין להם חדרים מוזמנים בבתי־מלון. כאשר עמדו על כך שהוז־מנו עבורם חדרים, בדקה שוב וטענה כי החדרים הוזמנו לימיים בילבד.

החמישה תבעו לאפשר להם להתקשר עם בתי־המלון, או עם השגרירות האמריקאית. הדבר לא ניתן להם. נאמר להם שעליהם להמתין לבואו של קצין. הם ישבו בנמל־התעופה משעה 8.30 בערב עד השעה 7 בבוקר. אז בא הקצין, שהעביר אותם למטוס בריטי. רק אחרי המראת המטוס הוחזרו להם כרטיסי הטיסה והדרכונים.

מאז עברו שבועות. האנשים לא זכו בהתנצלות כלשהי, וגם מחיר־הטיסה — 1200 דולר לנפש — לא הוחזר להם.

קל לנחש כיצד השפיע התיאור הזה על מאות אלפי הקוראים השחורים בארצות־הברית, שקראו את הטור של ראספברי. הם יסיקו, בצדק, כי יכולה להיות רק סיבה אחת להבדלה בין החמישה ובין שאר הנוסעים באותה טיסה: צבע־עורם.

ראספברי עצמו סיים את רשימתו במילים: „(דובר השגרירות הישראלית בוושינגטון) אמר כי הרשויות בנמל־התעופה יכלו להאמין כי לקבוצה היה קשר כלשהו עם נוכחותה הבלתי־חוקית בישראל של כת הידועה בשם העברים השחורים". הדובר לא אמר על מה התבסס חשד זה."

גם כאן התשובה מתבקשת מאליה: על צבע־עורם של התיירים.

לפרשה זו יכולות להיות השלכות מסוכנות מאוד בארצות־הברית, שבה הולך ומתפתח סיכסוך הרה־אסון בין היהודים והשחורים. היא, והדומות לה, עלולות לספק תחמושת לאויבי ישראל, המבקשים להטביע על ישראל את חותם הגיזענות.

אך אותי מעניינת פחות השאלה „מה יאמרו הגויים" מאשר השאלה „מה אנחנו, בעצם?"

בשבוע שעבר הקשבתי בכנסת לדיון קצר על „העב־רים השחורים". תמר אשל, חברת־הכנסת מטעם המערך, תבעה לדון במצבה של הכת בישראל. אמנם לא חסרו בדבריה התייחסויות חסודות לסיבלם של היהודים בעולם, ואזהרות מפני תופעות של גיזענות. אך דבריה נשאי אופי גיזעני מובהק — מבלי שתהיה, כנראה, מודעת לכך.

המסר שלה היה, למעשה: היו צריכים לגרש את השחורים האלה מייד. עכשיו זה מאוחר מדי. לכן צריכים להקים להם יישוב נפרד, רחוק מכל יישוב ישראלי, כדי שלא יבואו במגע עם האוכלוסיה השוגאת אותם. ויש למנוע בעד כל כושי עברי נוסף מלהצטרף אליהם.

אילו נגאם נאום כזה בסנאט האמריקאי, ותחת המילים „כושים עבריים" היתה באה המילה „יהודים", היינו רואים בו נאום גיזעני אנטי־שמי, ומרעישים שמיים וארץ נגד הנואם.

ביקשתי את זכות־הדיבור כדי להציע להסיר את ההצעה מסדר־היום, אך ויתרתי על כך. הסתכלתי בפני עמיתי, ונוכחתי לדעת כי תמר אשל היא, בעצם, מתונה. ואכן, הגיזענים הקיצוניים — דוב שילנסקי ומשה שמיר — ביקשו להסיר את ההצעה מסדר־היום, בטענה שיש לסלק את כל העברים השחורים מייד. אחד הנימוקים של שילנסקי: הכושים האלה טוענים כי אלוהים הבטיח להם את הארץ.

(איך יכול אלוהים להבטיח את הארץ לכושים, כטענתם? הרי זה לא יתכן! זה מזכיר את הסיפור על חולה־הנפש, שפרץ בצחוק כששמע כי חולה אחר מתיימר להיות נפוליון. „איזה משוגע!" הוא צחק, „הרי אני נפוליון!")

דויד גלאס, שכיהן כיו"ר של ועדה ממלכתית שחקרה את הבעייה, גילה כי המישטרה מפברקת האשמות־שווא פליליות נגד הכושים העבריים, כדי להרשיעם ולגרשם מן הארץ. לא פחות ולא יותר: יושב־ראש ועדת־החוקה־חוק־ומישפט של הכנסת טוען כי שוטרי ישראל מעידים עדות־שקר וטופלים האשמות־כזב על בני־אדם, כדי להביא לסילוקם מן הארץ.

יחד עם תיאורי ראספברי, יוצרים דברים אלה תמונה מבחילה למדי של התנהגות השילטונות, הפועלים בשמנו.

עלה על כולם יוסף בורג, שר־הפנים ומלך הציניקאים בישראל. כשר־הפנים, הוא מנצח על פעולות המישטרה בנמל־התעופה, באילת ובדימונה. הוא גם אחראי על מתן אשרות־הכניסה לתיירים.

בכנסת הציע בורג בשם הממשלה להעביר את ההצעות לדיון בוועדה. אך הוא עשה קונונייה עם אנשי הליכוד, שהציעו להסיר את ההצעות מסדר־היום. כמה שניות לפני ההצבעה נעלם בורג מן האולם, והסתתר בפרוזדור שמאחריו. ההצבעה היתה 26 נגד 26, ופירוש הדבר הוא שההצעות לא נתקבלו. השר היחידי שנכח באולם, שר־המישפטים משה נסים, הצביע למען ההסרה, בניגוד להצעות הממשלה. סגן ראש־הממשלה יגאל ידין עמד להיכנס לאולם, אך עצר בדלת כאשר חזה במתרחש, וכך לא הצביע גם הוא בעד ההצעה הממשלתית.

איני בא ללמד סניגוריה על העברים השחורים. יתכן שיש מן הצדק בטענה שיש בפירסומיהם נימה אנטי־שמית. אם יש האשמות נגדם, יש לברר כדין. אך אין לי ספק שהיחס אליהם היה אחר, אילו היתה זאת כת יהודית, או לפחות כת לבנה.

בתום הדיון בכנסת הסקתי את המסקנה העגומה כי המצב בארץ הוא עתה כלהלן: במרכז הבמה שולטות מגמות ותפיסות שהיו זוכות בעולם המערבי בניגויים כגון „ימניות", „שמרניות", „לאומניות" או „גזענית מיזונות". מחנה זה כולל את רוב המערך ואת החלק המתון של הליכוד. מימינו נמצא מחנה הכולל יסודות חשובים של הליכוד, המפד"ל והתחייה, שהיו זוכים בעולם המערבי בכינויים כגון „גזעניים" או גרועים מזה.

חרשתי שאילו היה רונאלד רגן ישראלי, הוא לא היה נחשב כ„ימני", אלא כנציג אופייני של המרכז.

אין עדים לאונס

אין דבר מדכא יותר בכנסת מאשר הדרך שבה מתקב־לים בה חוקים.

כבר עמדתי על כך לא פעם. בבתי־המישפט טוענים שופטים ופרקליטים מלומדים כי „המחוקק התכוון כך"

או ש„המחוקק חשב אחרת". אילו היו רואים איך המחוקק מחוקק, היו חושכות עיניהם.

למשל, בשבוע שעבר:

על הפרק עמדה הצעת־חוק מטעם הממשלה, שבאה לשנות סידרי־בראשית לגבי מישפטים פליליים על עבירות־מין ופשעים אחרים. עד כה, כאשר עמדה עדות יחידה מול עדות יחידה, לא יכול היה השופט לקבל עדות אחת, בלי „סיוע" — כלומר, ראייה נוספת התו־מכת באותה עדות. עתה בוטל צורך זה, ודי לשופט ב„דבר" כלשהו לחיזוק העדות.

זהו תיקון חשוב ביותר. הוא יכול להביא להרשעתם ולכלאיתם של אלפי אזרחים בשנים הקרובות. הוא נוגע לכל אזרח, שהרי כל אחד מאיתנו יכול למצוא את עצמו מחר, במיקרה, בנסיבות המחשידות אותו.

למשל: אתה נוסע במכונית ולוקח טרמפיסטית. היא מנסה לסחוט ממך כסף באיום שאם לא תשלם, היא תפרוץ בזעקה ותטען כי ניסית לאנוס אותה. במישפט תעמוד עדות מול עדות. ואותה בעייה קיימת להיפך: נהג אוסף טרמפיסטית, מאיים עליה בסכין גילוח ותובע ממנה להתמסר לו. עדות מול עדות.

ובכן, יש בעייה. בעבירות־מין, ובעיקר בעבירות של אונס, עומדת בדרך כלל עדות מול עדות. האנס אינו נוהג לבצע את זממו בנוכחות קהל. אם כן, איך אפשר להביא להרשעתו?

נדמה לי שאני מתייחס למעשי־אונס במירב החומרה שגבר מסוגל להתייחס אליהם. (איני מאמין שגבר יכול לחוש בחומרת התופעה כמו אשה. דרוש מאמץ גדול של רגש והיגיון כדי לרדת לעומק הרגשות של הנשים בעניין זה.) אני סבור כי התגברות התופעה בישראל היא הרפה לאומית בלתי־נסבלת, ואיני מתנגד להטלת עונשי־מאסר ארוכים מאוד על אנסים.

אך אסור בשום פנים כי הרגשות המוצדקים יובילו לשבירת ערכי־יסוד מישפטיים, שהתגבשו במאבק של מאות בשנים על זכויות־האדם. גם נאשם־באונס זכאי למישפט הוגן, שמא יוצלו ההאשמות באונס לשם נקמה או סחיטה. אני דוגל בהחלט בגישה האומרת שמוטב לזכות אשמים מאשר להרשיע חפים־מפשע. יתכן שצרי־כים להגדיר מחדש מהו „סיוע" במיקרים כאלה. אני מוכן לקבל, למשל, שמימצאים של גלאי־שקר יהוו סיוע סביר.

צר לי שאירגוני־הנשים, הדוגלים בזכויות־האזרח, תבעו את חקיקת התיקון המסוכן הזה, המנוסח בקלות־דעת. אי־אפשר להפריד בין זכויות־האשה ובין זכויות־האדם, וכל פגיעה באלה תתקנם גם באלה.

אמרתי זאת בדיון במליאת הכנסת. מילבדי השתתפו בדיון זה עוד שלושה חברי־כנסת (משה עמאר, זרח ורהפטיג ואמנון לין), שאמרו דברים דומים, בצורה קצת פחות חריפה.

הענין הוא שהיינו לא רק ארבעת הדוברים היחידים על הצעת־החוק, אלא גם ארבעת הנוכחים היחידים במליאת־הכנסת, מילבד השר ויו"ר הישיבה.

לפני ההצבעה מצלצלים בפעמון, בהישמע הצילצול, נזעקים עשרות חברי־הכנסת מן המיזנון אל המליאה. כך קרה גם הפעם. למרות שכל הנואמים מתחו ביקורת חמורה על ההצעה, הצביעו בעדה עשרות מזדעקי־המיזנון, שלא היה להם מושג על מה הם מצביעים.

יכולים לבוא ולטעון כי עתה ייערך דיון בוועדה, וישם מתנהל בירור רציני. לצערי יש בכך הרבה מן האגדה. גם בעת הדיון בוועדה נכנסים חברים ויוצאים, קופצים להצבעה בוועדה שכנה, נקראים לטלפון. לא על כל הצעת־חוק נערך בוועדה דיון רציני, ממושך ועניייני.

(יו"ר ועדת־החוקה־חוק־ומישפט, דויד גלאס, התלוצץ השבוע, בעת שנשאלה השאלה מה חשב המחוקק על חוק מסויים שהנוסח שלו סתום: „מה חשב המחוקק? המחוקק לא חשב!")

כל עוד נהגו הכנסת ומישרד־המישפטים יחס של זהירות ויראת־כבוד כלפי חוקים בדוקים ומנוסים, שהת־פתחו בעולם האנגלו־סאכסי במשך עשרות ומאות בשנים, ניתן היה לעצום עין. אך עכשיו, כאשר מתקנים חוקים באווירה של שחצנות וקלות־דעת, פרי כהונתו ההרסנית של שמואל תמיר, הנוהלים הקיימים בכנסת הפכו סכנה.

איני בטוח מהי הדרך הטובה ביותר לבלימת סכנה זו. מן הראוי היה להנהיג בכנסת קוורום, כך שלא תוכל להיערך הצבעה על הצעת־חוק אלא בנוכחות 30 חברי־כנסת, שנכחו בעת הדיון עליה. יתכן שיש ליצור מוסד בלתי־תלוי, שיוכל לעכב חוקים של הכנסת כדי לאפשר עיון נוסף בהם. יתכן שיש צורך בהקמת ועדת־רוויזיה שתבדוק כל חוק אחרי קבלתו, בתום תקופת־נסיון.

אני בטוח רק בזאת: שהמצב הקיים הוא בלתי־נסבל. יש בו כדי לדכא, ואף לייאש, מי שרואה אותו מקרוב.

כל כלב בא יומו

ליד השולחן בכנסית התלקח ויכוח על הפרק מן הסידרה תמונות מחיי נישואין ששודר בטלוויזיה בשבוע שעבר. האשה באה להתחתם את בעלה על הסכם־הגירושין. הם מתעלסים. הם רבים. הוא מרים עליה יד. בסוף הם חותמים שניהם, תוך בכי משותף.

מהי המשמעות?

רחל אשתי השתתפה בנצחונה של האשה, מאריאן. הגבר כמעט הרס את חייה. הוא נטש אותה באכזריות, בשחצנות. כל עולמה חרב עליה בן רגע. היא נשארה חסרת אונים, פגועה, שבורה. והנה מתהפך הגלגל. הגבר נשבר. הוא מבקש לחזור אליה, והיא מסרבת. יום נקש רשילם.

מאריאן ויוהאן

„כל כלב בא יומו," מס־כמת רוחמה, הפסיכולוגית.

מישהו אחר (אני) סבור כי אינגמאר ברגמן הלך בעיקבות פרידריך ניצ'שה, ומחפש באהבה את השאי־פה לשיליטון. כל עוד אהבה האשה את הבעל יותר מכפי שהוא אהב אותה, היתה ידה על התחתונה. הוא ניצל זאת. עתה, אחרי הפרידה הממושכת, השתחררה ה־אשה מתלותה בו. היא באה לפגישה כשמנוי וגמור עימה להתעלס עימו, כדי להפגין את שליטתה בו. זוהי שליטה המהולה באהבה. שליטה המחופשת, אולי, כאהבה. כאשר הוא מכה אותה, הוא מודה, למעשה, בנצחונה.

יצחק ליבני רואה בסיפור כולו טרגדיה יוונית במהדורה מודרנית. הנפשות לכודות במצב שאין להן שליטה בו. השניים אוהבים זה את זה, ומשיכים לאהוב זה את זה, במצב חסר־תוחלת.

הנה יצירה אמיתית — יש לה רבדים על גבי רבדים, וכל אחד יכול למצוא בה משמעויות חבויות ככל העולה על רוחו.

על דבר אחד הסכמנו כולנו: אין זה יכול לקרות בישראל. בישראל היתה מייד מתלקחת מילחמה על הרכוש, על הדירה, על המזונות, על הילדים, על המכונית. מעניין שזה כלל לא עלה על דעתו של ברגמן.

ירשו של רעמסס

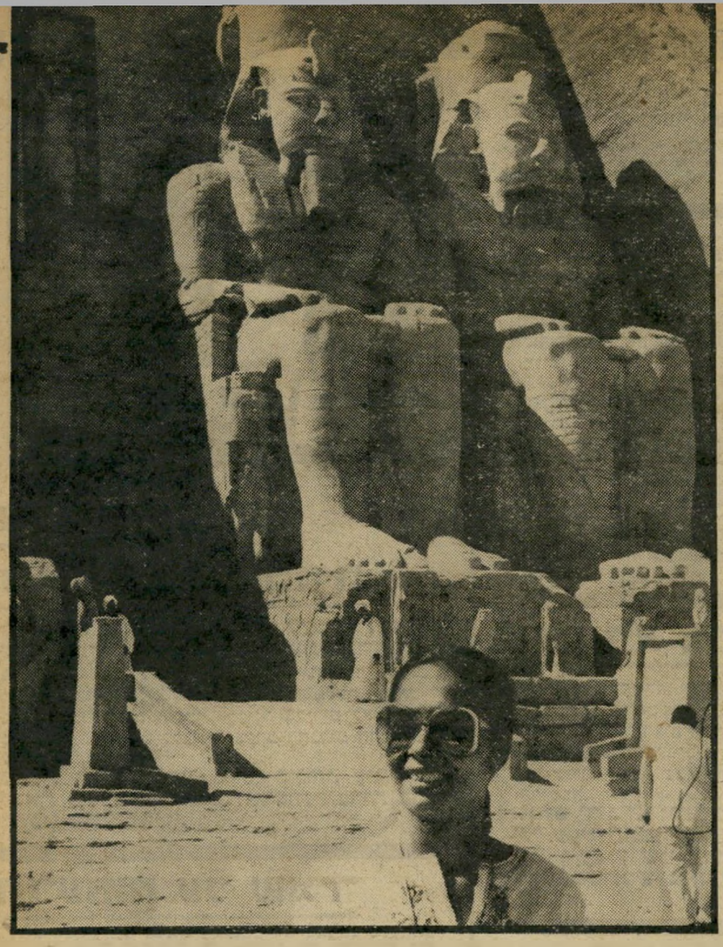

ה חום עדה על 40 מעלות. היובש היה כה עז, עד כי אי־אפשר היה אף להרגיש בזיעה. כל תנועה בשמש היתה מאמץ. הגוף כאילו התייבש.

עמדנו בלב המידבר, סמוך לגבול ה־סודאני, על גדת אגם־נאצר, הימה ה־מלאכותית הארוכה בת 350 הקילומטרים, שנוצרה בעיקבות הקמתו של הסכר ה־גבוה באסואן. זוהי אבו־סימבל.

לפנינו התגשאו הפסלים האדירים של רעמסס ה־2, בגובה של שבע קומות. מדוע הקים פרעה זה את המיקדשים העצומים, שנחצבו בצלע ההר (ושהוזזו במיבצע הנדסי חסר־תקדים ממקומם הקודם, ש־כוסה בינתיים במי האגם, למקום גבוה יותר בגדה)? מדוע דווקא כאן, בלב ה־מידבר, בארץ נוביה?

בוודאי יש פיתרון לתעלומה. אולי רצה המלך להרחיב בדרך זו את גבולות ה־ממלכה ולבולל את הנובים בתרבות ה־מצרית.

רעמסס ה־2 היה מגדולי השליטים בכל הדורות, בונה־אימפריה. הוא הטביע את חותמו על מצריים ועל העולם. ובשל כך היא חי וקיים בתודעת הבריות גם עתה, כעבור 3270 שנים.

נזכרתי בכך כעבור יום, כאשר ישבתי בדירה נוחה בקאהיר. אחד האישים ה־מצריים החכמים ביותר שהיכרתי, מי ש־היה בעבר איש־סודם של גמאל עבד־אל־נאצר ואנוור אל־סאדאת, הסביר לי את טיבו של הנשיא.

הוא ציטט דברים ששמע פעם מפי אל־סאדאת עצמו: „נאצר ו־אני הננו אחרוני הפרעונים. אני היורש של רעמסס ה־2."

אפשר ללמוד הרבה על דרכו של שליט ועל התנהגותו בעתיד אם מכירים את עולמו הרוחני, את הצורה שבה הוא רואה את עצמו. לדעת בעל־שיחי, בפסוקים אלה מצטייר גם עתיד השלום המצרי־ישראלי.

„סאדאת רוצה להירשם בהיס־טוריה לכל הדורות, כמו רעמסס. אם ישקם את כוחות מצריים, איש לא יזכור זאת בעוד מאה שנים. אבל אם יביא למיפנה היסטורי כי־מרחק, ע"ידי כריתת שלום בין ישראל והעולם הערבי, הוא ייזכר לעד. השלום הוא הפיראמידה שלו, אבו־סימבל שלו."

אם הערכה זו היא נכונה — ואני נוטה להאמין שיש בה הרבה מאוד מן האמת — הרי היא מסבירה את הסבלנות האינ־סופית שבה מתייחס אנוור אל־סאדאת אל תהליך־השלום, בעוד שהוא מגלה חוסר־סבלנות רב כלפי נושאים רבים אחרים. אנשים קטנים בישראל סבורים, כי סאדאת עוסק בטכסיסים קטנים, שהוא רוצה לקבל בחזרה את סיני, ושלאחר מכן יגיד שלום לשלום ויחזור למאבק.

הם לא ראו את פסל רעמסס כי־אבו־סימבל.

הילדים אינם מתים

ד בקותו המוחלטת הזאת של אל־סאדאת בשליחותו ההיסטורית כמביא־השלום מביאה, בין השאר, לכך שאינו יכול להקדיש את תשומת־הלב המתאימה לשיקומה של מצריים. כפי שקורה להרבה מדינאים גדולים, וגם קטנים, בעיות ה־כלכלה משעממות אותו. חסר לזן המימד הדרמאתי, משנה־העולם.

בשטח זה פועל אל־סאדאת בחוסר־סב־לנות, בלי תוכנית ארוכת־טווח. תוכנית כזאת כלל לא תיתכן, כאשר הנשיא מח־ליף בכל שנה את בעלי התפקידים ה־מרכזיים. שום שר, הנכנס לתפקידו, אינו טורח להכין תוכנית לכמה שנים, בהיותו בטוח, כי במילא לא יהיה בתפקיד בשעה שהתוכנית אמורה לשאת פרי. הכל נעשה באילתורים, כאשר הוראות ותקנות מת־חלפות כל כמה חודשים. איש אינו מעז להשמיע באוזני הנשיא תיאור מלא של צרותיה של מצריים, תוך המלצה על תרו־פת מרות לטווח ארוך. „הנשיא אוהב לשמוע רק ידיעות טובות," אמר אחד האישים, המכיר אותו היטב.

הדבר משפיע גם על יחס העם לשלום. אחרי מילחמת יום־הכיפורים הבטיח אל־סאדאת נס כלכלי בעיקבות הניצחון. הב־טחה זו לא היתה יכולה להתממש, וה־תוצאה היתה — באיחור מה — המהומות שהסעירו את קאהיר בינואר 1977.

גם עם פתיחת יוזמת־השלום הכטיח אל־סאדאת שהשלום יביא לתמורה כלכלית יסודית, וחברי גרם לציפיות מוגזמות מאוד בקרב המוני־העם. הן כבר התבדו.

השלום אינו יכול לפתור את הבעייה הכלכלית במצריים. מקורה קודם כל ב־תופעה האוכלת כל חלקה טובה בארץ־היאור: הילודה, המגיעה לממדים של שו־אה לאומית.

מה גורם לכך?

תאוות־הילודה מושרשת במעמקי ה־תודעה הלאומית המצרית. היא היתה דרושה ורצויה בשנים עברו, ביגלל כמה וכמה סיבות. בין השאר:

● כשני שלישים של כל הנולדים מתו בשנים הראשונות של חייהם. רק שליש הגיע לבגרות.

● הילדים סיפקו כוח־עבודה. ניתן היה לשלחם לעבוד בשדות של אחרים, תמורת שכר. הם הביאו כסף הביתה.

● דת האיסלאם מתנגדת לשיטות־מניעה.

● האשה המצרית, שהיתה, מופקרת ל־שרירות־לבו של הגבר, אשר יכול היה לגרשה בכל עת, סברה, כי הילדים קוש־רים את הבעל אליה. ככל שרבו הילדים, כן היה הקשר חזק יותר.

בדור האחרון התערערו נימוקים אלה. תמותת־הילדים במצריים אינה שונה מזו שבארץ אחרת, וכימעט כל הילדים מגי־עים לבגרות. הילדים אינם מביאים עוד כסף הביתה, כי בכפרים יש שפע של מובטלים מבוגרים. הילדים יכולים להביא תועלת רק במשק של הוריהם. מעמד ה־אשה משתפר לגבי הגירושין.

אבל מסורת של מאות בשנים אינה מתה בנקל, ע"י אחת כמה וכמה כשהיא מעוגנת בדת שיש לה השפעה כבירה בארץ כולה, וכמיוחד בכפר. לכן ממשיכה חי־ילודה להשתולל, ושום שינוי אינו נראה באופק. האוכלוסיה גדלה כי־מהירות מפחידה.

מיליון פיות נוספים מדי שנה. אל־סאדאת אינו מתכן לצאת למסע־צלב נגד הילודה, כפי שעשתה אינדירה גאנדי ב־הודו — מה גם שהיא הופלה מן השילטון לא מעט בגילל סיבה זו.

פסל רעמסס ה־2 באבו־סימבל*

הגולה המצרית

א חת התיצאות של הילודה והמצב הכלכלי הקשה היא תופעה, שיש לה השפעה ישירה על תהליך־השלום. בישר־אל אין מעריכים אותה כראוי.

זוהי הסזורה המצרית בעולם הערבי. בוטרוס בוטרוס־ע'אלי, שר־המדינה ל־ענייני־חוץ ואחד המוחות הטובים ביותר במצריים (ובמרחב כולו), משתדל להס־ביר לישראלים את משמעותה של עובדה זו.

„בין מיליון־וחצי ושני מיליוני מצרים עובדים בחוץ־לארץ. 10 מיליון מצרים, בני משפחותיהם, תלויים בכסף שהם שולחים הביתה. 10 מיליונים נוספים מקים לגסוע לשם אף הם, כדי להרוויח כסף.

„זאת לא אידיאולוגיה. זוהי עובדה יומ־

(המשך בעמוד 30)

מאת

אורי אבנרי

* למטה: לינדה רמבאום, ראש המדור לעיתונאי חוץ בלישכת־העיתונות הממ־שלתית.

בעיקבות הפרשנים: אופירה ויצחק נבון במוסיאון המצרי

תשקיף

צפויה מיתקפה
על ארצות־הברית

בממשלה הוחלט על מיתקפת־נסיעות של שרים ופקידים בכירים לארצות־הברית.

בעיקבות הדאגה מאובדן ההשפעה הישראלית בסנאט ובקונגרס האמריקאי, החליט ראש־הממשלה, מנחם בגין, לשגר שרים ופקידי־ממשלה בכירים לאמריקה, כדי לעשות ידידים לישראל בקרב החברים החדשים של שני הבתים.

מנכ"ל משרד־החוץ, דויד קימחי, עומד לצאת בימים הקרובים לארצות־הברית כדי לתכנן מיתקפה זו.

תרעומת על שמיר

חוגים ממשלתיים הביעו תרעומת על בולמוס הנסיעות של שר־החוץ יצחק שמיר. שמיר שב זה עתה ממסע ארוך באירופה, והוא עומד לצאת ביום הראשון הקרוב לנורווגיה, לגרמניה ולצרפת.

לדבריהם של מקרבי שמיר, אין הוא שומר על כללי־כרזל שקבע משה דיין בהיותו שר־חוץ: שלא לבקש ממשלות לזמין אותו, ושלא לקיים ביקורים אלא אם כן הוכטחה ההדדיות.

«אל־על»
גרמה לביטול

חוגי תיירות באילת טוענים שמצוי בידיהם מידע שלפיו אחראית חברת אל־על לביטול טיסות־השכר של חברת מונארך מאנגליה, ישירות לאילת.

מטוסי חברת מונארך היו צריכים לנחות בשדה־התעופה עציון. לפתע אסרה ממשלת בריטניה על קיום הטיסות לעציון. חברת מונארך לא הסכימה לנחות בנמל־התעופה של אילת, שאינו מסוגל לקלוט מטוסים גדולים.

לדעת האיתים, היתה זו חברת «אל־על» שהפנתה את תשומת־לב מישרד־החוץ הבריטי לבעייתיות שבנחיתה בעציון, מכחינת היחסים עם מצריים.

ראש־עיריית אילת, גדי בן, שקיבל לידיו חומר בכתב על הנושא, עומד לפנות בתלונה תריפה נגד «אל־על» לשר־התיירות, גידעון פת.

ממשיכים בדיוני
ליכוד הליכוד

למרות ההכחשות, ממשיכים במיפלגות חרות והליברלים בדיונים על ליכוד הליכוד.

ראש־הממשלה, מנחם בגין, ביקש מצוותים מיוחדים בשתי המיפלגות לסכם את הדיונים ביניהם עד לשובו מחוץ־לארץ.

גם בחרות וגם בליברלים יש נטיה להביא לליכוד הליכוד, אך לא לאפשר למיפלגת רפ"י, המאיימת בהליכה נפרדת בבחירות, אם לא ילוכד הליכוד, ליהנות מהאיחוד.

מדינות נוספות
מחענייוות בכפיר

בעיקבות ההיתר האמריקאי לישראל להציג לפני מכסיקו את מטוס הכפיר, התקבלו פניות משתי מדינות דרום־אמריקאיות, המגששות כדבר אפשרות לרכוש מטוס זה.

האמריקאים התירו לישראל כבר לפני כמה חודשים להציג את הכפיר לפני שורה של מדינות דרום־אמריקאיות.

ציפורי לא דייק

סגן־שר־הביטחון, מרדכי ציפורי, טען בתחילת השבוע באוזני ראשי התעשייה־האווירית כאילו עדיין לא סוכם סופית עם מנועי בית־שמש שהם ייצרו את מנוע הלביא.

ציפורי ביקר ב„תעשיה האווירית" כמה שעות אחרי שנודע ברכים על ההחלטה לתת את ייצור מנוע הלביא ל„מנועי בית־שמש". הוא הותקף בצורה חריפה עלידי ראשי „התעשיה האווירית", וכדי להתגונן ניסה לשכנע אותם „שעדיין לא הוסכם שום דבר."

האמת היא שהעיסקה עם מנועי בית־שמש סוכמה, וכי במיפעל זה כבר הושקעו עשרות מיליוני לירות בהכנות לייצור המנוע.

ידין לא ויתר

סגן־ראש־הממשלה, ייגאל ידין, לא השתלט על לישכת־ראש־הממשלה עם נסיעת ראש־הממשלה, מנחם בגין, לארצות־הברית. ידין זכר את הביקורת שנמתחה עליו בעיקבות מעשה כזה בנסיעה קודמת של בגין, ובלעג שבו הוא התקבל עלידי עובדי הלישכה.

אולם ידין לא ויתר לגמרי. הוא העביר את כל פעילותו ללישכת־ראש־הממשלה בכנסת. לידין עצמו שני חדרים בכנסת, שבהם אין הוא משתמש מאז שנסע בגין לארצות־הברית.

יועלה אחוז החסימה

למרות ההכחשות, נכנסו המגעים בין ראשי הליכוד לראשי המערך בעניין העלאת אחוז־החסימה להיזוך גבוה.

ראשי הליכוד אינם רואים כרציני את האיום של סגן־ראש־הממשלה, ייגאל ידין, לפרוש מהקואליציה אם יועלה אחוז־החסימה.

גם התנגדות המיזרחיים של ראשי־המערך נועדה רק למטרות יחסי־ציבור. המערך יהיה שותף מלא של הליכוד בקונוניה להעלאת אחוז החסימה ל־2.5 אחוזים.

שריפות והרעלה
במיפעל גדול

באחד המיפעלים הגדולים במרכז הארץ אירעו בחודשים האחרונים שורה של מיקרים מוזרים.

במשך חודשיים פרצו במיפעל חמש דליקות גדולות. היה ברור שהדליקות היו תוצאה של הצתה מכוונת, מאחר והמציות דאג בכל פעם לטלטל למנכ"ל המיפעל ולחודיע לו על מקום השריפה, עוד לפני שהגיעו לשם מכבי־האש.

לפני כשבועיים לקו 400 מעובדי המיפעל בהרעלת־קיבה, וחלק מהם אושפז בבתי־חוליים. רק אז התגלה המרעיל, והתברר שהוא אחראי לפחות על שלוש מתוך חמש השריפות.

שמועות
סביב «אלביט»

בחוגי הכלכלה והמדע בארץ נפוצו שמועות, שלפיהן חתמה חברת „אלביט" החיפאית על חוזה־ייצוא ענקי.

שמועות אלה הולידו עליה ניכרת בשערי המניות של אלביט בבורסה.

הקצין אולץ
להתפטר

בניגוד למערכת יחסי־הציבור שהפעיל דובר צה"ל בעיקבות התפטרותו, כביכול, של מפקד הסדנא שבה נתפסו 17 חיילים שחיבלו בזדון בטנקים, התברר עתה שהקצין בדרגת סגן־אלוף לא התכוון כלל להתפטר.

הקצין נקרא ירמטב"ק, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, ונדרש להניח על השולחן את התפטרותו תוך כמה שעות. הרמטב"ל הודיע לקצין שאם הוא לא יתפטר, הוא יועמד לדין, ואחר־כך יודח מצה"ל.

מדוע לא הגיע
הרמטב"ל

משתתפי כנס־הצנחנים הגדול, שנערך בשבוע שעבר בימית, עדיין תמהים מדוע לא הגיע הרמטב"ל לעצרת, למרות שהופעתו לפני חיילי הצנחנים וקציניהם היתה מתוכננת מראש.

עתה התגלה שהרמטב"ל אכן הגיע לכנס. מסוקו נחת בשדה־התעופה „איתם", לא הרחק ממקום העצרת, אולם ביגלל הזנחה של מארגני־העצרת לא המתין לו איש בשדה־התעופה. הרמטב"ל המתין חמש דקות, ואחר־כך חזר למסוק והסתלק מהמקום, בעוד שמארגני העצרת ממתינים לו.

ברתיני התפטר
וחזר בו

מנצחה של תיזמורת רשות־השידור, גארי ברתיני, שלח למנכ"ל רשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד, מיכתב־התפטרות. הוא נימק את התפטרותו בהקטנת מיספר חברי התיזמורת במיסגרת קיצוצי התקנים ברשות־השידור.

אחרי שהתברר לברתיני שלפיד אינו מוכן לבטל את הקיצוצים בתקנים, ומוכן לקבל את התפטרותו, הוא חזר בו מהתפטרות.

גל"צ בירידה.
קול־ישראל בעלייה

על פי הסקר האחרון של איגוד המפרסמים, שעדיין לא פורסם, מתברר שבתחרות בין קול ישראל לגלי־צה"ל גבר עתה קולו של קול ישראל.

בעוד שיש עליה ניכרת בהאזנה לרשת ג' של „קול ישראל", קיימת ירידה תלולה בהאזנה ל„גלי צה"ל."

החיות לא יועברו

עיבדי גן־החיות בתל־אביב החליטו שלא לאפשר לעובדי הסאפארי להמשיך ולחעביר את החיות מתל־אביב לסאפארי ברמת־גן. מרבית החיות עדיין לא הועברו לסאפארי.

לטענת העובדים, הובטח להם בכתב שעם סגירת גן־החיות תימצא להם עבודה בסאפארי או בעיריית תל־אביב, ועתה הם נשארים ללא עבודה.

הנהלת הסאפארי החליטה לקבל רק כמה עובדים מגן־החיות, וגם זאת על־פי חוזה מיוחד.

משראווי –
סכנה לשוטרים

יחידות־הבילוש־והסיור של מישטרת מחוז תל־אביב קיבלו הוראה שלא להסיע עוד את המודיע המישטרתי, סלומון משראווי, בניידות שלהם. בעבר היה משראווי נוהג להצטרף לשוטרים במיבצעיהם.

למישטרה נודע כי נגד משראווי הוצא פסק־דין־מוות, ומפקדיה חוששים שהמתנכלים לו לא יהססו לפגוע בו גם אם הוא יהיה בתוך ניידת, וכך יסכנו גם את חיי השוטרים שעימו.

פילץ מגרש
את פלאטו

בין השותפים והידידים, הקבלן אריה פילץ וח"כ שמואל פלאטו־שרון, אירע קרע שבעיקבותיו הם החליטו להיפרד בכל העיסקות שבהן הם היו קשורים.

בעיקבות קרע זה יאלץ פלאטו לפנות את מישרדיו בבניין אי"ע בתל־אביב, השייך לפילץ.

העם

משב־רוח צונן

רגע־אחרי אינו דומה רגע־לפני.

זאת למד בגין

„נבחר בגין האמריקאי!" ששו וצהלו אנשי הליכוד, ברגע שנודע אור ליום הרביעי כי שחקן הקולנוע בדימוס, מועמד הימין האמריקאי הקיצוני, נחל ניצחון סחף בבחירות לנשיאות.

„באמריקה היה מהפך נוסח יש־ראל," קבעו בסיפוק עסקני הליכוד, ששאבו עידוד מן הניצחון וראו בו מיפנה המשפר את סיכוייהם להישאר בשילטון.

קפיצה לראש־התור. גם מנחם בגין עצמו סבר כך, כנראה. שעות מעטות בילבד אחרי שג'ימי קארטר הודה, כי יריבו ניצח, דיבר בגין בטלוויזיה הישראלית על כוונתו להיפגש עם רגן כבר השבוע. אפריים („אפי") עברון, השגריר הישראלי, נשלח בחיפזון לקליפורניה כדי לארגן את הפגישה.

לפי כל הסימנים, כלל לא עלה על דעתו של בגין שרגן לא יהיה מעוניין בפגישה כזאת. עד כה, רקד הנשיא האמריקאי על פי חליל שלה של ישראל. ואילו רגן, „בגין האמריקאי", האיש שהבטיח ליהודים הרים וגבעות במסע־הבחירות — כיצד לא ישיש לקראת ההזדמנות להכיר את בגין המקורי?

אולם לראש־הממשלה ציפתה אכזבה. ההזמנה ששיגר לרגן — כאילו בגין הוא בעל־הבית, ורגן האורח — חזרה בלי מענה. עברון נתקל בקליפורניה במשב־רוח צונן. בעדינות רבה רמזו לו מקורבי הנשיא החדש: „אל תקפצו לראש־התור!"

חופשה בלי בגין. היו לכך, כמובן, סיבות אובייקטיביות רבות. הנשיא־הנבחר הוא עייף. הוא ידוע בלאו־הכי כאיש שאינו מרבה לעבוד. הוא היה רוצה לחופשה, והיה מנוי וגמור עימו ליהנות ממנה — בלי בגין ושות'.

יתר על כן, לרגן אין מושג ביחסי־חוץ. מקורביו יעצו לו שלא להסתבך בהרפתקות מדיניות, לפני שהורכב צוות הממשלה החדשה.

אך מעבר לשיקולים מעשיים אלה, היה בקבלת־הפנים הראשונה הזאת סימן מובהק שחל שינוי — היום שלאחר הבחירות שוב אינו כיום שלפני הבחירות. כפי שלמדו נשים רבות, התלהבות הגבר אחרי שהשיג את מבוקשו אינה כהתלהבותו לפני כן.

גם בגין הרגיש כי לתקלה ראשונה זו יש משמעות רבה. לכן לא הסתפק בתשובה השלילית, מאחרי הקלעים ניסה בכל כוחו לשנותה.

יחסי חוץ

השריף והיהודים

מי הוא רגן? יש לשאול את כתבי הקולנוע

מי הוא רונאלד רגן?

שאלה מעין זו מתעוררת בכל פעם שנבחר אדם חדש לכהונת נשיא ארצות־הברית. אך בכל פעם יש מומחים מסוג חדש.

כאשר נבחר דווייט אייזנהאור, נשאלו המומחים הצבאיים. כאשר נבחר ריצ'ארד ניכסון, נשאלו המומחים הפוליטיים. כאשר נבחר רונאלד רגן, יש לשאול את המומחים הקולנועיים.

כעיר היהודים. דיעה מקורית על אישיותו של רגן, ויחסיו עם היהודים, השמיע השבוע כתב־הקולנוע הוותיק, עיטור („ג. עיטור") גלבין.

טען עיטור: זו הפעם הראשונה נבחר אדם שבילה עשרות בשנים בחברתם של יהודים.

כל קודמיו — ג'ימי קארטר, לינדון ג'ונסון, ג'ון קנדי והאחרים — באו במגע עם יהודים ועם בעיות יהודיות רק אחרי שכבר נבחרו לכהונת הנשיא. הם גדלו וחיו בהווי שבו לא היה ליהודים חלק רב, אם בכלל.

אולם רונאלד רגן חי במשך 40 שנה בהוליווד. מחוץ לישראל, אין עיר בעולם שבה תופסים היהודים כימעט את כל המישרות הבכירות, כמו הוליווד. בהוליווד חי רגן ממש בחברה יהודית. השכנים, המנהלים, המחברים של עיר־הקולנוע הם יהודים. חבריו וידידיו של השחקן רגן היו יהודים. במסיבות ובוויכוחים שמע את קולם של היהודים על כל נושא, ובייחוד על ישראל.

מובן שאדם לא־יהודי החי בחברה יהודית כזאת יכול להגיע גם לגישה הפוכה: טינה כלפי היהודים, אנטי־שמיות. אך אילו היה רגן כזה, לא היה נבחר שש פעמים לכהונת יו"ר האיגוד המיקצועי של השחקנים — אגודה שרבים מאוד מחבריה הם יהודים. בחירה זו מוכיחה כי בעיני היהודים של הוליווד, רגן היה ידיד.

ירושלים ואש"ף. גם בדיעות שהשמיע רגן בענייני ישראל רואה עיטור ביטוי לקירבתו ליהודים. כי רגן שם את הדגש על שני עניינים: ירושלים ואש"ף. אלה שתי הנקודות שתן, לדעת עיטור, אופייניות ליהודים האמריקאיים דווקא.

עניין ירושלים: היהודים קרובים לנושא זה יותר מאשר לכל נושא ישראלי אחר, מפני שהם זוכרים את התפילות של הוריהם. ירושלים היא, לגביהם, מושג דתי־מסורתי ומיסטי, שעמד במרכז הוותייה היהודית בגולה, יותר מאשר מושג מעשי בעל משמעות פוליטית.

אש"ף מפריע ליהודי אמריקה בעיקר ביגלל הסכנה הכרוכה בפיגועים בעת ביקור בישראל. אנשי אש"ף הם „טרוריסטים". היהודים של הוליווד מוכנים בהחלט לכבד ולהעריץ טרוריסטים באס־קיים, כורדיים, ארמניים ואיריים, ולראות בהם לוחמי־חופש. אין הם מתכוונים לבקר במקומות אלה. אך טרוריסטים, המפריעים לתיירים אמריקאיים הבאים לישראל, גראים להם באור אחר לגמרי.

דיין, רבין, וייצמן. איך להגיע אל רגן?

לדעת עיטור, אין כל בעייה. אפשר להגיע אליו באמצעות ידיד ההוליוודיים, אילי תעשיית־הקולנוע.

אילו ישראלים יצליחו בכך? אותם שיש להם הילה בחוגים אלה: משה דיין, יצחק רבין ועזר וייצמן.

דיין הוא אליל קולנועי. אף שמניותיו בארץ ירדו לאפס, בהוליווד הוא עדיין גיבור, ברמה של קלארק גייבל וגארי קופר.

רבין הקפיד, בימי כהונתו כשגריר ישראל בארצות־הברית, לטפח את היחסים עם אילי־הוליווד, והוא מקובל עליהם גם כמי שניצח במילחמת ששת־הימים.

גם וייצמן הוא, לדעת עיטור, גיבור קביל בהוליווד. אמנם טס במטוסו של ג'ימי קארטר, אך לדעת עיטור זה לא יפריע לו להתקבל בהוליווד ואצל רגן, אם ירצה בכך. כי הוליווד מוכנה תמיד לקבל אל ליבה גיבור־מילחמה, גנרל מנצח ודמות ססגונית, שניתן לשבצה בכל עת, בדמיונה, בסרט קופתי. ומי מתאים לכך יותר מאשר עזר וייצמן?

נשיא־נבחר רגן (ואשתו נאנסי) בחגיגת הניצחון
כמה מחבריו הטובים ביותר הם יהודים

יחסים מרחביים

מיקלחת קרה

משחו עצוב קרה ל„אופציה הירדנית" בקאהיר — היא מתה

משהו מצחיק קרה לשימעון פרס בדרך לקאהיר. „האופציה הירדנית" שלו הצחיקה את המצרים.

בארץ מציג פרס את „האופציה הירדנית" כאלטרנטיבה לגישה של בגין. פעמים ללא־ספור טען בוויכוחים פומביים כי האוטונומיה של בגין מובילה להקמת מדינה פלסטינית, ואילו האופציה הירדנית של המערך תמנע זאת.

למעשה משמשת האופציה הירדנית של פרס וחבריו לצורכי נוחיות טאקטית. אלה הן שתי מילים שיש להן צליל חשוב ו־

כתב עיטור
לא יכול להיות אנטי־שמי

מכובד, ושתוכנן המעשי הוא דל. מי שמדבר על „האופציה הירדנית" פטור מלהשיב על כמה שאלות שלא נעים להשיב עליהן: היכן יהיה הגבול המיזרחי של ישראל, מאילו שטחים יש להיסוג. הכל נשאר לממשו־ומתן עם המלך חוסיין, שאינו רוצה לנהל משא־ומתן.

שאלות מביכות. אפשר לענות על שאלות אלה במישחקים כאלה בישראל, מאחר ששום מנהיג ישראלי אינו מעוניין להציג את השאלות המביכות. באווירה החובבנית, השוררת בצמרת המיפלגות ובכנסת, גם אין מי שמסוגל לשאול את השאלות.

שונה לגמרי המצב בקאהיר. הבירה המצרית היא מרכז העולם הערבי. מנהיגיה המתוחכמים הם מומחים בנושאים הערביים, ואין הם מתביישים להציג את השאלות.

בשתי שיחותיו עם הנשיא אנוור אל־סאדאת זכתה האופציה הירדנית של פרס במיקלחת קרה מאוד. הנשיא המצרי ביטל אותה מכל וכל. הוא הבהיר לפרס בצורה חדמשמעית: בלי הפלסטינים אי־אפשר. חוסיין אינו יכול לנהל משא־ומתן בעל ערך, כי הפלסטינים לא יקבלו את מרותו. הכתובת היתה ונשארה אש"ף — אף שסאדאת מסוכסך כעת עם אירגון זה.

מחלוקת עמוקה. ההודעות הראשונות שפורסמו בקאהיר, בעיקבות שיחתו של אל־סאדאת עם חברי־הכנסת פרס, אבא אבן וחיים בר־לב, לא השאירו ספק בכך, שקיימת מחלוקת עמוקה בין הצדדים. המצרים הדגישו, כי יש לנהל משא־ומתן עם „הירדנים ו־הפלסטינים" — ורק אחרי גמר השיחות על האוטונומיה.

פרס לא היה מעוניין בכך. הוא מיהר להחליק את הדברים, להודיע, כי בעצם אין חילוקי־דיעות. גם מיפלגת־העבודה סבורה שיש לנהל משא־ומתן „עם הירדנים" רק אחרי השגת ההסכם על האוטונומיה.

פרס הוסיף, כי נשארה רק מחלוקת אחת בינו ובין המצרים, והיא לגבי ירושלים. אך לא היתה זאת האמת. נשארה בעינה מחלוקת יסודית לגבי שני הנושאים המהותיים: הנסיגה לגבולות ה־4 ביוני 1967, והנכונות להקמת מדינה פלסטינית.

ועוד מחלוקת: מיפלגת־העבודה רוצה להקים את האוטונומיה ב„עזה תחילה", כדי להתחמק מן הצורך להשיג הסכם על הגדה. אל־סאדאת הטביע חלום זה, בהדגישו, כי יש להשיג תחילה הסכם על האוטונומיה בגדה וברצועה גם יחד, ורק אז אפשר לגשת לביצועה בשטח כלשהו, גם בעזה תחילה.

מחמאות יחיוכים. המחלוקת היתה קשה. למעשה מתה האופציה הירדנית בקאהיר — במידה שהיא רעיון רציני, ולא סיסמה תעמולתית ציונית.

אבל המצרים כיסו את המחלוקת, כדרכם, במחמאות ובחיוכים. אחרי שהתייאשו סופית מממשלת בגין, אין הם רוצים לחבל בסיכוייה של מיפלגת־העבודה להגיע לשילטון. יתכן כי בשיחות בארבע־עיניים שיכנע אותם פרס כי הדיבורים על האופציה הירדנית אינם רציניים, וכי למחרת־הבחירות ניתן יהיה לדבר על העניינים בצורה רצינית יותר.

אך בשיחה האחרונה לא התאפק סגן־הנשיא, חוסני מובאראק, מלעקוץ את אורחיו. כשנשאל על המיכשולים בדרך לשלום, הדגיש את „חוק ירושלים" — שמיפלגת־העבודה הצביעה בעדו בכל הצבעות.

בתי־משפט

נאמן - למי?

האם ימונה עסקן פוליטי כשופט בית־המישפט העליון?

בית־המישפט העליון הוא אחד המוסדות האחרונים במדינה הנהנים מאימון ציבורי כללי. הסיבה: עד כה הצליח לשמור על תדמיתו כמוסד שנשאר מחוסן מפני קונניות מיפלגתיות.

השבוע החל מרחף סימן־שאלה על נכס זה.

עיסקת חיפין. גרם לכך נסיון גלוי לארגן „לובי" ציבורי למינוי שופט־עליון מסוג חדש.

המועמד הוא יעקוב נאמן, מנכ"ל מישרד־האוצר. נאמן הוא עורך־דין במיקצועו, והוא התמחה בייעוץ בענייני מסים. הוא רכש לו שם בייעוץ לבעלי־הון, המבקשים להוריד מעל עצמם את עומס המיסים.

כאשר ביקש ייגאל הורביץ לרשת את שימחה ארליך בתפקיד שר־האוצר, הוא היה זקוק לתמיכה. הוא מצא אותה אצל צעירי המפד"ל — סיעתם של זבולון המר ויהודה בן־מאיר. אלה היו מוכנים עיסקה.

כמו בכל עיסקה שהם עוסקים בה, הם תבעו מחיר. הפעם: מינוי של יעקוב נאמן כמנכ"ל האוצר. נאמן היה מעורב, עם כמה מראשי המפד"ל וידידיהם, בעסקים נרחבים.

לנאמן, כמו להורביץ עצמו, אין

(המשך בעמוד 32)

(המשך מעמוד 27)

יומית. ל־20 מיליון מצרים יש עניין חיוני בכל המתרחש בארצות הערביות. זה עניין של לחם, של חיים. לפלוני יש אחות בכווית, את בעומאן. הם שולחים לו כסף. הם מבטיחים לסדר לו עבודה שם. הוא מקווה שהוא יסע בעוד שנה, שנתיים. התקווה מקיימת אותו.

„הפזורה המצרית שוחטת ד׳ מצריים שני מיליארד דולר לשנה. סכום זה עומד על כ־ הסיוע ה׳ אמריקאי. זה חשוב המצריים. לכן, מי שהזים עד כך שמצריים יכופה להינתק מן העולם הערבי פשוט אינו יודע על מה הוא שח.״

אישיות מצרית אחרת תיארה לי את אותה הבעייה בצורה בוטה עוד יותר. „באופן רישמי מביאים לנו העובדים ה־ מצריים בחו״ל שני מיליארד דולר. אך למעשה הם שולחים חמישה מיליארדים. לא כל הכסף בא בדרך הרישמית, דרך בנקים. יש הנותנים את הכסף לחבר, ה־ נוסע הביתה, והוא מוסר אותו למישפחה. אחרים שולחים הביתה מזון, מכוניות.״

לקיומה של הפזורה המצרית יש השפעה עצומה על ריקמת היחסים בין מצריים וה־ עולם הערבי, שאינה דומה לתמונה המת־ קבלת בכותרות־העיתונים. כך, למשל, עובדים גם עכשיו כ־400 אלף מצרים — רופאים, עורכי־דין, מהנדסים, טכנאים, פועלים מכל הסוגים — בעיראק, המצ־ טיירת כאוייבת־בנפש של מצריים. לפני המילחמה הזדקק להם סאדאם חוסיין כדי לבנות את ארצו בחיפזון המירבי.

גם בשיא המתיחות בין מצריים וה־ עולם הערבי, לא גורשו עובדים אלה. אין כל סימן לכך. „כדי לאפשר את גירושם דרושה תוכנית־חומש להחלפת כוח־העבו־ דה בעולם הערבי,״ אמר בן־שיחי. „אין כל תכונה לכך. הערבים פשוט מכריזים שיש להם מאבק עם הנשיא אי־סאדאת, אך לא עם העם המצרי.״

אם מצרים רבים מתייחסים ב־ חשד אל השלום עם ישראל, מת־ רגזים עד הפרובוקציות התכופות של מנחם בגין כיפי העולם הערבי ומהספסים ביחס לנורמליזציה, יש לכך קשר עם קיום הפזורה. מצ־ ריים אינה רוצה ואינה יכולה לחיי נתק כאמת מן העולם הערבי. היא מוכרחה לשאוף לכך שהשלום בי מצריים־ישראל יחפיץ לשלום ערבי־ ישראלי כולו, ובכללו שלום פלס־ טיני־ישראלי.

אילו היתה בישראל ממשלה החפצה ב־ כך אף היא, ניתן היה להיעזר במצריים לשם כך. למרבה הצער, המצב הפוך.

„אתם הורסים את סאדאת בי עולם הערבי,״ אמר לי, בפשטות תמציתית, אישיעסקים מצרי — שעיקר עסקיו בעולם הערבי.

בוטיק בכל כפר

הפזורה משנה גם את ריקמת ה־ חיים במצריים עצמה. שמעתי על כך דברים מאלפים ביותר מפי מצרי ה־ מתעניין במתרחש בכפר.

כאשר נסענו דרומה, וכאשר ביקרנו ב־ עתיקות כרנך האגדתית ואל־אוקסור (לוק־ סור), הסתכלתי מקרוב בכפרים. הם מז־ כירו לי מאוד את הכפרים הפלסטיניים. כפי שראינו אותם במילחמת 1948. בתים מחיימר, גגות קש, סימטות, עוני ממאיר. אולם הכפר משתנה — במהירות. ב־ קאהיר אין יודעים על כך.

העובדים המצריים בארצות־ערב חיים בדוחק, הוסכים פרוטה לפרוטה, כאשר מצטבר אצלם סכום כסף, הם חוזרים לכ־ פר שלהם, מקימים בית, קונים כמה פרות, כדי שלא יצטרכו לעבוד בפרך. באופן יחסי, הם אמידים. הם יוצרים סביבם מציאות חדשה.

ככך נקרא גם „בוטיק״ — כך הוא נקרא גם בערבית — המספק הברים הנחשבים בכפר כמותרות — בגדים יקשים, מוצרי פלסטיק.

השאיפה העיקרית של כל אב היא ש־ בנו ילמד. החינוך הוא חינם, עד גמר האוניברסיטה. האב רוצה שבנו יסיים את האוניברסיטה, יסע לחו״ל, ירוויח כסף וישלח אותו הביתה. לשיפר גורל המיש־ פחה. הבן אינו חולם על שיבה לכפר הפרימיטיבי. הוא מצטרף לעולם חדש.

כך, גם בכפר הנידח ביותר, ה־ עיניים נשואות החוצה, אל העולם הערבי. פיאחים פשוטים יודעים

(המשך בעמוד 42)

בליכוד אומרים שח״כ זלמן שובל (משמאל עם הורביץ) שטויות! אנחנו רוצים להופיע בסיעה עצמאית!

הורביץ רוצה להיות שר בממשלת המערך!

בבחירות לכנסת העשירית יתנהל קרב־אדירים על מקום טוב בלשון־ המאזניים, בין הליכוד והמערך. באגף ה־ דתי תיאבק המפד״ל לשמירת כוחה, לאחר שתיתם פרשת אבו־חצירא, יהיו תוצאותיה מה שיהיו. המיפלגות הדתיות הקיצוניות — אגודת־ישראל ופועלי־אגודת־ישראל — ינסו לכרסם בכוחה. באיזור הצפוף של לשון־המאזניים יימצאו גם כמה שאריות של מיפלגות, וכמה מיפלגות של שאריות: את הסוג הראשון ייצגו הל״ע של גדעון האוזנר, שינוי של רובינשטיין והתנועה הדמוקרטית של שמואל תמיר. בסוג השני, מיפלגות של שאריות, אפשר יהיה למצוא רשימות־עדתיות. באיזור לשון־המאזניים יימצא גם ח״כ שמואל פלאטו־שרון.

בימים אלה מגששת את דרכה לזירת־ מאבק זה מיפלגה חדשה־ישנה — רפ״י, ביום החמישי השבוע אמור ח״כ יצחק פרץ לכנס את מזכירות־המיפלגה כדי לפתוח בדיון על הליכה עצמאית בבחירות 1981. באשר לבחירות להסתדרות, באפריל ה־ קרוב, כבר נפלה ההכרעה. סיעת רפ״י בוועד־הפועל של ההסתדרות פרשה לפני

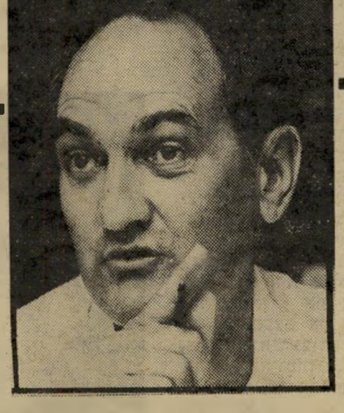

בשנת 1965 קיבלה רפ״י עשרה מנדטים. אחרי שדיין קיבל מינוי כשר־הביטחון לקראת מלחמת־ששת־ הימים, קמה קבוצה של אנשים, שחלקם הכירו את דיין וחלקם לא הכירו אותו, והתארגנה „התנועה למען־משה־דיין״. אספנו שמונים אלף חתימות. אני, בחיפה, אספתי ארבעים אלף חתימות. הכותרת היתה: „משה דיין לשילטון״. זה היה ב־1968.

„בעיקבות ההצלחה אורגן כנס הסי־ נרמה, שבו דיברו כולם נגד החזרה ל־ מפא״י ובעד הליכה עצמאית עם דיין בראש. דיין הפתיע, ויצא נגד כולם, מי ביקש מכם לעשות תנועה כזאת, שאל אותנו, כאילו לא ידע על ההחתמה. מאז החלטתי שאני עם דיין לא הולך להקים מיפלגות.

„הסוף ידוע: רפ״י הפכה לחיות ה־ רשימה הממלכתית — ע״מ, ורצה לבחי־ רות ב־1969 עם בן־גוריון. קיבלנו ארבעה מנדטים. בן־גוריון ישב בכנסת כמו אריה פצוע, ואחר־כך התפטר, ושובל נכנס. גם מאיר אביזוהר עזב. אני הייתי אז תמז־ כיר האירגוני של התנועה, וחברי, ח״כ יגאל כהן, היה יו״ר ההנהלה. בעיקבות מלחמת־יום־הכיפורים החלטנו ללכת ל־ הקמת הליכוד. המטרה היתה: להבטיח את שמירת הישגי מלחמת־ששת־הימים. אילו היינו יודעים ב־1973 שדווקא מנחם בגין יוביל לנטישת סיני, הליכוד לא היה קם.

הפטריצים והפלבאיים

בימים התחילו יריבויות פני־ מיות בתוך ע״מ, בין קבוצת יגאל כהן ואמנון לין ובין קבוצת הורביץ־ שובל. להם קראו הפטריצים ולנו קראו הפלבאיים. אנחנו האשמנו את מזכירת־ המנגנון, בת־שבע טוביה, שהיא גוננת מקופת־התנועה. הורביץ ושובל לא התי־ יחסו להאשמות האלה ברצינות, אבל הסוף היה שהיא הודתה בגניבת מאות אלפי לירות מהקופה, הורשעה ונדונה לשלוש שנות מאסר.

„מאז אותה פרשה הורעו היחסים מאוד, והורביץ, שחשש מאיתנו, הציע איחוד עם שוסטק ואולמרט, שעזבו את שמואל תמיר כדי להחליש את כוחם של הפלבאיים. בכנס היסוד אמר הורביץ שג׳למידי בן־גוריון ותלמידי ז׳בוטינסקי התלכדו כדי להציל את מדינת־ישראל. אבל קרה דבר הפוך: שוסטק ואולמרט התחברו דווקא אלינו. כשראה הורביץ מה קורה, הציע לצרף את התנועה־למען־ ארץ־ישראל־השלימה, שאחר כך פרשה, ושוב הורע מצב הפטריצים.

„ואז, לפני שנה וחצי, היה כינוס־ שפיים, והורביץ הודיע שהמיזוג בין תל־ מידי בן־גוריון ותלמידי ז׳בוטינסקי לא עלה יפה, ופילג את התנועה. כבר אז היה ברור שהורביץ רוצה להקים מיפלגה בראשות משה דיין.

„למשה דיין יש עדיין כריזמה בקרב העם השוטה, ואם ילך עם רפ״י אולי ישיגו 7־8 מנדטים. אבל מי שסומך על משה דיין, שם יהבו על קרן־הצבי. אם ילכו בלעדיו, בקושי יעבירו חבר־כנסת אחד, אולי שניים.״

עשרים אחוז. לרפ״י, אחרי הפילוג, יש עשרה אחוזים, כלומר: חבר־כנסת בכל עשיריה ברשימת הליכוד. אני מיספר שניים ברפ״י, ומי שאומר שאני לוחם על מקומי טוען שלליכוד יהיו פחות מעשרים חברי־ כנסת בבחירות הקרובות.״

גם ח״כ יצחק פרץ מכחיש שזהו מאבק על כיסאות. „איפה שמעת שסיעה קטנה תיתבע ליכוד ולא תיתבע שיריון מקומות? והנה, אנחנו לא רוצים שיריון מקומות. שיהיה בליכוד מיפקד־חברים, שיבחרו צי־ רים לוועידה בסניפים, ונראה מי יהיה חבר־כנסת.״

התרגיל והסיכויים

לפני שבועיים החלו השר יגאל הורביץ וח״כ זלמן שובל להשמיע דברי־ שות ל„ליכוד הליכוד״. הדרישות הושמעו בלשון אולטימטיבית, אך ללא עמידה על לוח־זמנים. תביעת רפ״י: ליכוד הליכוד למיפלגה אחת עוד לפני הבחירות לכנסת העשירית. ולא — ירוצו לבחירות הללו ברשימה עצמאית.

מכיוון שלכל שותפי הליכוד ברור שאי־ אפשר לאחד את הליכוד, הם יודעים שרפ״י מחפש עילה לפרישה. סגן־השר, יורם ארי־ דור, תקף את אנשי רפ״י: „הם טרם־ פיסטים ורואים בליכוד טרמפיאדה.״ אחרים בליכוד, במייוחד בחירות, טענו שהורביץ

וידויו של אמנון לין: „אני עם דיין לא מקים מיפלגה!״

נלחם על מקומו בכנסת הבאה - וברפ"י עונים:

שר הזרביץ וח"כ פרץ
סיעה עצמאית בבחירות הקרובות

נכשל כשר־האוצר, ושהוא מנהל מדיניות כלכלית שתוליך לחורבן הליכוד. ברפ"י החליטו שלא להשיב על ההתקפות, ועד מהרה יצאה הקריאה ממישרד־ראש־הממשלה לחבריו בחירות: לחדול מן ההתקפה על רפ"י. בגין מודאג מהאפשרות שמשלתו תישאר ללא רוב בכנסת, שנה או חצי שנה לפני הבחירות.

במרוצת השבוע שעבר פורסמו בעיתונים ידיעות על פגישות־פיוס שונות בין בגין והזרביץ ובין ראשי רפ"י וראשי סיעת הליכוד. ח"כ זלמן שובל הכחיש את כל הידיעות הללו בשבת: „כל הידיעות על פגישות, כביכול, הן עורבא־פרח. לא היו שום פגישות, וגם לא יהיו שום פגישות השבוע משום שאני יוצא לחו"ל ביום ראשון."

המצב היום: רפ"י עומדת מאחורי דרישתה האולטימטיבית לאיחוד הליכוד למיפלגה אחת, ושובל ופרץ טוענים שלא יסתפקו באיחוד „מלמעלה" שיצלם את המצב הקיים. הם רוצים איחוד ממש, כך הם אומרים. אם לא? זלמן שובל: „אם לא יוחלט על איחוד הליכוד — והיום לא נראים סיכויים לכך — נרוץ לבחירות לבדנו." יצחק פרץ: „אם לא הולכים לאיחוד, תיפול ההכרעה ללכת באופן עצמאי תוך חודשיים במוסדות רפ"י."

אם תרוץ רפ"י ברשימת־הליכוד צפויים לה שניים־שלושה מקומות לכל היותר בכנסת הבאה. ומה שחמור עוד יותר: שהייה ממושכת בגלות האופוזיציונית, אם ייזכה המערך בבחירות. כמעט כל חברי־הכנסת מהליכוד, שכתב העולם הזה שוחח איתם, מסכימים שלא יהיה להם פחות ממיספר זה אם ירוצו ברשימה עצמאית. די להיזכר בחברי־הכנסת־לשעבר מרדכי בן־פורת, איש רפ"י, שבבחירות לכנסת התשיעית התמודד לבדו, וכמעט עבר את אחוז החסימה.

אנשי רפ"י עצמם אופטימיים יותר בהערכת סיכוייהם. הם טוענים שיש בידם סקרים המנבאים להם בין שישה לתישעה מנדטים. אם ירוץ בראשם משה דיין, יגזלו את עיקר קולותיהם מהמערך. בלעדיו — מהליכוד. אך מה שחשוב לא פחות ממיספר המנדטים: המיקום הגות בלשון־המאזניים, והסיכוי לקבל מישרד ממשלתי בקואליציה הבאה, אם ירכיב אותה המערך.

בעייה של מצע

משה דיין מהווה דמות־מפתח בחישוביהם של השר יגאל הורביץ וח"כ זלמן שובל. בכנס במה האחרון אמר דברים שניתן לפרשם כהסכמה על־תנאי להליכה לבחירות. התנאים: עיתוי נוח, וחיבור מצע שיהיה מוסכם גם עליו. לזלמן שובל יש נוסחת־פלא למכנה־משותף בין משה דיין ויגאל הורביץ, בין המתונים מחירות. הטוען כי „כל מה שדיין שווה זה אלפיים קולות במושבים הוותיקים." ח"כ יצחק פרץ אומר: „נרוץ לבחירות עם דיין, או בלעדיו." יצחק סלוקי, העומד בראש הסיעה בהסתדרות, מקווה לשובו של דיין אך מוסיף: „אוי ואבוי היה לנו אם היינו תלויים באיש אחד."

אם לא ייכנס ראש־הממשלה, מנחם בגין, לעובי־הקורה, ויימצא בקרוב הסדר שישביע את רצונם של הזרביץ ושובל, נראה שזאת תהיה אפשרות למנוע את הקרע בליכוד, העלול לחיות כזה־שלא־יהיה. לא רק ימוטט את הממשלה, אלא יביא גם להתפוררות הליכוד.

רפ"י, שתרוץ לבחירות ב־1981 כרשימה עצמאית, תימצא במצב מוזר: המערך יתקוף את הליכוד על מדיניותו הכלכלית של הזרביץ. הליכוד יתגונן ויאמר שמדיניות זאת הובילה לפרישת הזרביץ — ואילו רפ"י תחתור למצב שבו יהיה הזרביץ שר בכיר גם בממשלה הבאה — כין שתהיה ממשלת ליכוד, וכין שתהיה ממשלת מערך.

שלמה פרנקל

יעקובי, דיין ופרס בכנס רפ"י ב„סינרמה" (1968)
סיכוי לקבל מישרד ממשלתי בקואליציה עם המערך

בניצים: „אי־הסכמה לריבונות זרה ביהודה ושומרון."

בשטח החברתי־כלכלי תהיה בעיית ה־מצע פשוטה יותר.

בחצייה הראשון של השנה ירד השכר הריאלי של השכירים ב־14%, ולעומת זאת יגיע השנה היקף העיסקות בבורסה ל־חמישים מיליארד שקל — סכום השווה למחצית התקציב הלאומי. פירוש הדבר, שלמרות הצהרות „האין לי" של יגאל הורביץ, הביאה מדיניותו לכך שיש היום בישראל אנשים רבים שיש להם. לרפ"י יהיה מחוז־בחירה גדול ועשיר.

משה דיין מדביק חרסים

מחים **לענייני** דיין טוענים שלפני שהוא מקבל החלטה החשובה לעתידו, הוא מרבה לעסוק בהדבקת־חרסים בחצר־ביתו שבצהלה, ולאחרונה מרבה דיין לעסוק בכך. אם יחליט משה דיין שלא לפרוש מהחיים הפוליטיים, ימצא את דלתות המערך והליכוד חסומות בפניו, ורק דלת אחת פתוחה — זו של רפ"י.

שיקול פשוט זה הוא אחד המפתחות להבנת ביטחונם של הורביץ ושובל כי ימצאו את דיין בראשם. לשובל אין ספק כי הדבר יוסיף לרפ"י כוח רב, והוא פוטר בזילזול את טענתו של ח"כ מיכאל דקל

הכל תלוי בטיב העיתוי

ההחלטה לפרוש תירון, החל מהשבוע, במזכירות רפ"י, המונה 16 איש, ותאושר בהנהלה, המונה 45 חברים. אך למעשה יקבלו את ההחלטה הזרביץ ושובל. ההחלטה על העיתוי לפרישה עשויה להיות מושפעת משלושה גורמים:

פרשת אבו־חצירא

● התמוטטות הממשלה ביגדי פרשת אבו־חצירא. „המפד"ל לא תוכל להחליט מי יבוא במקום אבו־חצירא אם יוגש נגדו כתב־אישום," אומר שובל, „ובמקום לעסוק במאבק פנימי חריף תעדיף ללכת לבחירות מתוך תיקווה שלא להפסיד יותר מדי." אפשרות כזאת תזרז את החלטת רפ"י.

החלטתו של דיין

● החלטה של משה דיין. דיין מתלבט. מחד, הוא יכול להיזכר כמי שכיפר על חטאי יום־כיפור במלאו תפקיד־מפתח בהבאת השלום עם מצרים, ואם ילך עם רפ"י לבחירות הוא עלול להסתבך בפיאסקו עלוב. אך מאידך דיין עדיין אינו מוכן לפרישה מהחיים הפוליטיים.

התקציב של הזרביץ

● חיזוקי־דיעות בממשלה על תקציב 81/2. הזרביץ עומד להגיש בקרוב הצעה לתקציב הכולל קיצוצים כבדים בתקציב הביטחון ובתקציבי הרווחה. „תקציב כזה ימשוך אליו אש גם מהניצים של חירות, וגם מהכיוון הפופוליסטי שם, שירצה תקציב בחירות. לכך לא נסכים," אומר שובל.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

מושג במאקרו־כלכלה. בעוד ש־הורביץ הוא מומחה לניהול מיפעלים בגודל בינוני, נאמן הוא מומחה למיגזר הצר של מיסים. פעולתם המשותפת לא הוכיחה, עד כה, שיש ביכולתם לרפא את הכלכלה. נאמן אחראי במידה רבה לכישלונו של הורביץ.

קנוניה מיפלגתית. אך לנאמן יש אמביציות. כמו הורביץ, הוא מתכונן ליום שבו יודח הליכוד מן השילטון. הורביץ מתכנן הופעה ברשימה נפרדת בבחירות, שתאפשר לו להצטרף לממשלה של המערך, אם התנאים יהיו נוחים לכך (ראה עמוד 31—30). נאמן שם את עינו בבית־המישפט העליון.

אם תתגשם שאיפתו, תהיה זאת הפעם הראשונה ששופט בבית־המישפט העליון יהיה עסקן פוליטי, שעלה לגדולה בעיקבות קנוניה פוליטית בין מיפלגות. תוצאת הדבר על מעמדו של בית־המישפט עלולה להיות קטלנית.

מיפלגות

יערי וגשות וינדזור

התמודדות: מפ"ם מרגיזה את אנשי רבין

הרוחות במיפלגת־העבודה מתלהטות לקראת ועידת־ההתמודדות בסוף החודש הבא.

למחנה פרס היה מהלך מבריק — מסעו של יו"ר המיפלגה, בחברת שני תומכיו העיקריים, למצריים. מחנה רבין הגיב מייד, כשחזר פרס, בתביעה לערוך מעין „פריימריס" נוסח אמריקה, כאשר המועמד לראשות־הממשלה ייבחר על־ידי כל חברי המיפלגה — הצעה שלא היה לה כל סיכוי להתקבל בלישכת־המיפלגה.

רבין בונה את מסעו על בניית תדמית אמריקאית: להצעת ה„פריימריס" קדמה ההצעה לקיים התמודדות טלוויזיונית בינו לבין פרס, בסיגנון קארטר־רגן.

הסיגנון האמריקאי של רבין אינו מפריע לתומכיו בקיבוץ־המאוחד לטעון, שקיים הבדל אידיאולוגי חשוב בין מחנה־פרס למחנה־רבין. ההבדל האידיאולוגי אינו מצוי בתחום המדיני דווקא. טוען ח"כ רני רוזוליו: „המגמה של פרס ואנשיו היא שמיפלגת־העבודה תהיה מיפלגת־מרכז. אנחנו, תומכי רבין, רוצים מיפלגה שיש לה מסר חברתי, המגבשת סביבה את מחנה תנועת־העבודה ההיסטורית."

לאנשי־רבין יש בעייה מכיוון בלתי־צפוי לגבי המסר החברתי של תנועת־העבודה ההיסטורית. הבעיה היא מפ"ם, המצוייה באגף השמאלי של המערך.

באופן רישמי לא נקטה מפ"ם עמדה בהתמודדות. אך לכל מי שנוקב אחרי התבטאויות מנהיגי המיפלגה אין ספק שהיא מתייצבת לצידו של פרס.

גם אנשי רבין ערים לכך. „כשנשאלים אותי בקיבוצים על עמדת מפ"ם, אני משיב שאינני מופתע," אומר דני רוזוליו, „אני מזכיר לחברים את עמדת מפ"ם ב־1967, כאשר דיין ואלון התמודדו על מישרת שר־הביטחון. דיין הוא שזכה אז בתמיכתה של מפ"ם."

נגד הקרניים. ח"כ זאב כץ, שהוא איש מחנה־רבין מן הקיבוץ־המאוחד, מדבר באופן מפורש: „צריך לזכור שמפ"ם סירבה להצטרף למערך עד שהצטרפה גם מפ"ם. צריך לזכור שמאיר יערי יחד עם נשות וינדזור העלידות השתתפות בתפילת־הבוקר. עובדים חילוניים אינם מתקבלים כלל לעבודה בשורה ארוכה של מוסדות דתיים, ברבנות ובמועצות־הדתיות.

בקואליציה הנוכחית, התלוייה בכל קול, עלולה הצעתו של ח"כ יהודה בן מאיר לעבור ללא קושי, וליצור אפלייה כפולה ומכופלת, כאשר בצד המשך האפלייה הקיימת במוסדות הדתיים כלפי עובדים חילוניים, יופלו העובדים הדתיים לטובה במוסדות ובמקומות שהם עצמם הקימו, כגון מיפעלי־תעשייה־צבאית.

ח"כ בן־מאיר
כיפה כמפתח לעבודה

ההסבר של כץ לעמדתה של מפ"ם: המיפלגה הזאת, לכל אורך ההיסטוריה התנועתית שלה, תמיד הסתייגה מהיותר קרובים אליה, והתחברה אל הרחוקים. החשש של מפ"ם הוא שאם תזוהה יותר מדי עם הקרובים אליה, יתבטל הצורך בקיומה הנפרד."

דת

ח"כ הכיפה והשבת

ח"כ הדתי יהודה בן־מאיר רוצה בחוק המפקיד לטובה דתיים על־פני חילוניים

האבטלה הגוברת במשק לא נעלמה מעיניו של ח"כ יהודה בן־מאיר (מפד"ל). ח"כ הנמרץ ביקש להוכיח, כי הוא דואג יפה למובטלים הדתיים, והגיש בכנסת הצעת תיקון לחוק־שעות־עבודה־ומנוחה.

בתיקון מבקש יהודה בן־מאיר לקבוע, כי עובד לא יופלה לרעה בקבלת־עבודה בשל רצונו לשמור על ימי המנוחה השבועית, קרי — שבת. איש המפד"ל מסכים להוציא מכלל זה „מוסדות המופקדים על ביטחון־הציבור", אך בכל מקום עבודה אחר יוכל כל עובד להצהיר כי הוא שומר־שבת, ודי יהיה בכך כדי לחייב את המעסיק שלא להעסיקו ביום זה.

יש שורה ארוכה של מוסדות ומקומות־עבודה שאינם „מופקדים על ביטחון־הציבור", אשר העבודה בשבת חיונית בהם, אם אין רוצים לשבש את מהלך־החיים התקין במדינה.

במוסדות אלה נוקטים, אמנם, מדיניות של אפלייה בקבלת עובדים דתיים, שאינם עובדים בשבת. לולא האפלייה בקבלה לעבודה, היתה נוצרת מיד אפלייה בעבודה עצמה, בין העובדים המיוחסים, שאינם עובדים בשבת לעולם, ובין האחרים הנאלצים לוותר במידת־תכיפות רבה יותר (ביגלל הימצאות הדתיים) על יום המנוחה בחיק־המישפחה.

אין צורך לומר שהאפלייה הפוכה בקבלת עבודה — כלפי החילונים — אינה מטרידה את ח"כ בן־מאיר. שום מורה דתי אינו נאלץ להסיר את הכיפה מראשו כשהוא עובד בבית־ספר חילוני, בעוד שמורים חילוניים עוברים „גיור כהלכה" כשהם מבקשים לעבוד בבתי־ספר דתיים, ובכלל זה חבישת־כיפה, „לבוש צנוע" ו־העבודה שבהם הכרחית העבודה בשבתות.

נימוקים גזעניים. אחד מן הנימוקים העיקריים של החוק החדש — בתי־המלון. אך בנישואות־התאחדות־המלונות, שדנה בנושא ופירסמה הודעה, אין מדגישים את הנימוקים הענייניים נגד החוק, שם מבינים, כנראה, שבעידן בגין אפשר לשכנע את הציבור טוב יותר אם משתמשים בנימוקים לאומניים וגזעניים.

בכותרת ההודעה שפירסם מנכ"ל התאחדות־המלונות, משה עמיר, נאמר: „חבר־הכנסת בן־מאיר מבקש למנוע העסקת עובדים יהודים בשבתות," ובהמשך טוען עמיר, כי אם תתקבל הצעת־החוק אפשר יהיה „לצפות לתהליך מזורז אשר בסופו יימצאו המלונות מופעלים על־ידי עובדים שאינם יהודים," וכן: „הצעת חוק זו, המבוססת על בחינת ציציותיו של העובד במישור הדתי, תביא במשך הזמן גם לדרישות ימי־מנוחה מצידם של עובדים מוסלמים ונוצרים."

דרכי חיים

מישקה המקסים

אנשי מיניסטריון התרבות במוסקבה דאגו להעביר דובון ומיכתב־כרכה לדפנה מחיפה

„מישקה, הדובון המקסים שמישש סימלה של האולימפיאדה במוסקבה, ברח למערב ומצא מיקלט בחיפה." מתבדחים תושבי הבית ברחוב הביכורים בחיפה.

מישקה הוחרם על־ידי העולם המערבי בעיקבות החרם שהוטל על האולימפיאדה. בשום חנות ברחבי ארצות־הברית ואירופה המערבית אי־אפשר היה למצוא אותו.

ב־29 באוקטובר התדפק על דלת ביתם של מישפחת צ'יזיק בחיפה אדם בשם סשה חינין. סשה הינו איש רק"ח, רחל ואדם צ'יזיק לא הבינו מה הביא איש זה לפתח ביתם. לאחר שחשף סשה את מישקה הרוסי, צהלו בני המישפחה.

זהו בעצם סוף מרוצם, שנערך ברחבי העולם אחר מישקה.

דפנה, בתם הבכירה, הינה נערה חולה. דפנה לא ביקשה דבר לקראת יום־הולדתה ה־18, שנערך למחרת בואו של מישקה, פרט לבקשה אחת, היא רצתה את הדובון המקסים. דפנה התאהבה במישקה, לאחר שצפתה בו שעות ארוכות דרך מסך הטלוויזיה. במשך כל תקופת התחרויות־האולימפיות היתה דפנה מרותקת למיטת־חוליה. היחידי שהעלה חיוך על פניה היה מישקה. כך הפך הוא סמל של חום וחדווה בקרב בני מישפחת צ'יזיק.

לקראת יום־הולדתה החליטו אדם ורחל להביא אותו לביתם. אדם נוסע לעיתים־קרובות לחוץ־לארץ עקב תפקידו כנציג חברה בינלאומית לתובלה.

באחת מנסיעותיו ביקר באר־צות־הברית ולא מצא את מישקה. גם באירופה המערבית לא נראה הדובון בשום חנות־צעצועים. אדם הרים ידיים „מישקה הוחרם ואין כל דרך להשיגו."

פעולה הומניטרית של ברית־המועצות.

רחל, אישתו, החליטה לא לוותר עד אשר „החיוך יעלה על פניה." החליטה ועשתה... היא כתבה מיכתב לנציגות רומניה בישראל, אך לא זכתה לתגובה. „שברתי את הראש שעות ארוכות. איך בכל זאת אפשר יהיה להשיג את מישקה? ואז כתבתי ישירות למיניסטריון־התרבות במוסקבה, יהיה אשר יהיה, את כל שיכולתי עשיתי."

עבר חודש ימים וכל תגובה לא נתקבלה. יום־הולדתה של דפנה עמד על הסף. דפנה לא רצתה כל דבר אחר ליום־הולדתה. אדם המשיך לחפש ברחבי־העולם ואיין.

ערב יום־ההולדת חשבו רחל ואדם על תחליף ו„פתאום הופיע סשה, כמו מלאך," מספרת רחל. אל מישקה היה מוצמד מיכתב: דפנה היקרה! יום־הולדת שמח! אנו מאחלים לך הצלחה. המיכתב היה כתוב באנגלית, על־גבי נייר של מיניסטריון־התרבות הרוסי.

„אנחנו פשוט לא האמנו," מתארת רחל את האירוע בהתרגשות. „סשה דיבר על הקשר שלו עם רוסיה כאילו ומדובר במדינה במערב. לא הפסקנו לחקור אותו על דרכו של מישקה עד חיפה." סשה היה בביקור בקוריאה, בדרכו לארץ עבר דרך מוסקבה. שם פנו אליו אנשי המיניסטריון הרוסי וביקשו ממנו להעביר את הדובון לחיפה. הדאיגה אותם העובדה שיום־הולדתה של דפנה יתקיים ללא הדובון. „הם כנראה לא סמכו על הבירוקרטיה המערבית," מתבדחת רחל. „ודי בצדק. מיכתב בארץ למוסד ממשלתי בנושאים קשים

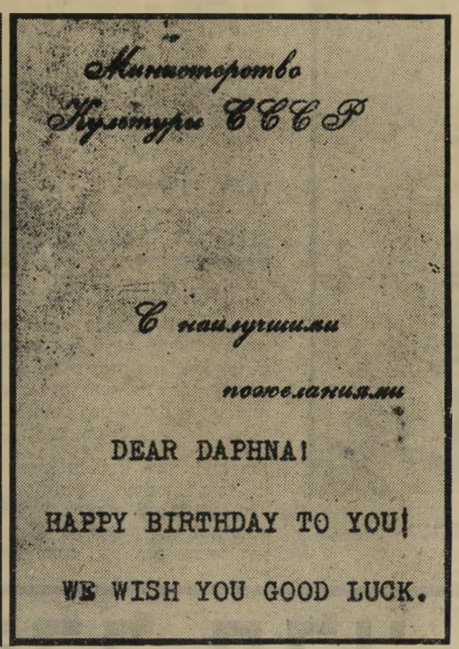

ברכות מברית־המועצות
למדות החרם ישראל השתתפה באולימפיאדה

מישקה ודפנה צ'יזיק

וחשובים הרבה יותר, זוכה לעיתים־קרובות לטיפול כושל ואיטי."

רחל המשיכה בדבריה בהתרגשות: „ההימה אותנו המסירות שבה טופלה הבקשה. ברית־המועצות, המעצמה הרחוקה והמושמצת, עשתה פעולה כל־כך הומניטרית ויפה, אפילו טרחו וצרפו מיכתב־ברכה. ביקשתי להודות להם, אך סשה היסביר שאין דרך למצוא את האיש שעשה זאת. אני רוצה לשלם אך אין למי."

רחל כתבה מיכתב־תודה נרגש לאותה כתובת שאליה פנתה לראשונה, ובו הביעה את השימחה שהביא מישקה לביתם. „אני חושבת שקשה יהיה להסביר במילים כתובות איזה קרן־אור הוא מישקה בביתנו, בעיקר בליבה של דפנה. אין כל מחיר לפעולה נפלאה זו."

סקופ

הרוסים הסכימו לשחרר את שצ'רנסקי

בתנאי שנשיא צרפת יבקש זאת. בעיקבות

פגישה בין אביטל שצ'רנסקי ושר־החוץ הצרפתי הוא ישוחרר

העיסקה לשיחרור שצ'רנסקי

אשת־אסיר שצ'רנסקי
בין שרי־חוץ

ש־החוץ יצחק שמיר הכך ידיו בהנאה. המיברק הסודי שהיה מונח על שולחנו הבטיח לו פירסום בינלאומי רב. על־פי המיברק מוכן נשיא צרפת, ואלרי ז'יסקאר דסטאן, לפעול למען שיחרורו של אסיר־ציון המפורסם ביותר ה־מוחזק עתה בכלא הסובייטי, אנטולי שצ־רנסקי.

שמיר מיהר להזעיק אליו את רעייתו של שצ'רנסקי, שנמצאה באותו היום בארץ. אביטל שצ'רנסקי מקדישה ימים כלילות לפעולה למען שיחרור בעלה. היא נוסעת ברחבי העולם, נפגשת עם אירגונים יהו־דיים ולא־יהודיים, מתדפקת על דלתותיהם של מנהיגים ומתחננת על חיי בעלה.

הפגישה בין שמיר לבין אביטל היתה מעודדת. שר־החוץ ביקשה שתיסע לפאריס. שם, כך הבטיח לה, תיפגש עם שר־החוץ הצרפתי, ז'אן פרנסואה פונסה, אשר יתכנן עימה את הצעדים הבאים. ואכן, בתחילת השבוע נפגשה אביטל שצ'רנסקי עם פונסה. היא מסרבת לגלות פרטים על הפגישה. אולם התברר לה שפרשת אנטולי שצ'רנ־סקי הפכה פרשה בינלאומית סבוכה, שבה מעורבים פוליטיקאים צרפתיים, רוסיים וישראליים, וכן עורכי־דין, עסקנים ו־מתווכים ממינים שונים.

שר־חוץ שמיר
יעוץ לרעיה

מחווה אישית לנשיא

לפני הפגישה עם פונסה נפגשה אבי־טל עם עורך־הדין היהודי־צרפתי דני־אל ג'עקובי. זהו פרקליט ועסקן סוציאליסטי נודע בצרפת, העומד בראש כמה אגודות למען זכויות־האזרח, צרפתיות ובינלאו־מיות. ג'עקובי הקים גם את הליגה לשיח־רורו של אנטולי שצ'ראנסקי מהכלא הרוסי והיה עורך־דינו של סולז'ניצין.

בצרפת, העומדת בפני בחירות, ידוע שהקרמלין אינו מעוניין בניצחונה של המיפלגה הסוציאליסטית אלא בהמשך נשי־אותו של ז'יסקאר. הקרמלין אינו יושב בחיבוק־ידיים. עסקני מוסקווה החליטו לע־זור לז'יסקאר להיבחר שוב, ומוכנים לגייס לשם כך אפילו את הקול היהודי. בצרפת של שנות ה־80' מיספרם של היהודים אינו מבוטל כלל — כ־700 אלף יהודים.

עורך־הדין המיזרח־גרמני ולפגנג פוגל, שגודע כמי שקישר בעבר כמה פע־מים בין מוסקווה וגורמים יהודיים, ב־עניין חילופי־שבויים או שיחרור־עצירים, נקרא להתייעצות. לפוגל יש קשרים עם ח"כ שמואל פלאטו־שרון, והוא הציע להש־תמש בהם. הצרפתים דחו בתוקף את ההצעה. הם לא רצו קשר כלשהו עם האדם שנידון בבית־מישפט צרפתי לחמש שנות מאסר.

פוגל נסע לפאריס, יצר קשר ישיר עם אישי־מדינה צרפתיים ועם פונסה בכבודו ובעצמו. על פי ההצעה שנוסחה במישרד־החוץ הצרפתי, יפנה נשיא צרפת לשילטו־נות ברית־המועצות ויבקש, כמחווה הומ־ניטארי, את שיחרורו של האסיר המפורסם ביותר הנמצא כיום בכלא הרוסי. שילטונות ברית־המועצות ייעתרו לפי הצעה זו לבק־שה, תוך ציון מפורש, שהם עושים זה כ־מחווה אישית לנשיא צרפת. או אז תעלה קרנו של דסטאן בקרב המצביעים היהו־דיים ואותם צרפתיים החרדים לזכויות האזרח בארצם.

הצרפתים הדגישו באוזני הרוסים שה־עיסקה נראית להם, אולם התנאי שלהם היה שפלאטו־שרון לא יהיה מעורב בעסק. הם אף איימו שלא יגישו את הפנייה ה־רשמית של נשיא צרפת, אם ישורבב שמו של פלאטו־שרון בפרשה. ג'עקובי הסביר זאת לאביטל שצ'רנסקי, כאשר ניפגש איתה השבוע. אביטל, החרדה לגורל בעלה, אכן הבטיחה שפלאטו לא ישותף בעניין.

כוונת הרוסים היתה לשחרר את שצ־רנסקי כמה חודשים לפני הבחירות בצרפת, כדי שלשיחרור תהיה השפעה גדולה ככל האפשר על התוצאות. אולם אביטל, יחד עם עורך־דינה ג'עקובי, ניסו לשכנע את פונסה שלא להמתין. כל יום בכלא הרוסי יכול להיות יומו האחרון של שצ'רנסקי, בעיקר לאור הידיעות המגיעות בדרך־לא־דרך מברית־המועצות, לפיהן מצבו הברי־אותי מעורער.

אסיר שצ'רנסקי
להציל את ז'יסקאר

חשש לביטול העיסקה

פונסה הבטיח כנראה לאביטל לנ־סות ולהקדים את הפנייה של דסטאן ולהקדים בכך את שיחרור בעלה. אך לפתע קם גורם חדש, המאיים לפוצץ את העיסקה כולה. איש אינו יודע כיצד, אך לח"כ ה־בודד מסביון נודע על פגישת אביטל עם פונסה ועל המגעים לשיחרור בעלה. הוא ניסה להשיג את אביטל בטלפון, במלונה בפאריס, אולם לא הצליח ליצור את הקשר. לפלאטו־שרון, הבונה חלק ניכר ממערך הבחירות שלו בארץ על העולים מברית־המועצות, חשוב מאוד לקשור את שמו במיבצע לשיחרורו של שצ'רנסקי. לכן מיהר לשלוח את אחד מאנשיו לפאריס, כד ליצור קשר עם אביטל ולנסות לשכנעה, להכניס גם אותו לקלחת השיחרור. פלאטו טוען, שהוא קיים את הקשר הראשון עם הרוסים, באמצעות פוגל, במטרה להביא לשיחרורו של אנטולי. לדבריו כל מה שקרה אחר־כך, הוא תוצאה של קשר זה.

ג'עקובי ניסה להסביר לפלאטו שהיוזמה היתה סובייטית, מטעמים שאינם קשורים בשצ'רנסקי אלא במדיניות־החוץ של ברית־המועצות. גם אנשי מישרד־החוץ בירושלים פנו לפלאטו והסבירו לו, שכל התערבות שלו בפרשה עלולה להרגיז את הצרפתים ולהביאם לכך שיבטלו את העיסקה כולה. אולם מחלת הפירסום העצמי של פלאטו־שרו גברה על כל שיקול אחר. עתה חוש־שים הכל שמא יגרום פלאטו־שרון להרס חלומה של אביטל: שיחרורו של אנטולי שצ'רנסקי.

נשיא ז'יסקאר
פגישה גורלית

חקירה מיוחדת

אנשי המפד"ל במישרד־הרווחה הקימו רשת להברחת כספים מדרום־אפריקה, תוך עקיפת החוק המקומי, ואת העמלה מעביר מישרד־הרווחה למוסדות המפד"ל

מישרד ממשלתי מבריח כספים לטובת המפד"ל

ב־18 ביוני השנה שלח הרב יעקב ניומן, הגר ברמת־פולג בנתניה, מיכתב להנהלת בית המנוחה לזקנים גלמודים ברחוב שיינקין 72 בתל־אביב. במיכתב נאמר:

„כשהייתי בדרום־אפריקה, הציע לי אחד ממכרי להעביר סכום־כסף על־ידי המוסד שלכם, והמוסד יקבל תמורת זה עמלה. הוא העביר 10 אלפים ראנד דרך האירגון המקובל במיקרים אלה, והאירגון הוריד לעצמו עמלה והוצאות, והעביר שיק על־סך 400 אלף לירות בילבד דרך מישרד־העבודה־והרווחה. את השיק קיבל מר מירוני, והכניס על חשבונו הפרטי בבנק המיזרחי, מכיוון שהוא חשש שאם יכניס את השיק על חשבון של המוסד, ישתמשו בכסף הזה להוצאות שוטפות, ולא נוכל להחזיר לשליח את כספו.

את הכסף של 400 מאות אלף לירות החזרתי לאדם בכואו אר־צה, וסירב לשלם עמלה למוסד כי טענה שאת העמלה כבר הוריד האירגון השולח. לפי דעתי, להבא אינו כדאי לעשות העברות כאלה.“

הברחה רשמית

מ ה משמעות מיכתב זה? נדמה כי בפעם הראשונה ניתן להוכיח כי מדינת־ישראל מארגנת, באמצעות מישרד ממשלתי, רשת של הברחות מטבע בניגוד לחוק.

בעבר היו נתפסים מזי פעם בארצות דרום־אמריקה שליחים של גופים לא־ממ־שלתיים, כמו המגבית, כשבידיהם מיזוודות מזומנים. אולם תמיד ניתן היה לטעון כי הם פעלו ביוזמה עצמית.

הפעם, במיקרים שיתוארו כאן, יש היסוד גופים ממשלתיים לכ־תוב מיכתבים רשמיים המאשרים כי הקימו רשת של הברחת־כספים, אשר הרווחים ממנה מועברים לי־מודות של המפד"ל, ששלטו בי־מישרד הרווחה, הלא הוא מישרד־הפעד לשעבר.

בית המנוחה לזקנים גלמודים הוא ה־מוסד שתואר בהעולם הזה בהרחבה בכמה כתבות. מוסד זה נשלט על־ידי צבי מירוני, מראשי מישרד־הרווחה לשעבר, וכיום מנהל במישרד ההסברה, ועל־ידי שימעון יוליוס, המבקר של מישרד־הדתות. השניים שיעבדו את נכסי המוסד (ראה: אתה והשקל) תמו־רת הלוואות מפוקפקות, בסכומים של יותר מ־60 מיליון לירות, שאין איש יודע למה שימשו. חלק מן הכסף הוצא על נסיעות של ראשי המוסד, ביניהם עורך־הדין חיים בסוק, שהיה יושב־ראש המוסד במשך שנים רבות, ואחרים.

הנסיעות לאירופה ולארצות־הברית היו למטרות דמיוניות של שימת יד על רכוש שהושאר בירושה. לסגן־ראש־עיריית תל־אביב, בסוק, לא הפריעה המטרה הלא־ריאלית של הנסיעה, כל עוד קיבל הוצאות ושכר־טירחה מפולפלים. גורלם של עשרות הזקנים שפונו מבית־הזקנים, שנמכר על־ידי בסוק ואנשיו לחברת אזורים, לא הטריז, כנראה.

משולחים כסף שולחים

כ אשר בדקתי את מטרות הנסיעות לדרום־אפריקה, התגלה סיפור שונה. התברר כי במישרד־הרווחה קיים אדם בשם שימשון הלפרין, מנהל המחלקה ל־מוסדות־ציבור. במקביל קיימת ביוהנסבורג אגודה בשם מוענת הפיקוח על המשולחים של דרום־אפריקה.

אגודה זו שייכת למעשה לפדרציה ה־ציונית בדרום־אפריקה. המשולחים והמח־לקה של הלפרין הם שתי קצות הרשת, שהוקמה להברחת כספים מדרום־אפריקה לניו־יורק, כאשר הקומיסיון על ההברחה מועבר ישירות למוסדות שונים.

אסור להוציא כספים מדרום־אפריקה, ומי שנתפס בהברחה נענש בעונש כבד. קיימת אפשרות לבעלי־הון להמיר את המטבע הדרום־אפריקני במטבע זר, על־ידי רכישת מה שקרוי „ראנד פיננסי“, שהוא זכות להחזיק ראדים מחוץ לדרום־אפריקה. מחיר „ראנד פיננסי“ גבוה ב־20 אחוזים בערך ממחיר הראנד עצמו. מי שיציע לבעלי־הון בדרום־אפריקה להוציא את כספם בעלות נמוכה יותר, יתקבל על־ידם בברכה.

לפני כעשר שנים התפרסם בעיתונות מקרה שבו נתפס הרב הראשי של יוהנס־בורג, הרב פופקו, בנסיון כזה. הרב טען כי אלמוני השליך חבילה, ובה מאות אלפי ראנדים, למכוניתו, כאשר זו עצרה ליד רמזור, ואין לו מושג מי המשליך. ליתר ביטחון עזב הרב את דרום־אפריקה, ולא התייצב למישפט.

אירגון המשולחים של הפדרציה הציונית

(המשך בעמוד 46)

מדינת ישראל

משרד העבודה והרווחה
מחלקה למוסדות ציבור
ת.ד. 1260 ירושלים

תאריך: יב' בתמוז תש"מ
26 ביוני 1980

מספר: [illegible]

לכבוד
בית מנוחה לזקנים גלמודים
רח' שיינקין 72
ת.ד. 14208
תל־אביב

הנדון: משלוח מדרום אפריקה
מכתבכם אלי מיום כ' תמוז תש"מ (16.6.80)

אנקט את הבהלת אגודתכם להפגע עמי בהקדם, לאחר תאום מראש, כדי לברר את הפרטים בנוגע למשלוחים הקודמים מדרום אפריקה.

בכבוד רב,
שמשון הלפרין
מנהל המחלקה

אישור מישרד־הרווחה ל„מישלוח“ הכסף
„הפרטים בנוגע למישלוחים הקודמים...“

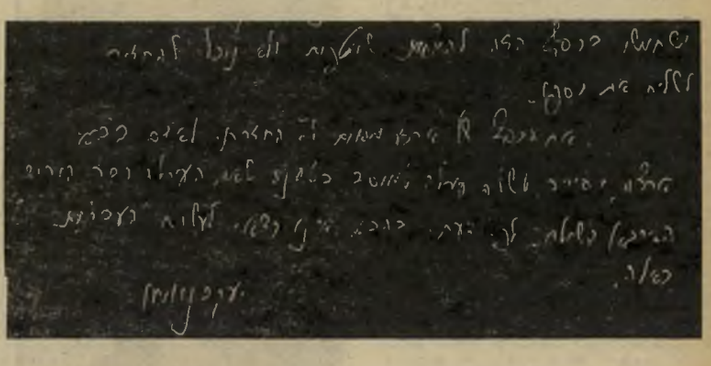

מיכתבו של הרב ניומן
„אינו כדאי לעשות העברות כאלה...“

Dear Sirs,

We wish to advise that we have sent a draft for U.S.$ 629.95 (S.A. R 500,00) to the office of Mr. S. Halperin, Director, Ministry of Labour & Social Affairs, Department of Public Institutions, 10 Yad Harutzim Street, Talpiot, Jerusalem, to be handed to your Institution.

Kindly send your representative to Mr. Halperin's office with a written authority from your Institution to collect your draft.

For your information Mr. Halperin's telephone no. is 02-719081.

Your official receipt for this amount is required by our Auditors. We must, therefore, urge you to let us have your acknowledgement immediately you receive the abovementioned draft.

Thanking you,

Yours truly,

H. CHAITOWITZ
Accountant.

מיכתב של „מועצת הפיקוח על המישלוחים“
„נא לשלוח מייד קבלה...“

GTX

שמן מנוע חדיש – לכל מכונית.

קסטרול **GTX**-שמן מנוע המותאם לכל מכונית, ללא הבדל שנת ייצור או דגם.
קסטרול **GTX**-שמן מנוע רב דרגתי המכיל טונגסטון נוזלי —
פיתוח מיוחד ובלעדי המאריך את חיי המנוע.
קסטרול **GTX**-שומר על צמיגותו גם לאחר שימוש ממושך
ומפחית את צריכת השמן במכוניתך למינימום.

להשיג בכל תחנות התדלוק של פז ועוז.

Castrol GTX – יותר חיים למנוע.

Lee וזה
Lee גם זה
Lee זה

Lee
עושה
אנשים
יפים
Lee
וגם זה Lee
אתה מספר Lee ?
ואפילו זה Lee

התחזית לגברים:
חורף חם, רך ומלטף.

חולצות החורף של אופנת ברוך בפלנל ובצמר רכות וחמימות
עשויות באיכות הידועה של אופנת ברוך.
לאופנת ברוך חולצות ספורטיביות וחולצות אלגנטיות
במבחר בדים וצבעים ובעיצוב אופנתי.
חולצות החורף של אופנת ברוך, תענוג להיות בתוכן.

Barok

אופנת ברוך. אופנה של גברים.

איך התגלגלה נערת הזוהר, שאומצה בהונגריה על־ידי זוג יהודי ושהפכה מלכת חיי־הלילה בת"א, לתא־המעצר בלונדון כחשודה בהברחה שנקית של סמים

הבלדרית

„כ שאני רואה את התמונות שלי בעיתון או במודעות, אני חוטפת זבנג פיתאומי של הנאה בכל הגוף. דוגמנות ולהצטלם זה כמו להתמכר למשהו, לאהבה או לסמים. לשניהם אני עדיין לא התמכרתי לעילם."

ברכה („ביאטריס") שוורץ היתה בת 22, אך מפרסמת מאוד, כשהצהירה כה דעתה על הצילום, הדוגמנות, האהבה ו־הסמים. בשבוע שעבר היתה ברכה שוורץ כצהירה מתוך תא־המעצר הטחוב בלונדון הצהרה אחרת בוודאי: היא היתה יכולה לכפר איך היא התמכרה לגמרי גם לאהבה וגם לסמים, מה שהביא את מי שנחשבה למלכת־חיי־הלילה של תל־אביב ואחת ה־נשים היפות בארץ, אל מאחרי סורג ובריח.

ביום הרביעי האחרון הגיעה הבלונדית היפהפיה לגמל־התעיפה היתרו בטיסה קצ־רה מפאריס. העוברים ושבים בשדה־התעופה התבוננו באשה הפהפיה, שמבט עיניה היה מעורפל ושעישנה בשרשרת. גם המוכסים והשוטרים האנגלים הבחינו בעצבנות שלה. אחרי שהציגה את דרכונה בדלפק־ביקורת־הגבולות, היא התבקשה

גומדי רחמים אהרוני נמלט עתה מזרועות החוק הישראלי ודיווחים שונים מגיעים על מקום המצאו. ברכה, שנעצרה בלונדון, ידועה כידידתו.

לסור עם שוטר שהוזעק למקום לחדר סמוך.

יש לשער ששמה של ברכה שוורץ — או שמה האחר המופיע בדרכונה, ביאטריס שימעוני — היה ברשימות החשודים של מישטרת־הגבולות הבריטית. ואכן, העלו השוטרים שחיפשו בכליה של ברכה שלל רב. לטענתם, הם מצאו בכליה כמות של הסם המסוכן קוקאין, השווה בערכה ל־50 מיליון לירות ישראליות.

ברכה אינה יצד מודיעיני אצל שום מישטרה, מילבד אולי במישטרת־ישראל. אולם האינטרפול, בעיקבות בקשה של מישטרת־ישראל, ביקש לעצור את אחד מחשודי פרשת הרצח הכפול של עמוס אוריון ועזר כהן, רחמים („גומאדי") אהרוני. לכל ידוע שבשנים האחרונות מכורה ברכה שוורץ לא רק לסמים אלא גם לגומאדי, ומי שרוצה לתפוס את גומאדי, יכול לנסות לעשות זאת דרך ברכה שוורץ.

„לגבי ברכה מחוקה"

ה מעצר בלונדון לא היה הפעם ה־ראשונה שברכה שוורץ בילתה מ־אחרי סורגים. לפני שנתיים, בשעה חמש לפנות בוקר של אחד מלילות חודש ינו־אר 1978, ארבו בלשים בדירתה שברחוב לוריא 1 בתל־אביב. ברכה הגיעה לדירה יחד עם ידידה גומאדי, שנחשד אז בשורה של מעשי הונאה יחד עם צבי פאר ושולי חגני, אף היא נערת זוהר תל־אביבית מפורסמת. כעבור 48 שעות היא הובאה לבית־המישפט. השופט ישי לוויט שוכנע מטענות סניגורה, שימחה זיו, שהיה גם עורך־דינו של גומאדי ושיחרר אותה ב־ערבות.

היתה זו הפעם הראשונה שברכה התפרסמה בטורי הפשע ולא בטורי הרכילות בעיתונות. הרומאן בינה לבין גומאדי, שכבר אז היה ידוע כאחד מחברי כנופיית־

(המשך מעמוד 39)

הכרם, הפך להיות נחלת־הכלל. ברכה הפכה בין לילה ממזדנבת, המחפשת קירבתם של אומנים, ונערת־זוהר, הרוצה מגברים בילויים, ארוחות יקרות ונסיעות לחוץ־לארץ, לצעירה המעורבת בחשדות של הונאה ומעשים פליליים.

ההופעה הבאה של ברכה היתה במישפט הארץ בצלאל מיזרחי. ברכה סיפרה ב־מישפט על אהבתה הגדולה לגומאדי, שלמ־רות שלא היה צד במישפט, הפך לאחד מעמודי־התווך שלו. גומאדי הגיב אז ב־זילזול: „היא לא חברה שלי ולא אהובה שלי. לפעמים אני זורק לה 200 או 300 לירות, אבל זה מתוך רחמים."

היה זה אחרי ריב בינה לבין גומאדי. אל ברכה הגיע חשבון־טלפון של למעלה מ־20 אלף לירות. באותה תקופה היה זה סכום ענק. ברכה טענה שאת מרבית ה־שיחות עשו גומאדי וחבריו, בעיקר לדרום־אפריקה, וביקשה מגומאדי את הכסף.

גומאדי, האיש שאהב להזמין את ברכה לארוחות מפוארות, לבילויים יקרים בבתי־מלון ואף לנסיעות לחוץ־לארץ, סירב ב־תחילה לשלם. „לגבי ברכה מחוקה," הוא אמר או לידידים. ברכה לא היתה מחוקה אצל גומאדי, האיש ששמו הוזכר במישפט הארץ בקשר ללבן. היא היתה מחוקה מ־שום שהסכה להיות מכורה לסמים קשים, ואנשים כמו גומאדי חוששים מהסכנה שמכורים לסמים יכולים להביא עליהם.

שעוריות בנוכחות האשה והילדים

ב **סופי של דבר** הגיעו ברכה וגומאדי לידי הסדר, שלפיו שילם לה גומאדי את חשבון־הטלפון ועוד סכום מסויים תמו־רת הבטחה שהיא לא תפגוש אותו יותר.

אולם, בעוד שגומאדי שילם את הכסף, לא עמדה ברכה בהסכם. היא המשיכה להטריד את גומאדי וגם היתה מופיעה בביתו, בתל־ברוך, בשעות לילה מאוחרות, ועורכת לו שעוריות בנוכחות אישתו וי־לדיו.

לפני כשמונה חודשים נסעה ברכה ל־פראנקפורט. היא נסעה, ככל הנראה, ב־בירכתו של גומאדי, שצייד אותה בסכום כסף לנסיעה וגם בכתובות. שם היא פגשה בכמה מאנשי העולם־התחתון ה־ישראלי שהשתלטו על פרנקפורט, ביניהם גד („שץ") פלום המפורסם וגדי שלוש מחיפה.

כשנעצרו השניים על־ידי מישטרת־פראנקפורט והורשעו באשמת סחיטה ו־תקיפה חמורה של ישראלי אחר, העונה לשם עצי, הסתלקה גם ברכה מגרמניה. היתה לה עוד סיבה לברוח מגרמניה, גם ללא הקשר שלה עם השניים, שנדונו לשש שנות־מאסר. אחד האזרחים המכו־בדים של פראנקפורט התלונן נגדה ב־מישטרה. הוא טען שבעת שבילה עם ברכה במיטה, היא גנבה מכיס מכנסיו את ארנקו, שבו היה סכום ענק.

ברכה הגיעה לפאריס ושם נקשר שמה בעוד פרשת הברחת־סמים של ישראלים, אם כי לאיש אין הוכחה שהיא היתה קשו־רה בפרשה זו. אז נעצרה ירדנה טרגנו, אשתו של סמי טרגנו ובתו של שאול („הקינג") סינוואני, דמות ידועה בכרם־התימנים. ירדנה נידונה לשמונה שנות־מאסר בעוון הברחת קילוגרם של הרואין.

יש לשער שגומאדי, הנמלט עתה מזרוע־החוק־הישראלי, מצא את ברכה, ממנה ניסה להפטר כמה חודשים קודם לכן, ו־חידש איתה את קשריו. כיום לא ידועת מישטרת־ישראל היכן בדיוק נמצא גומאדי. יש הטוענים שהוא בפורטוגל, אחרים אומרים שהוא נראה בהונגריה, ארץ הו־לדתה של ברכה, ואילו עיתונאי ידיד לגומאדי דאג לפרסם, ורק מעטים מאמי־נים לכך, שהוא נמצא בלוס־אנג'לס.

לאיש, כולל חוקרים ובלשים של מיש־טרת בריטניה, אין בינתיים ראיות שה־קוקאין, שנמצא בתיקה של ברכה, קשור איכשהו עם גומאדי. ידידיו של גומאדי בארץ טוענים, שאפשרות כזו כלל לא קיימת. לדבריהם השתדל גומאדי להת־רחק מברכה „כמו מאש", ואין זה מתקבל על הדעת שיצר עימה קשר מחודש. מה גם שגומאדי נרדף עתה על־ידי מיש־טרות העולם.

בין אם היה זה גומאדי ששלח את ברכה למסע מסוכן עם קוקאין, ובין אם היו אלה ידידיה מפרנקפורט או מאפריס, אין ספק שהצעירה הבלונדית, עברה דרך ארוכה מאז נולדה בהונגריה, לפני 26 שנים. תולדות חייה, כפי שתי־ארה אותם בראיון שהעניקה לפני שנים אחדות להעולם הזה (1789), מרתקים יותר מכל רומן מתח.

סיפרה אז ברכה:

אני לא יודעת מתי שנולדתי. הורי המאמצים לא גילו לי. שמי האמיתי הוא: באה ביק. זהו שם אמי האמי־תית, שבגיל חודשיים מסרה אותי לאימוץ.

נולדתי בהונגריה. לאמי המאמצת כבר היתה אז בת, שהיתה קטנה ממני בשנה. אבי האמיתי היה צועני. הוא עזב את אמא עוד לפני שנולדתי.

בהתחלה היתה אמא באה לבקר אותי לפעמים אצל אמי המאמצת. אבל היא עשתה למשפחה שם המון צרות. היתה גונבת מהם ומאיימת, עד שבסוף החליטו הורי המאמצים, שהיו יהודים, לעזוב את הונגריה ולעלות לישראל.

אחרי שעלינו לישראל השתנה הכל. כשהיינו בהונגריה, אהבו אותי כולם. בייחוד סבתא, האמא של אמי המאמצת. אני לא ידעתי אז בכלל כי אינני בת אמיתית. כולם פינקו אותי. הייתי חמודה ושקטה, ולא הפרעתי לאף אחד.

בישראל שלחו אותי למוסד לילדים אומנה, יחד עם אחותי. להורי לא היה אז כסף, והם ניסו להתבסס. כעבור שנ־תיים התגרשה אמי, הכירה רקדן אחד מתיאטרון דו־רה־מר, ועברה לגור איתו בצריף עלוב בכרם־התימנים, לא רחוק מהבית שגומאדי גדל בו.

היא הוציאה אותנו מן המוסד, ולקחה גם אותנו לצריף. לא היו מים חמים, ובית־השימוש היה רחוק מן הבית. כל בוקר היינו מגלים שהעכברים אכלו לנו את האוכל.

כבר אז הרגשתי באינסטינקט שהקשר שלי למשפחה חלש. היו ימים שהייתי עומדת שעות בחוץ, ומרגישה שאינני שייכת לשם.

ואז קרה המיקרה שלא אשכח לעולם. הייתי בת חמש. בלילה עשיתי פיפי במי־טה. בבוקר לקחה אותי אמא, הלבישה אותי, הכניסה את התחתונים הרטובים לשקית יחד עם פרוסת־לחם, וזרקה אותי מהבית. כשעמדתי בחוץ ובכיתי, היא יצאה ושאלה אנשים ברחוב אם הם מעוניינים לקחת אותי.

„גנבה קטנה"

כ **יום** הייתי מקבלת 24 גרוש כדי לנסוע לגן וחזרה. הרבה פעמים הלכתי לגן וחזרה ברגל, כדי לקנות לי סוכריה או מסטיק, כי כסף אחר לא נתנו לי אף פעם. עד היום אני הולכת עם הראש באדמה, אולי אמצא גרוש.

במעצר

ברכה שוורץ במעצר הראשון שלה, שנעשה בארץ. בשעה חמש לפנות בוקר הפתיעו בלשים את ברכה, יחד עם חברה גומאדי (בתמונה למטה, בחדר המעצרים של בית־המישפט בתל־אביב), בעוד השופט האריך את מעצרו של גומאדי להמשך החקירה במישטרה. הוא שיחרר את ברכה שוורץ.

כשמצאתי כמה פעמים כסף והבאתי ה־ביתה, היו מכים אותי מכות־רצח, והיו אומרים לי שגנבתי אותו. „למה דווקא את מוצאת כסף?" היו שואלים אותי. ועד שלא הייתי אומרת שגנבתי את הכסף, לא היו מפסיקים להרביץ.

המצב של המשפחה השתפר, ועברנו לגור ליד צוותא. אבל גם עכשיו היו חוסכים עלי כל גרוש. לטיולי בית־ספר לא קיבלתי אף פעם כסף. אני זוכרת שפעם, בגיל 10, היה טיול שנתי גדול, וגורא רציתי לצאת.

גנבתי מהארנק של אמא חמש לירות, והיא תפסה אותי. בין מכות־הרצח לצעי־קות האימים, נפלט לה פתאום: „את דומה בדיוק לאמא שלך!"

היא לקחה אותי למשטרה. שם אמרו לה שהיא צריכה למסור אותי לאיזה מוסד. כשחזרנו הביתה, היא סיפרה לי את כל האמת על הורי, בשביל להכאיב לי.

שוב עברנו דירה ושלחו אותי לבית־ספר חדש. כאן הפכתי לתלמידה של הכיתה. לא שאהבתי כל־כך ללמוד, פשוט רציתי סוף־סוף להוכיח לכולם כי גם אני שווה משהו.

הייתי מלכת הכיתה. לימדתי תמיד כיתות נמוכות יותר. אפילו מנהל בית־הספר העריץ אותי.

בתקופה זו נולדה לאמי המאמצת תינו־קת. התאהבתי בה מההתחלה. הרגשתי כאילו היא שלי. את כל האהבה שנמנעה ממני נתתי לה.

בגיל זה גם התחלתי לקבל צורה. התחילו מסתכלים אחרי ברחוב. שורקים. כולם רצו להיות חברים שלי. הייתי מנהיגת בית־הספר.

אף פעם לא קיבלתי אהבה. תמיד רק העריצו אותי בגלל היופי, או בגלל היכולת שלי.

כשגמרתי כיתה ח' לא נשארתי יום אחד מיותר בבית. תיכף יצאתי לקיבוץ בית־אלפא. הייתי שנה בקיבוץ, ופתאום הם נזכרו שאני חסרה להם כתבו לי מכתבים והתחננו שאחזור, ואני כמו כמו מטומטמת חזרתי.

בהתחלה קיבלו אותי יפה. אחר־כך התחילו להגביל אותי ביציאות שלי.

בגיל ארבע־עשרה וחצי היה לי החבר הראשון. הוא היה בן 25. יצאנו חצי שנה. בקושי נשיקה על הלחי. הייתי מוכרחה לחזור הביתה בעשר. פעם איחרתי בחצי שעה, ולא נתנו לי לצאת מן הבית חודש.

נמאס לי. קמתי וברחתי לסבתא שלי. האמת היא שהיחידה שאהבה אותי זו סבתא, למרות שאיננה סבתי האמיתית. היא תמיד התגאתה בתמונות שלי ב־עיתונים.

התחלתי להצטלם בעיתונים שונים, וב־אותה תקופה היכרתי את סטיפן הצרפתי. סטיפן היה הראשון שלי. הייתי אז בת חמש־עשרה וחצי.

עד שהיכרתי את הצרפתי, יצאתי רק עם חתיכים ויפים. הכל בשביל השוויץ. אחר־כך ראיתי שכשאני נשארת איתם לבד בחדר, אין לי על מה לדבר איתם.

בגיל 16 התחיל אצלי יצר התבלטות. נבחרתי לנסיכת הים־התיכון ולסגנית נסיכת ים־סוף של העולם הזה. כשחזרתי עם הכתר והסרט הביתה, בכתה הסבתא מאושר. למחרת בבוקר היא הסתובבה כל היום עם הכתר.

הסבתא חיה מביטוח לאומי. היא עשתה למעני הכל, מבגדים ועד דמי־כיס. אך גם לה לא היה מספיק. היו תקופות שלא אכלתי אוכל אנושי שבועות. ירדתי אז באיזה עשר קילו. המוון העיקרי שלי היה פלאפל וגזוז. וגם זה שמחתי כשהיה.

חוליה בשרשרת ההצלחות

כ **אחד חושב** שאני רצה אחרי כוכבים. זה הם שרצים אחרי. תמיד מגיע אלי איזה מלצר, עם פתק להצטרף לשולחן. או שהחבר של הכוכב ניגש אלי בעצמו ומזמין אותי. כך היכרתי את טוני הקסן, את מייק בראנט ואת אבי עופרים.

מה שעוזר לי באמת, זה השיער הבלונדי והעיניים הכחולות. אני חושבת שעוד לא היה גבר שרציתי ולא הישגתי. אבל תמיד אחרי שהישגתי אותו, לא רציתי בו יותר.

אני גם יודעת שחמישים אחוז מהגברים שיצאתי איתם, עשו את זה בשביל להכניס את שמי לשרשרת ההצלחות שלהם, ולא יותר.

הדבר הראשון שאני רוצה שיהיה אצל גבר שאני יוצאת איתו, ואפילו רק לסעודה קלה, זה הרבה כסף בכיס. מאחר שלאנשים צעירים בדרך־כלל אין הרבה כסף, והם כל הזמן מחשבים כמה נשאר להם בחשבון־הבנק הצנום שלהם, נשארים רק המבוגרים והמבוססים. הם כבר יודעים מה שהם רוצים מעצמם, ומה שהם רוצים מהחיים שלהם. צעירים מתלבשים בצורה מרושלת, ואני הכי שונאת גברים שהול־כים כמו שמנדריקים ומתפזרים לצדדים.

הגברים המבוגרים הישראלים הם נסב־לים, אבל לא ליותר מכמה שעות. אחר־כך הם מתחילים להגעיל את הנשמה שלי. לעומת זאת, הגברים מעבר־לים הם ני־מוסיים, מתחשבים ויותר שמרנים. אולי זה לא נשמע טוב, אבל אני מאד שמרנית ואוהבת שאנשים יתייחסו אלי כמו אל אשה. אני אוהבת להיות אשה ולהרגיש שאני אשה. בגלל זה אני רוצה שיתייחסו אלי ככה.

הגברים הזרים נותנים לי הרגשה של שבריריות, רגשנות, סכסיות. והם לא חושבים תמיד ומייד על המיטה, כמו

שלוש פעמים ביאטרים: כדוגמנית, כשחקנית וכנערת רחוב דיזנגוף

הישראלים. חוץ מזה, הישראלים הם שפ־ נים ומפחדים אפילו לנסות להתחיל איתי. שמעתי פעם שדיברו עלי בחבורה די מכובדת, באיזה בית־קפה בדיזנגוף, וכמה מבני אותה חבורה אמרו שהיו מתים להתחיל אתי. כששמעתי מי הם פשוט הסמקתי, וזה לא קורה לי לעיתים קרובות.

אבל אם הם רוצים להתחיל איתי, למה הם לא מנסים? כי הם שפנים. הם אולי מפחדים מאשה יפה שאיננה טיפשה מהם. אבל הישראלים לא יכולים לספק לי את הדרישות שלי מהחיים. אני אוהבת לבלות הרבה, להסתובב במקומות יקרים, לטייל המון, לאכול טוב ולגור במקומות מתאימים. מינימום שיהיה מלון הילטון. אבל אפילו לזה אין לישראלים מספיק כסף.

כן אני יודעת שאני יפה. אפילו יפה מאד. יופי זה אולי הפילוסופיה שלי. בזכות היופי נפתחו לפני הרבה שערים שהיו אולי סגורים בפני אילו הייתי עם אף נשרי, או קמטים על הלחיים. אני מאמינה שאם השערים האלה נפתחו, הם יישארו פתוחים לתמיד. אפילו כשאהיה מבוגרת יותר, ואולי פחות מושכת. מה שבטוח זה שתמיד אהיה מטופחת ונאה.

בקשר לזה גם אמונות תפלות, שאני אפילו מפחדת לספר עליהן.

בכלל, עכשיו, אחרי הרבה טיולים בחו"ל על חשבון הרבה אנשים, שפשוט רוצים שיהיה לי טוב ואוהבים אותי, אחרי הרבה אנשים שאני מכירה, אני פחות או יותר יודעת מה שאני רוצה מהחיים שלי.

אני לא רוצה לרוץ לשום מקום ולא בוער לי כלום. אני לא ממהרת לשום מקום, ויש לי זמן. אני רוצה לעשות כל מה שרק אפשר. למעשה, כבר הייתי בכל העולם כימעט. כתבו עלי בכל העיתונים. אולי הגיע הזמן להאיט את הקצב.

יש לי חשבונות בשלושה בנקים ואני אפילו לא יודעת איפה הם, כך שכל הבוקר אני מנסה לחפש ולהיזכר איפה הבנקים האלה, לעזאזל. אני אוהבת לשתות יין ובירה ומתחילה להכניס לתוכי את הנוזלים האלה, התרופות, כבר מארוחת־ הצהריים. בלי שאני מספיקה להרגיש, כבר מגיע הלילה.

בערבים אני מזמינה מונית ואחרי כמה בארים וכמה פגישות בלתי־מחייבות עם אנשים בלתי־מחייבים, אני נוסעת ל־ 'הפגישה' של אותו ערב. בדרך־כלל זה מתחיל בארוחת־ערב טובה באיזה מלון או מיסעדת־פאר בתל־אביב או ביפו. אחר־ כך עוד איזה בילוי קטן, ומה שאחר־כך זה כבר לא לפירסום.

בסך־הכל החיים עברו עלי יופי, עד עכשיו, ואני לא רואה שום סיבה שהם לא ימשיכו ככה לנצח. כל דבר שרציתי, השגתי. כל גבר שרציתי, השגתי. לפעמים, וזה כדי לתת צ'אנס שווה לכולם, אני מחליטה 'לגדל' איזה פיצפון, בן 26 או 27.

מה שמרגיז אותי הכי הרבה זה גברים שמסתכלים עלי ברחוב בעיניים של מישגל. אין לי שום דבר נגד סכס, ואני אפילו נהנית מזה. אבל אני צריכה את כל גינוני־האבירות מסביב לזה, עד שמגיעים בסוף למיטה הרכה. אני רואה את עצמי משוחררת הרבה יותר מאלה שמתפשטות עוד בחדר־המדרגות. המין עוזר לאנשים להכיר אחד את השני טוב יותר, מקרוב יותר ובלי מחיצות. אבל הבעייה היא הדרך, והגישה לעניין, אפילו שזה בעצם לא צריך להיות עניין מיוחד.

אני אוהבת להיות מטופחת ומאופרת עד הרגע האחרון. אשה צריכה לדעת איך להציג את עצמה. לגברים יש בעיות של כסף ועבודה ועוד כל מיני דברים. וכשהם מקבלים אותי בערב, אחרי שהו־ ציאו עלי המון כסף, אין שום סיבה שלא יקבלו אותי יפה ומושכת, סכסית וטובה. המישחק בין המינים הוא כזה. יש כללים קבועים, ובזה אני אוהבת לשחק.

עד כאן דבריה של ברכה.

עתה ממתינים ידידיה הרבים בישראל לראות, אם היא תצליח להפעיל את הקסם הנשי שלה, ואת כל הטריקים הידועים שלה, שבעזרתם כבשה את תל־אביב, כדי לרכך את הסוהרים האנגלים ולהמיס את ליבם של האדונים חובשי הפיאות בבית־ המישפט הבריטי. שכן אלה יחרצו כנראה את גורלה למשך שנים.

מלכת־הגברים בראיונות לעיתונים לפני מעצרה סיפרה ברכה שוואדץ על הטכניקות שלה לשגע גברים ולכבוש אותם. ידידיה בארץ תמהים עתה באם שיטות אלה תעזורנה לה גם אצל השופטים הבריטים.

„אני משגעת כל גבר"

לי מרות היופי ולמרות שהיופי מעניק לי הרבה אפשרויות בחירה, אני לא חושבת שזה הגורם העיקרי לכך שאנשים מכל הסוגים ומכל המינים משתגעים אחרי. הפטנט הוא שאני יכולה לשגע כל גבר רק על־ידי נעיצת מבט בו, או איזה תנועה לעברו. לפעמים זה מצחיק אותי איך שהם כימעט חוטפים התקפות־ לב ממני.

הסוד? אני לא יודעת אם זה סוד או טכניקה פשוטה. אני פשוט משתנה כל הזמן. משנה את ההתנהגות שלי, ואולי גם את ההשקפות שלי. אם מישהו פוגש אותי במוצאי־שבת וקובע להיפגש אתי ב־ איזה מלון ביום ראשון, הוא עלול לחטוף באמת התקפת־לב, כי הוא יכול לגלות לפניו ברכה שונה אחרת, שהוא לא הכיר ושהוא לא יכיר יותר אף פעם.

לפעמים אני יכולה להתנהג כמו בת 16, עליזה, משוחררת, תמימה, חסרת־ מעצורים, ברברנית ומתוסכלת. לפעמים אני יכולה להיות בת 40 מרצינה, רגישה, מפוחדת, שקטה, בטוחה בעצמה. לפעמים אני יכולה להיות אשת־חברה מהוקצעת ומבריקה, לפעמים מארחת קלת־דעת וגסה. זה לא מישחק. זה פשוט תלוי במצב־ הרוח שלי ובאיך שקמתי בבוקר. יש לי

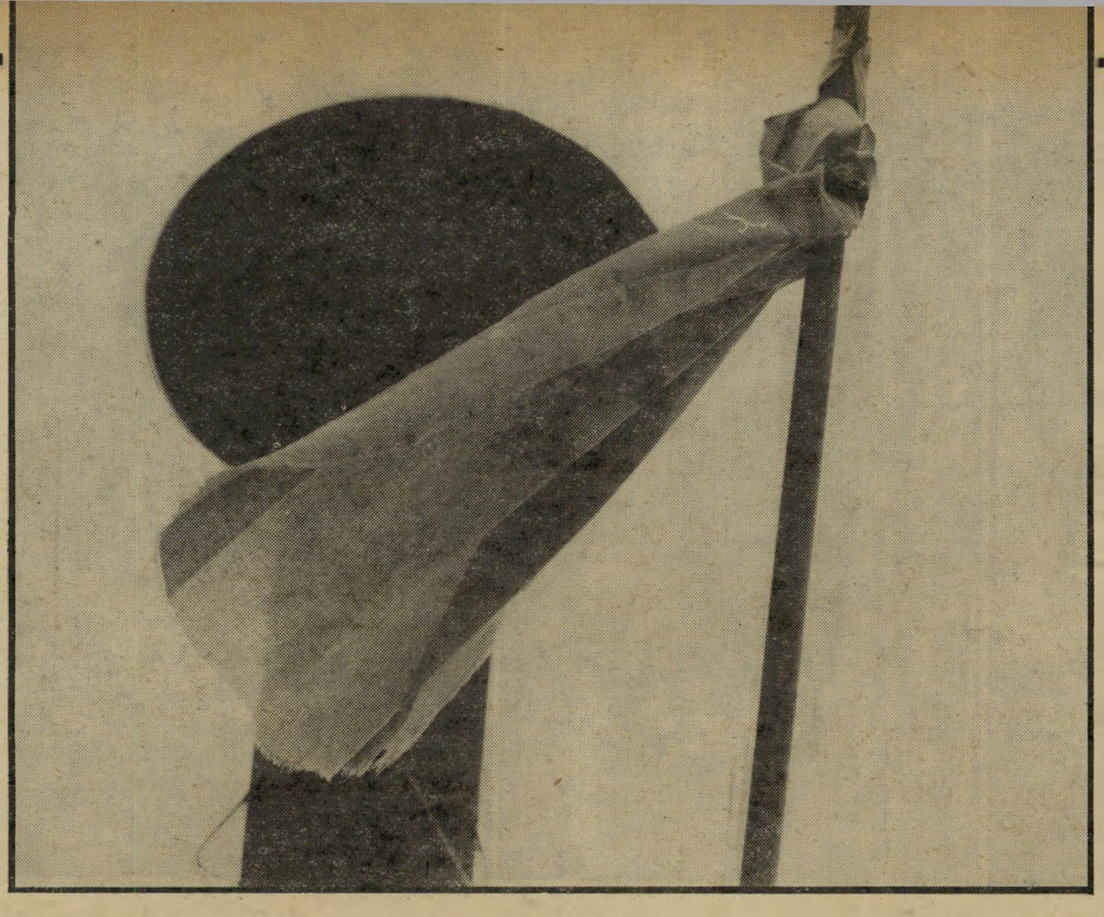

דגל קרוע

שורת כי אזור הפיתחה יועבר לריבונות מצרית, התארגנו חברי המושבים והניפו את דגלי המדינה מעל בתיהם. אז, החליטו שלוש שנים, כשהודיעו אמצעי התק־ לא לוותר ולהישאר ישראלים. התהליך הטיבעי של שחיקה, דהייה והתפוררות, שעובר הדגל, יכול לשמש סמל למושבים עצמם. מתנוסס מעל בתי מושב שדות.

מישהו רוצה לעכב את פינוי תושבי הפיתחה עד הרגע האחרון - והם מבטיחים לשבש את תהליך הנורמליזציה עם מצריים ומאיימים:

„בדור לבנין - מוקש לפרס!"

ת ושבי שדות — המושב הראשון שהוקם בפיתחת־רפיח — ערכו ב־ שבת האחרונה חגיגה מיוחדת במינה: חגיגת־צילומים. כל מישפחות המושב, על כלי־רכבם המקושטים בפרחים, הגיעו ל־ כיכר המרכזית שליד בית־העם, שלפו מצ־ למות, והחלו מצלמים מישפחה את רעו־ תה. על גגו של בית־העם ניצב צלם מיק־ צועי, וצילם את המישפחות בזו אחר זו לצורך אלבום הפרידה.

סיבת החגיגה — תושבי שדות אמורים לפנות את בתיהם בעוד פחות משנה, אך מתחילים כבר עתה לחפש את מקומם בחוץ. בחגיגת הצילום חייכו כולם אל ה־ מצלמות, אך מאחורי החיוכים מסתתרים עצב, מועקה, וחוסר־ידיעה באשר לעתיד.

בישובי פיתחת־רפיח, ובכלל זה העיר ימית, יש היום כ־6000 תושבים. לתושבי ימית אין בעיות רבות. הסדרי־הפיצויים שלהם מתנהלים כסידרם, והם מתפנים. שני קיבוצי הפיתחה — סופה וחולית — ימצאו את מקומם בפיתחת־שלום. שם גם יתיישבו אנשי תלמי־יוסף, שהוקם רק לאחר חתימת הסכמי קמפ־דייוויד, וה־ מאכלס עולים חדשים.

הבעיות הקשות מתרכזות במושבים הוותיקים המאוכלסים ב־410 מישפחות — כשלושת אלפים איש. כל ההסדרים ש־ הוצעו להם עד היום התגלו כמילים פור־ חות באוויר. לאנשי שדות הובטח שטח ליד קיבוץ ניצנים — וההבטחה הופרה. לאנשי דיקלה הובטח שטח ליד זיקים — והסיפור חזר על עצמו. נתיב־העשרה אמור היה לעבור לאיזור מגן — והמנכ"ל החדש של מישרד־החקלאות, מאיר בן־מאיר, הו־ רה להקפיא את העבודות.

מחשבות

בכיוונים חדשים

א נשי המושבים עדיין מעבדים את אדמתם, אך ליד החלקות המעובדות בולטת העזובה. חממות שהתמוטטו, גינות שחדלו להשקותן, ערימות אשפה שלא פונו, מכשירים חקלאיים מחלידים, בתים ומחסנים שבנייתם הוספקה באמצע. מו־ שבי פיתחת־רפיח נראים כמקום שבעלי־ הבית עזבו אותו, ומתגוררים בו אור־ חים־לשעה.

המושבנקים של פיתחת־רפיח מחפשים את עתידם. אין להם ספק שיהיה עליהם לפנות את בתיהם. הם מוצאים דלתות רבות הסומות בפניהם — ואין זה מפתיע שלכמה מהם יש מחשבות בכיוונים חד־ שים.

„כמה מישפחות ממושב דיקלה היו לפני שנה בטיול בפורטוגל," מספר נחמיה („חמצ'יק") ליבנה ממושב דיק־ לה, „הם ראו שהחקלאות שם מפגרת. אחר־כך, לפני שמונה חודשים, בערך, היה בפיתחה יו"ר מועצת־המנהלים של קונ־ צרן כלל, שמואל („סם") נאמן. הוא אמר שברצונו לעזור לנו. התחלנו לגלגל רע־ יון, להקים חברה שתתמחה בייעוץ לפי־ תוח חקלאי באזורים צחיחים בעולם."

תוצאת גילגול הרעיונות היתה מעשית מאוד: לפני חצי שנה רשמו חמישה מושבניקים מדיקלה — נחמיה ליבנה, יוסף

יורשו של רעמסס

(המשך מעמוד 30)

על כוויית, בחריין, קטר וזוב יותר מאשר מדינאים בירושלים.

יחס קרוב זה לעולם הערבי אינו מפחית את רגש־העליונות שיש למצרים כלפי הערבים האחרים.

מבחינה זו, אל־סאדאת הוא מצ־ רי מובהק. יורשו של רעמסס אינו סובל ביקורת מפי שיטים ערביים. הוא מגיב עליה בכוז ובעלבונות.

יש במצריים התומכים במדיניות־השלום של סאדאת, אך הסבורים, כי הוא מפריז בהתקפותיו על השליטים הערביים. מדוע היה עליו להעליב את המלך חאלד ואת יורש־העצר פאהד? אמר לי עיתונאי ער־ בי מאיזור המיפרץ: „סאדאת לא טרח להתייעץ עימם ולהתחשב בהם לפני שטס לירושלים. הוא היה בטוח כי האמריקאים יכולים להכריחם להצטרף ליוזמתו. כאשר הם הגיבו ברוגזה, הגיב סאדאת בזעם.

„עכשיו הפכו כל היחסים עניין של עלבונות אישיים. כך זה כלפי סעודיה, וגם כלפי אש"ף. זה חבל. ניתן היה לנצל את המצב הנוכחי כדי לרכך את הניגו־ דים. צריכים להפסיק את ההשמצות. להי־ אזר בסבלנות. לשתוק זמן־מה. אבל ה־ מישקע האישי חזק מדי."

הבעתי דיעה זו באוזני אחד האישים הקרובים לנשיא. „מדוע," שאלתי, „ה־ נשיא מתייחס אלינו בסבלנות כה רבה, בעוד שהוא מגיב בחריפות כזאת על דיברי הסעודים ואש"ף?"

האיש השיב בחיוך אירוני דק: „אתכם אנחנו מכירים מזה שנים ביקבר..."

המרורה המתפשטת

ע ד רקע זה מובן שמסתננת נימה של שימחה־לאיד בהתייחסותה של מצ־ ריים למילחמת עיראק־איראן.

הנה הוכח, כי בלי ההשפעה המייצבת של מצריים, העולם הערבי מתפורר. אין שתי מדינות ערביות שהן תמימות־דעים. חזית־הסירוב התפרקה. מתנגדי סאדאת מחזיקים איש בגרון רעהו.

„חזרנו לימי העות'מאנים. יש בלקא־ ניזציה של העולם הערבי," אומר אנט מנצור, העורך השנון של השבועון אוק־ טובר. „נשבר הפולחן של עיראק החזקה, המסוגלת להנהיג את העולם הערבי.

אך הוא חושש. „מילחמה זו תסתיים כמפלה של שני הצדדים. זה יכול להביא לתוצאות מרחיקות־לכת.

„הצבא האיראני הממורמר יפיל את חומייני. הצבא הזה יפנה שמאלה.

„הצבא העיראקי יפיל את סאדאם חו־ סיין. גם הוא יפנה שמאלה.

„בשתי המדינות עלולות לחת־ חול הפיכות פרו־סובייטיות."

כמו מנצור, כל המצרים הקרו־ בים לנשיא אל־סאדאת עוקבים אחרי המיבחמה בחשש. דעת כו־ לם, תוצאותיה יכולות להיות שלי־ליות ביקבר.

„אין לשמוח על מילחמה זו," אמר איש חשוב ביותר. „כל טובה העשוייה לצמוח מן המילחמה תהיה קיצרת־טווח. בטווח הרחוק יותר, התוצאות תהיינה שליליות.

„את מחיר המילחמה משלמים הערבים העניים, והמדינות העניות באפריקה. למ־ של: סודאן, סומאליה, בנגלה־דש. הם קיבלו כסף מאיראן ומעיראק, ועכשיו יהיה כסף זה דרוש לשיקום מדינות אלה עצמן. מחירי הנפט יעלו.

„זה יגרום לדה־סטאביליזציה מסוכנת, לעירעור המישטרים. בי־ עיקר בסודאן. זה יכול לערער את היציבות בכל העולם הערבי."

בהשוואה להערכות מקיפות אלה בקא־ היר, ההערכות בירושלים הן שטוחות, רדודות, צרות־אופק. קאהיר היא מטרו־ פולין. ירושלים היא גטו.

יכולה לצמוח טובה אחת ממילחמת עי־ ראק־איראן. מאז נובמבר 1977, לא היה קיים במרחב מצב נוח יותר להתפייסות מצרית־ערבית, בעזרת ישראל. גישה יש־ ראלית חדשה, שהיתה נותנת בידי אל־ סאדאת את האפשרות לשכנע את הערבים, כי יש בכוחו לפתור את הבעייה הפלסטי־ נית, יכולה עתה לשאת פרי דרמאתי.

אלא שאף מצרי רציני אחד אינו מאמין, כי ממשלת בגין מסוגלת לכך, ואין מצ־ ריים רבים הבטוחים שהמצב ישתנה לטובה אם וכאשר יגיע המערך לשילטון. ניצחונו של רגן, שאירע כמה ימים אחרי שיחות אלה, בוודאי הגביר את הפסימיות בקאהיר.

אבל יורשו של רעמסס הוא סבי־ רני. יש לו זמן.

הדובר הזועם

של תושבי הפיתחה הוא שאול סלע, איש שדות. הוא כועס על המערך שהביאם לכאן, וכועס על הליכוד שמסלק אותם.

בדרך לפורטוגל

נמצא נחמיה ליבנה, אחד מחמשת חברי מן־שב דיקלה שהקימו חברה העומדת להפריח את שממות פורטוגל.

(„צבר") צימרמן, אבו נסים, זאב גולדי ו־אליעזר לב־טנא — חברה בשם „בני דיק־לה", והחלו לחפש קליינטים.

„היו לנו הצעות מאיטליה, יוון וארצות־הברית, אך ההצעה הרצינית הגיעה מ־פורטוגל, מחברת ליסורטה, חברה גדולה לשיווק זרעים וציוד חקלאי. לחברה הזאת יש חוות גדולות בפורטוגל, ונציג שלה צריך לבוא לארץ כדי לחתום איתנו חוזה."

אנשי דיקלה, שהקימו את החברה, אומרים שאין בדעתם לרדת מהארץ. „כל שלושה חודשים יסע אחד מאיתנו לפור־טוגל," אומר נחמיה ליבנה. כשאלים את המושבניקים בפיתחה על כוונות ירי־דה, הם מושכים בכתפיים. „מדברים על הכל, אז מדברים גם על זה," אומר שאול סלע, „אבל בסך־הכל, אני לא חושב ש־מדברים על זה פה יותר מאשר במקומות אחרים בארץ. שלושה־ארבעה אחוזים או־לי ירדו."

ירידה אינה נשמעת היום כפיתרון יוצא־דופן במושבי הפיתחה. נשמעים שם היום ביטויים קשים „אני לא רוצה לשמוע יותר מההתיישבות־העובדת," אומר חבר קיבוץ לשעבר, שהגיע לפיתחה עם הגרעין הרא־שון של שדות.

„אם יעבור כאן בגין, יקבל כדור בראש. אם יעבור כאן פרס, נשים לו מוקש," אומר מושבניק אחר.

אנשי הפיתחה אומרים שהם נופלים בין כיסאות המישרדים הממשלתיים, ו־מותקפים ללא־הרף בכלי התיקשורת, מ־שמאל ומימין.

„מתקיפים אותנו על שאחנו מנשלים את הבדואים, ומעבידים אותם אצלינו," אומר שלמה („קוץ") כץ, „לא יודעים שה־פינוי האכזרי, שעשה אריק שרון, היה במקום אחר, כדי להקים שדה־תעופה, וגם אני הלכתי להפגין שם. אלה שהיו פה פוצו יפה, והיום הם מרוויחים טוב, הרבה יותר טוב מהערבים של הרצועה שעוב־דים במושבים בארץ."

המושבניקים של הפיתחה מתרעמים גם כשמזהים אותם עם קנאי גוש־אמונים.

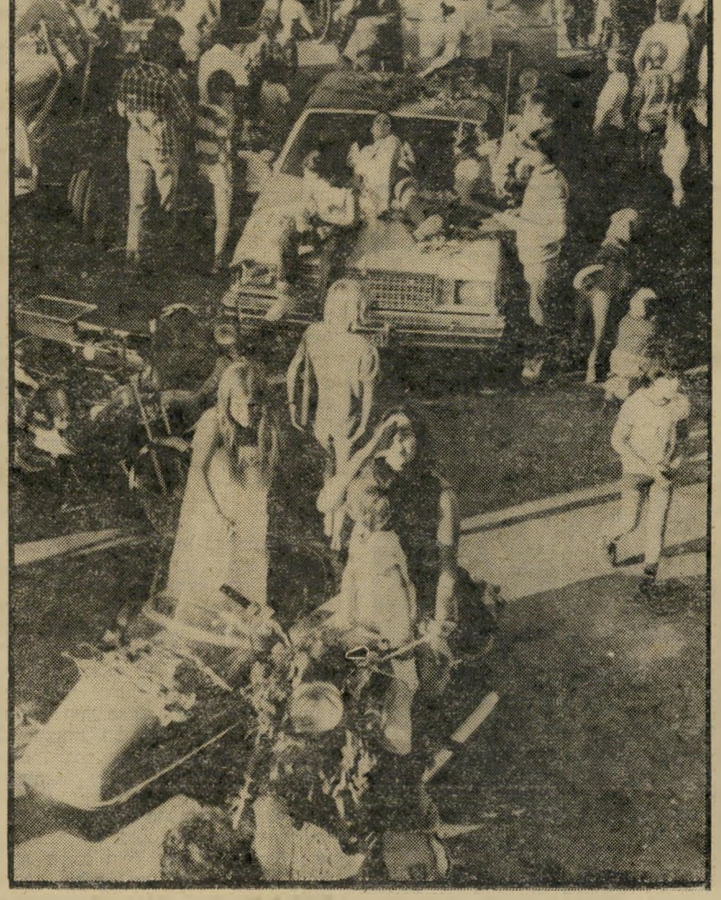

צבי („צלה") מאנה מספר: „הלכתי להפגין בנאות־סיני, בגן הירק. אבל כשראיתי את חנן פורת מגלגל את העיניים למעלה, הסתלקתי משם. זה לא הראש שלי."

„כשאני הולך לקנות בית במושב אחר בארץ, ושומעים מאיפה אני, מק־פיצים את המחיר בעשרות אחוזים. אומ־רים לי שאני המיליונר מפיתחת־רפיח. אבל כסף לשלם כדי לקנות את הבית אין לי, כי המשא־ומתן על הפיצויים נמשך בלי סוף, ואין לי מושג כמה אקבל," טוען צבי מאנה. בפיתחה אומרים שלממשלה יש שיטה במשא־ומתן שהיא מנהלת איתם: „הם רצים במירוץ־שליחים, ואנחנו רצים רצוף. כל פעם הם מחליפים את האחראי על ההסדרים. הוא נכנס לתפקיד, לוקח לו חודש־חודשיים ללמוד את הנושא, וכש־הוא מתחיל לעבוד ברצינות — מחליפים אותו."

בנושא הזה כבר יש הלצה במושבי ה־פיתחה. הממשלה שולחת את בניה לנהל את המיקוח על הפיצויים. ראשון היה אליהו בן־אליישר (היום שגריר־ישראל ב־מצרים), אחריו דויד בן־דויד, שסייע לשופט צבי ברנזון, אחר־כך הועבר הטי־פול למנכ"ל מישרד־החקלאות, אברהם בן־מאיר, ולפני שבועות מעטים ירש אותו אחיו, מאיר בן־מאיר. „מעניין איזה בן... יגיע אחריו," אמורים המושבניקים.

נושא המשא־ומתן על הפיצויים הוא עניין עדין וכאוב לתושבי הפיתחה. הם מתרעמים על שמאשימים אותם בסחטנות ובניסיון להתעשר על חשבון המדינה. דו־בר מושבי הפיתחה, שאול סלע, אומר: „כל מה שאנחנו תובעים הוא שיבוא בורר מוסמך, ויגיד מה שווה הרכוש שלנו. ה־בתים שווים כסף, החממות שוות כסף, הציוד שווה כסף, המים שווים כסף. אנחנו לא רוצים שום הטבות, אבל אנחנו גם לא רוצים לתת שום הנחות. אנחנו רוצים בדיוק מה שמגיע לנו, ומוכנים להגיע לסיכום על מה שיקבע הבורר. מה שמצי־עים לנו היום זה מגוחך."

מה שמוכנה הממשלה לתת הוא 350 אלף שקל ליחידת־משק, על־פי מחירי או־גוסט 1979. פירוש הדבר שכל מישפחה תקבל היום כ־800 אלף שקל, ועוד כמה עשרות אלפי שקלים על־פי ותק במקום, הגיל ומיספר הנפשות במישפחה.

„תנסה לקנות היום יחידת־משק במושב בארץ במחיר כזה, ויצחקו ממך. מחיר של יחידת־משק מוזנחת. שצריך לפתח אותה, הוא 15 מיליון," אומר שאול סלע, „ואל תשכח שאין הרבה יחידות־משק פנויות היום, ובבת־אחת ישתחרר כאן בי־קוש של כמה מאות מישפחות על מעט המשקים הפנויים. ואנחנו נילחם אחד נגד השני."

בפיתחת־רפיח לא יודעים מדוע בדיוק נסחב המשא־ומתן. יש האומרים שה־ממשלה מבולבלת בעניין שלהם, כמו בכל העניינים האחרים. אחרים טוענים שלאחר שחברי־הכנסת ושרי־הממשלה הגיעו ל־„אורגזמה" בנאומי־הקינה בעיקבות חתי־מת קמפ־דייויד, מנסים השילטונות להד־חיק מתודעתם את עצם קיום הבעיה.

יש גם מי שסבור שקיימים שיקולים פוליטיים: „יתכן שקיימת קבוצה של שרים, אולי חיים לנדאו, ואולי גם אריאל שרון, שחושבים עוד להשתמש בנו בתור מכשיר, ולהשהות את הפינוי כדי שיהיו בעיות עם המצרים," אומר מישהו.

„בורר פוסק תמיד נגד"

מרבית המושבניקים מיוצגים על־ידי כמה עורכי־דין, המנהלים את המשא־ומתן בשמם. חלק גדול מהטיפול נוטל על עצמו עורך־הדין ד"ר אמנון גולדנברג. אך הבעייה מצוייה בעברו ה־שני של המיתרס. „כשאנו מגיעים להסדר עם מישרד־החקלאות, הם מספרים לנו ש־באוצר לא מסכימים," אומר נחמיה ליבנה.

בעניין מעורבים גם הגופים המיישבים — הסוכנות ותנועת־המושבים. הסוכנות מקימה בפיתחת־שלום שמונה ישובים — אך רק שלושה מהם מייועדים למפוני ה־פיתחה. מוזרה היא עמדת תנועת־המוש־בים, שאינה מתייצבת במלוא עוצמתה מאחורי המפונים. „יתכן שגם הם רוצים לקבל נתח מהפיצויים," אומר צבי מאנה.

שאול סלע מספר שכאשר העלה בוועדת־הכלכלה של הכנסת את דרישת המושב־ניקים כי את סכום הפיצויים יקבע בורר, התפרץ מולו ח"כ עמוס הדר (מערך), איש נהלל, בטענה ש„בורר פוסק תמיד נגד הממשלה."

מזכ"ל תנועת־המושבים, אריק נחמקין, שעימו שוחח כתב העולם הזה, אמר כי תנועת־המושבים יצאה ממעורבות במשא־ומתן רק לפני שבועיים, משום שהוא „רו־אה את הצד הממלכתי־ציבורי, ולא את הכסף. אני לא יכול להועיל להם, ולא רוצה להזיק. הסיגנון שלהם לא מקובל עלי, כשעורכי־דין מנהלים את העניין. לתנועת־המושבים יש פרטנזיות לא להיות תובעי־זכויות, אלא מי שתורמים למדינה."

הרושם המתקבל מצורת ניהול הפינוי בפיתחת־רפיח הוא עגום. ממשלת־המערך הקימה את גוש היישובים מתוך שיקול מדיני מוטעה, ואלפי ישראלים ביזבזו שם כמה שנים מחייהם בחבל ארץ שאינו שייך למדינת־ישראל. ממשלת־הליכוד מוכיחה עכשיו שאינה טובה ממשלת־המערך: והתיישבות חקלאית מעניינת אותה רק עד־כמה שהיא משרתת את מדיניות ה־סיפוח. המושבניקים של פיתחת־רפיח לא רוצים לשמוע על התיישבות מעבר לקו־הירוק, ויש שרים בממשלה שעדיין חוש־בים כיצד להשתמש בהם לצורך טירפוד הסכם השלום עם מצרים.

תושבי חבל ימית, המודעים לאפשרות שמישהו ירצה להשתמש בהם שוב כמכ־שיר מדיני, אומרים דברים ברורים: „אם מישהו ירצה למשוך את העסק עד הרגע האחרון, ימצא שקשה מאוד יהיה להזיז אותנו אחרי הרגע האחרון בלי הסדר הו־גן," אומר שאול סלע. ובינתיים, כדי לז־רז את פינויים, מאיימים המושבניקים של חבל־ימית לשבש את תהליכי הגורמלי־זציה בעוד שבועיים.

מסיבת־פרידה

עורכים המושבניקים של שדות ליד בית־העם, כשחברי המושב מנציחים זה את זה במצלמותיהם, לצורך הכנת האלבום האחרון. כל המישפחות הגיעו, אך גם הפרחים והמוסיקה לא הסתירו את הכאב.

„רציתי להתנקם בבעלי בכך שאשתתף באורגיה עם הפילגש שלו והחבר שלי!" טוענת האשה שבעלה הסריט אותה בשעת־מעשה. הסרט הוקרן בבית־המישפט - והבעל הורשע על תקיפה

אורגיה בבית המישפט

מזרשץ מנדל ואשתו בימי אושרם
„סיפרתי לבעלי על ההצעה המזרה"

דלת חדר־השינה נפתחה בפתאומיות. שלושה גברים פרצו פנימה. אחד מהם, שהחזיק בידו מסרטה, החל מיד לצלם את הזוג ששכב במיטה. האשה המעורטלת ניסתה להתכסות ולהסתיר את פניה בכר, אך לשווא. בעל המסרטה היה זריז ממנה. הוא הספיק להניח אותה ואותו במערומיהם.

זה קרה ב־2 באוקטובר 1979, בשעה 11 בלילה, בביתם של ציפי ושמואל מנדל, ברחוב שדה בוקר 11 שבקריית־חיים. ציפי מנדל שכבה במיטה, ויחד עימה היה הי־מאהב שלה, יעקוב כהן. בעלה של ציפי, שמואל מנדל, רצה לתפוס את השניים „על הם". לכן הביא עימו את גיסו, פיליפ פישמן, שצילם את המתרחש, ואת חברו, משה פלקס, שבא אף הוא כדי שיוכל להעיד אחר־כך בבית־מישפט על מראה עיניו.

אולם כאשר פרצו השלושה אל תוך החדר, לא היו ציפי והמאהב שלה לבדם. בפינת החדר עמדה אשה נוספת, סילביה זיסקוביץ, שהיתה אמורה, לפי התוכנית, להשתתף באורגיה משולשת יחד עם זוג הנאהבים שבמיטה. בניגוד לציפי ולמאהבה, לא הופתעה סילביה למראה הגברים שפרצו בסערה לחדר. נראה היה, שהיא אפילו ציפתה להם.

„סילביה זיסקוביץ היא המאהבת של בעלי," סיפרה ציפי מנדל. „היא פיתתה אותי להשתתף באורגיה איתה ועם יעקוב כהן, כדי לסבך אותי בצרות. הכל היה מתוכנן מראש. בעלי לא היה בבית, וסילביה הציע לעשות אורגיה. יעקוב ואני הסכמנו ונכנסנו למיטה. סילביה אמרה שהיא הולכת רגע לשירותים, ואז נכנסו לפתע בעלי, גיסו וחבר שלו. כך נפלתי קורבן למזימה של בעלי ואהובתו."

ניחומים בזרועות המאהב

בשבוע שעבר הגיעה הפרשה לבית־המישפט. שמואל מנדל וסילביה זיסקוביץ הועמדו לדין בפני שופט השלום החיפאי, מיכה לינדנשטראוס, באשמת תקיפה חבלנית.

ציפי מנדל התלוננה במישטרה, כי בעוד מעמד שבו פרצו שלושת הגברים לחדר־השינה, תקפו אותה שמואל וסילביה, דחפו והיכו, עד שנחבלה ונזקקה לטיפול רפואי. בעיקבות תלונתה, שאליה צורף אישור רפואי על הפגיעות בגופה, הוגשה נגד השניים תביעה פלילית.

ציפי ושמואל נישאו לפני שמונה שנים. בתקופה שבה התרחשה האורגיה, היה שמואל בן ה־29 בעל מיסעדת דג מסטק במיפרץ חיפה. סילביה זיסקוביץ בת ה־28, אשה נשואה המתגוררת ברחוב יוספטל 23 בקריית־חיים, עבדה כמלצרית במיסעדה של שמואל, יחד עם בעלה, דני זיסקוביץ. לציפי בת ה־25 נודע ששמואל מנהל רומן עם סילביה. על רקע זה נתגלעו סיכסוכים ממושכים בין בני הזוג. אולם לבסוף השלימה ציפי עם רוע מזלה, ומצאה ניחומים בזרועותיו של יעקוב כהן בן ה־31, רווק המתגורר ברחוב הטרשים 6 בקריית־נשר.

לכאורה היה נראה, כי בעיותיהם של ציפי ושמואל נפתרו, וכל אחד מהם בא על סיפוקו בדרכו שלו. השניים לא דיברו מעולם על גירושין, והעדיפו להמשיך ולשמור על שלימות המישפחה חרף המצב שנוצר.

בראיון להעולם הזה חושפת ציפי את הפרטים האינטימיים של הפרשה, ומסבירה למה הסכימה להשתתף באורגיה המשוערת. הדברים שאמרה מבוססים על עדותה במישטרה ובבית־המישפט.

סיפרה ציפי מנדל:

שמוליק הוא גבר חם מאוד. לכן התחלתי לחשוד, כאשר הפסיק פתאום, לפני כשנה וחצי, לקיים איתי יחסים. התברר לי שיש לו רומן עם המלצרית במיסעדה שלו. ידעתי מי זאת. סילביה היתה מביאה לי מדי פעם דברים מהמיסעדה הביתה, ואפלו התיידדנו קצת.

כאשר נודע לי שהיא המאהבת של בעלי, לא אמרתי לה דבר. היא המשיכה לבוא אלי הביתה, והתייחסתי אליה כאל חברה. חשבתי שזה דבר חולף, והעדפתי לשתוק. אבל המצב הלך והתדרדר. שמוליק הפסיק לגמרי לדאוג לענייני הבית. הוא התחיל לשחק קלפים והפסיד סכומים גבוהים. ידעתי גם שהוא מוציא כספים רבים על סילביה. כשאני הייתי מבקשת ממנו כסף לצרכי הבית, הוא היה מכה אותי ואומר שאין.

לבסוף אף הפסיק לבוא בערבים הביתה. הוא היה בא רק פעמיים בשבוע, להחליף בגדים, ורוב הזמן נמצא עם סילביה. ידעתי שסילביה נשואה, ותיארתי לעצמי שגם בעלה יודע על היחסים האלה, כי הוא עובד יחד איתה במיסעדה של שמוליק. אבל כנראה שלא היה איכפת לו. עד כמה שאני יודעת, בנוסף למשכורת שמוליק היה משלם להם, הוא גם מימן את הוצאות הבית שלהם, כולל חשבון הטלפון, וגם קנה בגדים ותכשיטים לסילביה.

ניסיתי לדבר איתו ולהשפיע עליו — אבל דבר לא עזר. שמוליק נהיה יותר ויותר אלים, והיה מכה אותי בכל פעם שהערתי לו על התנהגותו. שמוליק נכנס גם לחובות גדולים, וזה השפיע על העצבים שלו. הוא הסתבך עם צ'קים ללא כיסוי, והמיסעדה עמדה על סף פשיטת־רגל. למרות המצב הקשה, הוא המשיך לשחק קלפים והתחיל גם לשתות.

אורגיה עם סימנים כחולים

לבסוף הוא בא וסיפר, שהוא זקוק לכסף בדחיפות. הוא הציע למכור את הבית, הרשום על שם שנינו. סירבתי. הבית הוא הדבר היחיד שיש לי בחיים, ולא הייתי מוכנה לוותר עליו. שמוליק ניסה לשכנע אותי, אבל כשהוא ראה שאני מתעקשת, ירד מהנושא.

דרך פריצת הבעל (שיחזור)
„פיליפ גמר להסריט —

ציפי מנדל
„יחד עם בעלי ואיתי"

קטעים מהסרט שחוקרן בבית־המישפט: ציפי מנדל והידיד יעקב כהן
„שנינו היינו ערומים"

שבועיים אחרי השיחה שלנו, באה סילביה אלי הביתה. קיבלתי אותה כידידה, וישבנו בסלון ודיברנו. פתאום היא שינתה את הנושא והתחילה לדבר על אורגיות. היא הציעה שנכנס פעם למטה ביחד עם גבר.

מעולם לא השתתפתי באורגיה והעסק הזה סיקרן אותי. רציתי לדעת, פעם אחת ולתמיד מה זה. אבל יותר מזה רציתי להתנקם בבעלי. הרעיון להשתתף באורגיה יחד עם הפילגש של בעלי מצא חן בעיני. קשה לי להסביר את זה. אולי רציתי לפגוע בו בדרך זו, ולגמול לו על כל מה שעשה לי בתקופה האחרונה.

כשהם באו, סילביה הציעה שלא לבזבז זמן ולהיכנס תיכף למיטה. התפשטנו ונכנסנו כולנו למיטה. כעבור כמה דקות סילביה התחמקה, בטענה שהיא הולכת לשירותים. אז פרצו לחדר בעלי, גיסו ועוד חבר שלו, שאותו אני לא מכירה. פתאום התחיל הגיס, פיליפ, להסריט את יעקוב ואותי במסרטה שהביא עימו. שנינו היינו ערומים. סילביה יצאה מהשירותים ועמדה בפינה.

אחרי שפיליפ גמר להסריט, שמוליק התחיל להשתולל. הוא תפס אותי בידיים שלי וצעק שיוציא אותי מהבית. ואז הוא היכה אותי בכל הגוף. סילביה עזרה לו לדחוף אותי בכוח החוצה מהבית. שם הם הכניסו אותי למכונית של יעקוב, גם כן בכוח, והוא לקח אותי מהמקום. קיבלתי סימנים כחולים וכתומים בכל הגוף מהמכות ומהדחיפות.

מזימה מתוכננת מראש

הייתי המזמה, ולא הבנתי מה קרה. אבל אחרי שהתאושששתי קצת תפסתי שזאת היתה מזימה מתוכננת מראש. שמוליק רצה לנשל אותי מכל הרכוש, כדי שיוכל להחזיר את החובות שלו ולהמשיך לממן את סילביה ואת בעלה. שמוליק רצה להגיש נגדי תביעה לבית־הדין הרבני על סמך הצילומים, ולבקש גט מפני שאני בוגדת בו. הוא חשב שהרבנים יתרשמו מהצילומים, ויחליטו להשאיר את כל הבית בידיו.

אני חושבת שזה דבר שפל מאין כמוהו. לדעתי פעל שמוליק תחת השפעתה של סילביה. היא היתה הגורם היזום והמתכנן. במעשה הזה שמוליק השפיל גם את עצמו וגם אותי, וגרם בושה לכולנו. היום אני רוצה רק דבר אחד: להתגרש ממנו ולשכוח את הכול.

עד כאן סיפורה של ציפי.

בעיקבות התלונה של ציפי על התקיפה, נעצר שמואל ל־48 שעות. כעבור זמן הגישה ציפי גם תביעת מזונות לבית־המישפט המחוזי בחיפה. היא סיפרה לשופט, כי אחרי פרשת האורגיה, בא בעלה הביתה ואיים לרצוח אותה ולהתאבד. לכן הוציא השופט צו האוסר על שמואל להיכנס לבית.

השופט בפסק־הדין הרשיע את הבעל
אולם הפך את הפרשה מאירוע אישי
לבעייה ציבורית ממדרגה ראשונה

ציפי הדביקה על דלת ביתה פתק, שבו כתוב: „לפי החלטת כבוד השופט בר, בתיק מזונות 840/79 (ב.ש. 284/80), ל־ידיעתי, הנ"ל גר אצל מישפחת זיסקוביץ, ברחוב יוספטל 23 בקריית־ים ג'."

הקשרים שבין יעקוב כהן לציפי נותקו בינתיים. בעדות שמסר במישטרה סיפר יעקוב, כי סילביה אותתה לשמואל ולחבריו מתי לתדור לבית. „הבחנתי שסילביה התחילה לשחק כביכול במנורה שבחדר, על־ידי כך שהדליקה וכיבתה את האור," העיד יעקוב כהן. „באותו הזמן פרץ בעלה של ציפי לחדר־השינה, עם עוד שני בחורים שלא היכרתי." בעדותו אף סיפר, כי לא הבחין ששמואל וסילביה תקפו את ציפי.

שמואל מנדל אסורה הכניסה לדירה זו, החל מה־25 במארס 1980 ועד לגמר ההליכים בתיק המזונות הנ"ל. לפי מיטב ידיעתי, שמואל וסילביה מודים, כי תיכננו מראש לצלם את סצינת העירום. אולם הם מכחישים נמרצות כי תקפו את ציפי. לדבריהם היתה זו ציפי שיזמה את האורגיה. „היא אמרה לי שכבר נסתה פעם לעשות אורגיה, ושאלה אותי אם אני מוכנה," סיפרה סילביה זיסקוביץ. „כששמעתי את הדברים האלה, לא האמנתי למשמע אוזני. אמרתי לה: ‚אולי, נחשוב על זה.'

„כשחזרתי הביתה סיפרתי לבעלי על ההצעה המוזרה של ציפי, ובעלי התקשר לשמואל וסיפר לו. שמואל החליט לתפוס את אשתו בזמן המעשה, ואני הסכמתי לעזור לו. לכן הודעתי לציפי שאני מוכנה להשתתף באורגיה ובאתי ביום שקבענו. אבל זה לא נכון שנכנסתי איתם למיטה בהתחלה. הם נכנסו לבדם, ואז אני אותתי לשמואל להיכנס, על־ידי כיבוי והדלקה של האור.

„זה לא נכון שאני מאהבת של שמואל. זה הכל השמצות של ציפי. בסך הכל רציתי לעזור לשמואל. עכשיו הוא גר לפעמים אצלנו בבית, יחד עם בעלי וריתי."

ביום הראשון השבוע הסתיים הדיון במישפטם של סילביה ושמואל. סילביה זוכתה על־ידי שופט השלום החיפאי מיכה לינדנשטראוס ואילו שמואל הורשע, אך הוטל עליו עונש קל: שלושה חודשים מאסר על־תנאי ו־500 שקל קנס.

בפסק־דינו הפך לינדנשטראוס את הפרשה מאירוע אישי לבעיה ציבורית ממדרגה ראשונה. השופט תקף את ציפי בחריפות וקבע שבהתנהגותה הביאה לכך שבעלה שמואל איבד את עשתונותיו ותקף אותה. בכך הסביר השופט את הרקע לעונש הקל שהטיל על שמואל.

לדעת השופט מצדיקה התנהגותה של ציפי במידה מסויימת את המכות והחבלות הגופניות שגרם לה בעלה. בפסק־דין מנוסח היטב נתן שופט־השלום החיפאי מעין לגיטימציה לבעלים להכות את נשותיהם, אם הנשים אכן בוגדות עם מאהביהן.

עתה יש לשקול, אם אין מקום להנחות את השופטים להתייחס לתקיפה של בעל נבגד כמו לשאר מיקרי התקיפה. שהרי יחסים מעוררים בין בעל ואשה אינם יכולים להצדיק תקיפה אלימה.

בסולם, דרך המירפסת

ביפיפ פישמן סיפר בעדותו, כי הוא ושמואל חדרו לבית בעזרת סולם, דרך המירפסת. „שמואל בא אלי וביקש ממני להיות עד בשבילו, ולהיכנס איתו הביתה, כדי לתפוס את אשתו עם חבר שלה. הוא ידע שיש לי מסרטה וביקש ממני לעשות סרט. הסכמתי.

„בא גם עוד בחור, ששמואל ביקש גם ממנו שיעיד. אני ושמואל טיפסנו בסולם ששמוליק הביא, ונכנסנו דרך המירפסת של הבית. שמוליק פתח את הדלת לחבר הנוסף, שקוראים לו משה, וגם הוא נכנס פנימה. שלושתנו נכנסנו לחדר־השינה, ושם, במיטה, היתה אשתו של שמוליק עם בחור שאני לא מכיר. הם היו ערומים, ואני התחלתי לצלם. ציפי לא אמרה לי להפסיק, אבל התיישבה, תפסה כרית ו־הסתובבה כדי להסתיר את הפנים."

הזוג ביום החתונה
— שמוליק התחיל להשתולל"

אתה והשקל

מאת יגאל לביב

ויקטור קארטר כוח רב־השפעה

מאחרי רגן

איל־ההון היהודי מלוס־אנג'לס, **ויק־טור קארטר**, הוא היום אחד האנשים בעלי ההשפעה הגדולה ביותר על הנשיא־הנבחר, **רונאלד רגן**.

מינויו של הסנטור **הנרי ג'קסון** למטה המצומצם של רגן מעיד על כך, שכן ג'קסון הוא האיש של קארטר מזה שנים רבות. גם השקפותיו של רגן על

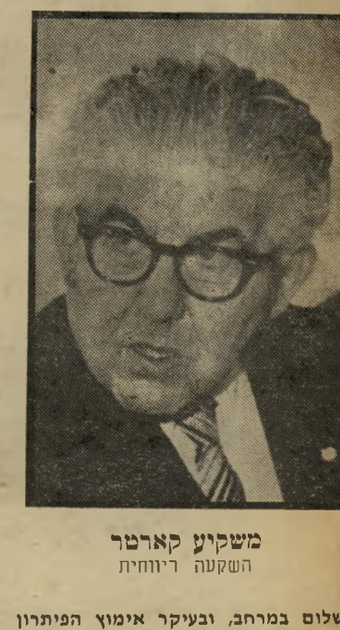

משקיע קארטר
השקעה ריווחית

חשלום במרחב, ובעיקר אימוץ הפיתרון הירדני על־ידו, הוא בהשפעת קארטר, הנמנה על חוג ידידיו הקרובים של **שימעון פרס** וקבוצת המיזרחנים של „מכון שילוח" ואוניברסיטת תל־אביב. לקארטר גם השפעה רבה מאוד על **ויליאם סיימון**, שהיה שר־האוצר ב־ממשלת ניכסון, ושנועד למלא תפקיד חשוב אצל רגן. סיימון מכהן כחבר ב־חברי־הנאמנים של אוניברסיטת תל־אביב, שקארטר הוא היושב־ראש שלה.

ויקטור קארטר תמך בשנים האחרונות בהנרי ג'קסון במירוצו לבית הלבן, והש־קיע בו כסף רב. לפני שנתיים נפגש תכו־פות עם רונאלד רגן, שביקשו לתמוך בו בבחירות המוקדמות. השניים הכירו ה־אחד את השני כאשר היה רגן פעיל כשחקן בהוליווד, וקארטר היה בעל חברת־הסרטים „רפאבליק", שהפיקה סרטים בהשתתפותו.

קארטר טען באוזני ידידיו בחודשים האחרונים שהוא סבור כי דיעותיו ה־שמרניות של רגן הן מסווה כדי שייבחר לנשיאות, שכן כל השנים היה רגן ליבראל בהשקפת־עולמו. קארטר סיפר כי רגן סירב בזמנו להופיע לפני ועדת **ג'ו מק־קארתי**, שחייבה כל שחקן להצהיר לפניה כי אינו קומוניסט, וכל מי שסירב להיחקר על־ידה לא קיבל עבודה בהוליווד. רגן היה נשיא אירגון־השחקנים בהוליווד בסוף שנות הארבעים, בתקופה המתקדמת והשמאלית של האירגון. (תיאור זה אינו מדוייק. רגן שיתף פעולה עם הוועדה לפעולות אנטי־אמריקאיות, שהיתה דומה לוועדת מק־קארתי.)

לדברי קארטר שיכנע אותו רגן, כי הסיכוי היחידי של קארטר (שהוא צעיר מרגן בשנה) להכניס לבית הלבן איש בן דורו והשקפת־עולמו הוא בתמיכה בו. קארטר מימן בצורה מסיבית את הבחי־רות המוקדמות של רגן, ולאחר מכן את מסע־הנשיאות שלו. הוא התקרב אליו ביותר, ונמנה עתה על בעלי ההשפעה עליו.

קארטר מעורה היטב בישראל. הוא בעל דירה בירושלים והשקעות גדולות בקבוצת „בנק דיסקונט", וקודם בחברת „כלל". הוא מיודד עם רבים מראשי מיפלגת־העבודה, בעיקר עם הקבוצה ה־כלכלית של „בנק הפועלים", שעימה עבד בקונצרן „כלל". דירתו בירושלים היא בקומת־הגג של מלון „מוריה", השייך ל„בנק הפועלים".

חוגים אלה, וגם שימעון פרס, עיצבו את השקפותיו של קארטר על הסיכסוך כאן, והשקפות אלה הועברו לרגן. רגן הפתיע, מייד עם היבחרו, בהודיעו כי המפתח לפיתרון הוא ירדן, והזמין את חוסיין לשיחות.

רוקן את החברה מרווחיה - ומהר!

כמה רואי־חשבון בכירים מייעצים עתה ללקוחותיהם שאם חברותיהם מראות רווחים כדאי להוציא את הרווחים, בצו־רת תשלום־משכורות רטרואקטיבי, תוך תשלום קנס פיגורים על אי־העברת מס־ההכנסה בזמן. האלטרנטיבה היא הגשת מאזן ריווחי לפקיד השומה, דבר שיג־רום לדרישת מקדמות, וכן לתשלום ה־היטל המיוחד על רווחים. מסתבר כי המקדמות, בתוספת ההיטל, גבוהות ב־הרבה מקנס הפיגורים על המשכורות המדומות.

„אצבעוני" מייצא עיתון־ילדים לגרמניה

מיכאל שיר, המו"ל של עיתון־הילדים המצליח „אצבעוני", מייצא בהצ־לחה רבה עיתון־ילדים בשפה הגרמנית לגרמניה ולהולנד. העיתון נקרא „חרגון", והוא נמכר ב־90 אלף עותקים לחברת־הפצה גדולה בגרמניה. העיתון נמכר ל־ציבור במחיר של 3.5 מרק הגליון.

שיר מייצר את העיתון כולו בישראל, ומחזיק כאן צוות של גרמנים, הכותב את העיתון. הצלחת העיתון הביאה אותו עתה לייצר עיתון דומה עבור יוון, ועותק ראשון יישלח בתקופה הקרובה.

מישרד ממשלתי מבריח

(המשך מעמוד 34)

מנצל את ההיתר שנתנה ממשלת דרום־אפריקה להוציא כספים הניתנים כתרומות למוסדות ישראליים. ניתן גם להוציא כספים לכאן כהשקעה במיפעלי־תעשייה. להבאת השקעה כזו נסע פעם עורך־הדין נתן קנת על חשבון בית־הזקנים, אולם, כדבריו, לא יצא דבר מכל העניין.

אירגון המשוחחים מקבל המח־אות מאותם הרוצים להוציא את כספם, על שם מוסד המצוי ברשי־מת־מוסדות, שמחזיקתו של הלפרין שוכחת זו. ההמחאה נשלחת ל־מישרד־הרווחה, ובמקביל נכתב מיכתב למוסד המתרם, שיבוא למי־שוך את ההמחאה.

כפי שעולה ממיכתבו של הרב ניומן, האגודה פודה את ההמחאה ומוסרת את תמורתה למעביר הכסף או בא־כוחו, בניכוי העמלה. העמלה נשארת בידי האגודה, אשר שמה סייע להברחה.

חליפת־מיכתבים המצויה בידי מראה כי בין אירגון המשוחחים לבין בית־הזקנים של מירוני היתה תנועת כספים ערה. במיכתב אחד, לדוגמה, מודיע אירגון־המשוחחים כי שלח המחאה בסך 10.043,60 דולרים אמריקאיים למישרד־הרווחה הישר־ראלי, כדי שתשולם לבית־הזקנים. המשו־לחים מבקשים מבית־הזקנים אישור רישמי על התרומה, עבור הנהלת החשבונות של המשולחים. במיכתב אחר לבית־הזקנים מוסיפים גם את מיספר הטלפון של מנהל־המחלקה במישרד־הרווחה, כדי שייקל על נציג בית־הזקנים לגשת ולקבל את ההמ־חאה ולשלוח את האישור הנכסף.

נראה כי אי־הסדרים בענייני בית־הזקנים של מירוני החל לעורר בעיות, שכן הלפ־רין פנה ב־26 ביוני במיכתב רישמי אל בית־הזקנים, וביקש כי נציג האגודה ייפגש עימו בהקדם, אחרי תיאום מראש, כדי לברר את הפרטים בנוגע למשלוחים קוד־מים מדרום־אפריקה.

„אפשר להוציא כספים"

שמשון הלפרין עצמו הסכים להס־ביר את מעורבותו ברשת הברחת־הכספים, ולהלן דבריו המלאים:

„מקובל כי מדרום־אפריקה, אי־אפשר להוציא כספים. אירגון המשולחים הוא שלוחה של הפדרציה הציונית. המשולחים מגישים הצעה להעברת כספים לישראל. שליחי המוסדות כאן מפקידים את הכסף בבנק ניו־יורקי, ממני מבקשים כי אמסור את הכסף רק לשליח רשמי של המוסד, שיבוא עם קבלה. סכומים קטנים אני שולח בדואר למוסד, ושולחים לי קבלה. סכומים גדולים אני מבקש כי יבואו עם חותמת המוסד.

„אני מעביר את הקבלות לדרום־אפריקה. זה היה הנוהל בעבר. אז שלחו ההמחאות באמצעות הפדרציה הציונית של דרום־אפריקה בתל־אביב בלירות, ועכשיו שול־חים בדולרים מבנק בניו־יורק. אני רק הדוור.

„יש שני סוגי מוסדות, המקבלים המח־אות. אלה המוכרים על־ידי חייבים להיות אגודה עותמנית חוקית, שאין בה קרובי־משפחה, ולא מאזנים מאושרים, ושאינה למטרות רווח. אנו שמים את שמם ברשימת המוסדות המומלצים על־ידינו לקבלת תרו־מות, והרשימה מצויה בשגרירות ישראל בדרום־אפריקה.

„אולם מדרום־אפריקה מעבירים גם ל־מוסדות לא־מוכרים על־ידי. מירוני לקח את השיק לאגודה לא־מוכרת על־ידי, אחרי שביקשנו ממנו לבוא לקחת את השיק. אחרי חודשיים התקשר זה שמסר את הכסף, ושאל היכן הכסף, ואמרתי שמירוני כבר לקח אותו. מאז היהודי לא בא.

„לפני כמה חודשים הגיע עוד סכום אל אותו אירגון של מירוני, והחלטתי להיות זהיר וביקשתי צילום של ההפקדות בבנק. קיבלתי מיכתב בכתב־יד של הרב ניומן שמישהו ביקש להעביר. כתבתי לדרום־אפריקה וביקשתי שלא להעביר יותר כס־פים למוסד לא־מוכר, ושלהבא לא אקבל שיקים למוסדות לא־מוכרים."

אין צורך להוסיף מילה אחת עד דברי המנהל הבכיר של המחלקה במישרד־הרווחה.

יגאל לביב

„העולם הזה" 2232 (11.6.80)
היכן המישטרה?

הודחו ראשי בתי־המנוחה לזקנים

אסיפה כללית של חברי אגודת „בית מנוחה לזקנים" בבני־ברק, אירגון החסות של „ישראל הצעיר", שמעשי המירמה של מנהליו תוארו בהרחבה ב„העולם הזה", הדיחה מכל תפקיד באגודה את האחראים למעשים שעליהם הוגשה תלו־נה למישטרה.

האסיפה הדיחה מכל תפקיד את **צבי מירוני, שימעון יוליוס**, המבקר ה־פנימי של מישרד־הדתות, **יהונתן יובל** ממישרד־הדתות ואחרים. בבחרה הנהלה חדשה, בראשות **ראובן בן־דויד, אהרון זניצקי** (אחיו של **משה כר־מל**), **שלמה זימרוני, יחיאל רו־זביץ** ואחרים.

באסיפה השתתפו גם היועץ המישפטי של מישרד־הרווחה והיועץ המישפטי של האגודה, **יהודה שפיגל**. יושב־ראש ה־אסיפה, ראובן בן־דויד, מסר כי למרות שהדיון בבית־המישפט על התלונה ש־הגיש נגד מירוני וחבריו יתקיים החודש, הרי שמישטרת ישראל טרם החלה לחקור את התלונה. הוא הביע את החשש כי המישטרה מחפה על יוליוס, שסייע לה בפרשת אבו־חצירא. בן־דויד מסר כי ביקש ממונ"ל מישרד־הדתות, **גדליה שרייבר**, לבדוק מדוע אין המישטרה פועלת לאיתור האחראים לגניבת 60 מיליון הלירות וריקון האגודה מנכסיה.

הוא מסר כי מירוני טילפן אליו כמה פעמים מצירין, וביקש כי ישאירו אותו בהנהלה.

היועץ המישפטי של מישרד־הרווחה מסר כי האופוטרופוס על הרכוש יתפוס את נכסי האגודה, כדי למנוע מכירת נכסיה, ששועבדו על הלוואות שלקחו מירוני ואחרים, ושלא ברור מה נעשה בהן.

„המערה" למכידה ב־700 אלף דולר

בעלי מועדון־הלילה „המערה" ביפו העתיקה, שבה פועלת גם מיסעדת „פוסיידון", הציעו אותה למכירה לבעלי „אקרופוליס" ביפו, ב־700 אלף דולר. בעלי „אקרופוליס" שוקלים העברת מיס־עדתם למקום גדול יותר, אולם המחיר הגבוה שנדרש הרתיע אותם. בעלי „אק־רופוליס" מסרו כי למרות הזמנים ה־קשים, הצליחו לחתום על חוזי־אירוח ארוכים עם חברת „וי־איי־פי" ומישרד־החוץ לאירוח אורחי־חו"ל חשובים.

„שלאגר" נסגר סופית

מועדון־הלילה „שלאגר", שעליו נאמר במדור זה כי הוא מהווה מלכודת־מוות, ביגלל היעדר יציאת־חירום, נסגר ביום ששי האחרון סופית, בפקודת בית־המישפט, על־ידי פקחי עיריית תל־אביב. נגד המקום הוצאו כמה פעמים בעבר צווי סגירה, אך עד לפירסום לא נעשה דבר למימושם.

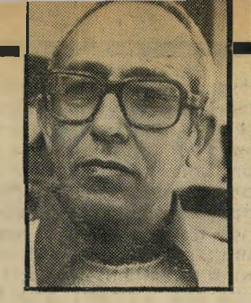

יעקב שרת / איש ממאדים

המילחמה החמישית

מאז קראתי ב„מעריב" ב־3.11.80, שרפול אמר בשיח תעשיינים: „ניתן להעריך כי הערבים רוצים מילחמה, והשאלה היא רק מתי היא תפרוץ, מי יהיה זה שישכנע אותם לפתוח במילחמה ומתי ארצות־ערב תהיינה מוכנות למילחמה. כל זה מאיים עלינו אפילו כשיש שלום עם מישהו מהצד, ומחייב אותנו להתכונן למיקרה שהמילחמה אכן תפרוץ" — אני בודק את עצמי מדוע דברי המצביא של בגין, שהצליח לירות את המילה „מילחמה" שלוש פעמים בפסוק אחד, לא חילצוני מדכאוני ולא רוממוני אל מרומי ההתפעמות וההתרוננות.

שהרי ברור לגמרי, כי העם קיבל בשורה חיובית זאת בששון ובשימחה, ואם לא יצא לרחובות כדי להביע את רגשות התודה שלו לרמטכ"ל, הרי זה רק בשל עיסוקיתר בהשוואות מחירים מזה ונתוני־בורסה מזה.

מי שחש תמיד, כי על הערבים אי־אפשר ואסור לסמוך, כי דיבורים על שלום הם ריקים, מטעים ומשלים, קיבל עכשיו אישור מוסמך מהקצין הבכיר ביותר בצה"ל, אשר רק לו מרשה ראש־הממשלה לדבר עכשיו. והוא באמת מדבר.

מי שלא היה נינוח כלשהו מן השלום עם מצריים, המאיים, אם יתמיד, לשבש את מעגל מחזורי מילחמות ישראל מדי כך וכך שנים, ולהזים את עיקרי „על חרבך תחיה" ו„לנצח תאכל חרב", שלאורם צעדנו בביטחון מוצק שאנו יודעים מהי דרכנו ומכירים היטב כל עיקול נסתר בה, שעה שהשלום הבלתי־מוכר עלול להצעידנו לדרך חדשה לגמרי, אך לא מוכרת, ולכן מפחידה כל כך, בוודאי שאב עידוד מהבטחת המילחמה הבאה והממשית של השופט (במובן התנ"כי, במובן התנ"כי) מתל־עדשים; ומכאן, שאת תהליך השלום הנפסד עם מצריים יש לשבש ולבלום בכל דרך, אף־על־פי שמצריים זכתה מפי הרמטכ"ל המדבר להגדרה „מישהו מהצד", ואת הגולן צריך לספח לאלתר, ובכלל צריך להרוג את הערבים, כמו שאמר מי שאמר: „אם אתה רוצה לדעת מה ערבי חושב, פתח לו את הראש."

ומי שחשב כל הימים, שלעזאזל, מדוע המילחמות שלנו אף פעם לא נגמרות איכשהו במין ניצחון אדיר שכזה, המגיע לנו לכל הדעות הישראליות, ולעזאזל, המילחמה הבאה מוכרחה להסתיים בזבנג־וגמרנו עצום, שילמד את הערבים לקח אחת ולתמיד, ינקה את כל ארץ־ישראל־השלמה משני עברי הירדן מזרים ויחזיר את סיני ואת דרום־הלבנון, עד הליטאני, לידינו וישכין שלום בטוח וייצב לעולמי עד — מי שחשב כך בוודאי עלץ להזדמנות הנפלאה שהרמטכ"ל מרמז לנו עליה. „הערבים רוצים מילחמה," הוא אמר. „והם יקבלו אותה" — נאמר אנחנו.

אז מדוע איני שותף לשימחה הגדולה הזאת?

האם מפני ששד קטן בלבי אומר לי, כי ימות יהושע בן־נון עברו מן העולם ואנו פשוט לא נוכל להרוג ולרשת את כל הערבים? לאו דווקא. האם זה מפני שאני חושש כי יש חוקיות באי־הצלחתנו להביס את הערבים כליל בכל המילחמות עד כה, וכי לא נצליח לחרוג מתחולתה גם להבא? לאו דווקא. האם זה מפני שבמילחמה האחרונה, למרות השיכחה הנפשעת, ולעתים גם הזדונית, הובסנו אסטרטגית חד וחלק? לאו דווקא.

אני איני שותף לשימחה הגדולה, מפני שאיני מאמין שמילחמה כלשהי תפתור את בעיותינו. אדרבה, היא רק תחמיר אותן. יהיו אנשים שיאמרו: מי שמשוגע להתלחם שוב ושוב ושוב, שיהיה בריא. אנחנו מוותרים על התענוג הזה. יהיו אנשים שיאמרו: מדינה עם תחזית מילחמתית נצחית מלבבת שכזאת אינה מושכת אותנו, משום מה לעלות אליה. יהיו אנשים שיאמרו: אהה! עוד מעט תהיה שם מילחמה, אז למה להשקיע שם כספים? למה להלוות? למה לתרום? הרי מילחמה זו חבית ללא תחתית! ויהיו אנשים שיאמרו: הציונות דיברה על מיקלט בטוח, לא על מצודה צלבנית הנלחמת על חייה בלי הרף, ואם הציונות אינה אלא צלבנות, סימן שכל הרעיון הציוני אין לו שחר. ועוד יהיו אנשים שיאמרו: מדינה שאינה שוחרת שלום ואינה מוכנה להסתכן למענו היא מדינת־ברזיון, מדינה מופרעת שיש לנדותה (מדינה המבקשת להיחשב כמדינה מתוקנת, אך בעת ובעונה אחת כמהה אל היכולת להיות מדינה חומיניית, כלומר מדינה היכולה לעשות ככל העולה על רוחה, היא מדינה מופרעת).

אבל על מה אתה מדבר — תאמרו לי — הלא רפול אמר ש הערבים רוצים מילחמה. הוא בשום מקום לא אמר, ש אנחנו רוצים מילחמה או ש אנחנו נפתח בה!

יקירי, אשיב לכם, האם לא שמעתם מימיכם על נבואות המתגשמות מכוחן־הן? העתקת משאלותיך והשתלתן בזולת — גם על תופעה זו לא שמעתם? ואת דויד בן־גוריון נביא השלום, אשר יום בהיר אחד התחיל להלך בחאקי ולהזהיר את העם מפני מילחמה שזוממים נגדנו הערבים — גם אותו שכחתם? הרי אך זה מלאו 24 שנה למילחמת סיני שהוא פתח בה!

צה"ל כבצא מעניק ביטחון, כצבא־הגנה מרתיע? כן וכן. צה"ל שראש המטה הכללי שלו מבטיח מילחמה, כלומר מתערב בתחום לא־לו של עיצוב יזום של המערכת המדינית באיזור! לא ולא.

בגין, אולי גם רפול לא צריך לדבר איזה זמן?

הנפש והרכוש

„בלבנון הושמד בשנה שחלפה רכוש יהודים ששוויו מיליונים דולרים," גילה מרדכי בן־פורת, יושב ראש „הארגון העולמי של היהודים יוצאי מדינות ערב".

אני משער, שרכוש אדיר זה הוא הוא הגורם לכך ש־200 מישפחות יהודיות מעדיפות להתגורר עד היום הזה בגולת לבנון הדוויה, בתיקווה שמר בן־פורת ישקם את מעמדן ויוכיח כי נצח ישראל לא ישקר בארץ הארזים. בימים טרופים אלה, כשהציונות נאבקת על שרידי משמעותה והלב הציוני נחמץ נוכח מיאונם העקשני של יהודים בארצות מצוקה כאיראן וצרפת לקרוא את הכתובת שעל הקיר ולעלות ולו עירום ועריה, אין מרגינה כבשורה על עמידתו האיתנה של עסקן ציוני ותיק, תושב ישראל, על מישמר בעלי רכוש יהודיים, שאין להם שמץ עניין בישראל חרף קירבתם הגיאוגרפית אליה. ממש תוכן חדש ומהפכני נוסף לציונות המתחדשת!

מרדכי בן־פורת הוא איש מעשי מאוד. בדעתו „לפעול אצל ראשי מדינות באירופה, כדי לגייס כספים לפיצוי היהודים שנפגעו במילחמה בלבנון." אני מניח, ש„ראשי מדינות באירופה" ממתינים לביקורו של השתדלן בן־פורת בכליון עיניים, וכבר הכינו במישרדיהם שקי זהב ואבנים טובות עבורו, כלומר עבור שיקום חיים יהודים שוקקים בלבנון. אני רק מאחל לו, שלא ייתקל באכסדרות אותם ראשי מדינות בשתדלנים לבנוניים חכמים, חכמים לא פחות ממנו, התובעים פיצויים בגין נזק אזרחי — בדם וברכוש — שגרם צה"ל אגב פעולות־צבאיות חיוניות בלבנון. נסיעה טובה.

הפוסל במומו

אני מודה ומתוודה, כי אני מתקשה להשתחרר מרגישות־יתר בכל הכרוך בטיפול באישיותו של אבי משה שרת. אולי זה טבעי ואולי זה לא חולני, אבל זו עובדה. ולא כל כך איכפת לי כאשר אומרים עליו שהיה ראש־ממשלה גרוע — אני עצמי, שפירסמתי את יומנו, חשפתי בוודאי את הצל לא פחות מאשר את האור בתיפקודיו כשר־חוץ וראש־ממשלה — כשם שאיכפת לי מיני עקיצות שכוונתן להכפישו כדי לאיין את מישקלו כבר־פלוגתא מדיני, או התעלמויות מעצם קיומם וסתם גילויי בורות לגביו.

לפני כמה ימים ראה משה דיין, אלוף־השלום־הנפרד עם מצריים תמורת החזרת כל סיני, עד הסנטימטר האחרון, לסאדאת — עניין שבגללו יש בארצנו הרואים בו „שלומניק" עוכר־ישראל לדורי דורות — לסנוט בנשיא יצחק נבון בשל כמה התבטאויות לא מוצלחות ביותר שהשמיע בעת ביקורו במצריים („ציון הלא תשאלי", „ידיעות אחרונות", 31.10.80). האיש אשר אילו היה סוכן ביטוח, לבטח היה צובר בזכות חלקת־לשונו ויכולתו לסגל את שיכלו הבהיר לכל מצב בגמישות לולייניית עילאית, ששכרה בתחום המדינה ובראייה היסטורית אינו יכול, בסופו של דבר, אלא לצאת בהפסדה, הון רב פי־כמה מאשר בזכות ספריו והר־צאותיו, ראה בהזדמנות החגיגית של הפגנת הפטריוטיזם הציוני שלו כנגד הנשיא, אשר נהג במזרח כבן־המזרח, להכניס למאמרו הנ"ל את הפסוק המשובב: „האם מימי שרת ומנגס ועד ימינו אלה מוכנים שכנינו לקבל את ידנו המושטת להם לשלום?"

כך, כאילו בדרך אגב, מרעיל דיין ביודעין את נפש הקורא הלא־ביקורתי, וכורך במתכוון את שרת ואת מגנס. הוא, דיין הגיבור, שפעמיים כבש את סיני אך פעמיים גם החזירו בשלמותו בלא להחזיר לחיים את קורבנות ההרפתקותיים, הופך את מי שכל עוד היה בממשלה מנע את הכיבוש האווילי של סיני ב־1956, ולכן הודח ממנה לשימחת כל הניצים, לאיזה ארכי־ברית־שלומאי, ובתוך כך מוסיף חטא על פשע וחוזר על קיא „ידנו המושטת לשלום" כמינהג רבו ומורו, מכה מצריים ב־1956 בחסות הקולוניאליזם הצרפתי־הבריטי השוקע, אשר כטוב לבו בשלום היה מכריז שוב ושוב: „אני מוכן ומזומן להיפגש עם נאצר בכל זמן ובכל מקום כאשר יחפוץ."

המאמץ הפטריוטי הדייני הכרוך, כפי שעינינו רואות, בהכפשת היוזה נבון על היום והיוזה שרת של עשור ה־50, מעיר כמובן על ראש מי בוער הכובע. האיש שקפץ מעל עגלת בגין השוקעת סבור, אולי, כי ישפך כלשהו את שמו כשר־הביטחון, פן יחרת לדראון עולם בתולדות ישראל כמי שהישרה את הביטחון המדומה, האחראי במידה לא תשוער לקטס־טרופת מילחמת יום־הכיפורים, מנע גיוס כללי, מנע הפעלת מיזער אמצעי־מנע שעוד ניתנו להפעלה (אבל מייעץ עכשיו לאמריקאים לא לשכוח להפעיל כוח כשנחוץ) ובאחרונה היה שותף יעיל־פעיל בהחזרת סיני אף ללא תיקוני גבול או חילופי שטח.

אני חושב שהוא טועה טעות מרה. כיום הוא נהנה מהיתרון היחסי של יכולת פולמוס עם מתים שאינם יכולים להשיב. ההיסטוריה תשפוט אותו לא לפי מענה הלשון הסוכן־ביטוחי התורני שלו, אלא לפי מכלול התנהגותו המדינית־צבאית־מוסרית, וחוששני שהיא תראה בו איש שעמד לשטן לישראל בהעלותו אותה מאז שנות התגמול על דרך המילחמה.

השטן, כידוע, הוא יצור בעל קסם אישי רב, אבל הכל יודעים עם מי יש לנו עסק. כשם שהכל יודעים מי מוצא מיפלט בפטריוטיזם־על־הגדר.

ללא מנוח

המצב נעשה חמור ללא נשוא כמעט. מילחמת עיראק־איראן, הבולעת את משאבי שתי שונאות־ישראל אלה, ומחר אולי גם את משאבי ירדן, חרף כל ההפתעה שבדבר, מעניקה לישראל מרווח נשימה שעשוי לאפשר לה, חס ושלום, להתפנות לרגע מכיבוי שריפות ביטחוניות בשיטת אמוק ולחשוב קצת לעומק ובמנוחה יחסית על מצבה ועל עתידה.

זה מצב מעורר אימה ועוכר שלווה לגבי מי שמורגלים בקדחת עשייה צבאית על רקע סכנה ביטחונית מתמדת וגוברת. הללו ניסו תחילה לשאוב תעצומות עוז מפריקת נשק סובייטי המיועד לעיראק בנמל עקבה, אך חיש מהר נתחוור, חרף כל האזעקות בנידון, כי מצב החרדה המיוחל לעצם קיומנו לא ייבנה מסכנה נוראה זו. אפילו הצטרפות חוסיין לסאדאם חוסיין לא קילקלה את תחושת השלווה. באחד העיתונים התנוססה אמנם כותרת אימתנית, שהכריזה כי צוותים ירדניים מאומנים בנשק אמריקאי מטפלים — שומו שמים — בשלל שנלקח מהאיראנים, אך אף היא לא החרידה את העם מרבצו. במצב מסוכן זה למלט המלכד את האמונה על משבר ביטחוני מתמיד, צמחה הישועה מהטילים הרוסים שבידי העיראקים, שטווחם 700 ק"מ. „לדברי מקורות ישראלים", שצוטטו ב„ניו־יורק טיימס", „כל מטרה בישראל יכולה להיות מטרה להתקפת טיילם אלה."

שישו ושימחו איפוא, בני ישראל! הסכנה הממשית המאיימת על קיומנו לא חלפה ולא פגה. מדי רגע עלול טיל עיראקי להגיח לעברנו, וזה באמת לא טוב, ועל כן אין שום סיבה לשאננות. כמובן, יש גם שאלה דוחקת מה לעשות נוכח העובדה החמורה מאוד, שבידי מדינה אוייבת יש בכלל טילים רחוקי־טווח, (שהאמת ניתנת להיאמר, כי הם מצויים במחסניה זה שנים). יתכן, שראש אמ"ן צריך להתפלא בראיון עיתונאי מיוחד מדוע האיראנים אינם מפציצים את מאגרי הטילים הללו, המסכנים את עצם קיום איראן, כפי שעשה בפרשת הכור הגרעיני העיראקי־צרפתי. יתכן שצריך לספח מייד את רמת־הגולן, ויתכן שצריך לחש־עות לאלתר את הסכם השלום הנפרד עם מצריים, שהרי שלום פירושו חולשה וכניעה וויתורים, היום לאויב זה, מחר לאחר.

החלופות רבות ומגרות. הריגוש רב והיד עליזה על ההדק. תחי הסכנה הקיומית. תחי המילחמה. בשער!

אסו, אסו, אסו!

תהליך האידוק של אמצעי־התיקשורת הממלכתיים בישראל נמשך בקצב נמרץ, ככל הנראה בתואם עם היריבי הטבעי של מיגזר האוכלוסיה הדתית לכיתותיה. לא אחת אני מקשיב ברדיו ובטלוויזיה שלנו לתוכניות דתיות, בחינתו ודע מה שתשיב לאדוק, ונדהם כל פעם מחדש מכמות האיוולת שמלציטים אותנו שליחיו של אלוהים. אלוהים, כפי שנקבע סופית, אולי לא נובח, אבל הוא בוודאי מייבב למשמע התיפלויות הדתיות שמפיקים „קול ישראל" והטלוויזיה הישראלית.

ערב לא־רחוק אחד אני פותח את הרדיו, ובנים־לא־נים שומע איזה „מיצעד פיזמונים דתי". הקולות, קולות יעקב רכים, ערבים מאוד לאוזן, אבל מניין הם בוקעים? מברוקלין, כמובן. פומבדיתא זו של החיים הרוחניים היהודים בימינו מייצרת, בין השאר, גם תקליטים של „זמר דתי" למינהו, ובישראל המת־חדשת זו, כפי הנראה, סחורה מבוקשת מאוד. בייחוד מקסימה העברית האדוקית של זמרי הדת הברוקליניים, המציפים את „קול ישראל" הדתי. להיט פופולארי שהגיע לתקליטיה הדתית בירושלים, הישר מבית היוצר לקודשי האומה שבברוקלין, פותח בפסוק „אשא עיני אל ההרים, מניין יבוא עזרי?" נדרש לי זמן רב לפענח את המילות, שכן המשוררים הנלהבים פותחים אותו במין „אסו, אסו אסו..." (אלף סגולה, וו שרוקה) מפליע.

יש, יש לנו מה לייבא מחצרות ברוקלין. ובעצם, למה לייבא? אפשר לייצא את עצמנו לשם, מקום פרנוסה ומחייה נפושם.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 10)

את רגשותיהם מקשה על כל אסטרולוג להגדיר את יחסם ל־אהבה או למין. הם פגיעים מאוד, ולא תמיד יודעים מה רצונם. המין נראה להם לעיתים כחלום מתוק ומושך, אך פעמים רבות קורה להם שהמציאות משנה את חלומותיהם, וגורמת להם לאכ־זבות. לבני דגים טוב להתחבר אל בני־זוג חזקים מהם, שיודעים מהו רצונם. מכיוון שהם כל־כך מסובכים ומסוכסכים עם עצמם הם לא תמיד בטוחים שהם באמת אוהבים את נושא אהבתם. לכן, כשהם משיגים אותו הם מפת־חים חששות וחשדות דמיוניים לעיתים, או שנדמה להם שאינם אהובים והקינאה והפחד שהם „נבגדים" עלולים להרוס את ה־אווירה הטובה והחמימה שהם מסוגלים להשרות על סביבתם.

טלה

הטלאים, כידוע, אימפולסיביים ובעלי תשוקות לוהטות. כאשר הם מתאהבים אין זה מטיבעם להמתין, להתאפק או לשקול את צעדיהם. גישתם ישירה ומהירה, הם מחזרים באינטנסיביות ולא מניחים לנושא אהבתם עד ש־יקבלו תשובה ברורה. הם ישלימו גם עם תשובה שלילית, אך לא עם משחקים של „לך ושוב". הת־נהגותם המינית נמהרת, חמה ו־לפעמים תוקפנית. הם מעדיפים להחליף בני־זוג ונהנים מחוויות־הכיבוש. הם מכתיבים ויוזמים את קצב ההתרחשויות, לא תמיד הם סובלניים ומתחשבים ברצונותיו של בן־זוגם. אך אם מצאו להם שותף תקיף מהם, יהיו הם ה־וותרנים.

שור

השוורים נשלטים על־ידי כוכב האהבה — ונוס. לכן אהבה ומין מהווים מדד לאושרם. יתכן ש־ייתנסו בבני־זוג רבים, אך אם הם מתאהבים, הם חשים צורך להיות נאמנים. וגם אם ינהלו הרפתקת־אהבים־קטנה, הם ידעו לסווג או־תה במקומה. לעיתים־רחוקות ייפגעו או יהרסו את הקשר החזק והקבוע. באהבה גישתם מעשית — הם ניגשים „ישר לעניין", הם לא נושאים נאומים ארוכים, ולא שופכים־את־ליבם בדיבורים מיות־רים. הם מצפים ששותפם יבין את יחסם אליו לפי התנהגותם המינית.

אין חולקים על־כך שמי שטעם „טעם שור" באהבה, לא במהרה ירצה להפרד. חשוב להם לגרום חנאה לזולת, ובכך הם מצליחים.

תאומים

טיבעם הכפול מכתיב להם הת־נהגות לא עיקבית. מי שמחפש יציבות ביחסים לא ימצא זאת בבן־תאומים. הם אוהבים את ה־אהבה, ונהנים מקשרים רבים ו־מגוונים. יכולת ההתבטאות הטו־בה מאפשרת להם להשמיע דיבו־רים כובשים, ואף הבטחות שאו־תן הם שוכחים במהירות. באהבה ומין הם מעניינים ומהנים, הם בעלי דימיון, רגישות וחמימות, ו־מתחשבים בבן־הזוג כשהוא ליידם. אך הפחד מכבלים וכפייה מאלץ אותם להיפרד ולפעמים אף להת־אכזר רוחנית לשותפם. למרות ה־צורך בגיוון, הם אינם שוכחים את בני זוגם המוכרים, וייפגעו קשות כאשר מישהו מ„האוסף" יסרב לשוב אליהם. הם מסוגלים לשמור שנים רבות על קשרים ממושכים עם בני־זוג רבים, „וכל המרבה הרי זה משובח".

סרטן

בני־סרטן חמימים ורגישים ו־מושפעים ממצבי־רוחם. הם בעלי דרישות גבוהות מבני־זוגם, ולכן לא בקלות ימצאו להם שותף ש־ייענה על ציפיותיהם. אך כאשר הם מוצאים מישהו כזה, הם מעניקים לו חום בשפע, ונוסכים סביבם אווירה רומנטית, מרתקת ומשרה ביטחון. הם עצמם זקו־קים לעידוד ולמסירות, בן־הזוג חייב כל הזמן להוכיח להם שהוא אכן אוהב. כאשר הם אינם בטו־חים בייחס אליהם הם מאבדים את ביטחונם־העצמי ומתכנסים בתוך עצמם. בגלל רגשותיהם ה־עמוקים הם מפתחים קינאה, ש־עלולה למרר את החיים. אם הם מרוצים הם חמים, אוהבי מין, מפנקים ומטפלים ועושים הכל כדי להשביע את רצונו של בן־הזוג, ומוכנים אפילו להגיע ל־הקרבה־עצמית. החיים ללא רומנ־טיקה נראים להם חסרי טעם ו־תכלית.

אריה

אם המליכו את האריה על כל המזלות, אין ספק שבאהבה ישי־מו את הכתר לראשו. מי כמו האריה יודע לאהוב ולתת לאהבה את החשיבות, הכבוד וההתנהגות הנכונה. האריות ממש נסחפים ל־תוך האהבה. למרות שהם מעמי־דים לבני־זוגם העתידים מיבחנים שונים ומשונים, כאשר המועמדים „עברו את המיבחן" מצפים להם חיים מלאי־הנאות. הם מקרינים להט, חום ומגנטיות, ולפעמים נותנים הרגשה של חגיגיות. ברגע שהם התאהבו הם מוכנים לתת את עצמם בסערה ובפראות וללא־הסתייגות, אך לשותף צריך להיות ברור מי הוא השולט, ולהיזהר ש־לא לפגוע בגאוותו של האריה.

בתולה

בני בתולה מעשיים, אינטלק־טואלים וביקורתיים מאוד. הם מחפשים להם בן־זוג שיוכלו ל־העריך — הקשר הרוחני חשוב להם לא פחות ולפעמים אף יותר מהקשר הגופני. כאשר הם מת־אהבים הם שומרים על אהבתם בצניעות ובסגירות, ומצפים ששות־פם יבין את רגשותיהם. על־פי־רוב אינם מרשים לעצמם התנהגות גלוייה ומשוחררת. אם מצאו להם בן־זוג חם, פתוח וחסר־מעצורים הוא יוכל ללמדם בסבלנות ל־היפתח, להתנהג בטבעיות ולא להאשים את עצמם. כאשר הם נתנים ממין או אפילו ממישחקי־אהבה. למרות שבאסטרולוגיה נהוג להתייחס אליהם כאדישים למין, בתוכם הם מסוגלים לחע־ניק חום והנאה לזה שמוכן ל־עודדם, לא לחטט בנשמותיהם ו־לשמור על פרטיותם.

מאזניים

„המומחים" לאהבה הם בני מאזנים. הם זקוקים לאהבה כמו אוויר לנשימה. בחיותם שייכים למזלות האוויר — אינם מעוניי־נים בקשרים עמוקים ומחייבים מדי. לכן הם מעורבים בפרשיות־אהבים רבות, ומבני המין השני יעדיפו להכיר מיגוון של טיפוסים. באהבה ובמין הם מלהיבים את בני־זוגם בדימיונם העשיר ובאהב־תם את שעשוע־האהבה. הם מסוגלים להתלהב, להתלהט, ל־שקוע בהרפתקת־אהבים ולקשור אליהם את בן־הזוג בכבלים בלתי־נראים, ולפתע לשנות את דעתם, להתקרר ולהתרחק. אך כלפי חוץ ימשיכו בהתנהגותם האדיבה ו־העדינה, וייקפידו להתנהג בהבנה, אך בינתיים יוכלו כבר לתכנן את הרומן הבא, ולהיענות לייצר החזק השולט בהם.

לנשים בלבד!!!

ביום שלישי, 18.11.80, בשעה 5.00 אחה"צ

קפה, עוגה וחצוגת־אופנה של

עבור אפנת הנשים היפות

באפרופו

הזמנת כרטיסים: טלפון 280143

ש ל "י — סניף חיפה, רחוב הרצל 59 חיפה, טלפון 04־662478

19.11.80 יום רביעי, בשעה 19.30

יום עיון באולם ביתנו

רחוב ירושלים 29 חיפה, בהשתתפות:

רן כהן
דן יעקובסון
יעקב ארנון

30.11.80 יום א', בשעה 19.30, במועדון ברחוב הרצל 59, פגישה עם העיתונאי בועז עברון

ש ל "י — סניף באר־שבע, ת.ד. 3266, באר־שבע
ב־19.11.80 יום רביעי, בשעה 20.00, פגישה עם
דן דרין חבר הנהלת של"י — בעיות שיכון ודיור —
אצל: דוד דה־ליאו רחוב נגבה באר־שבע.

26.11.80 יום רביעי, בשעה 20.00, פגישה עם
יוסי אמיתי — לבנון, עבר והווה.
אצל: דוד דה־ליאו בכתובת הנ"ל.

27.11.80 יום חמישי, בשעה 18.30, באולם מועצת הפועלים
יום עיון על הדרכה של ההסתדרות
בהשתתפות: ראול טייטלבאום — רן כהן

טלפונים

עכשיו — בדיזגוף סנטר!

הסבת טלפונים (פרטיים) מחוגה ללחצנים התאמת טלפונים אמרי־קאיים לשימוש בארץ מזכירות אוטומטיות SANYO חייגנים אוטו־מטיים עם ובלי סריקה מרכזיות תדיראן מכל הגדלים* חוסמי חיוג בינעירוני ו/או בינלאומי.

אחריות. שרות. תיקונים.
*אפשרות לשכר מכר

טלראן — רן מכטינגר — דיזנגוף סנטר,
קומת הגשר / 520 טל. 287486.

מסג', סאונה

כללי ורפואי
לנשים וגברים
ע"י מעסה מוסמכת
— תיאום מראש —
„מועדון הבריאות"
מלון „בריה", ת"א,
טל. 241252(03)

גילוי העתיד
קלפים עם הסברים — 25 שקל
ספר גילוי העתיד בספל הקפה — 70שקל
גל־אור, ת.ד. 37612, ת"א
טל. 229862

למדו קצרנות

עברית ו/או אנגלית
במהירות ובהצלחה מובטחת
ב„אולפן גרוס" (בר־קמא)
ת"א: וייצמן 22, טל. 254826
חיפה: „במעלה", טל. 664922
קורס חדש נפתח ב־20.11.80

קולנוע

כוכבים

בלי ויתורים, בלי כניעות

ילד הפרא של הקולנוע האמריקאי החל ככוכב טלוויזיה בסידרה מבוקש חי או מת, שבה גילם צייד שכיר של פושעים במערב הפרוע. הוא סיים את הקאריירה שלו בסרט בשם הצייד, על אדם שמקצועו לכידת פושעים, לא במערב הפרוע, אלא בכרך המודרני. טרם יצא הסרט לאור, נפח ה־כוכב סטיב מק־קווין את נישמתו, אחרי אחת הגסיסות המפורסמות ביותר של עולם הקולנוע.

מק־קווין נולד בעיירה קטנה במדינת מיסורי. „את אבי לא היכרתי מעודי,"

טיראי מק־קווין ב־1947
נתונים שבעיים

הודה פעם בראיון. הגירסות הרשמיות של הביוגראפיה שלו מדברות על כך שהוריו נפרדו בהיותו ילד.

שורה אחת — כאירוש. עם שיח־רורו מן הצבא פנה לחיי נדודים ולעבודות מכל־הבא־ליד, כשהוא מעדיף בעיקר עבו־דת־יידיים מיכנית.

לבסוף התגלגל לגרינוויץ' וילג', רובע האמנים הניו־יורקי, שם הכיר לראשונה בחייו סופרים ואנשי במה. אלה ניסו לשכ־נעו כי ינסה כוחו כשחקן, אבל מק־קווין דחה את הרעיון בלעג. בסופו של דבר הביאו אותו, כימעט בכוח, אל מדריך ל־דראמה בשם סאנפורד מייסנר (שגילה מאז עוד כמה כוכבים) וזה שיכנע אותו שיש לו נתונים טבעיים שאסור להזניחם. מייסנר עבד עימו תקופה מסויימת ואחר כך אישר לו לעלות לראשונה על קרשי הבמה. היה זה תפקיד של שורה אחת, במחזה באידיש. שכרו של מק־קווין היה אז 40 דולר לשבוע.

כמה חודשים לאחר מכן היה מק־קווין תלמיד חדש ונפעם באולפן השחקנים ה־מהולל של איליה קאזאן ולי שטראסברג. באמצעות האולפן קיבל את תפקידיו ה־ראשונים על הבמה. בין היתר, כמחליף של מי שנחשב אז לתיקווה הגדולה של האולפן, בן גאזארה. ב־1958 הוא הוזמן להופיע כצייד־פושעים שכיר, בתפקיד־מישנה בסידרת המערבונים בכיכובו של רוברט קאלפ. הופעתו כג'רש ראנדל היתה כה מרשימה, שהובילה לסידרה נפרדת, משלו, שזכתה להצלחה ניכרת במשך שלוש שגים.

בינתיים החל לקסום לו המסך הגדול. הוא קיבל תפקידי־מישנה בסרטים כמו אלימות בשכונות העוני (הכוכב היה מי שהפך ברבות הימים ידידו וחברו־לכוכבות, פול ניומן) ולעולם לא תאהב זר, אחד העיבודים הראשונים של הארולד רובינס לקולנוע. דמותו החלה להצטייר בבירור רב יותר, כאשר נבחר להיות אחד משבעת המופלאים, בגירסה המערבונית של שבעת הסמוראים, שגרפה הרבה יותר ממון מן המקור.

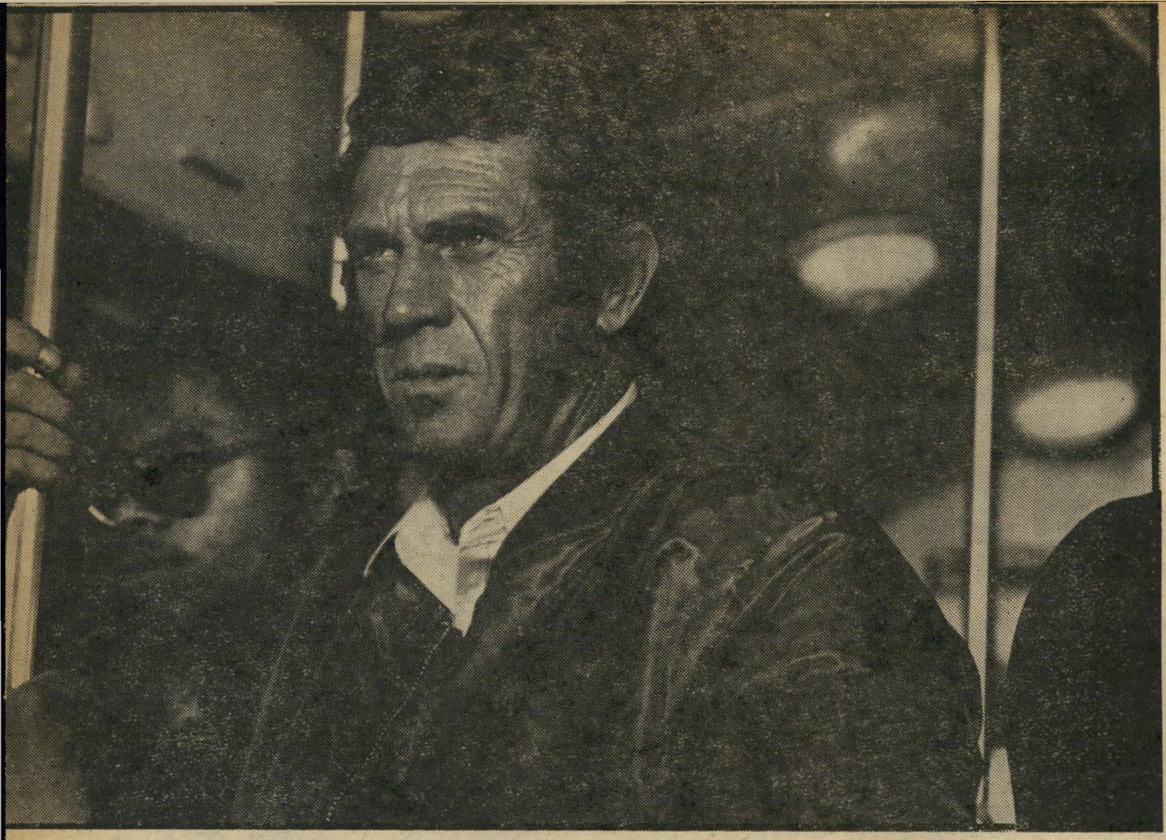

סטיב מק־קווין בסירטו האחרון „הצייד" שטרם יצא לאור
הגיבור שפאפא המינגווי היה אוהב

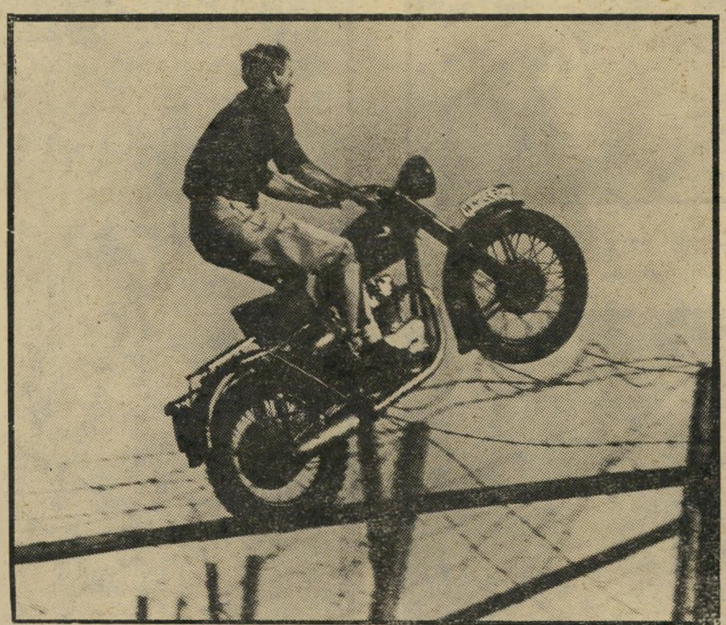

מקווין בסירטו של ג'ון סטרג'ס „חבריחה הגדולה"
התמודדות עם הבלתי אפשרי

התפקידים באו בזה אחר זה, ועימהם מיכתבי־מעריצים, שנערמו בערימות גדו־לות. הדמות הקשוחה של ההרפתקן, התואם מישפט הוליוודי מפורסם („צריך לטפס על ההר הגבוה ביותר, משום שהוא שם"), תדמית הגבר הנועז שאינו יראה דבר — כל אלה הצטיירו לא רק על המסך, אלא גם מן הידיעות שהחלו להתפרסם בסיטונות על חייו הפרטיים. „מק־קווין משתתף ב־מירוצי מכוניות", „מק־קווין מסרב להניח למירוצי אופנועים", ולבסוף, לזעמם וחר־דתם של חברות־הביטוח ואולפני־הסרטים, „מק־קווין מבצע בעצמו את כל התעלולים המסוכנים ואת כל הדילוגים על האופנוע, בסרטו החדש הבריחה הגדולה." בקיצור, מק־קווין היה מעין־גיבור, כמו שפאפא המינגוייי היה אוהב, איש שהעיקר בחייו היה כך נדמה, ההתמודדות עם הבלתי אפ־שרי.

הזמנה פרטית. אבל מק־קווין היה יותר מזה. הוא היה שחקן מוכשר, שכעס לא פעם כאשר ניסו להלביש עליו שוב ושוב דמות שיגרתית. ככל שהתקדם הפך בררן גדול יותר, דבר שרבים פירשוהו כפינוק. הוא הקים חברת־הפקה משלו, והיה בין הכוכבים הראשונים שעשה זאת, לא במעט משום שקשה היה למצוא אולפן שהיה מסוגל לשלם את שכרו. לאחרונה סופר, כי דרש 5 מיליון דולר עבור הופעה בסרט.

הבריחה היתה למעשה הזמנה פרטית של מק־קווין, כדי לחגוג את קשריו עם ידידתו החדשה, אלי מקגרו. בגללה נטש את אשתו הראשונה ואם ילדיו, ניל אדמס, רקדנית שהכיר בברודווי ואשר נטשה למענו קאריירה בימתית מבטיחה למדי.

בשנים האחרונות, אולי בגלל המחלה, ואולי בגלל פרידתו ממקגרו, ואולי בגלל התחושה שאינו מתקדם די הצורך, קשה היה למצוא משהו שיפתה אותו לחזור אל אתרי הצילומים. תוכנית פרטית שלו, שהופקה על־ידי חברתו, עיבוד למחזה של איבסן אוייב העם, התקבלה בקרירות רבה. אולי משום שהקהל ציפה למק־קווין אחר.

מערבון שעשה לאחרונה בשם תום הורן, נכשל. ושוב, אולי, משום שהמעריצים לא מצאו את מק־קווין האהוב עליהם, אלא אנטי־גיבור, קורבן של חברה מנצלת, ולא כמו שהיה בימיו הראשונים — גיבור שמסוגל להתגבר גם על החברה המתוח־כמת והנבזית ביותר.

למרות המחלה — כך טוענים חבריו לעבודה — עבד בשני סרטיו האחרונים, תום הורן והצייד, באותו המרץ שאיפיין אותו מאז ומתמיד.

וכשאלה ביקרו אותו ליד מיטת חוליו, שעה שכבר היה ברור כי אפסו הסיכויים להצלתו, אמר להם מק־קווין: „אני לא אוותר, עד הרגע האחרון! אבעט ואצעק

מק־קווין ב„פרפר"
שחקן מוכשר

עד שתיפח נשמתי!"

איש לא יכול היה לכתוב שורה מוצלחת יותר לזכרו של השחקן שנפטר בטרם עת, בגיל 50. הוא מת כפי שחי, בלי ויתורים ובלי כניעות.

דן פיינרו מסכם את פסטיבל סן־פרנסיסקו

חגיגה של מתנדבים

אולק טאבאקוב ב„אובלומוב"
הבורגנות המסוירדת ברוסיה הצארית

קאתרין דנב וז'ראר דפארדייה ב„מטרו האחרון"
טריפו התקבל בחיבה אישית

כטי פאריה ב„באי באי בראזיל"
דיוקן תוסס של אמריקה הלאטינית

איך עורכים פסטיבאל כאשר התקציבים לאירגונו כמעט שאינם קיימים והכנסות־הקופה מן הכרטיסים הנמכרים לקהל הרחב מהווים את אחד הסעיפים הנכבדים שבו? קודם כל פונים למתנדבים, בעיקר למתנדבות, המוכנים להקדיש שבועיים־שלושה מדי שנה, לעזוב כל עבודה ולהתמסר, בלא שום תמורה, לטיפול בבעיות מישרדיות, בהסעות, ובאירוח מוזמנים שונים. חוץ מזה פונים לחברות הסרטים, מבקשים מהן לעזור בהסעת במאים ושחקנים לפסטיבאל וממנו, כדי שיוכלו ללוות את הקרנת סרטיהם ולענות על שאלותיהם של משתתפי הפסטיבאל. אחר־כך עורכים פתיחה חגיגית ומוכרים כל כרטיס ב־150 דולר. לכל ברור מראש, כי המדובר לא בסתם־כרטיס אלא בתרומה למימון הפסטיבאל. ועל כל אלה מוסיפים את התמיכה הקטנה־יחסית של השילטון המקומי. וכך יש פסטיבאל.

אבל מה עושים כאשר בראש הפסטיבאל ניצב אדם שכל מעייניו בהרחבת התרבות הקולנועית של בני המקום? אדם המתעקש לפתוח, לפחות חלק מן ההצגות, לקהל הרחב, בעיקר לצעירים חסרי־אמצעים, מבלי לבקש אפילו סנט שחוק אחד עבור כרטיס־כניסה?

אכן, אלברט ג'ונסון, מרצה לספרות אנגלית באוניברסיטת ברקלי, שלימד סמסטר אחד גם באוניברסיטת תל־אביב, משך ידו מן הפסטיבאל במשך שבע שנים, מפני שלא הניחו לו לעשות כראות עיניו. היו אלה שבע השנים הרזות של פסטיבאל סן־פרנסיסקו, שבסופן נקרא ג'ונסון לשוב להנהלה, כדי להחזיר את היוקרה שהיקנה לה עד שנת 1972. התמורות ניכרו מיד.

סרטי־מופת — חינם

כך, למשל, הפורום המעניין ביותר בפסטיבאל, זה שלא הציג סרטים חדשים, אלא דווקא את אותם הסרטים שמשום מה כולם מדלגים עליהם, התכנס מדי יום, בשעה 11 לפני הצהריים. הכניסה חופשית.

„אני רוצה שכל חובב קולנוע, שאינו יכול להרשות לעצמו להוציא תוך שבועיים כמה עשרות דולרים על כרטיסים, יוכל לומר שראה סרטי־מופת," הסביר ג'ונסון. ואכן, כמה מן הסרטים הללו ראויים בהחלט לתואר הזה.

לדוגמה: מחפשי הגרוטאות של ארמנו אולמי, סרט טלוויזיה בן שמונה שנים, נדיר ביופיו.

הראי של אנדרי טארקובסקי, סרט שילטונות ברית־המועצות מעדיפים להטמין במחסנים, מפני שמדובר בו במה שנראה בעיניהם כניוון מערבי, הוא סיפור אישי מאוד, אוטוביוגראפי, על היחסים בין אם לבנה בעת מילחמת־העולם השניה.

הקציר המר הוא הסרט הראשון של ברנארדו ברטולוצ'י, לפי תסריט של פאזוליני. מעין ראשומון איטלקי, שבו בולטת אישיות התסריטאי יותר מזו של הבמאי הצעיר, שהיה אז בתחילת שנות העשרים שלו.

כמו כן הוקרנו הלב התשיעי, אגדה רומנטית יפהפיה של הצ'כי יוראי הרץ, ו־עוויות של ההונגרי יאנוש רוז'ה, תיאור פיוטי, גדוש המצאות והברקות, של חוויות־ילדים בשנת הלימודים הראשונה שלהם בבית־הספר.

שיגעון פרטי אחר של ג'ונסון הם הרחבות לאנשי־קולנוע בולטים. מחזות אלה

גודלי האון כסן־פרנסיסקו

נערה יהודייה מתגייסת לצבא אחרי שבעלה נפח נשמתו בליל החתונה

גודלי האון ב„טוראי בנג׳מין״

כוללים הצגת קטעים נבחרים מתוך סרטיו של האיש שנמצא ראוי לכבוד, פגישה של האיש עצמו עם הקהל הרחב. ולבסוף הצגת סרט נוסף משלו, בשלמות.

הפעם בחר ג׳ונסון בארבעה נושאים. במאי דגול: היפאני אקירה קורוסאווה, שסרטו החדש צילו של גיבור, בעל דקל הזהב בקאן, היווה את אחת האטרקציות של הפסטיבאל; שחקנית מופת: ג׳וליאטה מאסינה, רעייתו של פליני וגיבורת רבים מסרטיו; תסריטאי מפורסם: ניבן בוש, האיש שכתב את דו־קרב לאור השמש ומלחין מפורסם: מישל לגראן.

להבדיל ממסיבות־עיתונאים, שבהן יש נטייה לפתח קרב התחכמויות בין השואלים והמשיב, ישב ג׳ונסון בפגישות הללו עם בעל השימחה, על הבמה, שניהם נינוחים בכורסאותיהם, והקהל האוהד שאל את שאלותיו בחיבה גלויה. האווירה היתה נעימה להפליא ואפילו אנשים הידועים כסגורים ומסתייגים משיחות פומביות, כמו קורוסאווה, נפתחו ודיברו בגלוי־לב. למשל, על הצער שהוא חש נוכח ההערכה אליו בארצות חוץ, בעוד שביפאן אינו מצליח לגייס־מימון לתוכניותיו (את צילו של גיבור הצליח לעשות רק אחרי שפרנסיס פורד קופולה מסן־פרנסיסקו הצליח לשכנע את חברת פוקס להיכנס כשותפה להפקה). ואם היה איזשהו ספק בקשר למעלותיו של קורוסאווה, בחר ג׳ונסון להציג, מילבד קטעים נבחרים מסרטיו השונים, גם את בשפל, גירסתו המיוחדת למחזה של גורקי, הכוללת כמה קטעי־קולנוע וירטואוזיים ממש.

הפאטרון פראנסים פורד קופולה והגאון אקירה קורוסאווה

האנשים דיברו בגלוי

אמריקאי בפאריס

ב תזכנית הרשמית שלט הקו המנחה של ג׳ונסון — בחירת סרטים יצוגיים. ואם המהפיכה של היהודי־הגרמני מדרום־אמריקה, פטר לילינטל, על מאורעות ניקרגואה, מלואלה של הקובאני ג׳יראל על התעללות הכובש הספרדי בילידי מרכז־אמריקה, או הילוך הפיל השוודי, המציג את המבוגרים כילדותיים, לא היו סרטים מושלמים, הרי היו בהחלט יצוגיים לארצותיהם.

דבר דומה אפשר לומר על הסנוביזם הפורץ מג׳יין אוסטן בניו־יורק, סרט של ג׳יימס אייבורי על מילחמת תיאטראות מסובסדים בניו־יורק, או על נשק, סרט חסר כיוון ומטרה של רוברט קריימר, במאי אמריקאי שזכה בעבר לתהילה כקולנוען מחתרת, על טירור ואמריקאים. הלה טוען לאחרונה, שאינו יכול ליצור במולדתו ו־משום כך הוא מעדיף את בירת צרפת.

עם זאת היו סרטים שאיש לא התווכח על מעלותיהם, כמו סרטו החדש של גדאר, כל אדם לעצמו (באירופה מוכר הסרט בשם הצל את החיים ככל שתוכל), שהוא וידוי על כישלון אישי מפתיע של אחד מעמודי התווך של הגל החדש.

לעתים היתה ההתפעלות גלויה ובלתי־מסוייגת, כמו במיקרה של פסלון הפיל האלוהי, סרט מתח גדוש הומור והמצאות אישיות, מעשה ידיו המפתיע של סטיאג׳ית ראי, הידוע כבמאי רציני ושקול.

אובלומוב הוא ללא ספק סרט הייצוג הסובייטי של השנה. עיבוד מרהיב־עין ופיוטי לרומן מפורסם מן המאה הקודמת, על אדם השוקע בהתאבנות פאסיבית חרף נסיונות ידידיו לעוררו. באי באי ברזיל הוא תיאור תוסס ומרהיב של התמורות בעולם הבידור של ברזיל, הגדולה שב־מדינות דרום־אמריקה.

הנקודה הישראלית

לעתים היתה ההתפעלות מהולה ב־חיבה לאנשים שעל המסך, כמו בטוראי בנג׳מין, סרט הפתיחה, שבו נערה יהודיה מתגייסת לצבא מרוב יאוש, אחרי שבעלה השני נופח נשמתו בליל החתונה, גולדי האון בתפקיד הראשי מגלה שכל הגברים רוצים אותו דבר. המסקנות הסופיות של הסרט הם בהחלט ברוח הפמיניזם המילי־טאנטי והחד־צדדי. בחיבה דומה התקבל המטרו האחרון, סרטו של פרנסואה טריפו, שסגר את הפסטיבאל. קאתרין דנב מגלמת בו כוכבת תיאטרון צרפתיה הנאלצת לרשת את הנהלת התיאטרון, כאשר הנאצים כוב־שים את פאריס. היא מסתירה את בעלה היהודי, שהוא המנהל האמיתי, במרתף מתחת לבמה.

סאן־פרנסיסקו היתה מאז ומתמיד מקום שהסביר פנים לקולנוע הישראלי. כאן זכה סלאח שבתי בתנופתו הראשונה מעבר לאוקיאנוס, ומאז הוצגו בו סרטים ישר־אליים רבים.

הנציג הישראלי השנה היה מישחק מח־בואים של דני וולמן, שטרם מצא בית־קולנוע בארץ, אם כי זכה כבר לקבלת־

מנהל אלברט ג׳ונסון

סיפורי מופת חינם

פנים נכבדת בפסטיבלי קאן וטורונטו. ה־עיתון החשוב ביותר בעיר, סאן־פראנסיסקו כרוניקל, המטיר עליו שבחים לרוב והיש־ווה אותו ל400 המלקות של טריפו. שמא הגיע הזמן לראות את הסרט גם בישראל?

הפסטיבאל היווה דוגמה לסוג של אירו־עים שאפשר לארגן כמותם גם בארץ. אין זה פסטיבאל לעובדי־קולנוע, אלא לאוהבי־קולנוע. ומה שצריך כדי לארגנו הם הרבה רצון טוב, רוח התנדבות וקירבה נפשית לנושא.

לא נאבדים! לא נאבדים! לא נאבדים! לא נאבדים!

מה חדש בקלושמרל

קוסמטיקאי

עמדתי יום אחד בדיזנגוף, ושתיתי איזה מיץ. ממול, יצא מבית־הספר שלו ג'וקי ארקין עם חבר. מהשלומך מר זכאי, קראתי אליו בשימחה. נגד הבן־אדם התנהל לאחרונה מישפט־מין מכוער, ועד שמם המעשה שעשה הוסב מ„אונס" למסתבר־מיצווה, האיש אכל הרבה קש.

לידו עמד בתור צעיר, משהו בסביבות הוורן בייטי עם המישקפיים, בלי המישקפיים, לא יודעת. צבט לג'וקי כל הזמן בחתח בחשאי — תכיר לי אותה תכיר לי אותה. הכיר לו אותי. התחיל לאסוף כוחות לאופנסיבה. ביניתיים, התעניינתי אצל ג'וקי אם הוא עוד מלמד ג'ז. כל פגישה אותו סיפור. הוא כבר רגיל. כן הוא אומר לי בחיוך, לועס את הסכסט המוכר. אני עוד מלמד ג'ז.

אבל אני תמיד מבררת. מי יודע. אולי היזמה הברוכה תקפץ עלי יום אחד, ואז, בושה גדולה תהיה זו אם אחמיץ את צ'אנס חיי לג'ז, לפסנתר, לאיטלקית, לבלט, לגיטרה ומאחמול גם ליוגה, בגלל סיבות פרוזאיות כמו העדר טלפון מעודכן. קישקשנו קצת. היה נחמד. הוורן בייטי גילה שאני זו אני, ונטרף על המקום. מה את אומרת! קרא. אז את זאת את!

כזה בחור עם שאר־רוח, אינטליגנטי, נבון וחכם! איך לא עמדתי על־כך ישר ממבט ראשון? הפניתי את כל תותחי תשומת־הלב לוורן בייטי. על הבוקר אני לא נוהגת לפקשש מעריצים. מצד שני אין לי זמן פנוי לטאקט, אז שאלתי אותו ישר, בתור בדל חוט הכרות ראשונית קטנטנה, במה הוא מתעסק בחיים. אל תיראו את זה שזה ככה. בניגוד למילה „עובד", שהיא מילה גסה ובוטה, המילה „מתעסק" מאפשרת לבן־שיחי טווח הגדרה גדול ונרחב לספר את חייו איך שהוא רוצה. במילה „מתעסק" יכול להיכנס כל עיסוק או תחביב מאוד מרשים, ולחפות על „עבודה" שמאוד לא כזו.

למדתי כבר, שאצל העם שלי זו בדרך־כלל מכה קטלנית בביציים לעמת בן־אדם עם עובדות־חיים לא תואמות לאגו, כמו בקשה תמימה ממנו להגדיר את שם העבודה שהוא עוסק בה, בכדי לקבל שמץ של מושג ראשוני על האיש. כאן כולם מנהלים, ביזנס'מנים חריפים, ורק בינתיים, רק בינתיים, הם שכירים קטנים. לא יפה לתפוס אדם על חם עם „בינתיים" שכזה, ולא לתת לו צ'אנס להסברה של מה שהוא באמת. אני נותנת צ'אנס כזה תמיד. מה'כפת לי. גם שקר זו אמת. מה לעשות. לא יכולה לחיות דקה בלי סדר במגרות. מצידי, שכל עובדה ופרט יחליפו מיקום, סדר, ודירה — אבל תחילה, שייעלו בבקשה ברשת המחשב.

טוב, איפה הייתי? אהה. שאלתי את הבחור במה הוא מתעסק, מאמצע שום כלום, הוא מודיע לי פיתאום שהוא קוסמטיקאי. לא יאומן אמרתי. (באמת זה לא) באמת? האיש הינהן בשימחה. אני, הוא אומר, קוסמטיקאי שמטפל רק בבתים של הלקוחות. עושה לגברות ביקורי־בית.

בלעתי חיוך ענקי, וניסיתי להיות רצינית. איך אתה בא? שאלתי. יש לך מכשירים ניידים, או מה. הסביר שיש לו מזוודה עם כל ההכשירים, ועשר אצבעות של הידיים. שאלתי כמה עולה התענוג. אמר לי אלף לירות. שאלתי מה הוא עושה בעד האלף לירות. אמר: ניקוי פנים יסודי, מסג' פנים יסודי, מסכה, ומסג' גוף. והקליינטיות, אני לא יכולה לעצור יותר את אמא שלי, שיוצאת לי פתאום מהגרון, מסתדרות למסג' הגוף הזה בעירום או לא? תלוי הוא אומר. איך שהן מרגישות נוח.

מדדתי אותו מלמעלה למטה. טי־שרט, ג'ינס־על־תחת־גוראייב, חיוך של מונה ליזה. חשפתי מכת צחוק משוחרר. הראשי הרומני שלי עבד חזק. איזה רום סרוויס!!! הוך!!!

אבי אשרוב
וורן ביטי הישראלי

אמרתי. שמע. יכול להיות שאתה בן־אדם רציני, אני לא. ראיתי את הג'יגולו האמריקאי. מה לעשות, לא יכולה לחשוב על משהו אחר. מאה אחוז! צחק. את רואה בעצמך איך המגמה כיום היא להביא את כל השרותים הביתה!

בררתי מה הגילאים שמטפלות אצלו. אמר שלושים, שלושים וחמש, ארבעים, ארבעים ומשהו. שאלתי בזהירות אם קורית לו לפעמים איזו חברות דחופה באמצע הטיפול. באמצע הטיפול? הוא שואל, אף פעם לא! רק בסוף. חייך בכנות. טוב ברצינות, אני באמת משתדל שלא.

מה את רוצה מהבחור, אני אומרת לעצמי. הרי שמעת לבד. הוא משתדל. הוא משתדל. למה את מתעקשת לחשוב רק על התקלות. חישבי על כל הפעמים שהוא עמד בפרץ והצליח לו. היו לי עוד כמה שאלות מאד מעניינות, כי עקרת־בית עם ילדה, עם בעל, עם מדור, וגם שני קילומטר של בלטות על ראשה, מוכרחה להתעדכן איכשהו בחיים, אבל נמלכתי. נזכרתי בכל האינונטר הזה שמחכה לי, אז דחיתי את ענייני ההשכלה. אמרתי. עזוב אותך מכל הבולשיט והשאלות. בוא למערכת בקיצור, ונרביץ תמונה. יראו אותך, יבינו את הכל. אז זהו.

מיספר הטלפון שלו זה 03-238986 קוראים לו אבי אשרוב, והוא בא.

עכשיו, כשאני כותבת זאת, אני נזכרת. יש לי חברה, מלי לגנוצקי. השמפניה הזו תוססת כרגע בניו־יורק. עוד לפני חודשים סיפרה לי בהתפעלות על התגלית שלה, בחור חמד, שהוא הקוסמטיקאי שלה.

תשמעי — דיווחה לי בזמנו ברוב התלהבות — יש לו ידיים זהב! איך אני אדע עכשיו, לעזאזל, למה היא התכוונה?

מצאתי פיגארו
לא נורמאלי

דבר כזה, אף פעם לא קרה לי. אנשים זרים עוצרים אותי ברחוב, ושואלים קצת במבוכה: תסלחי לי, איפה הסתפרת? מה זה הסתפרתי! תיספורת חיי. לזה התכוון המשורר כל החיים, ולא הצליח לו.

אז ככה. כשבאה לי קריזת השינויים באישיות, קורות לי כל הקטסטרופות. בדרך־כלל, אם אני צריכה דבר, אני צרי־כה אותו מייד. היום — זה לא מהר מספיק. אני צריכה את זה אתמול. רדופת־תשוקת־רגע, „לעשות משהו עם השיער," אני נכנסת למיספרות, ויוצאת בעור שיני.

יסלחו לי כל הצדיקים, אבל כל הספרים בקאריירה שלי, עד שלא מגיעים לקרחת, לא מגיעים לאורגזמה. ועד שלא מגיעים לאורגזמה — לא עוזבים את הראש. אז זהו. מה התחלתי להגיד? אה!

נסעתי יום אחד לשרה חברתי, ומצאתי את הסטוציות בתיספורת החיכית, ש־הורידה לה עשרים מתוך שלושים שנותיה. ראיתי, אמרתי: דחוף גם אני. נזכרתי שאני בת עשרים ושבע, והחמישים שלי דופקים בשער. צריך להתכונן מייד. לכל אשה בא מצב־רוח טמבל כזה, אבל לא כל אשה הורסת לה את הראש בגללו. אני כן. מה כפת לי. כבר התרגלתי.

עד רגע המפח, ישנה כזו תיקווה, כזה הימור, כזו התרוממות־נפש לקראת משהו נהדר שיקרה, וזה שווה את מחיר ההצגה, למרות שחודשים לוקח לי להתאושש.

אמרה לי שרה: אל תשאלי! אני מקבלת מחמאות מכל העולם. זה בכלל ספר־גברים. לא מפורסם, לא צמרת, לא בטיח — אבל כל מי שרק מבין עניין, זוגות זוגות, כמו בתיבת־נוח, הולכים אליו. הוא עושה תיספורות רוד סטיוארט, ג'ין פונדה כאלה, מתאים תיספורית לגול־גולת, לא רק לפנים, שיגעון. כל החגות שלו זה מטר פופציץ על מטר פופציץ — אבל ידי־זהב.

קוראים לו מישל. הוא נמצא ברחוב לסל, פינת בן־יהודה. איך שעולים מדיזי־גוף בשדרות־קרן־קיימת ומגיעים לבן־יהודה, חוצים את הכביש. פונים לכיוון צפון־תל־אביב, ורחוב ראשון שמאלה, עוצרים. חנות שנייה מהפינה, זה מישל. זה מאוד קטן, ואפשר לפספס.

אז הייתי, מה לומר, שיגעון. למעלה קצר, קופץ, עומד בלי לנפח, יורד בהד־רגה, ולמטה, זה נראה ממש שיער ארוך. פעם ראשונה יצאתי ממיספרה בלי טעם חרה. הוא לקח לי שש מאות לירות, „כי אני חברה של שרה." מה לומר? שיהיה לי בריא עד גיל מאתיים. הייתי משלמת לו גם כפול. מגיע לו. אף פעם לא עצרו אותי ככה ברחובות לשאול על התיספורת.

יש לי רק עוד בעיה אחת. יכול להיות שאני טועה, אבל נדמה לי, שערשים שם לכולם את אותו מיסדר המפקד הזה. אפילו ככה, עדיין זה שווה. אני זה הפרצוף הכי נדיר, שתיכף ומייד, בכל פגישה, מזכיר לכל אחד איזו קרובה, „דומה כמו שתי טיפות!". אז אם זה ככה, זה יכול לתפוס על עוד המון דגמים, ועדיין מאוד להצליח.

פינת המדליות

החזרת הברק
האבוד לחרסינה

מזמן לא היתה לנו פינת־המדליות. למה פינת־המדליות? כיוון שעבור כל הגיק־יונות המחורבנים שהוראות ביצועם ניתי־נות כאן — כי בלי הסיזיפוס הזה הן אי־אפשר — ובכן עבור כל הניקיונות האלה מקבלים מדלית־הצטיינות, רק כאן, בפי־נת־המדליות. תהילה מהעסק, רק פה. רק פה.

פעם, רבותי, היתה לכם חרסינה נוצצת? היתה יפה, מה? רוצים לחדש לה ימיה כקדם? רוצים שתבריק מחדש? למה לא. צריך רק לארגן לה ירידה כללית של מישקעי המים, זו ה„אבן" המפורסמת, ש־עשתה כבר תערובת של בטון עם מי סבון אלקאלי והמון ליכלוך. מאיפה מתחילים? מזה שלא מרשים לגעת בעניין לאף אחד. זו עבודה עם רגש, ולא בקבלנות.

מכינים: כפפות־גומי (חובה! חובה! מה יצא לכם מזה שתחליפו קיר הרוס בידיים הרוסות?) צמר־פלדה, כמות בלי קמצ־נות, וחומץ מהמכולת, איזה שני בקבוקים. מרטיבים את הקיר במים, ומתוך קע־רית בינונית, ששכחתי להזעיק אותה לע־רה בין רשימת החומרים, טובלים את צמר־הפלדה בחומץ. מצ'פצ'פים מצ'פצ־פים עד שכואבת היד. שוטפים במים. ב־אמצע העבודה יש שלב מפחיד שבו ה־אבן רק מתחילה להינמס, והחרסינה נר־איה לבנה ואפרורית יותר מאשר בתחי־לת העבודה. לא הרסתם את העסק. הרג־תם רק את הברק של הליכלוך. זה של החרסינה מחכה בסבלנות לחילוצו.

עובדים קטעים קטעים. לא נותנים לחר־מץ להתייבש על מישטח מסויים — כי לעולם אין לדעת איזה חתול מכר לכם הקבלן, יכול להיות שזו חרסינה אלף־אלף, ושום ברק לא יינזק לעולמים. אך במיקרה וזו חרסינה־בררה, מוטב להיזהר. כך שיכבה אחר שיכבה, עד שהעסק נוצץ, מנגבים עם מגבת והופה! יש לוסטדה בעיניים.

כעת רק שני דברים. כל הסיפור אמור לגבי חרסינה בלבד. אמבטיה עשויה מ־חומר אחר, והנצצתה תובא בפטנט נפרד, בהזדמנות אחרת. קירצוף שמח. אני גמרתי.

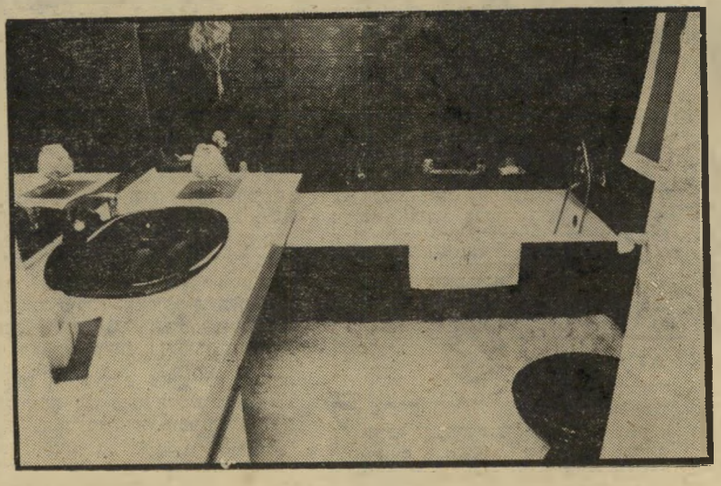

זוהר אינסטנט לבלטות
רק לחרסינות בלבד

זיונים

זה לא הכל

חלק ב

מריו פוזו, מחבר הסנדק, התבטא כל־כך מדוייק לגבי ספרים פנניים. „הלכתי," הוא הגדיר, „לקנות לי בונבוניירה מודפסת."

נזכרתי בזאת, כי פגשתי את דן בן־אמוץ. אני ממחלקת המיתפננים על השוקולדים שלו — אז בירורתי מתי ההמשך. אי־אפשר להשאיר בן־אדם ככה, עם זיונים באוויר.

אמר לי יש! יש! יש לי כבר מאה שמונים עמודים! ימים יפים עכשיו. ימים יפים. אני כותב כל יום.

שמחתי לשמוע. כיף, זה גם לחכות לאיזה כיף. הצהרות הנאה שכאלה, זו הדבקה עצמית של רבב על המצח. אצלנו, גמרת קאריירה של אינטלקטואל מזהיר — אם אתה אוהב אותו. מה לעשות.

מיצוות החכמולוגים, זה לזרוק בו אבן, כי גם הם קיימים. איך ידעו אחרת שגם הם היו כאן פעם? ככה זה. אהבה ומחמאות הם ערכים נטמעים, מתמזגים, אבל שינאה יצרית לבן־אדם היא ייחוד. היא עצמיות. שיהיה. לא איכפת לי להקשיב למתנגדים שמסבירים יפה. לפעמים זה תענוג בפני עצמו לשמוע. מצחיקים אותי רק אלה, שתופסים מישרות בעיתונות, וצורחים בקול סריס, היסטרי ביקורת סיפרותית — „אימפוטנט!!!"

לא יודעת מה בקשר לקוראים, אבל

מיסעדה

קוסקוס דגים אלוהי

כתבתי לפני כמה חודשים על מיסעדה יפואית עם תפאורה לא מרשימה — דגים־בטעם־אפריקה, שמשחקים אותה שם ב־דגים וסלטים לא נורמליים וזולים. שימו את כל התישבחות בצד, למרות שמגיע להם, והחליפו את כל זאת עם קוסקוס הדגים המטורף שמגישים שם. זו מנה שמורצת רק לאחרונה, ישר מהראש של מרגרט, זו הבעלים.

באים למאמא מרגרט, ומבקשים רק קוסקוס דגים. מקבלים קערה ענקית מלאה ניתחי לוקוס, ירקות מבושלים משגע, מרק כימעט גלטיני מרוב סמיכות בריאות וויטמינים, כוסברה טריה, תבליני גן־עדן ומה לא. מה לא. ליד זה מגישים הר של קוסקוס, ואם נגמר המרק, ולא מתפקעים באמצע בצליל אבטיח בשל, מרגרט מוסיפה בלב רחב.

כל העסק עולה שלוש מאות לירות בלבד, וזה הקוסקוס הכי טעים שאכלתי אי פעם. אני, שבחיים לא נוגעת בקוסקוס.

להזכירכם. מכיוון תל־אביב ליפו, זה לפני הרמזורים של המישטרה בדיוק. פונים ימינה, ואופ אופ עוצרים. זה מיד בהתחלה, בפינה. פתוח שם כל השבוע, חוץ מיום שישי בלילה, כי כבר קר.

זה לא נורמלי רבותי. גם התעריף. למרות שכתבתי על המקום בעבר, ובלי עין־הרע פוקדים קצת אנשים את העסק, הם לא העלו מחירים.

בישולים

משקה מטריף

חלק אולי מכיר את הפטנט, אבל חלק גדול אינו מכיר, והחורף הקרב זו ממש הזדמנות להוריד קצת הדרכות בעניין. אז ככה. אוספים את החברה. לברבאריים, שמעזים לבוא עם ריח נפטלין מהבגדים, לא להתבייש להעיר. אמא, שמאמינה בהומור, זה לא תירוץ. אמא מאמינה גם בחתונות, בציונים טובים, אז זה לא עניין. מושיבים אותם צפוף, כמה יותר צפוף כמה יותר טוב. מדביקים מין עם מינו, או מין־עם־בלי מינו — איך שרוצים. מודיעים בדרסטיות שעכשיו החברה הולכים לקבל משקה מטורף.

מבררים מי אלרגי לחלב. מי שאלרגי — מסמנים אותו בראש בתור אחד עם ילדות־קשה, ומוציאים אותו מהסיפור — הוא יקבל יין, ורק יציץ בקינאה מה הוא מפסיד.

מכינים את זה במטבח, ומביאים מוכן בכוסות יין יפות, שיהיה מעניין. אם מישהו מעז לצייץ „מכירים מכירים" — מכניסים אותו באדמה עם זפטה אחת. מי הוא החריין — שיקלקל את כל ההצגה?

לוקחים ליקר שוקולד, וממלאים כדי רבע את כוס היין. שואלים את הצ'כן שלי מחשבון עובר־ושב, איך מכינים כזה ליקר בזול. שופכים על זה חלב חמים עד סוף הכוס. מערבבים היטב, ומגישים.

ככאו יותר ככאו־אי מזה אי־אפשר לברוא. מה זה טעים! עושה ממש פיצוץ בראש, בלי שום קונטרול.

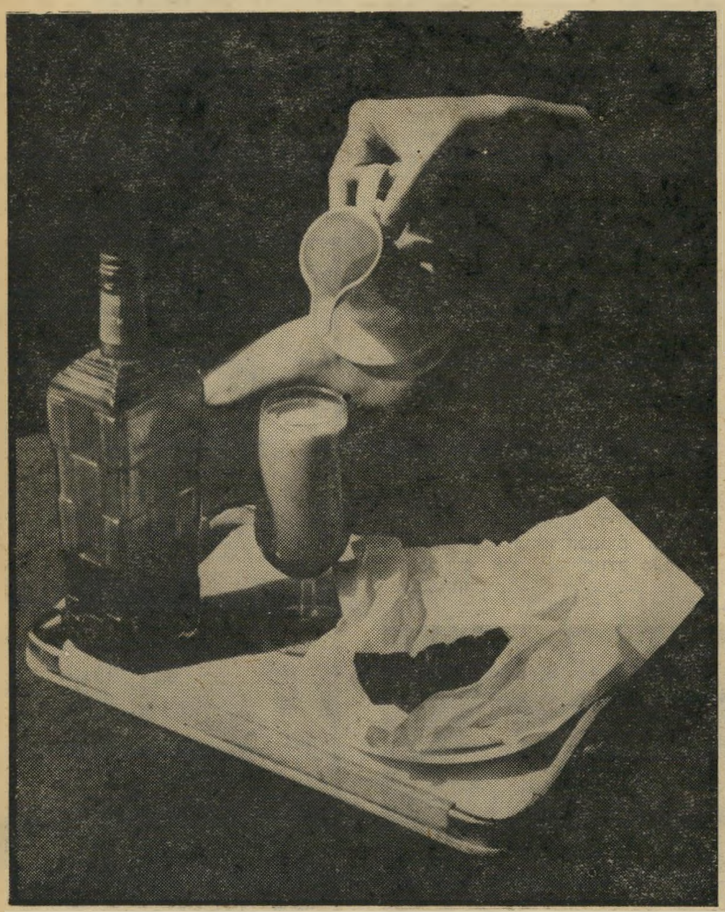

משקה של חום ואהבה
לילות הקור

דן בן־אמוץ
בקרוב! בקרוב!

הוורסיה העשרים

מיליון לאגדה־העתיקה

הגנבה המגודלת ותנשואה חגגה עם השכן מתחת לשמיכות את נסיעת הסיעסקים של בעלה. גרסה, טחנת, ולעשה את העצם שלה — כמו חתול עם טרפו במקום־המיסתור.

לפתע, כמו בכל הסיפורים על פושעים, חזר הבעלון במפתיע.

חושך אלוהים ירד לה בעיניים, אך תוך שנייה היא התעשתה. מתחה את השמיכה עד הסנטר, לכסות את כל חעניינים, ופתחה בצרחות על הבעל: „מה הגעת פתאום באמצע היום!! עאה!!"

הבעל חשב להתפקע.

„ומה עושה האיש הזה," הצביע על השכן, והקפיא בכך את זחילתו האינדיאנית אל הדרור.

„ומה עושה האיש הזה במיטתי!!" העז לדרוש תשובה.

האישה צימצמה עיניה לסדק צר.

„אתה!!!" שאגה בבס עמוק ומאיים — „שלא תחליף לי פה את הנושא!!!"

הסופר הזה נהיה חכם יותר מספר לספר. עובדה, שום ספר שלו לא השגתי במחיר של קודמו. אם רק אפשר היה, ספרים שלו אני קונה דמן, ישר מתוך הראש. הימור בטוח רבותי. הימור בטוח.

שידור

צל"ש

החצר הקידמית של אמריקה

● לכתבתו של **דן רביב**, ששודרה ב־השבוע יומן אירועים, אשר פירטה ופיע־נחה את ניצחונו של הנשיא־הנבחר רו־נלד רגן, כניצחונה המתוחכם של הרי־אקציה הימנית האמריקאית, שהצליחה, נוסף על הצלחתו של רגן, להביא למהפך אלקטורלי בשני בתי־הנבחרים. סקירתו של רביב את הכוחות הימניים, הנוצריים והשמרניים, הזכירה את ימי שיאם של כוחות אלה לפני שנות דור, בימי "ציד המכשפות" של הסנאטור ג'ו מק־קארתי.

ניתוחו ודברי פרשנותו של רביב הת־עלו מעל לרדידות ששפעה מפיהם של פרשנים ישראליים רבים, שניסו לפענח את משמעות "המהפך האמריקאי". סיקו־רו של רביב הזכיר במגמתו את הסידרה המעולה שהוקרנה באחרונה במיסגרת מבט שני, ושעסקה באמריקה הלטינית, תחת הכותרת "החצר האחורית של אמ־ריקה". מתוך סיקורו של רביב מסתבר, כי אותם כוחות כלכליים ואידיאולוגיים, המנהלים כיום את רפובליקות הבננות של אמריקה הלטינית, הפכו עתה בעלי הכוח העיקרי בחצר הקידמית של אמריקה, ב־וושינגטון.

הרדיו היכה את הטלוויזיה

● לחטיבת החדשות של קול ישראל ו־למחלקת־החדשות של גלי צה"ל, שהצ־ליחו לפרוש בליל־הבחירות בארצות־הברית רשתות של כתבים, דיווחים ופר־שנים, ולטפל במערכת־הבחירות האמרי־

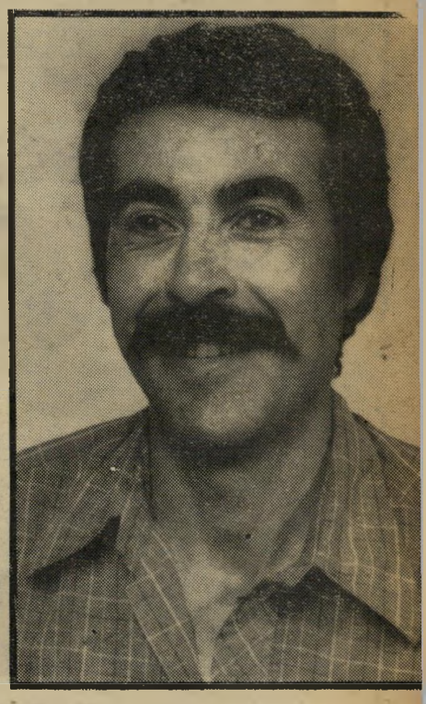

מפיטר אבו־כבר
מחצית תקופת הניסיון

קאית ביעילות דיווחית מכסימלית. לעומת הצלחת תחנות־השידור בולט כישלונה ו־חידלונה של מחלקת־החדשות בטלוויזיה, בדיווחיה המאוחרים על מערכת הבחי־רות, סיקורה ופרשנותה הראשונים.

מאחרי הקלעים

הקרב על האיש החזק

את אחד הקידומים המטאוריים, שנע־שו אי־פעם בתולדות מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, עשה בשבוע שעבר השדר ו־עורך־המישנה **יאיר שטרן**. מנהלה הח־דש של מחלקת־החדשות, **טוביה סער**, מינה אותו כמפיק־החדשות, או במילים אחרות, כמתאם־הראשי בין מבט לחדשות, השבוע — יומן אירועים, מבט שני ומוקד. תפקיד זה הופך אותו לאיש־החזק של ה־מחלקה, המאשר את היציאות־לשטח עם צוותים, ניצול פוטנציאל הצוותים, סידור־עבודה של כתבים ועורכים ושאר סעולות

עורך שטרן (מימין) במסיבה
האפלה של שלוש דקות

תיאום ומגעים עם המערכת המינהלית.

מינויו של שטרן לתפקיד זה עורר הת־מרמרות קשה ביותר בין הכתבים והעור־כים. כמה מעובדי מחלקת־החדשות מטי־לים ספק בכישוריו של שטרן לתפקיד זה (מרכיב נוסף בעבודתו החדשה של שטרן יהיה ניהול, אירגון והפקה של מיבצעים מיוחדים, כמו המישדר בחירות 1981) ש־מילאו בעבר עורכים־מפיקים מעולים כ־**דן שילון** ו**יאיר אלוני**, שפיתחו טכ־ניקה משוכללת של "ספרי מיבצע".

עמיתיו לשעבר, המצויים כיום בת"פ (תחת פיקוד) של שטרן, טוענים שקידומו הושפע על־ידי העובדה שבמהלך השנה האחרונה כיהן כ"ראש ועד הכתבים".

כאשר נשאל יאיר שטרן אם ניצל ני־צול כלשהו את מעמדו כראש ועד הכת־בים לשם קידומו האישי, בכך ששיכך מוקדים של התפרצויות כתבים, השיב בהומור שהכוונה היא בוודאי להאפלה בת שלוש הדקות, שאותה הוא יזם בתוקף תפקידו, כאשר הנהלת הטלוויזיה מנעה שידור ראיון עם בסאם אל־שכעה. הדבר נעשה על־ידו על־פי הוראה מיקצועית של ועד־העיתונאים.

שטרן מוסיף שהוא הציג את מועמדותו לוועד־הכתבים לפני שנתיים, לקדנציה אחת בילבד, במיסגרת המאבק שניהלו כת־בי הטלוויזיה להשוואת שכרם לעיתונאי העיתונות המודפסת. במהלך שנתיים אלה תרם להשוואת השכר. העיר שטרן: "אם לא הייתי חבר בוועד־הכתבים, היו מוצ־אים בי דופי אחר לגבי קידום מעמדי ב־מחלקת־החדשות."

בסיפרו מציגים רועה ועמיתיו טכניקה שונה של הגשת מהדורת־חדשות, טכניקה הרצופה בסימני־שאלה ולא רק בסימני־קריאה, כמקובל במהדורות־חדשות בעולם הרחב. הספר רצוף ברישום של נושאי חדשות, תוך בחינת איפן הגשתן בימיה הגדולים של כימעט חצות, כאשר רועה הצליח להביא למירקע סיגנון, שהעלה את חמת קברניטי רשות־השידור, שהדיחוהו.

הקארי־רה הקצרה

ביום הראשון שעבר פיטר מנהל הטל־וויזיה הערבית את **מחמוד אבו־בכר**, שנבחר רק לפני כשלושה חודשים כמנהל מחלקת־התוכניות בערבית. מנהל הטל־וויזיה הערבית, **יוסף בראז**, שניהל במ־שך שנתיים מאבק רב־מימדי עם המנהל הקודם של מחלקת־התוכניות בערבית **סלים פתאל**, היה המום לפני שלושה חודשים, כאשר ועדת־המיכרזים של רשות־השידור מצאה את אבו־בכר כמתאים ביו־תר למישרת מנהל מחלקת־התוכניות ו־העדיפה אותו על מועמדו של בראל.

לעובדים רבים בטלוויזיה הערבית היה ברור, כי התגרות זו של ועדת־המיכרזים במעמדו של בראל וברצונו לא תאריך ימים. ואכן, עוד בטרם תמה מחצית תקו־פת־הניסיון של אבו־בכר בתפקידו, כינס בראל את עובדי הטלוויזיה הערבית והו־דיע להם על פיטוריו. אין ספק שאחרי ה־קאריירה הקצרה של אבו־בכר בתפקיד זה יתפוס עתה בראל את המישרה, ולא נב־חרה של ועדת־המיכרזים.

מגיש־דוקטור רועה (עם אשתו)
גם סימני שאלה

פ"נ כימעט חצות

בימים אלה הגיעו לארץ עותקים ראשו־נים של ספרו של איש־התיקשורת ואיש־האוניברסיטה, **יצחק רועה**, "Almost Midnight" שראה אור באנגלית באר־צות־הברית. ספר זה, שחיבר רועה ביחד עם כמה עמיתים מן האוניברסיטה העב־רית בירושלים, מספר לאנשי־התיקשורת האמריקאיים את סיפור לידתה ומותה של מהדורת כימעט חצות.

חזכי, עוסק בימים אלה בהשלמת סיפרו סיפור הגדה המערבית, העומד לראות אור בארצות־הברית. עורכו הספרותי של הס־פר הוא העורך **אלי שאלתיאל**, בעלה של המגישה **כרמית גיא** ●● מעמד חדש נוצר בימים אלה ברשימות המש־תתפים בהכנת תוכניות — אותן רשימות מייגעות, המופיעות בסופן של תוכניות והמביאות את רשימות העוסקים בהן. ה־מעמד החדש הוא מעמד של "מפיקה־בפועל". מפיקה־בפועל שכזאת היא **ויוה שכרן**, מצוות מוסף. הסיבה לתוספת "בפועל": כישלונה במיכרז על מישרת "מפיקה" ●● במהלך המיפגש של העברת הפיקוד על מחלקת־החדשות, **מחיים יבין** למנהלה החדש, **טוביה סער**, פנה סער אל מחליפו בתפיקד עורך מוקד ומסר לו את "הכרטיס הצהוב". מעתה יידרש **אלי ניסן** להשתמש בכרטיס זה, שעליו רשום "קצר בבקשה!" סער סיפר כי למי שלא ציית לכרטיס הצהוב שלוש פעמים, הרי שכמינהג שופטי כדורגל, הוא הציג בפניו את צידו השני של הכרטיס, האדום, ש־עליו כתוב "לא תוזמן עוד למוקד" ●● הערכות ראשוניות קובעות כי תקציב ה־הפעלה הראשון של ערוץ הטלוויזיה הח־

תחקירנית מור
ובכך זאת, בת

דש, בוקר טוב ישראל, שבהפקת גלי צה"ל והטלוויזיה הלימודית, ינוע בין 40 ל־60 מיליון שקל בשנה ●● נוסף על תפקידו כעורך מוקד עומד **אלי ניסן** להופיע כ־מגיש קבוע של מהדורות־החדשות במוצ־אי־שבת; מישרה נוספת שיירש **טוביה סער**. הפיתוי שהוצע לניסן: המיבנה ה־מעוות של שכר כתבי החדשות ומגישיהן, ושיטת העבודה הנוספת של אנשי מחל־קת־החדשות, זו הקרוייה בעגת הרשות "עבודה יתירה". מהדורת החדשות של מוצאי־שבת תספק לניסן את מיכסת השי־עות נוספות שלו ●● לעניין מיבצע ה־חיסכון בחשמל, שיזמה הטלוויזיה. היש־ראלית בשיתוף עם חברת־החשמל: בשעה שלוש אחרי חצות ליל־שבת (1.11) דלקו אורות רבים בכל קומות בניין הטלוויזיה ברוממה, ירושלים. כתב־הרדיו **דויד ויטסטום** העיר, כי מן הראוי לשלוח את עורכי כולבוטק לכבות את כל האו־רות המתבזבזים בבניין הטלוויזיה ●● אחד הקידומים הבולטים במיבנה החדש של מחלקת־החדשות הוא מינויו של **ניסים מישעל** לכתב בכיר לענייני־מיפלגות, וכראש המערכת בתל־אביב ●● תחנת טלוויזיית־הכבלים, המשדרת בנתניה, החלה בהפקתן של תוכניות עצ־מאיות. התוכנית הראשונה עוסקת בחללי צה"ל ●● צופי מישדרי הבחירות בטל־וויזיה בארצות־הברית, שציפו לראות ב־מהלך מישדרים אלה קטעי סרטים ישנים שבהם כיכב הנשיא הנבחר **רונלד רגן**, היו קורבן למחיקת קטע שבו מופיע רגן בסרט הרוצחים, המבוסס על סיפור של ארנסט המינגוויי. את הקטע הכין איש ה־קולנוע של מחלקת־החדשות, **שאול שיר־רן**, ששהה במהלך הבחירות בשי־רות מילואים ●● בתוכנית שעה טובה עם **מני פאר** הופיעה התחקירנית הראשית של התוכנית, **דליה מור** שהיתה בשלב מתקדם להריונה. ידענים למיניהם, קוס־מים ורופאים, קבעו שהיא תלד בן, אך היא הפתיעה את כולם וילדה בת.

פסקול

סיפור הגדה המערבית

תוכנית־הבידור תשע בריבוע ז"ל שיל־הבה את דמיונו של אחד מראשי הטל־וויזיה השוודית, שביקר בישראל. התוצאה של ביקור זה: הטלוויזיה השוודית עומ־דת להתחיל בקרוב בהקרנת אחותה השוו־דית ●● העורך־כתב המוכשר, **רפיק**

יום רביעי

12. 11

● **שדות, ארבע, חמש וחצי (5.30)** — יונה אליאן ששי קשת, צ'ומפי (שימעון כהן) ויוחנן לקיצביץ מביאים את סיפורה של הכפית שרצתה לגדול ולגדול.

● **ספינת האהבה (8.00) — שידור בצבע)** — ונדי וסם ברדלי עולים על ספינה של ספינת האהבה. ונדי מקוננת על מות אביה. אותו היא זוכרת רק במעורפל. היא סבורה כי אביה המנוח היה קברניט אציל־נפש. במהלך ההפלגה היא מתקשרת אל כלכל זקן וערמומי בשם טדי, המשקיע מאמצים נואשים כדי לשכנע את חברתו, ג'ינג'ר, שלא לנטוש את הספינה. בסיפור השני לא מצליחים ג'ורג' וסאלי ליהנות מתענוגות ירח־הדבש בשל נקע בגב. שיזוף־יתר ואפילו פגיעת אוג ארסי. בסיפור השלישי, ביל אדוארדס ואשתו אינם יודעים כיצד ל־פרש את הרעש שאותו מקימים בני הזוג לודון.

● **רצח בנסיבות טבעיות (10.05)** — שחקן תיאטרון ידוע אמור להיות קורבן של מעשה רצח. הזוממים הם אשתו ומאהבה. אלא שלא כל מה שנראה לעין אכן מתרחש, וכל אחת מהדמויות שולפת את צרור ההפתעות שלה לעיני הצופה. בתפקידים הראשיים האל הולברוק וקתרין רוס.

יום חמישי

13. 11

● **סור הגן הנעים (5.30) — שידור בצבע)** — פרק שישי בסידרה, על קולין המגיע סוף־סוף לגן ה־נעלם, כשמצבו הרפואי משתפר.

● **חיים עלי אדמות (9.30) — שידור בצבע)** — הפרק העשירי בסידרה מרהיבה זו מתאר את היונקים לסוגיהם.

● **תמונות מחיי נישואין (10.25) — שידור בצבע)** — תמונה אחרונה בסידרה מפורסמת זו, שאותה ביים הבמאי השוודי הנודע אינגמר ברגמן. פרק הסיום נו־שא את הכותרת „בחצי הלילה, אי־שם בבית אפל". אביה של מאריאן נפטר ואמה חיה בגפה, נפצעת ברגלה ומרותקת ל־כיסא־גלגלים. תאונה זו מביאה אותה להרהר על חייה. בוקר אחד מבקרת אותה מאריאן, ואז מתחילה האם לדבר על עצמה בכנות ובגילוי־לב. מאריאן נר־גשת. יוהן נידחק הצידה. ידי־דתו אווה מוכיחה אותו על היותו עצלן, חסר שאיפות וממעיט בערך עצמו. יוהן אינו מתגונן ואינו מגיב. במהלך העלילה מתברר שיוהן ומאריאן מנהלים מזה שנה רומן חשאי, למרות ששניהם נישאו לאחרים. בבילוי פתאומי של סופשבוע משוחחים יוהן ומאריאן בגילוי־לב ובהבנה. הם מגיבים זה על דבר זה בענווה ובהכרת טובה.

ברייסבוים ואו'קינור: המיסכאה של ארצ'י
יום ראשון, שעה 8.30

יום שישי

14. 11

● **הקסם השחור (3.00) — שידור בצבע)** — הפרק החמישי של סיפור־הילדים — „המרדף".

● **שעה טובה עם מני פאר ואורחיו (9.15)** — תוכנית הבידור הדו־שבועית, הכוללת את סקירת העיתונות של מאיר שליו.

● **אדוארד וג'ב' סימפסון (10.15) — שידור בצבע)** — הפרק השלישי ב־סיפור אהבתם של הנסיך מוולס והגרושה האמריקאית נפתח ב־מותו של המלך ג'ורג' החמישי בשנת 1936. המוות מעלה לכס המלוכה את אדוארד. השקוע כל כולו בעולם המסוגר של פורט בלוודר. המלך הטרי מת־חיל להגיב בכעס ובקוצר־רוח כלפי העולם החיצון, משום שעולם זה, על גינוניו המלכו־תיים, מרחיק אותו מן האישה שאהב. בימי שילטונו הראשו־נים של אדוארד לא עלה בדעת איש, שיש בכוונתו לשאת את הגב' סימפסון לאישה. אבל בסעודה הנערכת בפברואר 1936 מודיע ארנסט סימפסון למלך, כי וואליס סימפסון תצטרך ל־בחור בין שניהם. בקיץ, על סיפונה של היאכטה נאלין, סמוך לחוף הדלמאטי, הופכים יחסיו של המלך עם הגב' סימפ־סון גלויים לציבור הרחב. מן החוף ניתן לעקוב אחריהם ולצלמם. התמונות מתפרסמות ברבים.

● **המקצוענים (11.05)** — הפעם „ניקוי יסודי".

שבת

15. 11

● **עץ הג'אמוד (10.05)** — סרט־קולנוע אותו ביים הבמאי הנודע טראנס יאנג, על־פי רומן של ז'ורז' באטאי. עלילת הסרט מגוללת את סיפורו הנוגע ללב של אב, המנסה לדחוס אושר לחיי בנו בן העשר, שימיו ספורים. בעת חופשה על חוף הים נפגע הבן מקרינה קסלנית, כשמטוס־קרב הנושא ראש חץ גרעיני מתרסק במים לידו. הקרינה היא איטית אבל קטלנית. כוכבי הסרט הם ויליאם הולדן, וירנה ליזי ו־בורוביל.

בן־יוסף: כרטיס ביקור
יום שלישי, שעה 9.30

יום ראשון

16. 11

● **המיסכאה של ארצ'י (8.30)** — הפעם: „המישרה החדשה של אידית".

● **בנסון — „ג'סיקה"** (11.20) — האפיזודה ה־שבועית נפתחת בכך שהמושל מזמין לביקור את קרובתו ג'סי־קה טייט, מי שהיתה בעבר מעבידתו של משרתו האישי, בנסון. ג'סיקה הוזמנה למעשה כדי ללוותו למיפגש עם ברון קשיש, אך העלילה מסתבכת. הברון הקשיש מתחנן בפניה שתישאר עוד כמה ימים בארי־מונו של המושל. סיפור זה מגיע עד מהרה אל עיתון־הרכילות המקומי, המכנה את ארמון המושל „קן אהבים". תסבוכת שרק בנסון מסוגל להתירה.

יום שני

17. 11

● **לה־טראוויאטה — אופרה (9.30)** — אחת לשנה מגישה הטלוויזיה הי־שראלית, במסגרת מדיניותה ה־פלוראליסטית, אופרה מצולמת. הפעם, זוהי אופרה טראגית מאת ג'וספה ורדי, על פי ליברית של המשורר פראנצ'סקו מאריה פיאווה. מקום העלילה הוא פאריס. זמן העלילה: בערך 1840. משך האופרה כ־שעתיים.

יום שלישי

18. 11

● **זה הסוד שלי (8.03)** — טוביה צפיר מו־ליך את הצוות, כמינהגו, אל בעלי הסוד.

● **צבי בן־יוסף (9.30)** — „כרטיס ביקור" של המלחין צבי בן־יוסף, מחבר הורה נהלל, חייל אלמוות ויש לי כינרת. בן־יוסף היה אחד מסמליו ה־משכנעים ביותר של דור תש"ח, מלחין שהיה מפקד עמדת ה־מינזר בגוש־עציון בימי מיל־חמת השיחרור, ובה נפל בקרב. בימי מילחמת־העולם השניה, התנדב לבריגדה היהודית והל־חין את מרבית השירים של הלהקה הצבאית הראשונה, ב־השתתפות חנה מרון ויוסי ידין. בסרט תיעודי זה מופיעה אהובתו, הגב' נעמי זלצברגר, וכן מוזכר אביו בן ה־90 המת־גורר בווינה עד עצם היום הזה. משתתפים חנה מרון ויוסי ידין.

● **ברשניקוב בברודווי (10.10 — שידור בצבע)** — תוכנית בידור של הכורי־אוגרף הרוסי הנודע, בכיכובה של הזמרת לייזה מינלי. מופע ענק ראוותני, שאותו הפיקה חברת המחשבים אי־בי־אם. תוכנית בידור זו זכתה בשלושה פרסי אמי (האוסקר של הטל־וויזיה). סרט יוקרה מוסיקאלי.

● **וולטיר, האיש הנו־רא הזה (11.05 — שידור בצבע)** — הפרק השלישי ב־סידרה. אמילי חוששת כי פרד־ריק חפץ ליטול ממנה את וולטיר. האמת היא שבין וולטיר לפרדריק נרקמת מערכת־יחסים סבוכה.

מינלי זברישניקוב: ברישניקוב בברודווי
יום שלישי, שעה 10.10

לקראת שידור: השנים לאחר מכן

הסידרה שתחליף את „תמונות מחיי נישואין" בימי חמישי (החל מה־20 בנובמבר) תהיה הסידרה ששמה המקורי באנגלית הוא „אחרי יוליוס" ובעברית „השנים לאחר מכן". זו אינה בדיוק סידרה, אלא טרילוגיה מאת אליזבט ג'ין הוארד, המביאה את סיפורו של יוליוס גרייס שמת מוות אלים בים בשנת 1940,

פאול קופלי: השנים לאחר מכן
יום חמישי (20.11)

בעוד שזיכרו חי ומשפיע אל אלמנתו ובנותיו. זמן העלילה: סוף־שבוע בנובמבר 1960, המתחלק לשלושה סרטים: יום שישי, יום שבת ויום ראשון. בין כוכבי הטרילוגיה: פייט ברוק, סיד היימן, פטרה מארקס, ג'והן קרסון, פאול קופלי וריימונד פרנסיס. הסידרה היא בצבע.

אמנות

בחדר הגדול

חדר גדול, שאורכו כעשרה מטרים, גדוש ציירים. לכל אחד פינה משלו, ואילו הבן הקטן, מוטי, הכלב מסתובבים בין כני הציור. במרכז ניצבת דוגמנית, והנוכחים שקועים כולם בעולם שכולו יופי ופיוט — ציורי מודל עירום בצורה הקלאסית. אפשר כמעט „לתפוס" את המוזה המטיילת בין הציירים. הדבר מתרחש בביתם הישן של בני הזוג אירנה („אירה") ויאן רייכוורגר, ברובע הערבי הישן ביפו.

את התוצאות של האירועים מתרחשים בביתם של יאן ואירה אפשר לראות בגלריה שרה לוי בתל־אביב. ציורי בני הזוג שונים, אך כישרונם יונק מאותם המקורות — מהמסורת המפוארת של הציור הרוסי ומוולדימיר וייסברג, מורהו הנערץ של יאן.

רכות הגוונים, אפילו בשחור־לבן, הצורה המיוחדת שבה הם מניחים את המכחול או כל כלי אחר, מעניקים רטט ותחושת עדנה לציפה, עד שהוא מוצא עצמו שותף לחוויה שחוו האמנים בעת היצירה.

האוירה של כימעט־קדושה בסטודיו, גורמת לציירים השותפים למיפגש לשקוע עמוק בציור, וכמעט שאין מילה מוחלפת בין הציירים הידידים. רק כשנשמעת הקריאה „הקפה מוכן!" מתפרקים כולם ממתח היצירה. שיחת־רעים קולחת תוך לגימת הקפה, הנמזג מהסמובר שהביאו אירה ויאן מרוסיה מולדתם.

אירה רייכוורגר התפרסמה בתערוכות בובות, עשויות גרבי ניילון ממולאים, בגלריה ריכטר. תערוכת הרישומים הנוכחית היא בבחינת התגלות מחודשת לציבור.

יאן, לעומת זאת, מקובל מאוד בחוגי האמנות כאחד הציירים הישראלים היותר מוכשרים כיום. וזאת מבלי להיזדקק לשימוש בחומרים ובאמצעים תחליפיים למכחול ולצבע. חוויה שאסור להחמיצה — בגלריה שרה לוי.

אהבת ירושלים

יהודית גינת, תיירה וציירה בהרבה ארצות. אולם בצד הציורים בולטים בתערוכתה בבית־האמנים בירושלים ציורי ירושלים וסביבותיה. רישומים שניכרת בהם יד בוטחת, רגש עז לארץ, לחומר ולנוף שאת אווירו היא נושמת. אם „אוויר פסגות צלול כיין" — הרי יש ברישומיה של יהודית גינת משהו מהרגשת הזוך והתרוממות־הנפש, שאותם חש אדם בהגיעו לפסגות.

בסטודיו של יאן
הכלב, הדוגמנית ובנם של יאן ואירה

נוף הרים של יהודית יזין־גינת
ציורי ירושלים וסביבתה

חום וג'רי ובאגס באני

ישנו מקום בירושלים שאליו אוהבים לבוא כולם — יפים ויפות, ציירים, עיתונאים וכל השאר. קוראים לו קפה קמין. באותו בית ישן יפהפה, עם גינה מרהיבה ושימשיות מיסתור מקרני השמש, מציגה גם גלריה רחבת מימדים — גלריה ארטא.

התערוכה הנוכחית בחלל הגדול של גלריה היא תענוג לאוהבי הסרטים המצוירים. כל היצירות המוצגות בה הן ציוריו המקוריים של אמן האנימציה הידוע צ'אק ג'ונס. לאמן זה יש להודות על כל סרטי תום וג'רי, ועל דמותו המלבבת של הארנב הקרוי באגס באני. סרטיו הרבים היקנו לו שלוש פעמים את פרס האקדמיה, הלא הוא האוסקר, ופרסים יוקרתיים רבים.

בגלריה ארטא מוצגים הציורים המקוריים, שהם השלב הסופי מהם מורכב הסרט המצוייר. לאותם שאינם מוכנים לוותר על התענוג של צפייה במוצר המוגמר — מזמנת הגלריה הקרנת סרטים בווידיאו של הצייר צ'אק ג'ונס, שבהם ניתן להבחין בקלות בעשרות גיבורי הציורים המאכלסים את הקירות מסביב. תערוכה שתגרום בוודאי הנאה למבוגרים הצעירים בנפשם — ולילדים.

הצוער מקישיניב

גארי כץ אינו אוהב את חיי הצוענים והנדודים, הכרוכים בעברה באולפן סרטים. זוהי הסיבה שהגבר המוזקן, ששערו הלבין בטרם עת, ביכר לעזוב את העיר צוב בסרטים, שבו עסק ברוסיה, והחליט להקדיש את עצמו לציור ולמישפחתו. אולם הוא לא עזב את עולם הסרטים בטרם נטל ממנו את הנערה שהסכה מאוחר יותר אשתו.

לפני שבע שנים עלו בני הזוג כץ עם בנם יחידם מקישלנייב, עיר הפוגרום, שלזכר יהודיה טבוחים כתב חיים נחמן ביאליק את שירו בעיר ההריגה.

כשעלו לארץ ניסו השניים להתקבל לעבודה בטלוויזיה — הוא כצייר והיא כמונטאז'רית. הם הושבו ריקם. אולם מעז יצא מתוק. כך החליט כץ לעסוק בציור בלבד, ופרי עבודתו מוצג עתה בגלריה אוגרית בתל־אביב.

ציורי הנופים המעודנים והרגישים, הנראים כמעט כמו צילומים, ניצבים איתן על בסיס המסורת של הציור האקדמי, הנחשב למילה גסה בקרב בני הדור החדש. האקוורלים שלו מתארים את כל פינות החמד שאליהם הגיע ברחבי הארץ — ירושלים, צפת, עכו, יפו ושאר מקומות שבהם יש קימורים וקסתות בבניינים העתיקים. תערוכתו

מה יש לך נגד קשקשים?

פיריידקס שמפו

פיריידקס שמפו — יעיל נגד קשקשים ונרויי עור הנובעים מכך.
פיריידקס שמפו הוא פיתוח מיוחד של מעבדות דר' פישר המתמחות בייצור תכשירים קוסמטים בידע רפואי.
פיריידקס שמפו ריחני ונעים לשימוש.
פיריידקס שמפו מחטא את עור הראש ומנקה את השיער משומן, לכלוך ומקשקשים
פיריידקס שמפו — דרשו אותו בבתי המרקחת ובפרפומריות המובחרות ותופתעו גם אתם מיעילותו.

PYRIDEX Antidandruff Shampoo

בריזה
מוסיקפה
הרברט סמואל 80 טל 656992
בלוז, פולק, ג'ז, רוק
פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21.00

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת תיקנים (ג'יקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, בשמירה על בריאותך ורכושך.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
ירושלים-664015 , אילת-059-3012

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 772118, 227117

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל אביב
טל' 297263
יום שלישי, ה־18.11.80
ראיון החודש עם ח"כ תופיק טובי
המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

תום וג'רי של צ'אק ג'ונס
האוריגינאלים של הסרטים

בגלריה אוגרית מיועדת לאוהבי הציור בנוסח הריאליסטי הישן.

ציור בתיאטרון
ותיאטרון בגלריה

להפקת המחזה פונדק הרוחות נדרשו חודשיים של חזרות, שבכולן נכח המעצב אריה ברקוביץ. התוצאה שהתקבלה בעת ההופעה בעכו היתה שונה בתפאורתה מזו המוצגת בימים אלה באוניברסיטת תל־אביב, והמיועדת לצאת למקומות שונים בארץ.

בעכו, מספר אריה, היו שלושה פתחים באולמות האבירים, ובהם הועלתה ההצגה. הוא חסר אותם בתל־אביב. לשם כך יצר תפאורה שונה מיריעת בד ענקית, המורכבת מרצועות רבות. הוא קרע בה שלושה פתחים, שהוסיפו עוד חלל לשחקנים. מן העבר השני ממשיכה ההצגה.

התפאורה היא יצירת אמנות של ממש, ומזכירה את עבודותיו של האמן הידוע כריסטו („חוף עטוף"). עבודתו לתואר מוסמך־אוניברסיטה היתה עיצוב התפאורה למחזה השחף של צ'כוב. הוא יצר אותה מבד אפור בצורת חצי עגול, שקרע בו פתח, שבו שיחקו השחקנים. עבודתו היא המשך לרעיונות שביצע בעבר, עם התפתחות והתעלות.

אם גלריה דוגית נראית לפתע גדולה, לכל מי שזוכר אותה כקטנת ממדים, הרי יש לזקוף זאת לזכותו של אריה ברקוביץ ועבודתו. הן מעניקות תחושת רוחב וגודל, מבלי שהדבר פוגע באיכותן.

נוף יפו של גארי כץ
נופים מעודנים

כתמים

לפני 21 שנים מכר הצייר האמריקאי ג'ספר ג'ונס את ציורו שלושה דגלים ב־900 דולר. לפני כשבועיים נרכש הציור על־ידי מוסיאון וויטני הניו־יורקי בסכום עגול של מיליון דולר. זהו הסכום הגבוה ביותר ששולם אי־פעם עבור עבודה של צייר בעודו בחיים. סכום שהשיג את השיא של ג'ונס עצמו — 600 אלף דולר עבור בהתאם למה. „הקול של מיליון הדולרים נשמע כמו מוסיקה", אומר ג'ונס. הוא עצמו לא זכה אף בסנט אחד מהעיסקה. מנהל המוסיאון, טום ארמסטרונג, מודה שהוא נרגש ועצבני מאוד נוכח הציור. ואין פלא, אם זוכרים את הסכום ששילם עבור היצירה ה„כול אמריקאית" הזו.

● ● ●

באגודת האמנים משתדלים להראות שפני הדברים שונו, ואין היא מוסד רדום עוד. שני הציירים, אליהו גת ורחל שביט, לקחו על עצמם לנהל אולם־תערוכות נוסף לחברי האגודה, בבית החייל בתל־אביב. את בניין האגודה הם הפכו לאולפן ציור, שירווה את הצמא למקצוע זה בקרב המתעניינים.

● ● ●

בגלריה אלה בירושלים מוצגת תערוכתו החדשה של הצייר בן ה־75 אוזיאש הופשטטר. למי שזוכר את תערוכתו הקודמת, בגלריה מבט בתל־אביב, תהיה זו אפתעה לגלות שהפעם מרובה בתערוכה האור על האופל. רוב הציורים בהירים ואופטימיים, אולי משום שההצלחה החלה להאיר פניה לאמן קשיש זה.

● ● ●

אותם שהופתעו למראה פסלי הבוץ של יגאל תומרקין, המוצגים בחלל התחתון של דיזנגוף סנטר, ושטענו שהחומר מהם הם עשויים נראה זמני ובעל אורך־חיים קצר, „עד הגשם", יכולים להירגע. תומרקין מבטיח להם, שהתערובת שעשה מוצקה כמו אבן בנייה שנעשתה בידי בנאים. העיקר היא תחושת הקירבה לאדמה, אותה הוא מדגיש במיוחד ברוב תערוכותיו האחרונות. ואין זה משנה אם היצירות צוירו בתוניס, סיציליה, מצריים או ישראל.

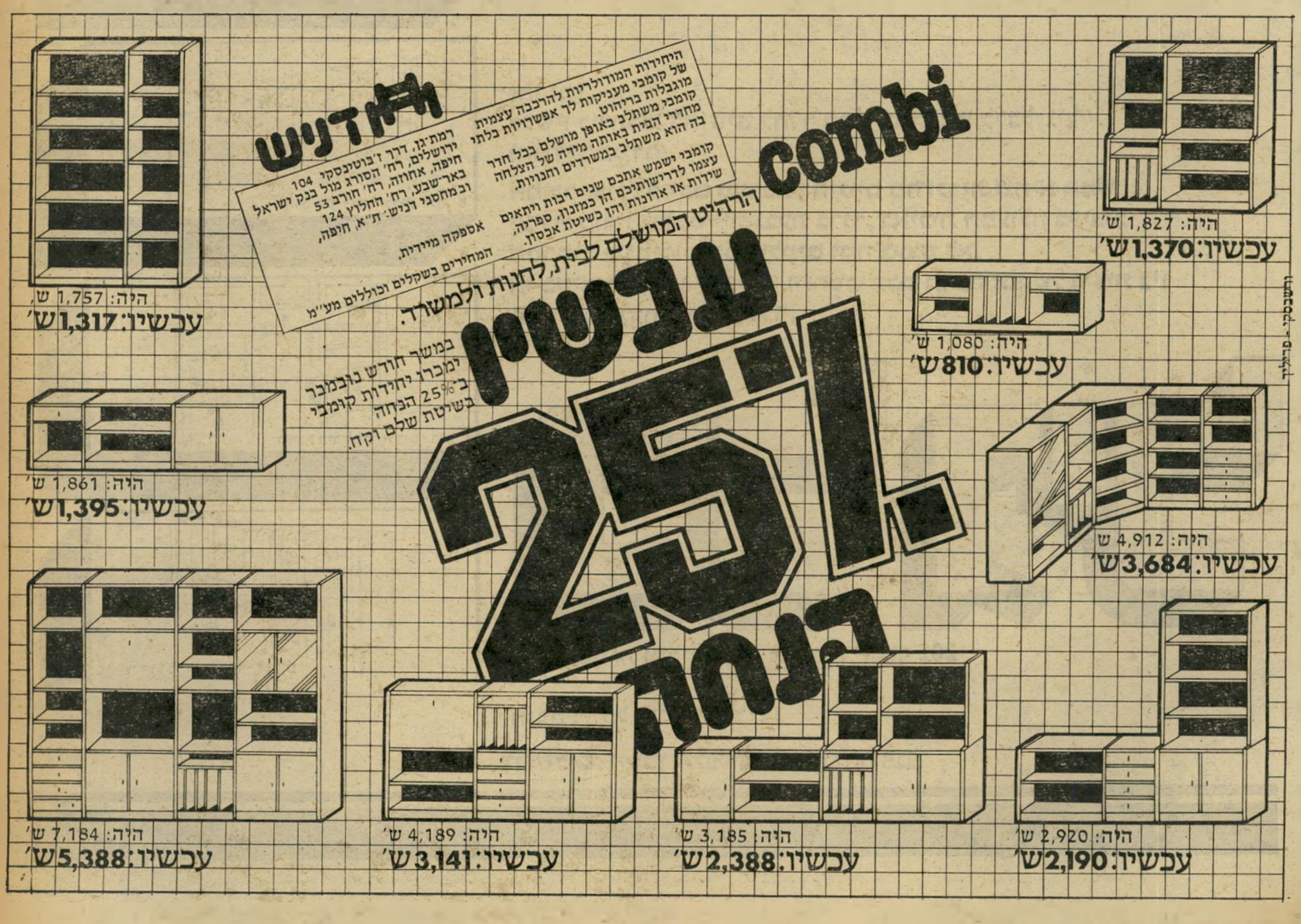

מהיום הגידו - "מגידו"

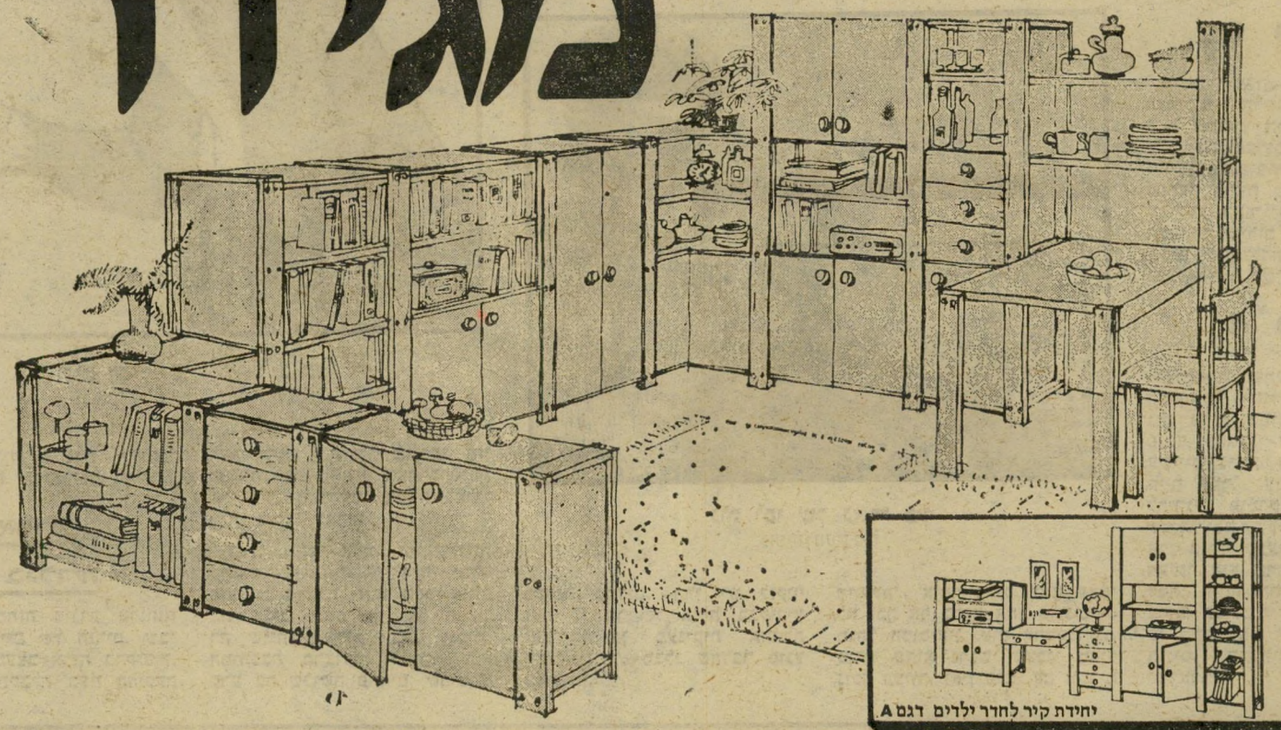

זהו זה!
עכשיו כשתרצו רהיטים לחדר הילדים הכנסו ל"כל-גיל" והגידו "מגידו".

המוכר יציג בפניכם מערכת רהיטים מודולרית שהיא ממש יצירת מופת של נגריית גבעת ברנר, באיכות המעולה בעיצוב המרהיב בגימורים המושלמים ומה בעצם לא.
אז בקיצור, הגידו "מגידו" ותחסכו לכם הרבה זמן של ריצות ביו חנויות בדיקות מצרים וכו'.

כל גיל

מרכז תצוגה ומכירה: תל אביב, דיזנגוף 201

חיפה: כל גיל, הרצל 32

ירושלים: ויסמן, תלפיות, דרך בית לחם 118

שכר־הטירחה הגבוה ביותר בעולם שולם לעורך־הדין צבי לידסקי

פרקליט לידסקי (עם המתמחה מיי בורנשטיין)
שכר־הטירחה היה קטן

חיי שרה חסן אלפונסו היו חלק משכר־טירחתו של עורך־הדין התל־אביבי צבי לידסקי. חסן אלפונסו היה גבר עירני כבן 50, שנראה קשיש הרבה מגילו. הוא התגורר בדירה דלה וחשוכה בנתניה, ונרצח בחודש נובמבר שעבר. הוא נרצח למטרת־שוד, אך בביתו נמ־צאו רק 15 לירות עלובות, שבהן התחלקו השודדים.

כאשר נתפסו החשודים בשוד וברצח, הודה אחד מהם, ניסים שוע, כי הוא אשר הרג את הזקן, וגם סיפר מדוע עשה זאת. „לא יכולתי לראות את אמי בוכה כל הזמן, מוכרת דברים מהבית. אז החלטתי לעשות שוד ולעזור לאמי לצאת מכל הצרות, היא היתה אומללה כי לא היה לה מספיק כסף כדי לשלם לעורך־הדין של אחי, צבי לידסקי".

ויקטור שוע, אחיו של ניסים, הסתבך בפרשה של החזקת נשק וכלי פריצה ונעצר בחודש אוגוסט 1979. המישפחה היתה אומללה, והתלכדה כולה כדי לה־ביא עזרה לאח בכלא. האם מכרה „את כל הבית" אך הכסף לא הספיק. ניסים הלך לעבוד כרצף, אך גם משכורתו לא הספיקה. „אז החלטתי לעשות שוד," סיפר שוע. הוא לא היה בקיא בהליכות־הפשע, מע את צעדיו של שוע הנכנס לדירה, פנה לעברו כשהמוט המאיים בידו. „ידע־תי כי באתי לעשות שוד, אז דחפתי אותו והפלתיו ארצה," סיפר שוע.

אלפונסו נחבל בנפילה, ודם החל שותת מראשו. אך שוע המשיך לבעוט בו ולה־כותו, עד שהפסיק לצעוק. שני השות־פים היטטו בדירה, אך מצאו רק 15 לי־רות, ואז עזבו את המקום, והשאירו את למסור למישטרה. שוע הודה באשמת־הריגה, ואחרי טיעונו של סניגורו, דוד אופק, נידון ל־13 שנות מאסר. כאשר העיד במישפטו של בוחניק השבוע, חזר שוע על הסיבה שגרמה לו להרוג את הזקן — שכר־הטירחה לעורך־הדין.

אחיו של שוע, ויקטור, שעבורו נאסף שכר־הטירחה הודה גם הוא באשמת החזקת נשק וכלי פריצה ונידון בחודש וברח. הוא נשאר חופשי במשך ארבעה ימים, ואחר־כך טילפן לעורך־הדין לידסקי, ביקש ממנו לייצגו, ולעזר לו להסגיר את עצמו למישטרה.

עורך־הדין קבע לו פגישה בחצות במע־רכת ידיעות־אחרונות עם העיתונאי יחזק־אל אדירם, ועקיביב הוסגר למישטרה. הוא טען כי ברח כדי שיוכל להביא את זעקתו לידיעת־הציבור, להפגין נגד הח־קירות הלוחצות שערכה לו המישטרה כאשר השתמשה בילדיו לשם סחיטת הו־דאה מפיו, וכן כדי להשיג לעצמו עורך־דין. בעצם היה כבר סניגור לעקיביב, אשר מונה על־ידי בית־המישפט, ובכלל אין מקום קל יותר מלהשיג בו סניגור מבית־הכלא. כל־כך הרבה עורך־דין מבק־רים בו, שאפשרות הבחירה היא כמעט בלתי־מוגבלת.

אנשי מישטרה מתחנת פתח־תיקווה סיפרו כי הסיבה האמיתית לבריחתו של עקביוב מבית־הכלא היתה כדי להשיג כסף ולממן לעצמו את עורך־הדין לידסקי. הם ידעו לספר כי בימים ששהה בחוץ מכר תכשיטים וחפצים אחרים והשיג כסף כדי לשלם לעורך־הדין. כאשר נשאל על־כך לידסקי טען כי הדבר אינו סביר. כיוון שהוא ניהל את המשא־ומתן על

ברח־כשכר טירחה

ולכן חיפש לו שותף מנוסה. ביחד תיכ־ננו לפרוץ לדירתו של אלפונסו הערירי ולגנוב את כספו. הם היו בטוחים משום־מה כי במיזרונו של הקורבן מצוי מט־מון כסף וזהב.

בחודש נובמבר בשעות אחר הצהריים יצאו השניים. האחד הקיש על חלונו של הקורבן כדי להסיח את דעתו, ושוע פתח בינתיים את דלת־הכניסה, והתכוון לחטט בדירה ולברוח עם האוצר. אלא שלא כך התגלגלו הדברים. אלפונסו נב־הל מהנקישות בחלון, נטל מוט־ברזל וניסה לנעול את התריס, אך ברגע שש־הקורבן מתבוסס בדמו. ימים ספורים אחר־כך נפטר אלפונסו בבית־החולים.

ניצול שיחזור הפשע לבריחה

שוע הסגיר עצמו למישטרה והודה כי הוא שביצע את השוד והרג את אלפונסו. הוא הצביע על אלי בוחניק כעל שותפו לפשע. לאחר זמן חזר בו שוע, וטען כי לא בוחניק הוא השותף, אלא אדם אחר, שאת שמו הוא מסרב ינואר השנה לארבע שנות מאסר, מהן שנה וחצי בפועל והייתר על־תנאי. עורך־הדין לידסקי לא זכר כימעט את מישפטו של ויקטור, שהיה אחד מהפעוטים שבהם טיפל בזמן האחרון. הוא נדהם כאשר שמע מה עשה האח כדי לשלם את שכר־טירחתו. ואמר כי עד כמה שהוא זוכר היה שכר־הטירחה קטן, וגם זה לא שולם לו במלואו, המישפחה נותרה חייבת לו 10 אלפים לירות, שלא שולמו עד היום.

השבוע מופיע לידסקי במישפט רצח אחר של ישישה. הוא מגן על יצחק עקביוב, הנאשם כי רצח את רחל פסטרנק בביתה בפתח־תיקוה בחודש מרס השנה.

עקביוב היה עצור כאשר הוגש נגדו באוגוסט כתב־האישום על רצח. הוא טען כי אין לו סניגור, וביקש מבית־המישפט למנות לו אחד. ואמנם, השופט יעקב קדמי

קורבן אלפונסו
שכר־הטירחה היה רצח

אחד הלך לשדוד וביצע רצח, והשני ברח מבית־הסוהר כדי להשיג כסף

מינה את עורכת־הדין אסתר דורון כס־ניגוריתו.

בחודש ספטמבר השנה ברח עקביוב מבית־הכלא, אחרי שביקש להביא אליו לכלא רמלה את החוקר גרשון פנקס מ־מישטרת פתח־תקוה. הוא אמר כי הח־ליט סוף־סוף להודות ברצח, ואף הסכים ללכת עם החוקר לשיחזור, ולמסור לידיו את התכשיטים אשר נגנבו בעת הרצח.

כאשר היו השוטר והנאשם בפרדס שבו אמורים היו להיות טמונים תכשיטי הנר־צחת, ניצל עקביוב רגע של היסח־הדעת שכר־הטירחה עם מישפחתו של הלקוח, שהיא מישפחה עשירה, בעלת משתלות ועיסקי גינון מהגדולים במדינה. ואחיו של הנאשם הוא אשר שילם את שכר־הטירחה בצ'קים דחויים.

עורך־הדין לידסקי לא רצה למסור פרטים מדוייקים על שכר־הטירחה בתיק זה, אך הסביר כי הדבר תלוי בכל תיק ותיק, וכי יש לקוחות שאינם משלמים את כל הכסף. לדבריו, שכר־הטירחה יכול להיות אפילו פחות מ־50 אלף שקל.

אילנה אלון

חם בעולם התחתון

חדשות חמות לסובלים מקור
לבנים ומוצרי בריאות
מצמר ארנבות אנגורה.
צמר אנגורה שומר על חום גופך ובריאותך,
מבודד מקור, קל במשקל, אוורירי, נעים ורך למגע.

מבחר מוצרים מצמר אנגורה בבתי המרקחת, המשביר לצרכן, בסופרפארם ובסלונים מובחרים

אנגורה - הלהיט החם של החורף

Medima
ANGORA
THERMO
THERAPIE

רחל מרחלת על כל העולם

להתגרש פעמיים מאותו בעל

אם אתם מסתובבים בסביבות רמת־אביב ורואים בחורה יפהפייה נוסעת על טוסטוס, היזהרו ממנה. מירי גור בת־רך־כלל נחמדה ונעימה, אבל עכשיו היא ממורמרת וכועסת על כל העולם, ממש סכנה להתקרב אליה.

ותאמינו לי שהיא צודקת. לפני כשנה נישאה מירי, היום בת 24, לבחור שהיא אישית חשבה שהוא התגלמות החלומות של כל צעירה בת גילה. הבחור לקח אותה להתגורר במשק שלו בבית־זית, על־יד ירושלים, והבטיח לה חיים נהדרים בחיק־הטבע ובצל הקדושה של ירושלים.

מירי גור
האות נפלה

אני לא יודעת מה בדיוק לא הלך, הבעל, הטבע או ירושלים, אבל מירי החליטה להתגרש. לזכותו של בעלה יש לציין שהוא לא עשה בעיות. כמו שהוא הסכים להתחתן ככה הוא הסכים להתגרש.

השניים הלכו לרבנות, התגברו על שלושת הרבנים שאמרו להם: „אולי תנסו עוד פעם?" ומירי קיבלה לידיה את ספר־הכריתות.

ברגע שהיא התגרשה היא החליטה שאחרי המחנק של בית־זית היא צריכה לשאוף אוויר קריר. מירי קמה ונסעה לה ללונדון והתכוונה לשהות שם, כמו שהיא אומרת: „כמה שיותר".

אבל לא כל מה שרוצים קורה בחיים. מירי קיבלה מהוריה מיברק: „לחזור מיד לארץ." במיברק היתה גם אזהרה: „בא לא להתחתן — את עדיין נשואה."

כשהיא הגיעה לארץ, הסתבר לה שהיא היתה צריכה לחזור בגלל אות. אחת האותיות בגט שלה. האותיות היפות האלה בכתב סתם, פשוט נפלה. הרבנים החליטו שזה סימן משמיים ושהגט לא תופס. מירי נאלצה לעבור את כל תהליך הגירושין מחדש, ורק בשבוע שעבר היא התגרשה בפעם השנייה.

עכשיו מירי רק מתפללת שאף אחת מהאותיות בגט המחודש לא תיפול עוד פעם. לפעם השלישית אין לה כוח.

תחרות במקום

אני חושבת שהייתי הראשונה שגילתה את **סמדר קיצ'ינסקי**, היפהפייה בה"א הידיעה של תל־אביב. סמדר בת ה־17 היא לא רק יפה, היא גם בתו של צייד־הגרמנים והצייר המקסים **אנדרי קיצ'ינסקי**.

אחרי שגילית לכם עד כמה היא יפה, נגשה סמדר לתחרות־היופי של השבועון להטון. היא אמנם זכתה שם רק בפרס שלישי (אני לא יודעת מה השופטים שם חשבו) אבל הדיבוק של להיות יפה ולזכות בפרסים לא עזב אותה. סמדר החליטה לגשת לתחרות מלכת־היופי הגדולה, לזכות בה, ולהראות לכל העולם שלא רק **רינה מור** היתה מלכת־היופי־העולמית ישראל, אלא שיש עוד אחת.

סמדר יודעת שכדי לזכות בכל התארים האלה צריך להתכונן, וכדי להתכונן צריך זמן. היא עזבה את עבודתה כאסיסטנטית של רופא־שיניים תל־אביבי, אמרה שלום לכל החברים הטובים שלה, וגם הודיעה לחבר הפרטי מאוד שהיה לה: „מהיום זה נגמר."

לחבר הנדהם היא הסבירה שראשית: אין לה זמן בשבילו, היא צריכה להתכונן, ושנית: הוא אולי טוב כחבר של ילדה צעירה ויפה מתל־אביב, אבל הוא לא די טוב כדי להיות חבר של מלכת־היופי־העולמית.

סמדר קיצ'ינסקי
מלכת היופי העולמית

חתונת האלופים בוטלה

כל האלופים, תתי־האלופים ואלופי־המישנה של צה"ל הכינו את המדים הכי יפים שלהם. גם מי שכבר השתחררו התכוונו לבוא בבגדים האזרחיים הכי יפים שלהם למה שהיתה צריכה להיות חתונת־השנה בצה"ל (מיל.) — חתונתם של **יוסי חוד**, בנו של מי שהיה מפקד חיל־

אירים לוי
להפסיד ברגע האחרון

האוויר, האלוף **מרדכי** („מוטי") **הוד**, **ואירים לוי**, בתו של קצין בכיר אחר, אמנם לא כזה פייטר כמו מוטי, אבל בכל זאת תת־אלוף (מיל.), **אשר לוי**, שהוא גם אחיו של השחקן **אורי לוי**.

ההכנות הסתיימו, ההזמנות הודפסו, והכל רצו כבר לראות את אירים — חתיכה בלונדית מפורסמת — ואת יוסי, שאינו מבייש את האבא שלו, תחת החופה.

אם תפגשו היום את יוסי ברחוב ותתבוננו היטב באצבעות ידיו תראו שאין לו שם טבעת־נישואין, וזה לא מפני שהוא לא אוהב טבעת. אם תפגשו את אירים תבחינו שהעיניים הכחולות והגדולות שלה עצובות, וזה בוודאי לא סימן ההיכר של כלה צעירה.

החתונה פשוט לא התקיימה. כמה ימים לפני החתונה עלתה במוחו של יוסי שאלה, שלא מצא עליה תשובה: „האם אני מוכן לבלות את כל החיים שלי כאיש נשוי?"

בעצם אני חושבת שהוא דווקא מצא תשובה, שגרמה לו לגנוב שיחה ארוכה עם אירים, ולהסביר לה שחתונה זה לא הכל בחיים. אירים לא כל־כך הבינה את זה וכעסה עליו מאוד. התוצאה היא כמובן שלא היתה חתונה.

צהבת קאהיר - ירושלים

אני אוהבת את **יאורה ניר**. הצעירה המוכשרת, שהיתה קריינית בגלי צה"ל ואחר־כך הפכה אחת המנהלות של לישכת־העיתונות־הממשלתית, היא בעלת מרץ, חן, שכל ומה שחשוב יותר — לב.

והלב הזה הוא שהביא אותה לביתי־החולים הדסה בירושלים, שם היא מאושפזת עכשיו לא בגלל תאונה חס וחלילה — ליאורה זהירה מאוד בכל מה שנוגע לכבישים — מחלת הצהבת תקפה את ליאורה בצורה קשה.

כמו שנודע לי שליאורה בצהבת — ועוד לפני שבדקתי אצל המאמה שלי אם היתה לי צהבת ואם אני יכולה לבקר אותה — נודע לי שגם שגרירנו בקאהיר, הד"ר **אליהו** („אלי") **בן־אלישר**, שוכב לו עם צהבת.

חשבתי וחשבתי איך יכול להיות הקשר. בדקתי ומצאתי שליאורה לא היתה בחודשים האחרונים בקאהיר, וגם כשכל חברותיה ללישכת־העיתונות ליוו את הנשיא לבירה המצרית, היא נשארה בארץ.

עכשיו אני גם יודעת את התשובה. **האהבה הגדולה** של ליאורה, שאני לא יכולה לספר לכם, מסיבות מובנות, מי הוא, היה בקאהיר, נפגש לצרכי עבודתו עם בן־אלישר, ובין יתר המתנות שהוא הביא לליאורה מארץ הפרעונים היו גם חיידקי־הצהבת.

אבל זו הגדולה של ליאורה — בשביל אהבה היא מוכנה לסבול אפילו צהבת.

ליאורה ניר
מחלה בקורספונדנציה

קורא יקר

(המשך מעמוד 3)

התחבורה ושר לענייני הבריאות. אבל אין בה אף שר אחד שתפקידו הוא להקדיש את כל מירצו לבעייה האחת והיחידה שתקבע את עתיד המדינה הזאת לדורות: כיבוש אחיזה למדינה במרחב קידמת־אסיה.

לכאורה אחראי לכך לפני ממשלת ישראל שר־החוץ. אולם זוהי פיקציה פורמלית גרידא. שר־החוץ אחראי למערכה גדולה — ניהול המילחמה הפוליטית נגד מדינות־ערב. הוא מנצח על עשרות שגרירים וצירים, באו"ם ובבירות הרי עולם, שתפקידם האחד והיחיד, כמעט, הוא להסביר לעולם כי הערבים הם עם תוקפני, מתגרה, שוחר־מילחמה, פראי וזדוני, עם אשר שום ממשלה תרבותית המכבדת את עצמה אסור לה להושיט לו את ידה.

במגנון האדיר הזה של מישרד־החוץ, ישנה מחלקה אחת הקרויה, כמעט בהלצה, „מחלקת המיזרח התיכון". בימים הטובים ישבו בה שני אנשים שלמים...

שר לענייני המרחב

כימעט ואי־אפשר להבין תופעה מוזרה זו, מדינה המוציאה בעל כורחה מאות מיליוני לירות בשנה לשם ביצור כוחה הצבאי, אינה מוכנה להקדיש אף מאה אלף לירות לצורכי פעולה העשויה למנוע את הצורך להפעיל צבא יקר זה. מדינה המגייסת את כל בניה למשך שלוש שנים, שלושים ושישה חודשים ארוכים, אינה מסוגלת להחזיק תריסר אנשים למען פעולה העשויה, בבוא היום, למנוע צורך נורא זה. אין לכך שום הסבר.

לפני שישראל יכולה אף לחלום על נסיון רציני להשגת השלום, בכל כיוון שהוא, עליה להכין את המכשירים, שבלעדיהם לא יתכן שום נסיון בשום כיוון.

עליה למנות שר מיוחד, שר לענייני ערב, שתפקידו האחד והיחידי יהיה לטפל ביחסים בין ישראל לבין ארצות־ערב. מטבע הדברים יהיה הוא השר השני בחשיבותו בממשלה, אחרי שר־הביטחון.

עליה להעמיד את השר הזה בראש מישרד לענייני ערב, שאליו יש לגייס לא רק את כל המומחים המוכשרים לעניינים הערביים, שישנם בישראל בשפע, אלא גם כוחות דינאמיים, חסרי־שיגרה, בעלי מעוף ותנופה...

יש להעמיד לרשות מטכ"ל־שלום זה תקציב של מיליונים — תקציב שיעלה על תקציבם של מישרדי־הממשלה השניים־במעלה.

היכון לשלום, רצונך בשלום,

הרומאים אמרו: Si vis pacem para bellum. רצונך בשלום, היכון למילחמה. אולם לא פחות נכון לומר — Si vis pacem para pacem. רצונך בשלום, היכון לשלום.

עד כאן המאמר משנת 1956. כמה מישפטים בו נראים כאילו נכתבו בשבוע שעבר, בקאהיר.

אשר להצעה להקים מישרד ממשלתי מיוחד לענייני השלום, בראשותו של שר מיוחד אשר ייצג את האינטרסים של השלום בישיבות הממשלה — אני עומד עליה כיום כמו לפני 24 שנים. ואולי עוד יותר.

מובן שמינוי שר אינו תחליף למדיניות נבונה. אך יתכן כי שר לענייני־המרחב היה מונע בעצם נוכחותו כמה מן השטויות החמורות ביותר של ממשלת בגין. וגם המדיניות הטובה ביותר זקוקה למכשירים הנכונים לביצועה.

אם שעה אחת של בישול במטבח הורסת לאשתך את כל היום...

...היא זקוקה ל־Venta

המאוורר הדו־כיווני למטבח ולשרותים
מכניס אוויר צח ומוציא ריחות ואדים

לייעוץ והרכבה:

תל־אביב: שרון — תעשיות מיזוג אויר בע"מ, רח' הגלעד 2, רמת־גן, טל' 733251/2, 737626

ירושלים: אב גל, רח' העמק 10, ממילה, טל' 243604, 243636.
קור חום, רח' ריבלין 8, טל' 227988.
מאייר, רח' בן־סירא 10, טל' 223303.

חיפה: שוגורונסקי, דרך־העצמאות 57, טל' 531259.
גרופר יצחק, רח' פבזנר 1, טל' 643257/8.
אלקטרו חבש, רח' הנמל 53, טל' 645067.

באר־שבע: מכנו קרונמן, רח' הדסה 68, פסז' פאר, טל' 77010.

אזור הצפון: שרון — כרמיאל בע"מ, אזור התעשיה כרמיאל, טל' 989194.

אילת: קרני חשמל אילת, מרכז חנויות שבא, טל' 72950.

IMÉDIA

צבעי השיער הטובים בעולם

להשיג בפרפומריות המובחרות, בבתי המרקחת וברשתות השווק

תן טרמפ לחייל

קוראי העו"ז בארה"ב

הרוצים להשתתף בפעולה להצלת מדינת ישראל מחורבן הליכוד —

יתקשרו אל:

AMERICAN-ISRAEL
MIDDLE-EAST PEACE FOUNDATION
AP. 19 D
360 E. 65th St., N.Y. 10021
Tel: (212) 570-9190

„אגבר" אלקטרוניקה

מעבדה משוכללת

* לטלוזיות צבעוניות שחור־לבן
* אנטנות מרכזיות ופרטיות

עברנו למקום חדש

מרכז המלאכה גבעתיים
רחוב כורזין 5 יחידה 23
מול הסופרשוק טלפון 742876

על המסלול

יוניסקס

חברת דלתא, המייצרת את מוצרי פייר קארדין, מציעה קולקצייה המורכבת מחולצות קטיפה יוניסקס, לגברים ולנשים, שבהם מרשם דגש על שילובי צבעים. הדגמים אורכים שונים למיכנסיים והמיקטרונים מופיעים באורכים שונים. החל באורך ספורטיבי ועד גיזרת המיקטורן הקצר בסיגנון הסמוקינג לשעות־הערב.

פייר קארדן

המעצב לחברת **דלתא**, מציג חולצות קטיפה בשילובי צבעים שונים. החולצות רכות ונעימות, והדגמים זהים לגברים ולנשים. אולם הגיזרה שונה ומותאמת ללובש.

מהבוקר עד הלילה

לקראת החורף הקרב ובא הציגה האופנאית ריקי בן־ארי את הקולקצייה שלה. אני מוכרחה לציין את טעמה המשובח של ריקי בקו הנכון של הבחירה האופנתית. בקולקצייה זו ראינו מיגוון רחב של חולצות אופנתיות המשתלבות בחליפות בנות שלושה חלקים, המתאימות במיוחד לשעות־הערב. מיקטרונים מבד משי מרופד, שהמיוחד בהם הם הציורים המודרניים המעוצבים בעזרת תפירה מיוחדת על גב המיקטורן. מערכות של חצאיות, חולצות ומעילים מצמר בדוגמת מישבצות ופסים.

ורדים בכל הצבעים

תגידו מה שתגידו, הרומנטיקה חוזרת, ואם לא היא עצמה, לפחות המראה הרומנטי. תוכלו לפגוש בו כבר במלתחת־החורף הקרב ובא: מראה רומנטי בשמלות־ערב עטורות מלמלה וולנים, במערכות מחוייטות בקווים רכים ובמיכנסיים באורכים שונים.

המראה הרומנטי

חזר לאופנת החורף. חברת **רבלון** יצאה עם אוסף של צבעי איפור רומנטי הנקרא **הורד השחור**, לעיניים מציעים: שלושה צמדי צלליות המעניקות לעין מראה רך ורומנטי, המשתלב עם מראה אופנת הביגוד. לשפתיים ולידיים: לכה ושפתון כסופים או קרמיים.

המושלם: **שזיף בשל עם קרח־ורוד; עץ שרוף עם בז' זוהר; כחול עמוק עם כסף.**
שני עפרונות לעיניים: האחד איי ליינר **בגוון צימוק שחור והשני בצללית** גבישי קרח **יוצרים את המגע הסופי.**
הלחיים מלאות חיות בסומק מט ורך שציבעו ורוד של ורד **או זוהרות** בערפל ורדים, **מוברש כלפי הרקה עד לקו השיער.**

מיגוון רחב

של חולצות אופנתיות המשתלבות בחליפות בנות שלושה חלקים, מערכות של חולצות ומעילים וחצאיות, מציגה האופנאית ריקי בן ארי. המערכות עשויות צמד נקי בדוגמה חלקה ובמשבצות או פסים.

הים הנטוש

הישראלים סוגרים את הים בסתיו - בדיוק כשהוא נעים ביותר

„אלה שבאמת אוהבים את הים לא נעלמים כשמתחיל לטפטף קצת גשם," מסביר המציל בחוף גורדון, ישראל שוורץ (שחם), ממרומי הסוכה שלו, שממנה הוא משקיף אל הים. ישראל אינו מסיר מבטו מהים. הוא מרגיש שמוטלת עליו אחריות כבדה, לשלומם של כל המתרחצים. בקיץ רב מיספרם, והנה לפתע נהיה סגריר ורק בודדים מעזים לשחות או לטבול בים.

„זו העונה הכי נעימה בחוף," אומר ישראל. „אני לא אומר את זה מכיוון שיש לי פחות עבודה, אלא רק מפני שאנו, המשוגעים לים, יודעים מניסיוננו עד כמה נעים פה דווקא עכשיו."

ישראל מבלה בחוף מזה שמונה שנים. זוהי העבודה שלו וזה גם התחביב שלו. הוא שוחה, רץ וחותר בחסקה. העבודה שלו היא חלק בלתי־ניפרד מאורח חייו. הוא נהנה מכל רגע בים.

באמצע חודש אוקטובר נסגרו חופי הרחצה של תל־אביב. עיריית תל־אביב ממשיכה להפעיל רק את חופי שרתון וגורדון במשך כל השנה. העירייה הבינה, שיש אנשים הממשיכים לפקוד את חוף הים מדי יום, כל השנה, מבלי להתחשב במזג־האוויר.

לתפוס שלווה

לימלך אברהם הוא נציג העיריה. מופיע כל בוקר בחוף, לבוש מכף רגל ועד ראש. אלימלך אינו מסוגל להעלות על דעתו, שיופיע יום אחד בבגדי־ים. „אני לא יכול לחזור לחדרי בעיריה בבגדי־ים. לא יקבלו אותי כך בעיריה." אבל הוא נהנה להביט באנשים שבאים כל ימות השנה לים, ודואג שהחוף יהיה מסודר.

הים שקט. אין גלים גבוהים כמו שהיו בקיץ. הנערים שבאים עם הגלשן לא מצליחים לתפוס גל, כדי לבצע גלישה ולהגיע אל החוף. מזג־האוויר יציב, והים לא מפתיע פתאום בסערה ובמערבולות.

גם ביום שקט לא מסיר המציל את עיניו ממנו. „בודדים הם האנשים שנכנסים לשחות, אבל עכשיו המבט קולט צבעים יפים יותר. הענגים כהים, ואין בוהק, כמו בקיץ, ששורף לי את העיניים." לאורך חוף הים מוצאים רק כמה עשרות אנשים. רובם תיירים שירדו אל החוף מן המלונות הסמוכים. התיירים אינם מסירים את הבגדים. הם רגילים לאוויר יותר קר, ולמרות זאת הם מסתפקים בהליכה ברגליים יחפות, כדי לחוש את החול.

בחוף מוצאים להם מיקלט ילדים שחמקו מבית־הספר. הם לא החליטו עדיין לשם מה באו לחוף. הם לא באו כדי לשחות או כדי לעשות ספורט. הרעיון להוריד את הבגדים ולהישאר בבגדיים נראה להם בלתי־מתקבל־על־הדעת. לנה ברדה היא תלמידה בכיתה י"א. היא לבושה מכף

תיירת מהולנד הגיעה הגברת להנות ממגע המים בכפות־ הרגליים. השימשיריה מגינה מפני הרוח והשמש הסתווית המציצה מבין העננים.

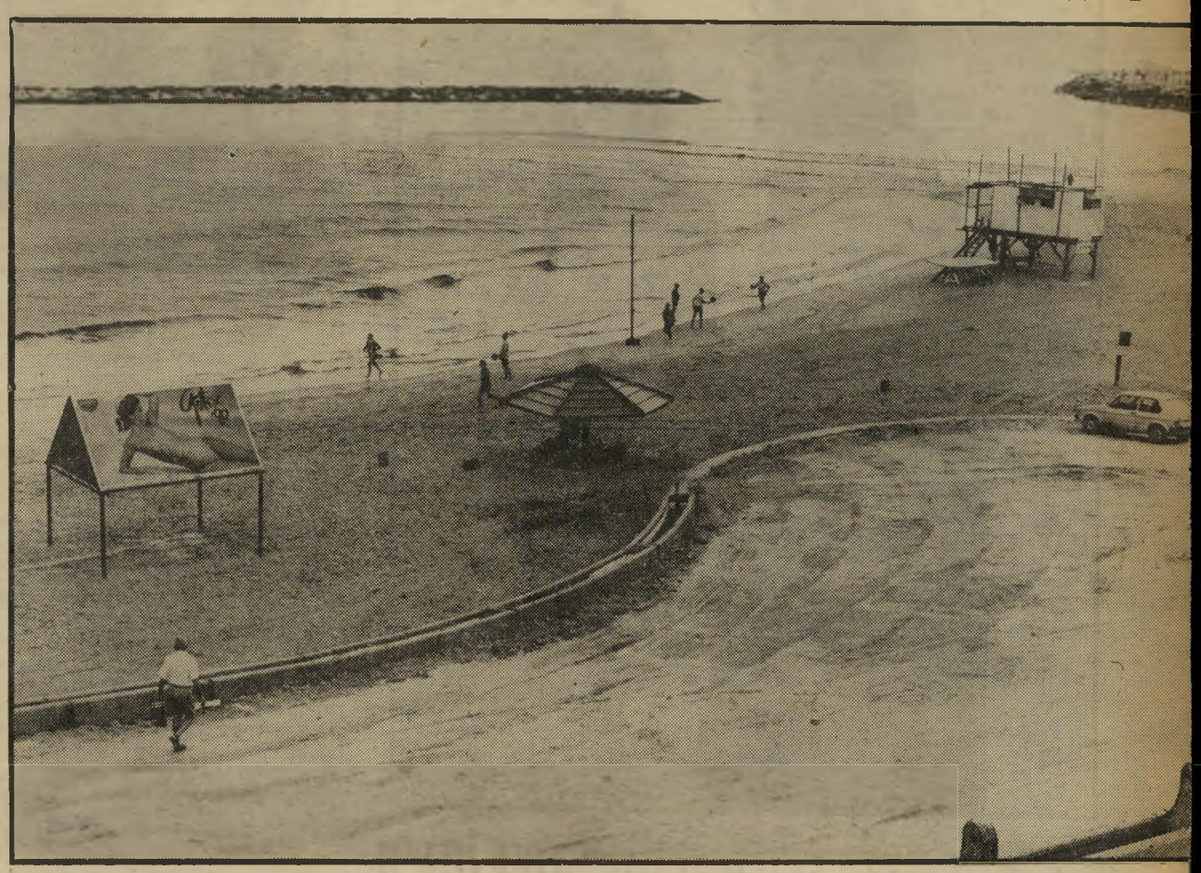

החוף הריק השבוע נסגרו חופי־הרחצה לאורך ימה של תל־אביב, מלבד חוף גורדון ושרתון, הפתוחים כל השנה. רק מעטים ממשיכים לבוא לחוף מדי יום, אלה יודעים שדווקא בעונה זו שקט, נעים והמים חמים. ההמונים אשר מילאו את החוף בקיץ נעלמו. אין הם יודעים כי זו עונה מצויינת לעיסוק בספורט ולהתרגעות.

אין מי להציל ישראל שורץ (מימין), המציל בחוף־גורדון, מביט בהערכה רבה על כל האנשים המגיעים לחוף־הים במזג־האוויר הסגריר. השוחים נראים כנקודות בודדות בים, ועליו להשגיח עליהם.

תפאורה לצילום זוג התיירים מצרפת טייל בלבוש מלא לאורך החוף. הבעל חיפש עמדת צילום מוצלחת כדי להנציח בתמונה את אישתו היקרה בנוף הים של מדינת ישראל.

רחצה בלבוש התיירות מבלגיה הגיעו לחוף בלבוש מלא, אבל לא ויתרו על הכניסה למים ולו רק כדי לחוש את המים בכפות־רגליהן ולאסוף צדפים למזכרת מעונת הסתיו בישראל.

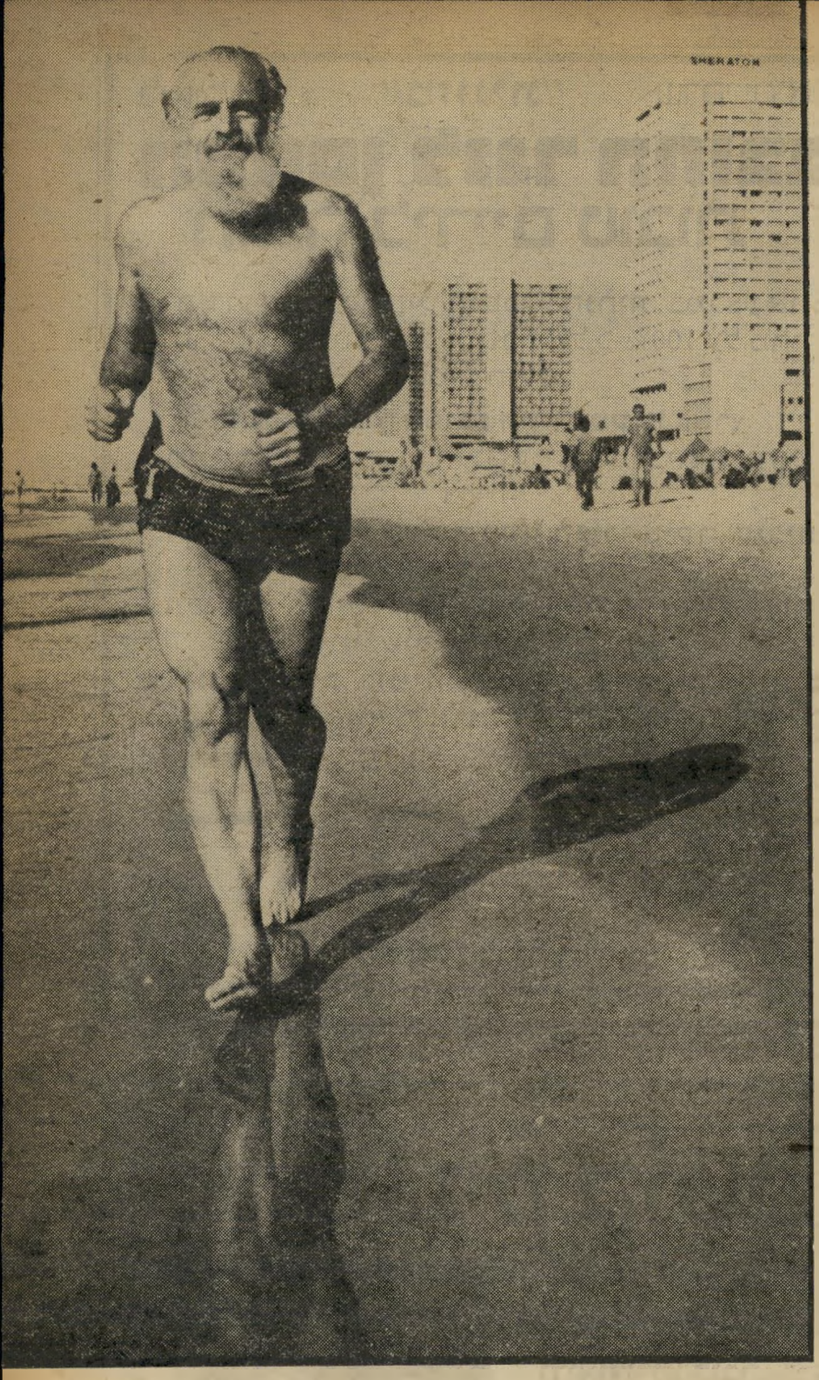

לזקנים אין זמן יוסף קורץ מגיע לחוף מחיפה כמה שבה הוא מלמד תורה. לדעתו רק לצעירים יש זמן לבוא לחוף כדי לקרוא עיתונים וספרים. לזקנים לא נותר הרבה זמן, לכן הם מנצלים אותו.

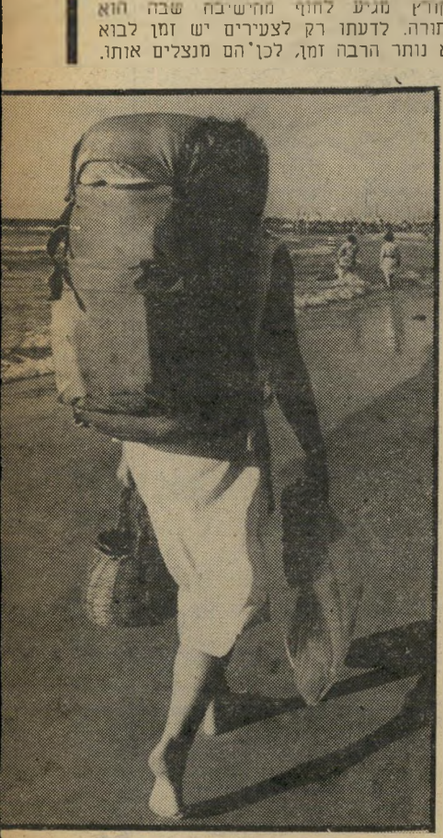

רגל ועד ראש ומצהירה שלא באה לחפש חתיכים. „אני תלמידה טובה, למרות ש־הגעתי לים בשעה שבני כיתתי יושבים בשיעור. באתי להסתכל בגלים ולתפוס שלווה, אחרי המתח של הבחינה שעברתי היום."

בקטע אחר של החוף נתפס גם אמיר מילר בבגדיו. הוא חייל בחופשה, המשרת בחיל־הים. כמובן שבחר לבלות בחוף הים גם בחופשה, כי הוא תמיד בים. אבל למה בבגדים? „קר! מה פתאום להוריד את הבגדים?" הוא בא לים כדי ליהנות מהשקט. לדבריו זוהי תקופה טובה כדי לפקוד את החוף, ככה סתם, בשביל הכיף.

אין חתיכות והעיניים לא מסתובבות יותר מדי. והזקנים? „הם נהדרים, לא מבלבלים את המוח".

על החוף פגש אמיר את אנה גולנברי. היא הגיעה לחוף למזג־האוויר הנעים, שהלהיב אותה. היא אומנם לובשת בגדי־ים מתחת לבגדי היום־יום, אך מסרבת להסיר אותם. „קר מדי היום בשביל להתפשט," אומרת אנה.

לחלץ את העצמות

ה נועזים „הם המתרחצים הקבועים של החוף. אותם לא ירתיע מזג־האוויר. מדי יום, במשך כל ימות השנה, הם מגיעים לחוף, פושטים בגדים ונסחפים בשיכרון הים." זו העונה הכי יפה והכי נעימה בים. בקיץ היה החוף מלא אנשים, שלא

(המשך בעמוד 66)

ליאור רפי "מזונית" שרקי יחיאל

המחסן לנגר החובב
חגיגה לידיים טובות

הידוע לך שכל רהיט הנמכר בהנחות, במבצע או להרכבה עצמית כולל תוספת של כ-100% על מחיר חמרי הגלם.

המחסן לנגר החובב היחיד מסוגו בארץ
משווק את כל חמרי הגלם לייצור מרבית הריהוט בביתך.
לרשותך: **דקוסיב מצופה בגוני הפורמאיקה, סיבית, לבידים, ציפויי קיר ועוד.**
תכנן את ריהוטך ואנו נעמיד לשרותך איש מקצוע ומיכשור משוכלל לבניית:
ארונות, שידות, כוניות, ספריות, מטבחים, מזנונים וחדרי ארונות. ייעוץ וחיתוך במקום.

השווה: מחיר כל יחידה בחנות כ- 10.000.- ל"י
מחיר חומר הגלם + חיתוך הוא אצלנו כ-.3.900 ל"י

המחסן לנגר החובב
תל-אביב, רח' המנור 1, טל: 829589, 838894.

אותי? רק קוטי.

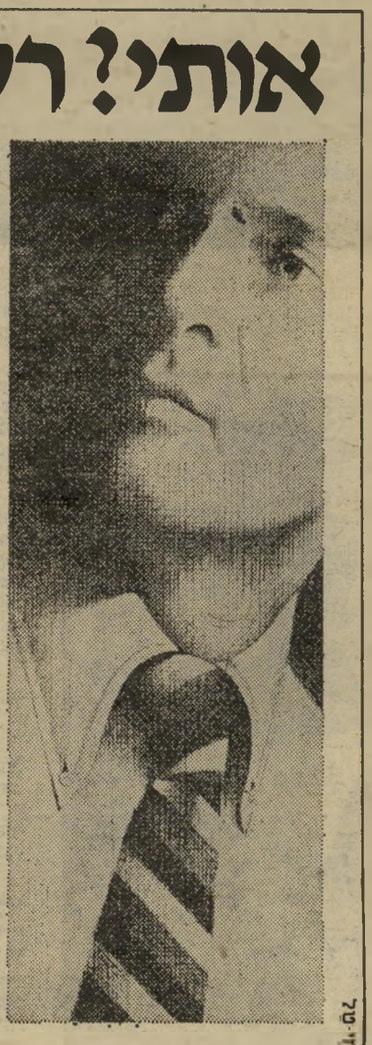

הים הנטוש

(המשך מעמוד 65)

הותירו לנו מקום כדי לחלץ את העצמות. עכשיו זה הזמן לרוץ בחוף הפנוי. המרחבים גדולים וה־אוויר קריר ונקי." כשמטפטף גשם הם כלל לא מוטרדים. ההיפך. אז נכנסים למים החמים ושוחים.

יוסף קורץ הוא בן 72. לדעתו הצעירים שמגיעים לחוף מסתפ־לד", הוא בן 50. לדבריו, בים הוא מרשה לעצמו להביט על חתיכות ולהתבטא במילים שאותן הוא שו־כח לחלוטין ברגע שהוא עוזב את החוף.

רותה אינה מסוגלת לשכוח את אותם חובבי־ים שנפטרו. ברטה ניפטרה בגיל 74. עד היום שבו אושפזה בבית־החולים לא נעדרה

חבורה על־יזה

נחמיה, רותה, דודו ואברמלה לא יכולים בלי הים. כל בוקר לפני העבודה הם באים לשחות, לרוץ ולשחק. הים משחרר אותם.

לבושים

אדיר מילר ואנה גולנברי אינם מתכוונים להסיר את בגדיהם בים, כאשר מזג האוויר קריר.

אפילו פעם אחת מן החוף. היא היתה משחקת רקטות עם כל ר־צעירים.

לא רק לשיזוף

"כל אחד יש זמן לקום ב־קר וללכת לים, טוען דודו. "זה עניין של הכרה והחלטה. מוט־קה איסקין מגיע כל יום בהפסקת הצהריים שלו. מאז שהוא זוכר את עצמו הוא בים. "עתה, כשמזג־האוויר הקריר הבריח את כל אלה שחושבים שהים נועד רק לשיזוף, יש למציל פנאי לעסוק עימי ב־ספורט." מוטקה לא מתפנה כדי לנעוץ עיניים בתיירות שעוברות לידו בחוף. אך הן מתעכבות כדי להביט בו ולהתפעל מהמרץ הרב שלו.

לידו מפגין אליהו חרש יכולת מרשימה בהעברת כדור הכוח. אין לו זמן לשבת בדיזנגוף, כמו שאר חבריו האחרים בני ה־70 פלוס, כי עליו לחזור אל מכון הספורט שלו.

גילה רזין

קים בקריאת עיתון או ספר, מכיוון שיש להם זמן. "אנחנו, הזקנים, חושבים איך לנצל את הזמן שנותר לנו בצורה הטובה ביותר," אומר יוסף.

חופשיה ומשוחררת

יוסף חוא דתי. סנטרו עטור זקן והסבריו מושפעים מאמו־נתו. "אד סאדם טובע, ואני בא להצילו, הוא ירצה לדעת מי אני כדי להודות לי. גם אני צריך להודות לאלוהים שיצר אותי. אני מגיע כל יום אחרי שעות העבודה, ונושם אוויר נקי. בלי האוויר הזה הגוף לא היה מחזיק מעמד.

"בקיץ היה חם ומחניק. אבל המשכתי לבוא כל יום לחוף. לעו־מת זאת, עכשיו זו העונה הנוחה ביותר בשבילי. מזג־האוויר לא מרתיע אותי גם בימי חורף קשים. אלוהים ברא אותנו כך, שנוכל להסתגל לכל התנאים."

הים גורם לכל אותם משוגעים־לדבר להרגיש צעירים. רותי היא מורה ותיקה בבית־ספר בתל־אביב. היא מגיעה לים ופוגשת את ה־חבורה. "כל אלה הם החברים שלי," היא מסבירה. ברגע שהיא פושטת בגדיה בחוף היא מרגישה חופ־שיה ומשוחררת. "פה אני מרשה לעצמי להתנהג בצורה חופשית. הים והמרחב הפתוח יוצרים אווי־רה מיוחדת, וזו נעלמת ברגע ש־לובשים שוב את הבגדים הרגי־לים.

המיפגש עם חבורת המתמידים בכל בוקר הוא בילוי חברתי. "פה אנחנו חוגגים ימי־הולדת, וכשנו־לד נכד דואגים לכיבוד ומרימים יחד כוסית לחיים." בחוף מרגישים קירבה איש לרעהו ואם מישהו נעדר, מתקשרים מייד למקום עבו־דתו כדי לשאול לשלומו.

להביט על חתיכות

בחמיה מכונה בפי אנשי החבורה בשם "השובב". הוא בן 50. הוא לא מעלה על דעתו חיים בלי רותה, בלי דודו ובלי ה־ים. גם אברמהל'ה, המכונה "הי־

משפט

תותנתו של השופט

למרות שנגנב תיליון מחותנתו, שיחרר השופט את החשוד

השופט יוסף חריש גילה אומץ לב נדיר. כאשר הוא מסתכן בהכ־עסת חותנתו, שיחרר ממעצרו את החשוד יגאל דהאן.

דהאן נתבקש על־ידי מישטרת לוד לעמוד כניצב במיסדר זיהוי לנער, שחטף תיליון מצוואדה של אשה בתחנה־המרכזית בלוד. הוא לא סרב, אך להפתעתו הגדולה

שופט חריש
בעיות מישפחתיות

זיהתה המתלוננת דווקא אותו, ו־דהאן נעצר, והתקשר מיד עם עורך־הדין המזוקן, משה מרוז. כאשר האריך בית־מישפט־השלום את מעצרו של דהאן, הגיש הסני־גור ערר לבית־המישפט־המחוזי.

שם גילה איש המישטרה, שהו־פיע כתובע, מדוע מתעקשת ה־מישטרה על המשך מעצרו של החשוד. אמנם החשוד כבר זוהה, האליבי שלו הופרך, ואין לו עבי־רות קודמות, אבל המשך המעצר דרוש כלחץ פסיכולוגי על השו־פט, הסביר השוטר. שכן המיש־טרה הכינה כבר את כתב־האישום, והיא מתכוננת להגישו יחד עם בקשה למעצר עד תום ההליכים המישפטיים. יהיה זה הרבה יותר פשוט להיענות לבקשה כזו, חש־בה המישטרה, אם החשוד יהיה כבר ממילא במעצר. יתכן כי אם יהיה משוחרר בערובה, לא יס־כים שופט להחזירו למעצר אחרי שיחרורו.

נימוק זה לא נשא חן בעיני השופט המחוזי. והוא פתח את החלטתו בכך שאמר כי למרות שהוא מסתכן בכך שחותנתו תכ־עס, הריהו מחליט לשחרר את דהאן.

וכאן הסביר השופט כי: „מבש־רי חזיתי את חומרתה של העבי־רה, כאשר חותנתי נפלה קורבן לפני כמה חודשים בצהרי יום ל־שוד אשר כזה.“ למרות זאת לא ראה השופט כי יש סיבה מספקת למעצרו של דהאן. אם החקירה נסתיימה, הרי שיש לשחררו. כא־שר יסתיים מישפטו, והוא יימצא אשם, יש דרכים להעניש כקבוע בחוק. הדרך של מעצר עד תום ההליכים, יש לשמרה למקרים חמורים ומיוחדים, ולא לכל גני־בת תיליון.

יתכן שהחותנת תכעס, אבל עורכי הדין והנאשמים היו שבעי־רצון.

תיקשורת

בתי הדואר

כמלכודת מוות

חקירת פרקליט קורבנות הפיצוץ בדואר — מזהירה מפני סכנות

„אין גלאי ביטחון בסני־פים של הדואר, אין קציני ביטחון, אין מומחים לגילוי חבילות מסו־כנות... צגרת העברת החבילות מסניף לסניף היא מסוכנת, ונעשית באמצעות כלי רכב שבהם עלול המיטען להתפוצץ עקב טלטולי הדרך... אין בורות ביטחון, ובמק־רה שמתגלה חבילה חשודה, יש להמתין עד בוא המישטרה. בי־נתיים עלול להתרחש אסון. וזה רק חלק ממיכתב שנשלח בימים אלה על־ידי עורך־הדין משה זינגל לשר־התקשורת.

עורך־הדין זינגל מייצג את יור־שיהם של קורבנות הפיצוץ בבית־הדואר בגבעתיים. כזכור, נהרגו שם הגברת לינה מלקינה, שאליה היתה מיועדת חבילת־התופת, ו־שני פקידי־דואר, אהרון אמיגה ו־יוסף אברהם.

עורך־הדין מתמרמר על־כך ש־מישרד־התקשורת יצא בהתקפה על העובדים שנספו, וטען, כי היו רשלנים וחרגו מאמצעי־הביטחון שהיה עליהם למלא. לעומת־זאת גילתה חקירתו של עורך־הדין, כי דווקא מישרד־התקשורת הוא זה שגילה רשלנות מדהימה. במיכתבו טוען עורך־הדין, כי המבקרים ב־סניף־דואר כלשהו מסתכנים ב־סכנת־חיים, או במקרה הטוב ב־יותר רק בסכנת־בטיחות.

גלאי ביטחון. עורך־הדין מציע כמה הצעות מעשיות לתי־קונו של מצב בלתי־נסבל זה. לדב־ריו, יש לדאוג כי החבילות יתרכזו בסניפי דואר שבהם יהיו מצויים גלאים לחומר נפץ שיתופעלו בידי עובדים מיקצועיים, וכי גם חלוקת החבילות תתבצע בסניפים כאלה. כמו־כן מציע עורך־הדין, כי בכל סניף־דואר יהיה קצין־ביטחון קבוע, מאומן ומיומן, שבידו מלוא האמצעים הטכניים לטיפול מיידי במקרה חירום.

לדוגמה מביא זינגל את המקרה הספיציפי שבו נשלחה חבילת־התופת מסניף־דואר בנתניה, וה־פקיד שקיבל אותה היה חסר הכ־שרה מיקצועית, לא רשם את ה־מען ותעודת־הזהות של השולח, ולא שם־לב לצורתה ומישקלה של החבילה. גם בסניף־דואר מרכזי, שדרכו עברה החבילה, לא נת־גלתה תכולתה המסוכנת.

דרכי חיים

ריח הפה והגירושין

תביעה לגרושין, כשהבעל עומד על כך שהילדים ישארו אצלו

„לבעלי נודף ריח מחריד מה־פה. אני איני יכולה לחיות עימו יותר,“ טוענת עופרה וולף, בת ה־24 מחולון, בתביעה שהגישה נגד בעלה בימים אלה.

„הוא מדיף ריח מחריד וחיי האישות שלנו הפכו סבל נוראי לגבי. יצחק כופה את עצמו עלי, ואינו בוחל בשימוש באלימות. כל גופי מכוסה בכתמים כחולים שהותירו עלי מכותיו.“

עופרה ויצחק וולף נשאו לפני חמש שנים. במשך חייהם המשו־תפים גולדו להם שני ילדים.

„את עופרה הכרתי כשהגעתי לבסיס שלי למילואים,“ סיפר ה־שבוע יצחק. „מהר מאוד נעשינו חברים, ואז עופרה ומישפחתה התחילו ללחוץ עלי שנתחתן. היו לי הרבה הסתייגויות מנישואין מהירים כל כך, אבל מאחר ש־אהבתיה מאוד ויחרתי והתחתנו.

„מיד לאחר הנישואין הבנתי עם מי יש לי עסק. עופרה היא בת למישפחה עשירה. לאביה חנות למכשירים חשמליים. הוריה מעו־לם לא חסכו ממנה דבר, ואף לא טרחו ללמד אותה את מלאכת עקרת הבית. היא הייתה אשה איומה, הבית מעולם לא היה נקי, ברדק נוראי שרר שם תמיד. עופ־רה העדיפה מישחקי קלפים על פני טיפול בי ובבית.

„כשנולדו הילדים הפך המצב להיות קשה עוד יותר. היה לה קשה להסתגל למחשבה, שלהיות אם פירושו להיות אחראית ומסו־רה. היא הזניחה את הילדים, לפ־עמים אפילו שכחה להאכיל אותם.

„אהבתי את עופרה, וקיוויתי שהדברים ישתפרו במשך הזמן, שהיא תתייצב, אך המצב רק הלך והחריף. היא החלה לנסוע עם הו־ריה לחוץ־לארץ לתקופות ארוכות, והשאירה אותי עם הילדים. הפכ־תי להיות עבד נרצע לבית.

„לא יכולתי להתקרב אליה בכלל. כל ניסיון שלי לקיים אי־תה יחסים נתקל בדחייה מצידה. ‚אתה מגעיל אותי‘ נהגה לומר.“

פצינות קינאה. יצחק וולף הוא גבר נאה בשנות העשרים המאוחרות שלו. ניכר בו שהוא סובל מאוד מהמשבר שפקד אותו.

„הילדים זה כל מה שאיכפת לי, בשבילם אני מוכן לכל. אני מוכן ללכת לקראתה ולנסות אפי־לו להשכין שלום־בית, למרות הכל היא עדיין אשתי, ואם לילדי היק־רים לי מכל.“

חייו של יצחק אינם סוגים ב־שושנים. בגיל צעיר מאוד התי־יתם מאביו. את ילדותו עבר בחולון בבית אמו, שטרחה וניסתה לפצותו על חיסרון האב.

בתביעה שהגישה עופרה היא מבקשת 30 אלף לירות לחודש ל־החזקת הילדים.

„חיי הנישואין שלי היו טעות,“

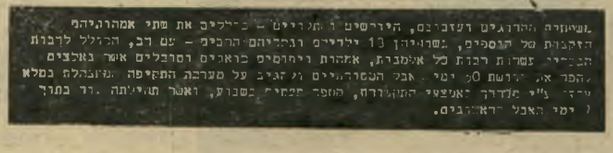

הטענות נגד מישרד־התיקשורת

רשלנות מדהימה

היא מכריזה בתביעה. „נאלצתי לסבול יותר מדי מיצחק. אני לא יכולה להמשיך כך יותר.

„הוא נהג לערוך לי הצגות קינאה ולכנות אותי בביטויים זו־נה ופרוצה. כל פעם שיצאתי לב־לות נגמר הבילוי בסצינות קינאה. נראה לי,“ ממשיכה התובעת ב־טענתה, „שבעצם יצחק התחתן אתי בגלל הכסף של הורי, ולא מתוך אהבה אלי. הוא הסתנוור מהאמצעים הרבים שפיתאום היו לו, מכיוון שמעולם לא היה לו עודף כסף בבית.

את התובעת מייצג עורך־הדין בר־שלטון, ואילו הנתבע מייוצג על־ידי עורך־הדין מלחי.

„אני לא אשאיר לה את היל־דים,“ אומר יצחק. „הם הילדים שלי, והיא איננה אם אחראית שניתן להפקידם בידה. אם אני הולך, ילכו הילדים שלי איתי. לפחות אז אדע שגורלם מובטח.“

יפו הקטנה
רח' הדייגים 6 יפו.
בהנהלת חימל זקי

לא יאומן אבל עובדה!
2 מנות דגים
2 מנות שרימפס
בקבוק יין
סלטים חופשי!
כל זה אצלנו
110 שקלים בלבד (כולל הכל !!!)

טרי יום יום!

יש לנו עוד הרבה מה להראות...
הדגם בתמונה, הוא אחד מעשרות הדגמים של: חזיות, תחתונים וחגורות מסדרת "בי-פרי" של דיוה

היי חופשייה בחזיות "בי פרי" של דיוה
Be-Free

Diva EXCLUSIVE דיוה

דיוה
יצרני חזיות תחתונים וחזיות – BE FREE
בגדי ים וחוף – דיוה
בגדי ים – פייר קרדן – פריז

הזמנה שכדאי לנצל:

* ריהוט עתיק: ארונות, שידות, ויטרינות, שעונים, כלי נחושת ועוד...
* ציורים וליטוגרפיות: רובין, ברגנר, מאנה-כץ, פראנקל, גולדמן, אבל-פן ועוד...
* פסלי ברונזה, עבודות ברזל אמנותיות לבית ולגן, צילומים, תחריטים, ועוד...

פתוח בשבת כל היום, ומשך השבוע אחה"צ.

הכתובת: נירעם, רח' אורנים 37 מבעון,
טל. 04-931751

העלמותו המיסתורית של אורפז ✶ שירי השבח. התפארת. התלונה. התוכחה. ההתנצלות. הנאצה ✶

המסע המוזר של חיים גורי בסיפרו „מי מכיר את יוסף ג׳׳

תולעי תרבות

הגראפומנים

אגודת הסופרים העבריים בישראל מפרסמת ירחון בשם מאזניים, שמטרתו לייצג את הספרות והשירה בישראל. את הספרות העברית החדשה מייצגת מחברת פולניה בשם **אניאדה יאשינסקה**, המ־ייצגת את **פינחס שדה, יהושע בר־יוסף, יצחק בן־נר, א״ב יהושע** ו**עמוס עוז**. את מקומם של המשוררים **יהודה עמיחי, נתן זך, דליה רבי־**

יצחק אורפז
נמצא בעמוד 112

קיבוץ ויונתן רטוש ממלאים **שפירא שלום, בת־שבע שריף, מאיר בו־סק, יורם בק, רוברט וורמן.**

מאזניים מייצג מזה עשור שנים מחלה, שאת תרופתה לא ניתן למצוא במיטב אלמנכי הרפואה עלי־אדמות — מחלת הגרפומניה (שיגעון הכתיבה ו/או גיבוב דברים בלא כל תוכן ממשי).

החוברת הנוכחית של מאזניים מעידה על הניתוק המוחלט שבין ירחון אגודת הסופרים לספרות העברית האמיתית המתהווה. החרון החיפאי **ש. שלום** (לקוראים שאינם יודעים מיהו, כאן המקום להעיר שהוא „נשיא אגודת הסופרים בישראל״) מתואר במאזניים כ„ניבחר השנה״ בשירה, „זו השנה השניה״, על־ידי מערכת שחף, שבועון חיפה. תרומתו של שלום לחוברת זו הן השורות: „בחן תסיר מעל גזה פית יתר, / ואז הזונוס היא לאינטורסו / שעל ראשה אריאנה תט הכתר...״. את חרזונותו של שלום ממשיך המו״ל־לשעבר **ישראל זמורה**, ששכח לפרסם מזכרונותיו בגיליון מאזניים מיוחד, שהוקדש **לישראל אפרת**. הוא מנתח את כתבי אפרת, ברשימה מאוד תמוהה, תחת הכותרת מטאמורפוזה, שבה הוא מבהיר כי „שירי־האהבה של ישראל אפרת גם הם שונים ונבדלים מן השכיח...״

נבדלת מהשכיח של זמורה־את־אפרת היא המורה **בת־שבע שריף**, המושכת בחוסר־חן שירים בתרכובות־לשון עמוקות־אין, אותם כתבה בקונגרס של עסקני ספרות בבלד, יוגוסלביה. מורה אחר הוא המורה לספרות הירושלמי, **ישראל אלירז**, שבימי שחרותו חיבר כמה מחזות, שלא הותירו רישום של ממש בדרמה הישראלית. את עלבון מחזותיו הנשכחים תובע אלירז ברשימה הנושאת את הכותרת „מלך זקן ובא בימים״, שמתחתיה תת־כותרת: „עיון בשלושה מחזות עברייים שגיבורם הוא דויד המלך״. השלישי במחזות אלה הוא מחזהו של אלירז עצמו. המורה הירושלמי, שמחזותיו אינם משתבחים בכישרון, אינו משתבח בצניעות. בפתיח הוא כותב כלאחד יד: „...**ולא אשתהה בניתוח שיטתי של יצירה זו המספרת את מרד אבשלום בדויד...**״ ומוטב לחסוך מהקורא את פירוש שיטתו של המורה אלירז, שהרי הוא הקורא היחידי של רשימתו אודות עצמו.

יורם בק הוא מעין קרציה־תרבותית, היונקת מזונה מקרציות־תרבות אחרות. שורות חריזתו נקראות כאילו משירתה של הגב׳ שריף, היונקת את נושאיה מ־שירת עמיחי, כמוזכר. סיפורה של העי־תונאית הפולניה **אניאדה יאשינסקה**, את דומה, גברתי, לפאלומה של פאקיסו אינו סיפור עברי, אינו סיפור פולני ואינו סיפור בכלל. הוא צירוף משעמם של אותיות, שאין בו דבר.

בחיבורת זו לא נפקד „כישרונו״ של הסופר המהולל **בנימין מוכיח**, שהוא גם עורך מאזניים. תחת הכותרת „העל־מותו המיסתורית של יצחק אורפז״ הוא מתגושש מילולית עם אחד **פינחס גי־ניסר**, שכתב היכנשהו, כי מתוכנית־הלימודים של מישרד־החינוך הושמט המחבר יצחק אורפז. עורך מאזניים מייסר את אותו גינוסר בשוטים ובעקרבים, ו־„מוכיח״ לו כי אורפז הנ״ל מוזכר באותה תוכנית בעמ׳ 112. מה ששוכח לציין עורך ירחון־אגודת־הסופרים הוא את עוב־דת היעדרותו של הסופר מיכה יוסף ברדיצ׳בסקי מתוכניות־הלימודים, בשל כתיבתו האתאיסטית. ומיהו בכלל ברדי־צ׳בסקי, בצל גדולתו של אורפז, נוכח בוהק שמש אגודת הסופרים בישראל של 1980?

מדור הביקורת של מאזניים מביא את גב׳ **רבקה גרפיין־אוכמני** מקיבוץ עין־שמר, לשבח את שירתה של הגב׳ **מירה מאיר** מקיבוץ נחשון. **הילל ויים** הדתי מכנה את סיפרו הזוכר־נאליסטי של **חיים באר** הדתי נוצות: „יצירה רוויה מתח של יחפים הומוסכסו־אליים כלתי נהנים כמפורש...״ ואחד **דן לוי** כותב על הניבחר לתומס מאן, בנוסח וולגרי: „**ניבור 'נכחר' הופיע ב־1951, ארבע שנים לפני מות יוצרו...**״ שורה של הרגע האחרון מבשרת לעס־קני־הספרות בישראל, כי הוועד החדש של פא״ן הישראלי קיים את ישיבתו הראשו־נה. פה אחד נבחרו: **אהרון מגד** — לנשיא האירגון, **וחיים תורן** — למזכירו.

קלסיקה

המשוררים

במגינות עבריות שלו כותב המשורר הגרמני ממוצא יהודי, **חיינריך היינה**, בשיר־ההלל שלו למשורר **יהודה הלוי**:

„אך אהה — אם תשאלנה / לשמות מתוך־הפז של / אספולת־הפייטנים / היהודית־ערבית־ספרדית, // אם לשלושת המאורות הן / הגדולים, להלוי, / לגבירול אם תשאלנה / ולמשה מכני עזרא — // לשמות כאלה אם הן / תשאלנה...״ (בתירגום **יעקב כוהן**). בעיני רבים וג־דולים נחשבת שירת־הזהב, שירת החול העברית בספרד לאחד משיאי השירה העולמית; שיא שהביא את היינה לכתוב את אשר כתב.

אל מאות הספרים והמחקרים שראו אור בבחינת שירת החול העברית בספרד, הצטרף סיפרו־מחקרו של **ישראל לוין** מעיל תשבץ — הסוגים השונים של שירת החול העברית בספרד • זהו מעין מבוא לתיאור עולמה של שירה זו לסוגיה, המכיל פרק על הקצידה, השיר שהיה מופת לערבים, ופרק על שירי־המילחמה של **שמואל הנגיד**. פרקים אחרים בספר זה מבארים ומבהירים את שירי השבח, התפארת, התלונה, התוכחה, ההת־נצלות והנאצה, תוך שהם חושפים אותו מארג שירי מופלא, של נקודת המיזוג חסרת התקדים שהתקיימה בספרד בין השירה העברית לאחותה הערבית.

הנחת־יסוד של לוין: הליכתה של שירת החול העברית בעקבותיה של השירה ה־ערבית, ואימוץ רבים מסוגי המישקל הער־ביים, ובעיקר 16 המישקלים הבסיסיים (ימיים). לוין עורך בסיפרו־מחקרו ניתוח שיכבתי של שירים, לפי כותרות הנושאים, תוך הפרדת הנושאים מהמשוררים — משירי השבח דרך שירי התפארות, שירי התלונה, שיר התוכחה, שירי ההתנצלות ושיר הנאצה. תוכחת אבן עזרא בנוסח: **„המעלע לך לכה חדישה / ומצור נפשך עזה וקשה? / וגיד ברזל לכך ערפך כחברת / כני הפך ומצחך נחושה?...״**

אבן־גבירול פוגע **כשמואל הנגיד**, בדמותו את קור שירתו לקור שלגי החר־מון. השמצה זו מולידה מיד התנצלות ברוח התקופה: **„מי זה אשר יריס בך ידי? / אי זה זבוב יבאיש שמניך? / מריס בך ידו — כמרים יד / בשני בני עמרם קציניך. / השיר לא לכם, כני לוי, / ולך לכך מתחכמתיך!..״**

ישראל לוין, עוסק גם בשער ששי של ספר תחכמוני **ליהודה אלחריזי**, בו מצוי שיר הסאטירה הנודע על האשה המכוערת. השיר מושם בפי גיבורו של אלחריזי, הקיני, המביא את תיאורה (ראה גלופה): דמות המעוררת תערובת של זוועה ומיאוס, שכיעורה המדהים דוחה, ואבריה המעוותים לאין שיעור מצליחים להבחיל מעבר למרחק של מאות שנים.

כותרת ספרו של לוין מעיל תשבץ לקוח משורתו של **משה אבן־עזרא**:

חשער הששי

הַמְשׁוֹרְרִים וְיִקְנְאוּ אֶת גְּוִרָה ·	יִשְׁלַח בְּךָ אֱלֹהִים הַמְּאֵרָה
כְּאִלּוּ מֵל אֲבִי וְעַם וּמְשָׁחִית ·	לְאֵחַיִם לְךָ אֶכֶל לְךָ הַכְּכוֹרָה
כְּאִלּוּ הָאָרֶץ כְּשַׁעַר עֲזוּאל	וְאֵיךְ נִמְלַטְתָּ מֵאֶרֶץ גְּזִירָה
כְּאִלּוּ הַזְּמַן חָשַׁק בְּלֵילִית ·	וּמֵאַהֲבָה שֶׁלַּחַךְ לָהּ תְּשׁוּרָה
וְיוֹצְרְךָ לֹא יָצַר רַק לְמַעַן ·	תְּהִי אֵל מַלְאֲכֵי מָוֶת לְעֶזְרָה
וְאֲשֶׁרֵי יוֹלְדֵךְ לוּ מֵת בִּלְדָתֵךְ ·	וּמִי יִתֵּן תְּהִי אַמְךָ עֲקָרָה
שִׁפְתַיִם כְּמוֹ שִׁפְתֵי שׁוֹרִים ·	וְפִיךְ מְבַר אֹכֶל בְּמִנְךָ מְעֻרָה
וְשִׁנֶּיךָ כְּשִׁנֵּי רוֹב וְחוֹמוֹת ·	וְכֻם עוֹאָה וְרִיר כְּמִלּוּא קְעָרָה
וְקוֹמָתְךָ בְּעֵץ הַמָּן נִבְהָה ·	וּמִי יִתֵּן וְאָרָאֶךָ בּוֹ טְהֹרָה
וְלֵיל בּוֹאֵךְ חֶשְׁבְּתִּיו לִי כְּמוֹ טַל ·	אֲבִי זַעַם בְּעֵת בּוֹאֵם בְּעֵכְרָה
כְּפַרְעֹה לֵיל אֲשֶׁר טָבַע בְּיַם כּוּף ·	כְּמוֹ הָמָן בְּיוֹם נִתְלָח בְּקוֹרָה
כְּכִיכָרָא עֵת אֲשֶׁר בְּרַח לְיַעֵל ·	כְּעֶגְלוֹן בְּעֵלִית הַמְּקֵרָה
וְלֵךְ בְּטֶן כְּבֶטֶן גּוֹר נְפוּחָה ·	וְצוּרְתֵךְ כְּמוֹלֵךְ שְׁחוֹרָה
וְיָדֶיךָ יְדֵי הַקּוֹף שְׁעִירוֹת ·	כְּפוּחוֹת כְּמוֹ אוּדִים בְּכִידָה
וְקוֹל נִיבֵךְ כְּרַעַשׁ בַּחֲצוֹת לַיְל ·	וְנִשְׁמַת פִּיךְ כְּמוֹ רוּחַ סְעָרָה
וּפִיךְ קֶבֶר לְמַאֲכָלֵךְ וּמִשְׁכָּבֵךְ ·	וְיָשׁוּבוּ בְּתוֹךְ בִּטְנֵךְ מְרוּרָה
בְּבִטְנֵךְ תִּכְתְּשִׁי הַכֹּל כְּמִכְתֵּשׁ ·	וּמֵשֶׁם נִסְעוּ הָעָם בְּאֵרָה
אֱלֹהִים יְהַפֵּךְ רֹאשֵׁךְ בְּשַׁחַת ·	כְּמַהְפֶּכֶת סְדוֹמָה וַעֲמוֹרָה
וְתַכְרִיכֵךְ יִשַּׁן בְּתוֹךְ קִרְבֵּךְ אֲרִיוֹת ·	וְיָשִׂים לְךָ בְּתוֹךְ קִרְבֵּךְ קְבוּרָה

וְנִפְשִׁי הַמְלַקְּחִי שִׁירָתִי · וְלִיקְחִי בְּשִׁירַי לֹא יִדְבַּק נִיר · וּבְהִנְיוֹתִי לֹא יִסּוֹר יָנוּחַ · וְנִבְהִיתִי לֹא הַשְׁכִּיל
תְּנוּחָתִי · וְעֵלְהִי שִׁחֲתִי כְּתָפִי · וְלִקְחִי מְלֵאָה סְבָטִים כְּכָפִי · וְקִיקְיוֹנִי בְּחִצּוֹת לֵילִי · וְחִשְׁחִתִּי פִּיךְ בְּסִכְלָה
וְסִכְרִתִּי כָּל הַסְּבָטִים עַל נִבְכָּה · עַד יִנַּח עַל פִּיךְ דֶּם נִבְכָּה · וְקִרְעֵתִי כָּל כְּשֶׁרְ תַּעֲלִיךְ · וְהוֹנַחְתִּי עַל נוֹפֵךְ
דֶּם כְּהוֹלִיךְ וְתִפְכְּתִי כָּל הַכְּנָעִים לְתִי · וְעַתְּסִרְתִּי הַכֹּל עַל כְּתֵפְתִּי · וְכִטְרֵם עֲלוֹת הַשַּׁחַר הָיִיתִי כֵּן לְעֵיר
רְאוּן · וְעַנְקְתִי לְרַבְּתָה סַלְּיִךְ וְהִכּוּךְ הַנּוֹק · וְעַכְרְתִי לֵחַ מֵעֲבִי יָבֵק · וְכָל הַיּוֹם הָיִיתִי כְּיַעֲרִיב סוֹבֵב
וְנִלְיָה נוֹסֵף וְרוֹכֵב · עַל יַעֲרִיתִי כִּי נִקְלַעְתִּי · וְחִקְנְתִי כִּי נִבְלַעְתִּי · לֹז נִפְתְּחִי תִּסְגִּי וְתִקְרְתִּי

בָּרוּךְ אֲשֶׁר יוֹם צַר נִצְּרָנִי : · וּבְרַחֲמָיו חִסֶּד נִמְלָנִי
יְצִיר בְּיָד כְּבָלִי מְכָרָנִי : · אַךְ צוּר בְּחֶמְלָתוֹ גְּאָלָנִי

סאטירה על אשה מכוערת
דף מתוך המהדורה המודפסת הראשונה של ספר תחכמוני ליהודה אלחריזי (1540)

• ישראל לוין — **מעיל תשבץ**; הוצאת הקיבוץ המאוחד + המכון לחקר הספרות העברית, באוניברסיטת תל־אביב; 334 עמודים (כריכה רכה).

„ומעיל תשבץ עטה לכל עין / ולכל עין הראה פלאו...". מעיל תשבץ הוא ניסיון לבחון שירה גדולה זו בחתכים נושאיים, ניסיון העולה בידו של המחבר מבלי ש־יקפח גם את אותם חתכים בשירה הגדולה המקבילה — היא השירה הערבית שב־ספרד. מעיל תשבץ תופס מקום של כבוד במדף ספרי המחקר על השירה העברית. וכל מי שמטיל ספק, ולו הקטן ביותר, בגדולתה ובתפארתה של השירה העברית, מתבקש לעיין במעיל תשבץ.

מקור

הבדאי

ישנם סופרים ומחברים שאין להם מה לומר, והם מנסים לומר זאת במאמצים רבים, בנוסח **חנוך ברטוב**, כפי שעשה זאת בספרו הבדאי. ישנם סופרים ומשו־ררים אשר במתכוון או שלא במתכוון יוצרים יצירה מפתיעה, רבת עוצמה וכוח יצירתי, שבה מצויים גם חומרי המציאות. כפי שקרה למשורר **חיים גורי**, בספרו המפתיע מי מכיר את יוסף ג'? על

חיים גורי
חלומו של כל סופר

הדמות המעט מיסתורית של **יוסף גוט־מן־גבעון**, המכונה **יוסף ג'.**

ספרו זה של גורי, הוא כינוס של סידרת מאמרים, אותה פירסם בלמרחב בין ינואר 1965 למארס 1967, תחת הכו־תרת תרת „מי מכיר את יוסף ג'?" סידרה שהיא ספר, מבלי שמחברה התכוון לכך.

מעלליו של יוסף ג' קשורים בגלריה של דמויות כ**יוסף סטאלין, חיי־צ'־מין, גנראל צ'יקוב, רודולף סלאנ־סקי, מ־רדכי אורן, משה שרת, גנראל דה־גול, אנדרה מאלרו, לאורנטי בריה**, וכמו כן **אלישע גת, יצחק רגר, אדווין איתן, אורי זוהר, משה דיין** ועוד ישראלים רבים. כל אלה מהווים את אגודת מי מכיר את יוסף ג'.

גורי פותח את ספרו בתיאור מראהו של ג', כפי שניגלה לו לראשונה בשלהי 1948 ובפרוס 1949, אחרי מיבצע חורב: „הליכה אטית, נגררת, פני מלאך תפול־עין, חולמני, מחייך דרך קבע חיוך של מיסתורין ותכונה עיפה. פנים שיש בהן מן הילדותיות והאימה של השחקן פיטר לורה. היא התאים למדי להאקי, לדרגה ולנשק כאיכף לפרה..." (ראה: תצלום).

בקטע תיאורי זה פותח חיים גורי בניסיונו לפענח את חידת רב־השקרנים הישראלי, אשר **הברון מינכהאוזן** נר־אה טירון לידו. יוסף ג' הוא יוסף גבעון, לפנים גוטמן, מתחזה לבעל־דרגה, בן למעמד הבינוני היהודי בשווייץ, בעל־חלומות, סוחר של השוק־השחור במיזרח־אירופה, תועמלן סובייטי לעת מצוא. הוא משמש רקע לעלילה ולקשרי חוט־עלילה מדוייקים, אותם טווה חיים גורי בקפידה שמעניקה לסיפור זה איכויות ספרותיות אותנטיות.

מייסדיה של אגודת יוסף ג' הם גורי והארכיטקט התל־אביב **אלישע גת**. את פגישת הייסוד מתאר גורי: „מאז נתקש־רה ביניהו ידידות עזה. למעשה, יורשה לי לומר, יפדנו שנינו את אגודת 'מי מכיר את יוסף ג'..."

את רצף הפגישות ושיחזור התולדות מוליך גורי דרך דודתו בכפר־ויתקין, שיוסף ג' מוכר לה „אלבום מביקור בן־גוריון באמריקה". ומשם — לפאריס. יוסף ג' מציע לגורי הצעיר פגישה בקפה פלור בסן־ג'רמיין עם **ג'ון סטיינבק** ועם **ריצ'ארד רייט**. גורי טוען שהוא עסוק, ומאוחר יותר מבהיר כי „היינו עמיקים אותו ערב ולא באנו לפגישה הנ"ל, אבל משעברנו ליד קפה פלור, לאחר הצות, ראינו את שני הסופרים מחברת יוסף ג'. אשתי הרגישה פתאום חולשה..." אלא שמעט האמון מתלכה כאשר פוגש גורי בידיד, המספר על פגישה שלו עם יוסף ג': „הוא היה כאן לפני כמה ימים ומיפר על פגישה מעניינת שהיתה לכם עם ז'אן פול סארטר..." מגיב גורי: „ראיתי אותו בפאריס, לבדי, בא־סיפת פטודנטים שמאליים, ברחוב הלא־טיני; נמוך, פוזל, מעשן סיגריות כו־יאר. לא דיברתי עימו, האמן לי..."

יוסף ג' שקרן פתלוגי, מתעתע בגורי וברבים מבני דורו. במהלך שנות ה־50, הוא מתיז שקרים, המעוררים הד גם בש־נות ה־60'.

תמונה מאז מספרת על **חיים הפר**, בן השלושים־וכמה, החוזר לו מפסטיבל הנוער הדימוקרטי בוורשה, ומתאר את מיקומו של יוסף ג' ביציע האישים המ־כובדים. תמונה אחרת מספרת על אלישע גת, המציג לגורי קטע עיתונות מתוך ניו־יורק טיימס, על מישפטו של יוסף ג' במיזרח־גרמניה בגין הברחת שעונים. חבר־בכיר אחר באגודת יוסף ג' הוא **דן פתיר** (לשעבר **פכטר**), המוליך

יוסף ג'
שקרן פתולוגי

לאורך כל הספר שמועות משמועות שונות. העיתונאי הפולני־צרפתי־אמריקאי **אלי ויזל** מדווח: „יוסף ג' הוא ראשון מקב־לי פניו של משה דיין בביקורו בצרפת כרמטכ"ל..."

סיפור מרתק הוא הסיפור על חיים גורי, המתפתה לבקש מיוסף ג' פגישה עם הגנרל **דה־גול**. „יוסף ג' שקע בתוגת העייפים, אסף את שאריות כוחו ואמר: כאשר פרש מן השילטון, מאוכזב ובודד, כאשר רבים ממעריציו נפשו אותו... אני לא שכחתי אותו... מפעם לפעם ביקרתי בביתו בקולומבה־ה־דז־אנליז..." ובמקום אחר: „אני גר בבית שכו גר פעם המיינגוויי. קניתי אותו ממנו ב־70 אלף פרנק..."

ילקוט הכזבים הפלמ"חי עשוי להסמיק מבושה ליד עלילות ג', ולחוש כדיבור־בשבועה בבית־המישפט.

סיפרו של חיים גורי משוך בקסם של דמות, שכמו הגשימה מאוויים ושיוכים חברתיים ומעמדיים של דור שלם. גיבורו הופך ספק־סוכן־סובייטי ספק־ספסר של השוק השחור, המגייס במערב סחורות בשביל הסובייטים. הוא מצטייר בעיני ספק־חבריו, כאיש העולם הגדול, שהגשים את חלומותיהם.

סיפור המאפיין את תקופת הדעיכה של יוסף ג' מביא **מישה אשרוב**. הוא ביקר במוסקבה עם רעייתו **דליה פריד־לנד**, וסיפר לגורי: „מארינה ולאדי רואה אותנו ורצה לעברנו. יוסף ג' מתרומם ואומר למארינה ולאדי: מארי־נה, הכירי בבקשה חבר טוב משראל. אחר כך אני שואל את מארינה ולאדי: מיהו האיש הזה שהציג אותך בפנינו? אומרת מארינה ולאדי: אין לי פל מושג מעולם לא ראיתי אותו."

האמת מנוסחת במילים: „הוא מביר מאות אנשים שאינם מכירים אותו..."

וכך ממשיך חיים גורי לחקור ולנסות לפענח את תעלומת יוסף ג', באמצעות מהפכת־התרבות בסין, ובעזרת **יגאל תומרקין**, שפגש בו במזרח־ברלין. תו־מרקין מספר כיצד חילק יוסף ג' לנפ־קניות של בית־קפה את סמל הפלמ"ח.

הסאגה המזרח־אירופית של גורי בפיע־נוח עוללות יוסף ג' נמשכת, כאשר מספר איזנבסטיה על **יוסף גוטמן**: „באחרונה עשה בפולין, צ'כוסלובקיה, הונגריה ורו־מניה. הוא בא לשם, בביקול, כדי להכיר את התרבות, האמנות, החווי והמינהגים של ארצות אלה. לפולין ניסה להביא 200 מעליי־גשם ונעצר עם שללו בידו. לצ'־כוסלובקיה הבריח 310 שעונים ונעצר בעת מכיותם..." לבסוף הוא נידון בפני בית־מישפט סובייטי למאסר של שש שנים.

פרק מרגש הוא הפרק האמת וכל האמת, בו מראיין גורי את יוסף ג'. על האמת וכל האמת שבעלילותיו. על השאלה „עם סטאלין דיברת?" הוא משיב: „לא. אני מודה, רק לחצתי את ידו." לקראת סוף הספר מובאת עדותו המרתקת של אלישע גת, על כמה מסיפורי יוסף ג', מבלי שהחידה מתפענחת.

מי מכיר את יוסף ג' היתה סידרת מא־מרים מרגשת, וזהו ספר מרתק.

• חיים גורי — מי מכיר את יוסף ג'; הוצאת הקיבוץ המאוחד; 187 עמו־דים (כריכה רכה).

בחטף

שריד על מונדי * יובל בט. ל. ס.

* הפסטיבל הישרושלמי * האופן

והבורות * קומיסר שב מניו־יורק

●● בכינוס של שלום־עכשיו, שנערך בבניין־האומה בירושלים, אמר המספר החיפני **אברהם בן(זי) יהושוע**, ברגע של אכסטזה: „מגיע לה לגולדה, שלא ראתה את דגל ישראל מתנוסס מעל לשגרירות ישראל בקאהיר..." ●● אחד מבקרי התיאטרון של גלי צה"ל, הוא ח"כ **יוסי שריד**, בביקורתו על מחזהו של **יוסף מונדי**, המבשר — שלטענת מחברו, הוא חלק שני בטרילוגיה תיאטרונית, אותה החל בזה מסתובב — אמר שריד: „אם מונדי יכתוב חלק שלישי, אני מקווה שלא ייווצר, מצב, בו שני חלקים מיותרים בטרילוגיה..." ●● סיפרו של הפרופסור הירושלמי **ירמיהו יובל** קאנט והפילוסופיה של ההיסטוריה **ראה אור בהוצאת הספרים של** אוניברסיטת פרינסטון, וזכה לביקורת אוהדת בטיימס ליטרארי סאפלמנט. המבקר **פאטריק גארדינר** כתב, בין השאר, כי הוא מקבל את הבחינה של יובל את תפיסותיו של קאנט, כפי שאלה אומצו מאוחר יותר בידי **הגל ומארכס** ●● הפסטיבל הישראלי למוסיקה ודראמה שבק חיים באחרונה, בהנהלתו חסרת הפרופורציות של **י. ביסטריצקי**. הלה ניסה לתפעלו במתכונת של פסטיבל תרבות מזרח־אירופי, שכמותו ניהל בעבר במכורתו הקודמת, פולין. גוויעתו ההדרגתית של הפסטיבל נעצרה בחודש שעבר, כאשר שר־החינוך והתרבות **זבולון המר** הח־ליט, יחד עם ראש עיריית ירושלים **טדי קולק**, לאחדו עם פסטיבל האביב של ירושלים. בחוגי שוחרי האמנות החלו לכנות את הפסטיבל המשולב „הפסטיבל הישרושלמי"... ●● העיתונאי **יהודה אופן** החליט לתרום למוסך הספרות של על המשמר משהו בנוסח הידענות שאותה העניק בעבר **יורם ברונובסקי** להארץ.

מונדי **שריד**
שני חלקים מיותרים בטרילוגיה

במיסגרת זו גילה אופן לקוראיו את ספרי הסופן־מהפכן **ויקטור סרז'**. מה שנעלם מעיניו המתרגמות של אופן הוא, שוויקטור סרז' ידוע לקורא הישראלי מזה כעשרים שנה, בספרו פרשת טולאייב ●● קומיסר התרבות של מפ"ם, שבעבר הרחוק היה איש מפ"ם ברשות־השידור, **נתן שחם**, חזר לפני שבועיים לישראל, אחרי ארבע שנים שבהן כיהן כקונסול לענייני תרבות בניו־יורק. בתשובה לשאלה, „נתן, חזרת. להיכן?", בראיון בעל המשמר, השיב: „חזרתי בדיוק למקום שממנו יצאתי: אל השולחן ואל הסדנה..." ●●

תולדות

עצלות פשוטה

ב־113 מפות, היוצרות את האטלס ל־היסטוריה יהודית, הצליח **מרטין גיל־ברט**, מסגל המחקר של מרטון קולג', אוכספורד, להגשים את אשר טרח וניסה **אבא אבן** להביע במאות אלפי מילים בסיפרו עמי.

מרטין גילברט, שהוא הביוגרף הרשמי של **וינסטון צ'רצ'יל**, נתבקש במהלך מילחמת ששת־הימים על־ידי **רנ־דולף וינסטון צ'רצ'יל** הבן, „להכין תקציר על תולדות היהודים ממשה ועד נאצר ב־5,000 מילה — עד סוף השבוע". תקציר שהתפתח, שלא במתכוון, לאטלס, שהוא כמצבה מצויירת לתולדות העם, כפי שאיש לא השכיל לאתרם. בעיקר בשל דמיונו היוצר של ההיסטוריון גיל־ברט, ואולי בשל אי־מעורבותו בנושא היהודי. אדם שלא לקח בעיוורון לאומני, ומצוייד במידע עובדתי.

אטלס להיסטוריה יהודית מומלץ לכל בית, היות ואינו רק אטלס של 113 מפות אלא מיקבץ של עשרות אלפי פריטים היסטוריים ממויינים ומתוארים בקפידה מילולית, בניגוד לאטלסים היסטוריים אח־רים, המאכלסים את השוק (כוונתי לאט־לסי כרטא) ומייגעים את העין והמחשבה.

• מרטין גילברט — אטלס להיסטוריה יהודית; ספרי ידיעות אחרונות והוצאת עידנים; 113 עמודים (כריכה רכה).

מאת דן טומר

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, עמד בסימן המתיחות הביטחונית במרחב. מדורו של העורך, „הנדון", הוקדש להמשכה של הסידרה „אל הנשק?". כתבי השבועון הביאו סיקור ממחנה־שבויים, בו חיילים מצריים שנשבו במהלך תקיפת צה"ל בניצנה. „הרשימה השחורה של העולם הזה" המשיכה בפירסום שמותיהם של בעלי־העסקים עתירי־ההון, שסירבו לתרום ל„קרן המגן". בין גיבורי הרשימה: המיליונר שלום ליגום, האחים טיבר, בעל סוכנות הבישוח הירושלמית מוקטלי והאחים חכם.

גיבור אחר של „העולם הזה" היה יוסף עברון, מנהל מישרד מס־הכנסה בצפת. סיפורו פורסם תחת הכותרת „האיש שנתבע לדין — על ישרו". רשימה ויצאת־דופן היא רשימתו של זקן־השומרים, אברהם („חוואג'ה מיכה") שפירא — „נעורים במורח הפרוע" — בה הוא מלקט מעט מזכרונותיו.

בשער הגיליון: צייר המערכת שמואל בק ממחיש את הרשימה השחורה של משתמטי קרן המגן.

„העולם הזה" 944
תאריך: 17.11.1955

רב־חובל יוצא־דופן ✶ הממשל הצבאי בפעולה ✶

הסינמטק הישראלי הראשון ✶ ב.ג. מוותר על 150 אלף דולר

העם

המשבר הנסתר

השבוע עבר משבר נסתר על המדינה. לא היה זה משבר אימון, אלא משבר החלטה. החלטה אכזרית, אדירת־אחריות, עמדה לפני ההנהגה. בזה אחר זה עברו הימים, מבלי שיקרה דבר... יותר ויותר היה נדמה כי אין כלל בראש המדינה אדם המסוגל להחליט החלטות.

האנשים האחראים בצמרת התחמקו, היססו וגימגמו. כולם הסתכלו לעבר איש אחד ויחיד, וגילגלו את כל האחריות על כתפיו. במשך שש שנים יצרו ידידים ואויבים פולחן אישי מסביב לדויד בן־גוריון, והתרגלו לרוץ אליו בכל שעת־משבר, שמחים שיש אדם אחד הלוקח את כל האחריות על עצמו.

החודש נסתבר שיש ליקוי בשיטה זו. כי בן־גוריון הוא אדם זקן, לקוי בבריאותו ועייף. גם הוא לא יכול להחליט.

זקנים וישישים. אחת הטרגדיות של המצב הנוכחי היא, שבראש המדינה היריבה עומד קציו רענן בן 37, הנמצא בשיא כוחו הגופני והנפשי, המוכן להחליט במהירות החלטות גורליות ולהפתיע את העולם בצעדיו המקוריים. אותה שעה עמד בראש ישראל, מול גמאל עבד־אל־נאצר, דויד בן־גוריון הקשיש, שעבר את יום הולדתו ה־69, מוקף אנשים זקנים וישישים. האדם הצעיר היחיד התופס כיום עמדה מרכזית במדינה הוא משה דיין, ראש המטה הכללי, בן ה־40.

האיחור השני. עוד פני כשבועיים היה העולם כולו מוכן בלבו לפלישת כוחות צה"ל דרומה, משוכנע כי המעשה העגום הפך בלתי נמנע לאור הודיינות מצריים. אהדה ראשונה זו למצבה של ישראל פגה בימי ההיסוס: יותר ויותר נראתה ישראל כמפריעת־השלום, כטרדנית בינלאומית.

קלע למטרה אותו פרשן שהפליט השבוע, כי: „הממשלה איחרה את שעת־הכושר למיבצע של שלום. עכשיו היא מאחרת גם את המועד למיבצע של מילחמה."

ראש־הממשלה דויד בן־גוריון (69), יחד עם הרמטכ"ל, רב־אלוף משה דיין (40) ובתו יעל (16), קציו צעיר ליד מנהיג עייף המוקף זקנים וישישים.

בן־גוריון + 2 דיינים

רותיו יעבדו באונייה במקום בלול וב־פלחה. רעיון מהפכני זה עלה על שירטון של דיעות שמרניות.

אולם אייק (32) לא זנח את דיעותיו. במרוצת הימים נתגבש רעיון שני, פחות מהפכני: הקיבוץ המאוחד, הצורך סחורות רבות המובאות באוניות, יתבע אונייה מכספי השילומים וימסור אותה לקואופרטיב שישתייך אליו.

כדי להשיט רעיון זה היה צורך בשני דברים: על הקיבוץ היה להוכיח לאוצר שהוא גורם ימי, ושיש לו צוות מוכן, ועל המועמדים לקואופרטיב היה להתרכז באונייה אחת, כמו גרעין־הכשרה באונייה זרה.

רוחות אחרות. השנה נמצא פתרון לשתי הבעיות. חברת־הספנות עתיד, היחידה בארץ שאינה תלוייה בשוהם (צי"ם), עמדה לקבל אונייה שניה מגרמניה. היה חסר לה צוות. היא היתה מוכנה לקחת את הגרעין החדש.

על גשר הפיקוד של חברת שוהם לא מצא העניין חן כלל וכלל. לקברניטיה לא היה כל חשק לאבד בבת אחת חלק ממיטב ימאיהם. כשנודע להם כי אייק נתן ייעוץ מקצועי לחברה מתחרה בקשר ל־אונייה החדשה, הם פיטרו אותו. הצטדק אחד מאנשי שוהם: „אם רצו להקים גרעין, יכלו לעשות זאת באחת מאוניותינו. למה היו צריכים ללכת לחברה אחרת?"

אולם הרוחות על פני הים משתנות, ולא תמיד יכולה הספינה של חברת שוהם לשמור על קו־הפלגה עקבי. כל מפלגות ההסתדרות מיוצגות בהנהלתה. אנשי אחדות העבודה, האפוטרופסים הטבעיים של הקיבוץ המאוחד ושל אייק, ניהלו כמה שיחות. השבוע, חודש אחרי שפוטר, חזר אייק אהרנוביץ לתפקידו בחברת שוהם.

ים

אייק חוזר

שוטרי עיר־הנמל אנטוורפן התרגזו מאוד, כשראו באחד הימים נער־סיפון צעיר ורזה, שנראה כבן 17, מתהלך בעיר לבוש במדי רב־חובל. הם תפסוהו, ביקשו את ניירותיו, אלא שהבעת פניהם השתנתה חיש מהר. לפי התעודה היה יצחק אהרנוביץ, אז בן 25, באמת רב־חובל.

על אף פניו הצעירים, אייק אהרנוביץ הוא דמות מרכזית בחיי הימאות. איש עלייה ב' שהביא לארץ את אוניית המעפילים יצ'את אירופה תש"ז (אכסודוס), שמסעה זיעזע בשעתו מיליונים, היה תמיד בעל דיעות מקוריות מאוד. הוא לא רצה כי הימאי הישראלי ידמה לימאי הזר, המדדה בנמלים מביית־מרזח לביית־זונות. לדעתו, העם שייצר את דגניה ואת נהלל היה זקוק לימאות אחרת.

לוד ופלחה באונייה. חלומו של אייק היה באמת מהפכני: להקים קיבוץ שט, שהאונייה תהיה המחנה שלו. חבריו וחב־

מזון

חפרים בינלאומי

הישראלי הממוצע אוכל כל כך טוב בהולנדי וכמערב־גרמני הממוצע (2873 קלוריות ליום), אך תפריטו מגוון הרבה יותר מתפריטם. הוא אוכל, למשל, רק שליש מנת בשרם השנתית: 11 ק"ג, ממש כמו היוונים והמצרים.

הרבה יותר מזינה היא תצרוכת השמנים והשומנים (18 ק"ג לשנה), הזהה עם זאת של הניו־זילנדים, בעלי רמת־החיים הגבוהה בעולם, ושל הפינלנדים.

מנה של טעם. הישראלי הממוצע שותה 104 ליטר חלב לשנה, בדיוק כמו היוגוסלבי הממוצע, ואוכל 152 ק"ג דגנים לשנה, כמו תושב בורמה, יפאן, יוון או איטליה.

טעם אחר המשותף ליוונים, איטלקים וישראלים הוא אדישותם לגבי תפוחי־אדמה: 39 ק"ג לנפש לשנה (בפולין 240 ק"ג).

מנת הסוכר הישראלית (22 ק"ג) קרובה לצרפתית ולגרמנית, מה שאי־אפשר לומר על מנת הקטניות, כפי שגילה השבוע עובדות ומיספרים הסוכנותי, שסיכם את המיספרים המזינים. מנת הקטניות הישראלית (6 ק"ג לשנה) גדולה פי שתיים מן המנה הצרפתית, פי שש מן הגרמנית וזהה לאיטלקית וליפאנית.

אושים

● ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון** ויתר השבוע על הכנסה של 150 אלף דולר, אותה הציע לו שבועון אמריקאי מפורסם תמורת פירסום זכרונותיו האישיים בסידרת מאמרים. הסיבה: בן־גוריון לא הסכים לשיטה שהוצעה על־ידי השבועון, לפיה היה צריך עיתונאי לרשום את הדברים מפיו ולכתוב אותם בשמו. „מעולם לא פירסמתי בשמי שורה שלא כתבתי אותה במו ידי," טען.

● תיאור פלאסטי נאמן של שרת־העבודה **גולדה מאירסון (מאיר)** פורסם על־ידי הסופר **גרשון שופמן** במוסף הספרותי של דבר: „זו מערכת החריצים העמוקים בפניה, כאילו ההיסטוריה הישראלית כולה חרותה בה. כל הצער, כל היגון, כל הסבל, אבל ללא כניעה. אם מישהו בשעה זו נוטה לנפול ברוחו, ישא עיניו אל גולדה — ויתעודד."

● שר־החוץ **משה שרת**, בתשובה לשאלת עיתונאי, אם הוא אופטימי לגבי סיכויי מסעו לארצות־הברית: „אני תמיד אופטימי. האופטימיות שלנו היא כבר היסטורית."

● הסופר **ארתור קסטלר**, קומוניסט לשעבר שקפץ לקיצוניות ההפוכה, בכרך השני של האוטוביוגרפיה שלו: „אדם וחווה היו בלי־ספק אזרחים סובייטיים — הם התהלכו עירומים, אכלו פירות אסורים ובכל זאת היו סבורים שהם נמצאים בגן־עדן."

קולנוע

מיפגש חדש

בעוד מועדון־הסרט החיפאי עושה חיל, מציג מדי שבוע בפני חבריו באחד מבתי־הקולנוע הנאים בעיר סרטים הנחשבים לטובים, נפתח השבוע בתל־אביב בבית ציוני אמריקה, מקום מיפגש לחסידי אמנות הבד. בכל יום שני, ב־8.30 בערב, יוכלו החברים לחזות בסרט ארוך, ובמיספר סרטים ניסיוניים.

הקושי הגדול אינו ביסוד מועדון־סרט, אלא בהספקת סרטים להצגה. עד כמה שהדבר נראה, במבט ראשון, קל, אין הסרטים המוצגים במועדונים מצדיקים את הקרנתם בחוג מצומצם. לרוב הם יצירות שאך לפני זמן קצר נראו על הבד, עודן מוצגות מפעם לפעם בבתי־קולנוע קטנים בארץ. סרטים אילמים, או סרטים קוליים עתיקים יחסית, אינם בנמצא בארץ, מאחר שהם מושמדים על־ידי המפיצים, או מולבנים כדי שאפשר יהיה לכתוב עליהם תרגומים.

אולם יתכן כי מועדון סרט משגשג ורב־חברים יצליח לייבא סרטים קלאסיים־באמת, ממועדונים ומוזיאונים ותיקים בניכר, לספק צורך חיוני ביותר לחסידי האמנות השביעית.

אנשים

● ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון** ויתר השבוע על הכנסה של 150 אלף דולר, אותה הציע לו שבועון אמריקאי מפורסם תמורת פירסום זכרונותיו האישיים בסידרת מאמרים. הסיבה: בן־גוריון לא הסכים לשיטה שהוצעה על־ידי השבועון, לפיה היה צריך עיתונאי לרשום את הדברים מפיו ולכתוב אותם בשמו. „מעולם לא פירסמתי בשמי שורה שלא כתבתי אותה במו ידי," טען.

● תיאור פלאסטי נאמן של שרת־העבודה **גולדה מאירסון (מאיר)** פורסם על־ידי הסופר **גרשון שופמן** במוסף הספרותי של דבר: „זו מערכת החריצים העמוקים בפניה, כאילו ההיסטוריה הישראלית כולה חרותה בה. כל הצער, כל היגון, כל הסבל, אבל ללא כניעה. אם מישהו בשעה זו נוטה לנפול ברוחו, ישא עיניו אל גולדה — ויתעודד."

● שר־החוץ **משה שרת**, בתשובה לשאלת עיתונאי, אם הוא אופטימי לגבי סיכויי מסעו לארצות־הברית: „אני תמיד אופטימי. האופטימיות שלנו היא כבר היסטורית."

● הסופר **ארתור קסטלר**, קומוניסט לשעבר שקפץ לקיצוניות ההפוכה, בכרך השני של האוטוביוגרפיה שלו: „אדם וחווה היו בלי־ספק אזרחים סובייטיים — הם התהלכו עירומים, אכלו פירות אסורים ובכל זאת היו סבורים שהם נמצאים בגן־עדן."

"אמא אומרת שזה החדר הכי חמוד בעולם.
ואמא תמיד צודקת..."

קוראים לי אודי והחדר שלי "נורא" יפה. את הצבעים אמא נתנה לי לבחור. לבן כחול. מזרון אדום. את הסידור היא עשתה לבד. אבל היא ממש בסדר. מתחת למיטה יש לי מגירה בה אני זורק הכל כשאין לי חשק לסדר. יש שולחן וארונות מגירות על גלגלים. ומה עוד? כן! יש גם ספריה וכסא נהדר כזה שתענוג לשבת. וזהו זה. אמא אומרת שזה החדר הכי חמוד בעולם ואני מסכים ש...
אמא תמיד צודקת.

מיטה תחתונה ניפרדת הנראית כחלק אחד וכוללת מגירה

ארונית מגירות המשמשת כשולחן עזר נעה על גלגלים

הרהיטים בקשת צבעים מרהיבה או עץ אורן פיני ציפוי לכה שקופה

ענג
שאל כל ילד
תצוגה: ביח"ר "ענג", בני ברק, רח' החשמונאים 3, טל. 03-784104

ד' כסלו תשמ"א, 12.11.80 מיספר 2254 72 עמודים המחיר: 9 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

התמונות שהוקרנו בבית־המישפט

הבעל פרץ לדירה והסריט את אשתו בחברת ידיד וידידה

ציפי מנדל

אורגיה בחיפה